

SERXWEBÛN

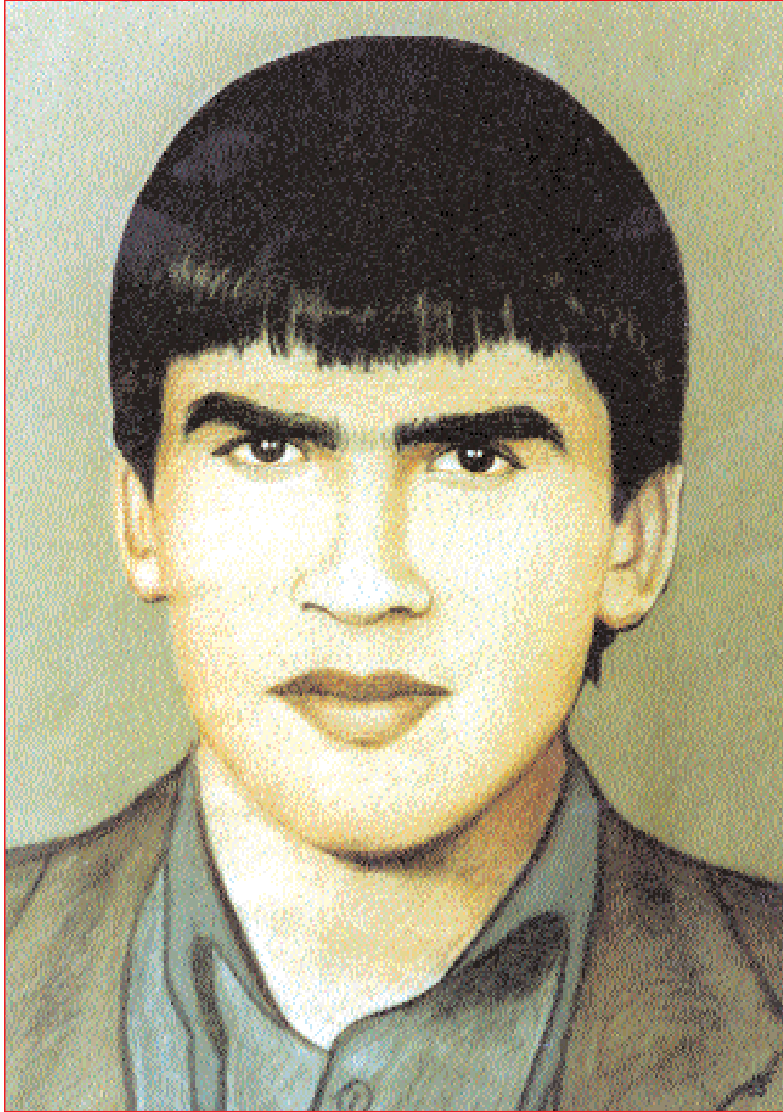
JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Yıl: 23 / Sayı: 267 / Mart 2004

NEWROZ ÖZGÜRLEŞEN HALK GERÇEĞİDİR

HALKIMIZ ÖNDERLİĞİ İÇİN AYAKTADIR

● Milliyetçi yaklaşım yerine, daha çok halkları birbirine yaklaştıran, herkesin haklarına saygı duyan demokratik yaklaşımı esas almalıyız. Çağdaş demokratik bir yaklaşımı esas alırken, haliyle benzer bir yaklaşımı karşımızdan da bekliyoruz. Ortadoğu'da en önemli sorunlardan birisi de, etnik sorunlara yaklaşımlar sorunudur. Bu konuda inkarcı temelde, ya da başkalarının haklarını gasp temelinde yaklaşımlar çatışmalara götürüyor. Sorunlar büyük ölçüde buradan kaynaklanıyor.

21'de

YENİ NEWROZ YILI BÜYÜK MÜCADELE YILI OLACAKTIR

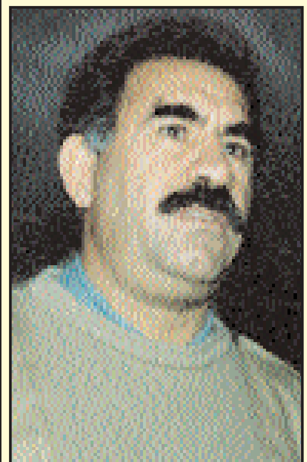
● 2004 Newrozu her zamankinden daha fazla coşku, karar, taze umutlar ve heyecan yaratıyor. Özellikle Küçük Güney'deki gelişmeler, daha çok heyecan kattı. Bütün Avrupa, Kürdistan'ın dört parçasında ve dünyanın dört bir yanında Kürt insanında yeni bir duyarlılık bilinç ve mücadele azmi ortaya çıkardı. Bugün hemen bütün meydanlarda Kürt halkı özgürlük eşitlik adalet talep ediyor. Kürt sorununun demokratik çözümünü ve Başkan Apo'ya özgürlüğü istiyor. Halkımız Başkan Apo'nun gösterdiği yolda yürümekte, Önderliği sahiplenmekte ve yaşayıp yaşatmakta, yüzyıllara yaymakta kesin kararlıdır.

4'te

21. YÜZYILIN MÜCADELE STRATEJİSİ OLARAK MEŞRU SAVUNMA STRATEJİSİ

● Meşru savunma; devletin, birey ve grupların insan haklarına yönelik gerçekleştirebilecekleri eylemlerin bu hakları ortadan kaldıran, onarılmaz sonuçlara yol açan, maddi ve manevi zararlar veren eylemlere, eylem anında karşı konulmasını içermektedir. Bu noktada meşru savunmanın geçerliliği, yaşamsal bir zorunluluktan kaynaklanmasıdır. Bu nedenle devlete karşı meşru savunma hakkı, direnme hakkının netleştirilmesi gerekmektedir.

8'de

NEWROZ ŞEHİTLERİNİN ANISI ÖZGÜR YAŞAM ÇAĞRISIDIR

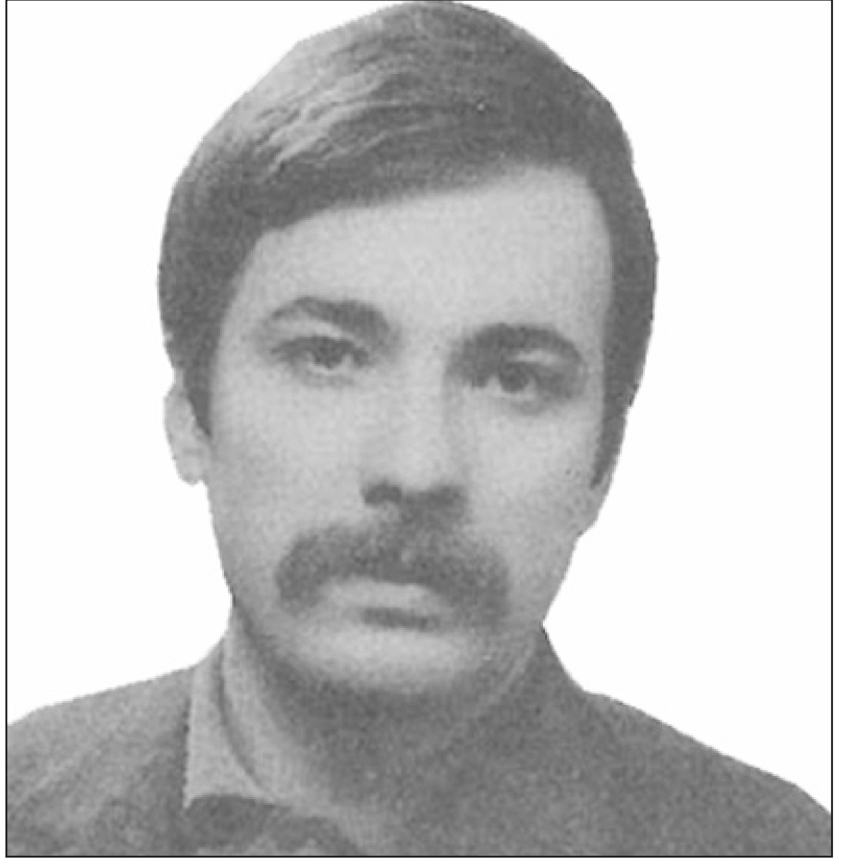
ABDULLAH ÖCALAN

Şehitlerin anısı söz konusu olduğunda, şehitlerin anısının gerekleri dışında, hiç kimse kendisine ucuz bir paye beklemesin. Biz her şeyde sıradan olabiliriz, her şeyde kendimize paye biçebiliriz, ama şehitlerin anıları söz konusu olduğunda akan sular durur, damarda akan kan durur. Ancak layık olduğunda kendine paye biçebilirsin. Bu böyledir ve PKK'nin gerçeği de budur. Böyle olduğunda anlayışla karşılarız, tutarlı kalmaya çalışırız. O çok zor koşullarda, düşünülmesi çok zor şehadetleri başka türlü karşılayamayız. Şehitlerin anılarına gereken ağırlığı vermek ve herkesi onlara bağlamak insanlık borcumuzdur, şeref ve onur sözümüzdür, yaşamımızdır, başarı ve zafer yürüyüşümüzdür.

16'da

İçindekiler

MAHİR-MAHSUM HALKLARIN KARDEŞLEŞMESİ

Mahir ÇAYAN, Mahsum KORKMAZ iki farklı insan: Birbirinden ayrı özellikleri var. Ayrı süreçlerde yaşamışlar. Her ikisi de yaşadıkları dönemlerin özelliklerini kendilerinde somutlaştırmışlar. Ama farklı kişiliklerde olsalar, Mahir ÇAYAN ve Mahsum KORKMAZ'ı birbirine bağlayan, birini diğerinde görmeyi sağlayan yönler bulunmaktadır.

Mahir ÇAYAN dokuz arkadaşıyla birlikte Tokat'ın Niksar ilçesinin Kızıldere köyünde 30 Mart 1972'de, Mahsum KORKMAZ 28 Mart 1986'da Gabar'da şehit düştüler.

On dört yıl arayla gerçekleşen bu şahadetler, Anadolu ve Mezopotamya halklar mozaiğinin döşenen renkleri olarak nakış olunurlarken; aynı zamanda bir geleneğin sürdürücüsü ve temsilcileri olma kimliğinin de sahibi oldular. Baba İshak'ta Orta Karadeniz'in derinliklerinde isyana durmuş, Nurhaklara kadar uzanmıştı. O'nun o zamanki isyan güzergahında kat ettiği coğrafya, bir ucunda Mahir ÇAYAN'ın; diğer ucunda Mahsum KORKMAZ'ın şehadetlerinin bulunduğu ortak bir vatana dönüşmüştür. Ve bugün bu ortak vatan yine bu geleneğin oluşturduğu sağlam temellerde kendi geleceğini belirlemede kararlı bir mücadeleye ev sahipliği yapmaya devam etmektedir.

28 Mart, 30 Mart'ta gizlidir

30 Mart bayrak koşusunun bir etabının tamamlanarak bayrağın teslim edilmesinin gerçekleştiği bir dönüm noktasıdır. O nedenle 30 Mart, bir son olduğu gibi, aynı zamanda bir başlangıçtır. Bu öyle bir başlangıçtır ki; bu gün yaşananların dahi üzerinde yükseldiği temel olma özelliğini hala korumaktadır. Aradan 32 yıl geçmesine rağmen, bu canlı bir miras olarak geleceğe yön verme özelliğini sürdürmeye devam etmektedir.

30 Mart'ta Kızıldere'de kuşatılan bir köy evinde, sadece on devrimci direnerek yaşamlarını uğruna baş koydukları kutsal dava adına adamamışlardı. Orada tarihe, halklara karşı duyulan sorumluluğun temsili gerçekleşmişti. Onlar orada geleceği temsil ediyorlardı. Yaşamlarını yitirseler bile, kazananın yine kendileri olacağına inanıyorlardı ve öylede oldu.

Kızıldere hiç unutulmadı. Onlar sürekli yaşadılar.

Davalarının sonuna 'bitti' diye bir nokta konulmadı.

***Che Guevera**'nın* ünlü sözünde *"... silahlarımız elden ele geçecekse ve de başkaları savaş sloganları ve zafer naralarıyla ölülerimiz ardından ağıt yakacaksa; ölüm hoş geldi sefa geldi"* belirlemesi yaşamda Onların ardılları tarafından gerçek anlamına kavuşturuldu.

Onların kendileri de bir bayrak koşusunun bir etabının bitiminde bayrağı teslim almışlardı. Halkların özlemini, özgürlük arayışları temsil etmişlerdi. ***Şeyh Bedrettin**lerin*, ***Pir Sultan**ların*, ***Mustafa Suphi**lerin* Zilan'da Dersim'de katledilen on binlerce Kürt'ün ahının mirasçılarıydılar. Onun için çıkmışlardı yola ve bir daha asla geriye dönüş mümkün değildi.

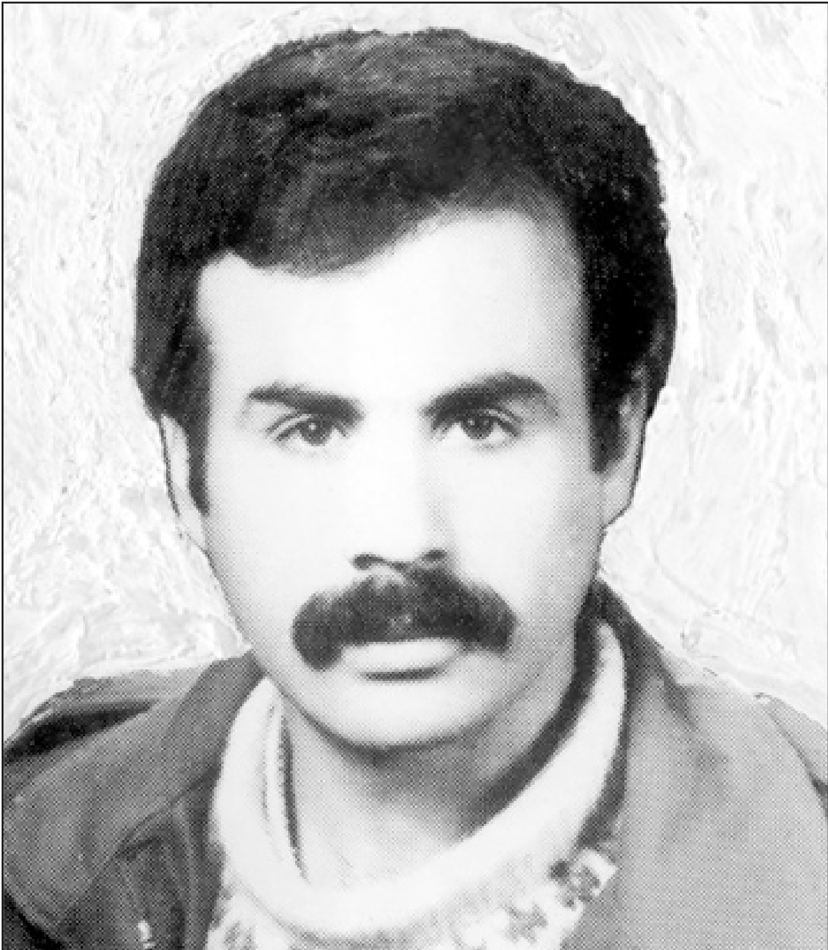
1960'lar dünyası siyasal atmosferin yoğun, gençlik hareketlerinin de aktif barışına tanıklık etmekteydi. Avrupa'da gençlik, dönemini yaşıyordu. İktidarlar sallanıyordu. Gençlik neredeyse iktidar alternatifi olarak siyasal sahnede yer almaya başlamıştı. Emperyalizmin jandarmalığını üstlenen ABD başta Vietnam olmak üzere, darbe üstüne darbe yemekteydi. Dünyanın değişik coğrafyalarında emekçilerin zafer bayrakları giderek daha fazla dalgalanmaya başlamıştı. Dünyayı sarsan, derinden etkileyen bu gelişmelerin Türkiye'yi etkisi altına almaması beklenemezdi. Öyle de oldu.

İşçiler, köylüler başta da gençler dünyada yükselen bu sese herkesten önce kulak verdiler ve cevaplarını yükselttiler. Türkiye'de de emperyalizm karşıtlığı emekten, demokrasiden yana talepler yükseldi ve bu sokaklara taştı. Artık Türkiye için yeni bir dönem başlıyordu.

Türkiye'nin sorunları ve bunlara çözüm arayışları tartışılmaya başlanmıştı. Oligarşik cumhuriyet eleştiriliyordu. Yeni sömürgeleşen Türkiye'de cılız da olsa Kürt sorunun varlığı gündeme girmişti. Halkların önünde yeni bir tercih belirmişti.

Bu, o süreçte en çarpıcı ifadeyle devrim belirlemesinde yerini bulmuştu. ***"halklar devrim istiyor"*** sloganı dünyada olduğu gibi, Türkiye'de de kulaktan kulağa yayılıyordu. "Ama devrim nasıl gerçekleşecekti?" Tartışmaların yönü bu noktaya kaymıştı.

Mahir ÇAYAN ve arkadaşları için o zamana kadar taşıyacakları bayrağı devretme günü olan 30 Mart 1972'ye kadar uzanan süreç böyle başlamıştı. Önce hazırlıklar yapılmalıydı. Sonra örgüt kurulmalı ve ardından mücadeleye başlanmalıydı. Emperyalizm karşıtlığı ve halkların safında yer almanın duyurusu olan eylemlerde bu çerçevede gelişti. Altıncı filo'nun askerleri denize döküldü. Mahir ÇAYAN ve arkadaşları İsrail'in konsolosunu kaçırdılar. Ama bu sadece verilen bir mesaj, yapılan bir duyuruydu. Asıl mücadele daha başlamamıştı.

Mahir ÇAYAN için farklı örgüt kurucusu olmak önemli değildi

Mahir ÇAYAN ve arkadaşları daha asıl mücadeleye başlamamışlardı. Ama, çoktan kendilerine karşı ilan edilen bir savaşın muhatabı haline gelmişlerdi; oligarşi silahını kuşanmış, hedefinin üzerine atılmak için bekler hale gelmişti bile. Mahir ÇAYAN ilk esaretini 1 Haziran 1971'de can yoldaşı ***Hüseyin CEVAHİR**'i* İstanbul Maltepe'de şehit vererek böylesi koşullarda yaşamıştı.

Zindan Mahir ÇAYAN'a dar gelmişti, firar etti. Böylece oligarşinin tek yanlı ilan ettiği savaş davetini, kabul etmişti. Mücadele devam ediyordu. Koşullar uygun değil, güçler arasındaki denge aleyhte bir pozisyon yaratıyordu. Koşullar tamamen oligarşinin lehineydi. ***Deniz GEZMİŞ**, **Yusuf ARSLAN**, **Hüseyin İNAN**'da* tam da bu sıralarda tutsak düşmüşlerdi. Oligarşi idamlarını istiyordu ve idam etmekte kararlıda görünüyordu.

Mahir ÇAYAN, THKP-C'nin kurucusuydu. Deniz GEZMİŞ, Yusuf ARSLAN ve Hüseyin İNAN ise THKO'nun kurucularıydılar. Mahir ÇAYAN için farklı örgüt kurucusu olmak önemli değildi. Hepside devrim yoldaşlarıydılar. İdamların engellenmesi gerekiyordu. Bunun için bir eylem daha gerçekleştirildi. Ünye'de bulunan radar üssünden üç İngiliz rehine alındı. Tek istek vardı; Deniz GEZMİŞ ve arkadaşlarının idamının durdurulması.

Oligarşi boş durmadı. Kızıldere'de Mahir ÇAYAN ve arkadaşlarını kuşattı. Günleri bulan çatışmanın ardından Mahir ÇAYAN ve dokuz arkadaşı teslim olmadılar. Bir kişi hariç, hepsi de birer birer şehit düştüler.

Ve Kızıldere tarihe; dar örgüt çıkarlarının reddedilerek devrimin kapsayıcı, genelleştirici çıkarlarının öne çıkarıldığı devrim yoldaşlığının kutsanmasında, bunun için güç ve eylem birliğinin yapılmasında, yetersiz ve yanılgılı yaklaşımların pratikte samimi olarak aşılmasında, halk güçlerinin doğru belirlenerek, doğru düşman tanımına ulaşılmasında ve oligarşiye karşı kendini daraltmayan ve her türlü mücadeleye, örgütlenmeye açık hale gelinmesinde, bir manifesto olarak geçti.

Bununla da kalmadı Anadolu ve Mezopotamya halklarının özgürlüklerine doğru giden yolun da açıcısı oldu. Halkların özgünlükleri reddedilmedi. Hiçbir zaman aynılaştırılmadı. Farklılıklar ortaya sürekli konuldu. Samimi davranıldı. Milliyetçiliğe prim verilmediği gibi, sosyal şovenizme de kapının aralanmaması, mücadele içinde olundu. Mahir ÇAYAN'ın Kürt sorununa ilişkin birkaç cümle de olsa yaptığı değerlendirmenin ne kadar isabetli olduğu bugün daha iyi anlaşılıyor. Kürt sorununu "sadece Misak-i Milli sınırları içinde ele almanın" ya da "dışıyla sınırlandırmanın" doğru değildir diyordu Mahir ÇAYAN.

Yeterli dolgunlukta olmasa da sağlam temellere dayanan ve geliştirilmeye açık görüşleriyle, tarihe bir manifesto olarak geçen Kızıldere direnişiyle bayrak koşusunda devraldığı bayrağı dağda ateşlediği isyan kıvılcımıyla kendisinden sonra gelecek olanlara devretmiş oldu. Bu, o süreçle birlikte bayrağın nerede taşınacağının ve dalgalandırılacağının işaretiydi; orası dağlardı!

Mahir ÇAYAN Kızıldere'de arkadaşlarıyla kuşatıldıklarında, adeta tüm Türkiye oraya kilitlenmişti. Herkes radyosunun başında Kızıldere'den gelecek haberi bekliyordu. Türkiye'nin kaderinin, geleceğinin orada belirleyeceğinin sanki sezgisi, o an akıllarda belirlenmeye başlamıştı. Ankara'da Siyasal Bilgiler Fakültesi'nde okuyan öğrencilerde aynı beklenti içindeydiler. 30 Mart'ta kara haber geldiğinde oligarşi sevinç nidalarını dile getirirken, hiç de farkına varmamıştı o an bayrak yarışının bir etabına daha girilerek, bayrağın el değiştirdiğini.

Devrimci hareket yeni bir önderiyle daha buluşuyordu. Bu 30 Mart'tın hemen arkasından gelişen günlerde oligarşiye karşı Mahir ÇAYAN'ın mirasını devraldığını söyleyenler arasından çıkıyordu. Bu kişi, ***Abdullah ÖCALAN**'dı.*

Daha sonra yaptığı değerlendirmelerde de kendi devrimci çıkışında Mahir ÇAYAN ve arkadaşlarının önemini dile getiren Abdullah ÖCALAN da bu yöne vurgu yapacaktı. Abdullah ÖCALAN çıkışını anılara bağlılık ve o zamanın devrimci pratiğinden çıkardığı derslere, edindiği deneyimlere dayandırdığını sürekli belirleme ihtiyacı duydu. Görüşlerini geliştirirken de bunları kendine hep dayanak olarak kabul etti.

Mahir ÇAYAN, Kürt sorununu "Misak-ı Milli" ile sınırlandırmamıştı. Sorunun Misak-ı Milli ile ilgili yönünü görürken, bunun bölgesel yanına da işaret etmişti. Parçalanmış Kürdistan gerçeği farklı bir yaşamı kabul etmiyordu. Mahir ÇAYAN'ın şehadetinden kısa bir süre sonra 6 Mayıs 1972'de idam sehpalarına çıkarılan Deniz GEZMİŞ'in de son sözü *"Türk ve Kürt halklarının kardeşliği"* olmuştu. Bu sözler, Abdullah ÖCALAN'ın hiçbir zaman unutmadığı sözler olarak görüşlerinin temeline yerleşti.

Böylece bayrak, devralınmış oldu. Ama bayrak devralındığında o ana kadar taşıyanı olanlar, bayrağın nerede taşınıp, dalgalandırılacağına da işaret etmişlerdi. Orası dallardı ve bir an önce de oralara taşırılması gerekiyordu ve bunun gerekleri de yerine getirilmeye başlandı.

Bu, Mahir ÇAYAN'ın değimiyle "... uzun, dar, engebeli, geçit vermeyen zor dikenli yollarla..." kaplıydı. Çetin ve uzun bir zamana yayılacaktı. Ama fazla gecikmemeliydi. Çok acılar yaşandı. "Yaman yıllar" diye anılacak bir dönemden geçildi. Bayrak devralınırken, edinilen deneylerden ulaşılan sonuçlarla aynı hatalara düşülmedi. Dışarıya açılan nefes borularının darlığı, zamansız bir eyleme kalkışmama ve provokasyona gelmeme, yeni bir hamleyi yapacak ihtiyatı sürekli elde tutma gerçeği bunu sağladı. Abdullah ÖCALAN'da geçmişten çıkardığı dersler içinde, en belli başlıları arasında bu üç noktayı belirlemişti.

Yıl 1984 takvim yaprakları 15 Ağustos'u gösterdiğinde Mahir ÇAYAN ve arkadaşlarını bayrağı devrederken, işaret ettiği yerde, dağlarda bayrak dalgalandırmaya ve koşu girdiği etapta sürmeye devam etti.

30 Mart, 28 Mart'ta yaşadı

Mahir ÇAYAN'ın özlemi öncülük ettiği mücadeleyi gerillaya dönüştürmekti. Silahlı propaganda, öncü savaş vb

biçimlerde formüle kavuşturduğu düşünceleriyle bunu hedeflemişti. Onun için eylemini kırsalda gerçekleştirmiş, yine kırsala üslenmeyi tercih etmişti. Bu tercih, O'nun artık bundan sonraki süreçteki yolunu da belirlemişti. Deniz GEZMİŞ'in özlemi de gerillaydı. Onun için herkesten önce Filistin yolarını tutmuş orada eğitimini tamamlamıştı. Geri döndüğünde de sürekli bir ayağını kırsalda bulunmayı tercih etmişti. Kürdistan'ın dağlarını kendisi için en güvenilir alanlar olarak görmüştü. Sinan CEMGİL bu gerçekten hareketle Nurhaklarda mevzilenmişti.

Gerilla Mahir ÇAYAN, Deniz GEZMİŞ ve de Sinan CEMGİL'in içinde hep canlı tuttukları ve ulaşmak istedikleri bir özlem olarak kaldı. Bu doğrultuda adımlarını da attılar. Hatta şehadetleri ve tutsaklıkları bu adımların atıldığı süreçlerde gerçekleşti. Ama gerillayı başlatarak özgürlük yürüyüşü başlatma özlemleri adımlarının atıldığı noktada kesintiye uğradı. Ta ki 1984'ün 15 Ağustosu'na kadar.

15 Ağustos denildiğinde ilk akla gelen ***Mahsum KORKMAZ*** oldu. Mahirlerin, Denizlerin, Sinanların attıkları adımın sürdürücüsü, onların özlemlerinin yaşamsallaştıranı.

Mahsum KORKMAZ'da devralınan bayrağın dalgalandırılacağı ve süren bayrak koşusunun yine dağlarda devam edeceğine inananlardandı. Onun içinde Mahirlerin, Denizlerin, Sinanların izleyeni olmuştu. Ve onların yaşamlarından çıkartılan derslerle pratiğini, eylemini yürütmeyi esas almıştı.

15 Ağustos çıkışının planlayıcı komutanıydı. Eylemini kendi istediği koşullarda ve belirlediği yerde zamanda gerçekleştirmeyi hedeflemişti. Buna göre yürütülen hazırlıkların sahibi ve eylemi gerçekleştireni olmuştu. Yine hareket alanını ve güzergahını belirleyen kendisiydi. Hasmını darbeleyen, ama kendi iradesini esas alan bir tarzın sahibiydi. Mücadeleyi uzun süreci kapsayan bir gerçeklik temelinde sürdürmeyi bir strateji olarak benimsemişti. Hedefinin başında da bu coğrafyanın gerillasını yaratmak vardı. Bu yönüyle Mahir ÇAYAN ve arkadaşlarından farklıydı. Ama esas aldığı stratejinin bir dönüm noktasında, Anadolu ve Mezopotamya halklarının kurtuluşunun ortaklığını sağlamak bulunmaktaydı. Mezopotamya gerillası Anadolusuz olamazdı. Bu noktada pratikte oluşan farklılığın yine pratikte aşılması savunulmaktaydı. Daha sonra yaşananlarda bu doğrultuda gerçekleşti. Mezopotamya gerillası Anadolulaşmayı ulaşılması, gerçekleştirilmesi gereken bir hedef olarak belirledi.

15 Ağustos'ta gerçekleşen çıkışın etkisi sarsıcı oldu. Mahir ÇAYAN'ın *"eylemlerimizle oligarşinin çatlaklarını genişleteceğiz."* Belirlemesi gerçekleşmeye başladı. Demokrasi güçleri, nefes alma imkanını yakaladı. En önemlisi de 15 Ağustos'u gerçekleştiren Silahlı Propaganda Birlikleri, gerilla ordusunun oluşumuna doğru hızla bir evrilme sürecine girdi.

Gerilla Ordulaşmasını Komutanı Mahsum KORKMAZ, kendi özlemleriyle birlikte Mahir ÇAYAN ve arkadaşlarının da özlemlerinin gerçekleştireni olarak tarihteki yerini aldı.

Bu Anadolu ve Mezopotamya halklarının ortak özlemiydi. Yeniden özgürlük mücadelesinde bir araya gelmeleriydi. O güne kadar dayanılan ortak mirasın yaşatılmasıydı. "Türk-Kürt kardeşliğinin" Misak-ı Milli sınırları içinde halkların yaşayacağı devrimci gelişimin birbiri üzerinde yaratacağı etki ve neden olacağı değişimlerin yaşanmasıydı. Mahir ÇAYAN "politikleşmiş askeri savaşla" savaş stratejisini formüle kavuşturmuştu. Mahsum KORKMAZ'da Uzun Süreli Halk Savaşı Stratejisinin Kürdistanlılaştırılması mücadelesini pratikleştirendi. İfadeler farklı olsa, 15 Ağustos'ta gerçekleşen, çıkışı yapılarak başarılmak istenendi, sağlananda buydu. Mahir ÇAYAN gerillalaştı, Mahsum KORKMAZ Gabar'da Mahir ÇAYAN'ın KIZILDERE'de çaktığı kıvılcımın ateşe dönüştüreni oldu. Gerilla Mahsum KORKMAZ'da simgeleşti.

Takvim yaprakları 28 Mart 1986'yı gösterdiğinde Mahsum KORKMAZ, Gabar'da hain bir kurşunla katledildi. Büyük bir kayıptı. Gerilla ordulaşmasında yokluğu, büyük bir boşluk yaratacaktı. O'nun bıraktığı boşluğu fırsat bilen işbirlikçiliğin artıkları da olacaktı. Ama, Mahsum KORKMAZ'ın Mahir Çayanlardan devraldığı özgürlük yürüyüşü bir kesintiye uğramayacaktı.

30 Mart-28 Mart birbirine yakın günler. Bu günlerde yaşanan şehadetleri içimize sindiremeyip, kabul etmek istemesek bile gerçekleşen buluşma büyük bir anlam ifade etti; Anadolu ve Mezopotamya halklarının ortak özlemi Gerilla...

30 Mart 28 Mart birbirine dönüştü

30 Mart-28 Mart birbirine dönüştü, aynılaştı; Mahir Mahsum'laştı, Mahsum Mahir'leşti. İç içe geçen Anadolu ve Mezopotamya halkları kardeşleşti.

Bu gün koşullar değişti. Gerillanın değiştirici gücü yeni gelişmeler yarattı. Kürtler kimlikleriyle birlikte toplum yaşamında yerlerini almaya başladı ve Türkiye halklarıyla kardeşleşme koşullarına kendi cephesinden ulaşmayı başardı. Gerilla, meşru savunma gücüne dönüştü. Koşullar farklılaştı, ama halkların ortak özlemleri, özgürlük arayışları yine varlığını korudu ve şimdi değişen koşullarda özgürlük arayışının nasıl gerçekleştirileceği tartışma konusu haline geldi.

Koşulların değişmesi, mücadele biçimlerinin değişmesini de beraberinde getirdi. Mahirlerde-Mahsumlarda iç içe geçen temsilini bulan ve günümüze evrilen ortak mirasta önemini korumaya devam etti. Hatta bu önem geçmişe oranla daha fazla öne çıktı. Kürt ve Türk halklarının birlikteliği güncelde anlamını daha fazla derinleştirdi. Halklar birbirlerini, kendileri olarak ele alma gerçekliğiyle karşılaştı.

Artık Türk ve Kürt halklarının özgürlüklerine ayrı ayrı kavuşacakları tartışılmıyor. Ortak vatanda, sorunları birlikte ele alınıyor. Bu da ayrı değil, birlikte mücadeleyi öne çıkarıyor. Halklar kararını bu yönde vermiş bulunuyor. Ama oligarşi bunu bir türlü hazmetmiyor. Hala Türk halkını egemen, Kürtleri ezilen sömürülen kimlikte tutmak istiyor. Bunu körüklüyor. Bu yönüyle Türkiye'de şovenizmin, sosyal şovenizmin önünü açarken, Kürtler içindede burjuva milliyetçiliğinin, ilkel milliyetçiliğinin gelişimini tahrik ediyor. Bunu kendi çıkarlarına görüyor ve halklar arasında yaşanacak çatışmaları asıl tercihi olarak belirliyor. Bununla küreselleşen dünya gerçeğine kendini kapatarak, eski statükolarda oluşturduğu sistemini ayakta tutacağını umuyor ve bunun tek çare olarak kabul ediyor.

Halkların tercihi ile oligarşinin tutumu bu noktada çatışıyor ve yaşanan bu çatışmada ortak vatanın temel gündemini belirliyor. İşte bu gerçeklik günümüzde ortak mirasa sahip çıkanların Mahirlerin-Mahsumların ardılları olduklarını söyleyenlerin somut tarihsel görevlerini de belirlemiş oluyor.

Abdullah ÖCALAN bunu *"gerçek Türkiye yurtseverliği Kürt-Türk ittifakını savunmaktır"* biçiminde formüle kavuşturuyor. Oligarşide en fazla bunun gerçekleşmesinden korku duyuyor. Onun için özgürlük mücadelesinin karşısına Türk halkını milliyetçi duygularla tahrik ederek çıkarmaya çalışmıştı. Şimdide yaptıkları bu çerçevede gerçekleşiyor. Özellikle de son süreçte geçmişteki pratikten dersler çıkartarak çerçeve kazandırılmaya çalışılan, demokrasi eksenine oturtulan Türk-Kürt ittifakının geliştirilmesi karşısında bunu yapıyor.

Türk ve Kürt halkları bugüne kadar olduğundan daha farklı olarak aralarında sağladıkları ittifaka iradi bir yön verme olasılığını elde etmiş bulunuyor. Bunu önemli kabul etmek gerekiyor. Öncesinde, tarih içindede kurdukları ittifaklar söz konusu olmuştu. Ama bu ittifaklar bir süre makul ölçülerde sürse de, daha sonra Kürtler aleyhine dönüşmüştü. Bu ittifakın halklar arasında doğrudan değil de, onlar adına "hareket ettiğini" söyleyen egemenleri tarafından gerçekleştirilmiş olması bunun asıl gerekçesini oluşturmuştu. Şimdi bu, halkların doğrudan ittifakının gerçekleşmesi olanaklarının yaratılmasıyla, aşılmakla karşı karşıya kaldı.

Oligarşiyi korkutan da bu gerçeklik oldu. Anadolu ve Mezopotamya halklarının ortak yarattıkları değerlerin savunucusu olma iddiasında olanların sorumlulukları da bu çerçevede belirlendi. Çıkarılan sonuçlara, edinilen deneyimlerle ulaşıldı.

Halkların kendi başlarına, dar ulusal ya da iç sorunlarıyla ilgilenip çözüm aradıklarında kalıcı çözüm elde edemeyecekleri, halklar adına hareket ettikleri iddiasında olmalarına rağmen; halklar arasında birlik sağlayamayanların bundan da öte dar guruplar halinde kalarak aynı iddia sahibi olanların marjinalleşmek ve giderek etkisizleşerek yok olmaktan kurtulamayacakları bu temelde açığa çıktı. Bununla da sınırlı kalmadı gerçek "Türkiye yurtseverliği" olan "Türk ve Kürt ittifakının" sağlanamaması halinde ortak vatanın geleceğinin karanlığa gömülmesinin değirmenine su taşınmış olacağı çok belirgin olarak bir biçim kazandı.

Ortak vatan üzerine süren mücadelelerde bunu doğruladı. Bugün Türkiye'de egemen klikler iktidar üzerine mücadelelerini yoğunlaştırmışlardır. Ülkenin geleceği üzerine tek etkili tutum gösteremeyenler ise, gerçekten de en etkili bir şekilde rolünü oynaması gerekenlerden başkası değil; bu gerçeğe rağmen asıl rollerini oynamaktan bugüne kadar uzak kaldılar. "Kürt-Türk ittifakının" iradi temellerde sağlanması yönünde bir fırsatın ortaya çıkması, bu olumsuz tablonun aşılmasına da bir olanak tanıdı.

Onun içindir ki, "Türk-Kürt ittifakını" sağlayacak olan her adımın hakların geleceğinin doğru rotada ilerlemesinde sağlanana bir başarı olarak görmenin gereği açığa çıktı. Asıl sorun ise, bunun daha da ilerletilerek kalıcı kılınması noktasına geldi. Özü itibariyle gerçekleşen ittifaklarda bu gerçeklik içinde yerini buldu.

Bu ittifakla bugüne kadar iradi düzeyde sağlanamayan haklar arası ittifakın sağlanmasında hiç de küçümsenmeyecek bir adım atıldı.

Birbirini reddeden, aynı müşterek noktalarda birleşmeyi değil, ayrılıklarını öne çıkararak bir tutum sahibi olmayan demokrasi güçlerinin birliğinin sağlanmasında somut bir tutum geliştirildi.

Demokrasi güçlerinin aralarında oluşturamadıkları birliği fırsat bilen egemen güçler karşısına, ortak bir tutumun sahibi olarak çıkılabileceği açığa çıktı.

Demokrasi güçlerinin birliği, halkların geleceğini daha aydınlık görebileceği umutlarla dolu yarınlar tasarısına daha güvenle bakmasının koşullarını yarattı.

Her şeyden önce de, geçmişin acı deneyimlerinden dersler çıkaran demokrasi güçlerinin bir daha aynı hataya düşmek istemediklerinin bir göstergesi oldu.

28 Mart ve 30 Mart'ın birbirine dönüşmesinin anlamı da zaten bu gerçeklik başka ne olabilirdi ki?

Mart özüyle buluştu

8 Mart, mart ayının ilk günlerindendi; Dünya Emekçi Kadınlar Günü... 21 Mart Newroz'du; doğanın canlandığı, yaşama durduğu günün adı... Mart ayında; kadın yaşam, yaşamın kendisi de kadın olmuştu... Mart ise bunları birleştiren...

Mart Anadolu ve Mezopotamya halklarını birleştirdi... 30 Mart'ta Mahsum Mahir, 28 Mart'ta da Mahir Mahsum olmuştu... Mahir ve Mahsum'un yaşamın okunduğunda, aslında canlanan bizim öykümüzdü... İskenderin düğümü çözdüğü nokta tam da burasıydı... Okurken kendi öykümüzü, sözün bittiği yerde zihinde canlanan, vicdanın derinliklerinden gelen ses buydu... Mahir ve Mahsum bizlere sesleniyordu: Gerçek Türkiye yurtseverliği de bu değimliydi: "Kürt ve Türk kardeşliği".

Kadını yaşamla buluşturan mart böylece Anadolu ve Mezopotamya halklarını da ortak vatanda buluşturdu. Mahir ve Mahsum ise, bunların ortak adları halkların kardeşleşmesinin kendisi oldular.

YENİ NEWROZ YILI BÜYÜK MÜCADELE YILI OLACAKTIR

KONGRA GEL Yürütme Konseyi Duran Kalkan

Tüm yoldaşların ve halkımızın Newroz Bayramı'nı kutlarken, Önderligimizi selamlıyor, bütün şehitlerimizi de minnetle anıyoruz. Özellikle 2004 Newrozu'na girerken Güneybatı Kürdistan'da yaşanan olaylar baskılar karşısında gelişen halk serhildanını hem selamlıyor hem de büyük bir fedakarlıkla cesaret örneği gösteren şehitlerimizi saygı ve minnetle anıyoruz.

2004 Newrozu her zamankinden daha coşkulu, her zamankinden daha fazla karar ve taze umutlar ve heyecanlar yaratıyor. Özellikle Küçük Güney'deki gelişmeler, daha çok heyecan kattı. Bütün Avrupa, Kürdistan'ın dört parçasında ve dünyanın dört bir yanında Kürt insanında yeni bir duyarlılık bilinç ve mücadele azmi ortaya çıkardı. Genel olarak Kürdistan'daki gelişmelerin özel olarak da Güneybatı Kürdistan'daki olayların etkisiyle, bu Newroz daha büyük gösterilerle daha net talepler içeren mesajlarla ve daha heyecanlı, coşkulu yürüyüşlerle geçiyor. Bugün hemen bütün meydanlarda Kürt halkı özgürlük eşitlik adalet talep ediyor. Kürt sorununun demokratik çözümünü ve Başkan Apo'ya özgürlüğü istiyor. Almanya'nın Hannover kentinde 100.000 aşkın kitlenin coşkusu ve heyecanı açık ortadaydı. Sloganları ve talepleri çok netti. Hiç bir tartışmaya sağa sola çekmeye meydan vermeyecek kadar açık, yalın ve somuttu. İnsanlar özgürlük demokrasi ve barış istiyorlardı. Daha da somut olarak Önderlikle birleşiyor, Kürt sorununun demokratik çözümünü ve Önderliğinin özgürlüğünü talep ediyorlardı. Newroz'da bu heyecanın, coşkunun yine aynı taleplerin Kürdistan'ın her yanında çınladığı, bütün alanlarda yankılandığı kesindir. Amed'de, Van'da, Mahabat'ta, Qamislo'da Güney Kürdistan'ın kent ve kasabalarında ortak bir duygu, heyecan yine benzer talepler dile geliyor. Bu bir ilerlemeyi, gelişmeyi ifade ediyor. Bütün engellemelere, baskılara rağmen yine çok çeşitli oyunlara rağmen, halkın ulusal ruh ve bilinçte, yine örgüt ve eylemindeki gelişiminde en küçük bir zayıflama ve gerileme yaratılmadığ açık olarak görülüyor. Tersine her Newroz'dan Newroz'a yeni katılımların sağlandığı özgürlük ve demokrasi mücadelemizin bütün zorluklara rağmen sürekli yükseldiği gerçeği bugün yaşanan olaylarla ve alanda halkın eylemleriyle dost düşman herkese gösterilmiş oluyor. Bu bir halk gerçeğidir. Kürt halkının günümüzde yaşanan canlı gerçeğidir. Canlı, diri, özgür yaşamda kararlı gerçeği bu oluyor. Gerilikle ve gericilikle yoğun bir mücadele içinde bu gerçekleşiyor. Ama şu açık bir olgu, bu halk her türlü gerici eski olan her şeyi atmakta kararlı, özgür demokratik, adil, eşit bir yaşamı yazmakta kararlı, bunun için her türlü fedakarlığı göstermekte, her türlüğü zorluğu göğüslemekte kararlı. Bu temelde Başkan Apo'nun gösterdiği yolda yürümekte Önderliği sahiplenmekte ve yaşayıp yaşatmakta, yüzyıllara yaymakta kesin kararlı. Bu mücadelemizin 30 yıllık birikiminin ortaya çıkardığı kalıcı sonuçlar oluyor. Öncelikle 2004 yılını değerlendirirken bu gerçeği görmemiz, bunun altını net çizmemiz gerekli. Bundan da yola çıkarak, bu Newroz'un daha güçlü bir yenilenme, daha ciddi bir başlangıç oluşturduğunu ifade etmemiz gerekir.

Yeni Newroz yılı büyük bir mücadele yılıdır

Her Newroz bir yenilenme yeni yıla girme yeni bir başlangıç yapma taze bir yıl ve mevsim olarak da baharı karşıladığını ifade ediyor. 2004 Newrozu bizim için, özgürlük ve demokrasi mücadelemiz için çok canlı, heyecanlı, çok yoğun bir mücadele içinde yaşandığı için çok daha güçlü bir başlangıcın yapıldığı Newroz oluyor. Bu bir yılbaşı yeni yıl başlangıcıdır.

Geçen Newroz yılının derslerinden çıkardığımız, edindiğimiz sonuçlarla bu yeni yılı daha umutlu, daha güçlü, geleceğe daha net bakan, özgürlük ve demokrasi yolunda ilerlemekte daha kararlı olan bir tutumla karşılıyoruz. Bu güven veren, güç veren bir durumdur. Mücadelemizin yarattığı bir sonuç, Kürt halk gerçekliği oluyor. Böyle bir halk gerçekliği yaratmış olmak, bunun mücadelesini vermek tabii büyük bir olaydır. Tarihe geçen bir olgudur. Önderliğimiz, şehitlerimiz, PKK gerçeği bu ortamda Kürt halkını özgürlük ve demokratik ölçülerde yeniden yaratan, direnişi sağlayan tarihsel bir gerçeklik olarak yerini alıyor. Onların sağladığı birikimle, yine bu Newroz coşkusunun ortaya çıkardığı hareketlilikle, yeni Newroz yılına bir daha büyük bir mücadele yılı diyebiliriz. Umutlarımız büyük coşkumuzu güçlü. Her şeyden fazla mücadele azmimiz, her türlü zorluğa karşı direnme, mücadele etme kararlılığımız vardır. Dolayısıyla yeni yıla büyük umutlarla baktığımız gibi onu büyük görev ve sorumluluklarla da karşılıyoruz. Önümüze daha büyük hedefler koyuyoruz. Tartışmalarımız daha yoğun, arayışlarımız daha fazla kendimizi birey olarak örgüt olarak daha derin bir çözümlemeye tabi tutuyoruz. Önderlik değerlendirmelerini ve çözümlemelerini pratikleştirmek için her zamankinden daha fazla bir tartışma ve çaba içerisindeyiz.

Hem demokratik halk hareketini geliştirmede hem de her türlü saldırı olasılığına karşı meşru savunmayı güçlendirmede daha kararlı, hedefli, hazırlıklı olma durumumuz var. Bu Newroz'u ve yarattığı hareketlilikle birlikte halk serhildanımızın çok güçlü bir çıkış yapacağını ***Başkan Apo'ya Özgürlük Kampanyası***'nı sürekli yükselen, gericiliği adım adım parçalayan bir eylem çizgisi olarak yükselteceğini ifade ediyoruz. Umudumuz inancımız bu. Şimdiye kadar bunun denemelerini yaptık, hazırlığı içinde olduk. Geçen iki üç yıllık serhildan pratiğimizi –olumlu olumsuz yönleriyle– bu süreçte çok yönlü değerlendirmeye tabi tutuyoruz. İrdeliyoruz, hiç bir kaygı ve endişeye kapılmadan sorguluyoruz, derslerini açığa çıkarmaya çalışıyoruz. Demokratik serhildanı bir mücadele stratejisi olarak doğru eylem ve örgüt biçimleriyle nasıl hayata geçireceğiz, Kürt sorununun demokratik çözümünü ve Başkan Apo'nun özgürlüğü gerçekleştirecek, uluslararası komployu yenecek bir mücadele haline nasıl getireceğimizin arayışı içerisindeyiz.

Bu çerçevedeki yoğunlaşmalarımız halkın Newroz coşkusuyla birleşince 2004 Newrozu'yla birlikte demokratik serhildanın güçlü bir çıkış yapacağını, başarılı sonuç doğuracak büyük bir hamleyi ifade ettiğini söylüyoruz. Önderliğimizin serhildan hamlesine yine pratikleşme çağrısına yürüttüğümüz tartışmalar, ortaya çıkardığımız çözüm ve halkımızın büyük katılımı, mücadele azmi ve ruhu ile karşılık verip bunları bu yıldan itibaren Kürt halkının özgür ve demokratik yaşamını çok daha ileri düzeylere getirecek gelişmelere yaratacak bir mücadele olarak başlatıyoruz. İnancımız bu temeldedir. Eğer asgari olarak Önderlik çözümlemeleri, örgüt yoğunlaşmalarımız, yine halkın büyük fedakarlığı ve cesareti birleştirilip, pratikleştirilirse, 2004 yılı ve sonrasında Kürt sorununun demokratik çözümünün sağlanacağını, tüm parçalarda Kürt toplumunun adım adım özgürlük ve demokrasi yolunda ilerleyeceğini rahatlıkla söyleyebiliriz. Bu bir temenni değil. Her şeyden önce halkın Newroz coşkusu bunu gösteriyor. Milyonları, hatta on milyonları içine alan kitlelerin hep birlikte duygu, düşünce ve davranış olarak, taleplerini çok net olarak dillendirmeleri neyi istediklerini, neyin mücadelesini verdiklerini bu kadar net ortaya koymaları, gerçeğin böyle olduğunu bize gösteriyor. Yine bütün bunlara kuşkusuz Kürdistan'daki gelişmeler yol açıyor. Ortadoğu'da yaşanan mücadele yol açıyor. Hem Kürdistan'ın bütün parçalarını içine alan Özgürlük ve demokrasi mücadelesinin gelişim düzeyi, hem de Ortadoğu'da yaşanan köklü değişim süreci bize önümüzdeki ayların, yılların Kürt sorununun demokratik çözümünde adım adım gelişmelerin yaşanacağı süreç olacağını gösteriyor. Bu bütün parçalar için geçerlidir.

Bu konuda Kürdistan'ın en küçük parçası olan Güneybatı Kürdistan'da, 2004 Newrozu'nda yaşanan gerçekler bütün Kürdistan'da, Kürt sorunun çözümü açısından böyle bir düşüncenin ne kadar isabetli ve doğru olduğunu belirtecek düzeyde. Bu bakımdan daha net daha kararlı daha bütünlüklü konuşma gücümüz ve imkanımız var. Somut olarak 'Newroz'a damgasını vuran ve Kürdistan'ın bütün alanlarında yaşanan gelişmeler, bunun bölge ve uluslararası güçlerle bağlantıları nedir?' diye sorduğumuzda şunları görebiliyoruz: Özellikle Küçük Güney ve Suriye'deki gelişmeler bazı gerçekleri daha yalın ortaya çıkardı. Daha doğrusu bir değerlendirme olarak sunduğumuz, teorik belirlemeler biçiminde ortaya koyduğumuz bazı görüşlerin somut gerçeklik olduğunu net olarak gösterdi. Olaylar bir provakasyon olarak başlasa da, Kürt gerçeğini, Kürdistan üzerinde baskı ve inkar düzenini, Kürt sorunu ve onun çeşitli güçler tarafından nasıl kullanıldığını bize gösteren bir durumu ifade ediyor. Olay bir provakasyon niteliğinde. Böyle değerlendirmek hatalı değil. Fakat bu provakasyonun nedenleri var. Durup dururken kendiliğinden ortaya çıkmıyor, zemini var. Ki bu da Kürt sorununa yaklaşımdır. Kürdistan'ın bölünüp parçalanmış olması, Kürdistan üzerinde inkar ve imha sisteminin uygulanması gerçekten de Ortadoğu'nun en ağır sorunudur. Arap, Türk ve Fars devletlerinin en ciddi sorunu, Kürt soru-

> **"Umutlarımız büyük coşkumuzu güçlü. Her şeyden fazla mücadele azmimiz, her türlü zorluğa karşı direnme, mücadele etme kararlılığımız vardır. Dolayısıyla yeni yıla büyük umutlarla baktığımız gibi onu büyük görev ve sorumluluklarla da karşılıyoruz. Önümüze daha büyük hedefler koyuyoruz. Önderlik değerlendirmelerini ve çözümlemelerini pratikleştirmek için her zamankinden daha fazla bir tartışma ve çaba içerisindeyiz."**

> "ABD'nin Irak'ta askeri egemenliğinin sonuçları bölgenin diğer sahalarında da ortaya çıkmaya başladı. Şu veya bu düzeyde siyasal olarak, siyasal olaylar olarak kendisini ortaya koyuyor. İşte Suriye'de yaşanan olaylar çatışmalar biçiminde kendini gösterdi. Bir iç mücadele yönetim mücadelesi başlamış oldu. Suriye bu biçimde çok yönlü bir değişim ve yeniden yapılanma mücadelesi içerisine girmiş bulunuyor."

nun çözülmemiş olmasında yatıyor. Bir kere ortada çözümsüz bir sorun olunca, çıkar mücadelesi yürüten güçler onu kendi çıkarları doğrultusunda, istedikleri gibi ele alıp değerlendirmeye çalışıyorlar. İşte Saddam yanlılarının hareketinden söz ediliyor. Kürt toplumunun tahrik edildiği belirtiliyor. Devletin askeri ve polis düzeyinde hareketliliği var. Öyle bir durum ortaya çıktı ki, sonuç itibariyle bazı güçler birbirine vuruşturularak sonuç alınmak istenen, siyasal kazanımlar sağlanmak istenen bir durum yaşanıyor. Tabii vurulan güç Kürtler oluyor her zaman. Bu mevcut sistemin bir sonucu, fakat devlet yönetimi içindeki bazı kişiler açısından da durum vahim tabii, eğer doğru politika izleyemezlerse özellikle Esat ailesi açısından sonun başlangıcı olabilir bu olaylar.

Özde ise karşı karşıya olan çatıştırılan güçler oluyor bunlar. Eğer böyle sonuçlanırsa kazanan kim olacak! Tabii ki bölgeye müdahale eden, bölge üzerinde egemenlik kurmak isteyen Büyük Ortadoğu Projem var diyen güçler olacak. Yani bu olayların arkasında ABD ve İsrail'in yer aldığı konusunda hemen hemen herkesin mutabıktır. Ama herkesin bu güçlerin olayların arkasında nasıl olduğu ve ne yapmak istediği konusundaki değerlendirmeleri farklıdır.

Suriye artık bir değişim sürecine girmiştir

Bazıları diyor Kürtleri tahrik ediyorlar, bir yönden gerçek payı olabilir, bazı Kürtlerin özellikle dar milliyetçi Kürt çevreleri Irak'taki gelişmelerden etkilenerek tahrik edildiği söylenebilir. Zaten bu objektif bir olgudur. Sübjektif bir anda da gerçekleşmiş olabilir ki, nitekim olaylarda böyle grupların tahriklerinin olduğu bir gerçek. Diğer yandan tabii dış tahrikin sadece bu olduğunu düşünmek doğru değil bizce. Ağırlıklı yanın bu olduğunu söylemek de doğru değil. Daha çok dış tahrik dış, yönlendirme çeşitli Arap çevreleri üzerinde var. ABD'nin, İsrail'in Suriye toplumu içerisinde çeşitli gerici odakları tahrik ettiği, örgütlemeye çalıştığı ve desteklediği bir sır değildir. İnsan ortaya çıkan sonuca bakınca şöyle değerlendiriyor: ABD ve İsrail'in bu yönlü hazırlıklarının yönetim içi bir darbe düzeyine gelme durumunda olduğu anlaşılıyor. Bazıları sanki darbeyi sezer gibi oldu. Buna karşı yönetimde bazı tavırları gelişti, belki bu darbeyi erkenden patlattı. Belki de erken doğum yaptırtmışta olabilir. Yani bir çok el var, birçok oyun var. İlkel, dar Kürt milliyetçiliği kendine göre gelişme yaratmış oluyor. Kendi örgütlülüğünü geliştirmiş oluyor. Bazı gerici çevreler, Arap çevreleri, sosyal siyasal güçler yönetimi ele geçirmek için, her bakımdan azınlık yönetimi konumunda olan Esat yönetimini devirmek için kendi örgütlülüklerini geliştiriyor, belki de prova yapıyorlar. Herhalde devlet yönetimi de bütün bunlardan yararlanarak, önceden görüp erkenden patlatarak kendi etkinliğini geliştirmek istedi.

Bundan ne sonuç çıkar, Suriye'nin artık değişim sürecine girdiği, muhakkak olduğu gerçeği ortaya çıkıyor. Nasıl olursa olsun, kim eliyle olursa olsun, kim etkili olursa olsun bir kere olaylar patlak vermiştir. Artık durdurulamaz ve geriye de döndürülemez. Suriye'de bir şeyler değişecektir. Bunun için zaten iç ortam dayatıcıydı. Değişim zemini içte güçlü olmuştur. Ekonomik, sosyal kültürel siyasal durum bunları gerektiriyordu. Dış ortam Suriye de değişikliği daha fazla dayatıcı nitelikte. ABD'nin Irak'ta aldığı sonuçlar, ona dayanarak Suriye üzerine uyguladığı ambargo, yarattığı kuşatma, bu temelde gerçekleştirmek istediği siyasal değişiklikler biliniyor. Suriye yönetimi çok yoğun bir baskı altında. Şimdi bütün bunlar birleştiğinde mevcut olaylarla birlikte değişim sürecine girildiğini gösteriyor. Burada ne tür değişiklikler olabilir, iki yönü görmek lazım tabi.

Birincisi: Rejim içerisinde yer alan, demokratikleşmeye daha açık olan, halkçı karakter taşıyan güçlerin bu dar, tahakkümcü, 20. yüzyıldan kalan yönetim tarzı ve siyasi yaklaşımı aşarak, Suriye'nin mevcut sorunlarının demokratik yöntemlerle çözme temelinde geniş bir demokratik siyasete yönelmesidir. Böyle olursa Suriye'nin ekonomik gelişimi yine paylaşımı iç siyasi yapılanması daha demokratik bir görünüme ulaşır. Kürt sorununun demokratik çözümü, Kürt halkının demokratik kültürel haklarının tanınması temelinde sağlanması gerçekleşir. Rejim kendisini yenileyip, yeniden yapılandırarak, iç gericiliğe ve dış müdahaleye karşı toplumun en geniş desteğini alan, birliğini yaratan bir düzeye kendini getirip örgütlerse, Ortadoğu zemininde önemli bir ayağını sağlama almış olacaktır. Koşullar bu çerçevede bir sürecin gelişmesine imkan verecek özellikleri taşıyor.

İkinci olarak: Tabii böyle bir yenilenme olmazsa, yeniden yapılanma gelişmezse dış müdahalenin etkisinde olacağıdır. Nasıl ki, Irak'ta en baskıcı, Batı'dan destek almış bir rejime karşı –Saddam rejimine– dış müdahale gelişti, zorla sistem parçalanıp yenisi kurulmaya çalışılıyor ise, belki aynı yöntemlerle olmaz, ama yine dıştan zorlayıcı olarak bir değişim gerçekleşecektir. Böyle bir gelişme de iç gerçekle birleşerek, ABD'ye bağlı, İsrail'e teslim olmuş, içte baskı ve sömürüyü sürdüren bir oligarşik siyasi yapılandırmayı ortaya çıkartacaktır. Mevcut olaylar böyle bir değişimi yaratacaktır. Bu kesin. İşte burada özgürlük ve demokrasiden yana olan, halkların kardeşliğini, birliğini isteyen güçlerin tabii dış müdahaleyi boşa çıkartacak, iç gericiliği yenilgiye uğratacak, bir Suriye oligarşinin gelişmesi yerine demokratik bir Suriye'nin yaratılmasını adım adım gerçekleştirilecek çalışmaların içinde olması, böyle bir düşünceyi ve eylemi geliştirmesi gerekli. Güneybatı Kürdistan'daki halkın ağırlıklı talebi de böyle bir Suriye'nin yaratılmasıdır. Kürt sorunun demokratik çözümünün böyle bir demokratik Suriye'nin yaratılmasının esas unsurlarından biri olduğuna inanıyoruz. Önderliğimiz Suriye yönetimi içinde olsun, Suriye sosyal yapısı içinde olsun ilerici demokratik eğilim taşıyan güçleri böyle bir yenilenmeye, Kürt sorununu demokratik çözüme uğratma temelinde ve Suriye'nin demokratikleşmesini esas alacak tarzda bir yeniden yapılanmayı gündemleştirmeye çağırdı. Olaylar üzerindeki değerlendirmeleri, hem Suriye'deki demokratik güçlere hem de Küçük Güney'deki halka çağrısı bu temeldedir. Böyle bir yaklaşım Önderliğimizin demokratik Ortadoğu Birliği Stratejisi'nin bu sahada pratikleştirilmesi, hayata geçirilmesi ile olacak.

Ortadoğu köklü bir değişim sürecini yaşıyor

Şimdi bundan ne sonuç çıkarıyoruz. Suriye'deki gelişmeler bu karakterde ise bölge ve uluslararası sistem açısından bize neyi öğretiyor. Bunu iyi görmek gerek.

Şunu hep söyledik: Irak'a müdahale sadece ABD yönetimi ile Irak yönetimi arasında ya da Bush ile Saddam Hüseyin arasında bir çatışma değil. Bir bölge müdahalesi uluslararası sistemin yaşadığı değişim sürecinden kaynaklanan bir müdahaledir. Bunları bölgede yaşanan diğer olaylar gibi Suriye'deki olaylar da doğrular nitelikte ve 11 Eylül olaylarının bir sonucu oluyor. '90'ların başında Körfez Savaşı'yla başlayan uluslararası sistemdeki değişim sürecinin bir devamı oluyor. Bütün Sovyet sistemi kötü bir değişim yaşadı. 11 Eylül ile birlikte Batı sistemi de küreselleşen sermaye çıkarları doğrultusunda bir değişimi, yeniden yapılanmayı yaşıyor. Bu Irak'a askeri müdahale olarak yansıtıldı, 20. yüzyılın Ortadoğu siyasal statükosunu parçaladı. Geçen Newroz yılında Ortadoğu da yaşanan en köklü olay, sadece Ortadoğu'nun değil aslında dünyanın da en büyük olayı bu. Irak Savaşı ve bu temelde Saddam Hüseyin rejiminin yıkılıp parçalanması, Ortadoğu sisteminin statükosunun bu temelde parçalanmış olması. Bu sadece bir Irak Savaşı değildi. ABD'nin Irak'a askeri müdahalesi sadece Irak'a yönelmiş bir müdahale değildi. Bir Ortadoğu müdahalesi idi. Bölgenin tümüne müdahaleydi. İşte bu müdahalenin birinci yıldönümündeki askeri müdahale 20 Mart 2003'te başladı. İlginç bir biçimde Newroz'da başlattılar. Bir tesadüf olabileceği gibi bilinçli seçilmiş bir tarihte olabilir. Bu müdahalenin birinci yıldönümünde Suriye'de yaşanan olaylarla ve bölgenin diğer sahalarında yaşanan olayları birleştirdiğimizde şu çıkıyor ortaya:

Bir yerde müdahale ile ABD'nin Irak'ta askeri egemenliğinin ilk kez sonuçları bölgenin diğer sahalarında da ortaya çıkıyor. Müdahalenin siyasi etkisi diğer bütün alanlarda ilk işaretlerini veriyor. Şu veya bu düzeyde siyasal olarak, siyasal olaylar olarak kendisini ortaya koyuyor. İşte Suriye'de yaşanan olaylar çatışmalar biçiminde kendini gösterdi. Bir iç mücadele yönetim mücadelesi başlamış oldu. Suriye bu biçimde çok yönlü bir değişim ve yeniden yapılanma mücadelesi içerisine girmiş bulunuyor. Sadece Suriye'de mi yaşanıyor bu müdahale! Hayır. Bölgenin diğer alanlarında da yaşanıyor.

Bu durum Türkiye'de ABD-Türkiye çelişkisi biçiminde ortaya çıktı. Türkiye içinde ulusal güç, gayri milli güç biçiminde gruplaşmalar var. Yine seçim süreci ile birlikte oligarşik yapıyla, demokratik güçler arasındaki ayrışma çok net ortaya çıktı. Demokratik güç birliğinin oluşması böyle bir ayrışmayı gündeme getirdi.

İran seçimleri ile iç müdahale daha net görüldü. İran'da reformcu ve muhafazakar dönemde eğilimler arasında geçmişte varolanı çok aşan, seçim süreci ile kendini ortaya koyan bir mücadele yaşandı, hala bu süreç devam ediyor.

Kürdistan üzerinde etkisi var Kürt özgürlük hareketi üzerinde uluslararası komployu yeniden planlayıp gerillayı ve örgütü tasfiye etmek, önderliği, örgütü dağıtarak halktan kopartıp siyasetten tasfiye etmeyi sağlamak amaçlı bir saldırı konsepti, önemli bir siyasi olay olarak 7-8 aydır yaşanıyor. Bütün bunlar Irak müdahalesinin etkileri tabii. Bütün bölge siyasal güçleri nezdinde ortaya çıkardığı sonuç var. Buradan çok açıkça görüyoruz ki müdahale sadece Irak'a değil Ortadoğu'yadır. Ortadoğu yoğun bir siyasal mücadeleye sahne oluyor. Bölge köklü bir değişim sürecinde. Bu adım adım ilerliyor ve uluslararası düzeyin nasıl şekilleneceği konusunda belirleyici özellikleri de taşıyor.

Benzer etkiler diğer Arap ülkeleri nezdinde de var. Ürdün kralı Türkiye ye gelişi sırasında siyasi değişiklikler yapmak için zorunlu olduklarını, bütün Arap alemi için bunun zorunluluk arz ettiğini açıkça ifade ediyor. Mısır üzerinde bir yoğunlaşma var. Hem Arap emirlikleri, krallıkları hem Mısır, Suriye gibi güçler bölgede yaşanan değişimin derin etkisi altındadalar. Böyle olunca bölgedeki değişim sürecinin köklü, derin olduğu, döndürülemez veya engellenemez bir gerçeği ifade ettiği ortaya çıkıyor.

Şimdi sorun şu oluyor: Bölgenin bu değişimi nasıl olacak? Hangi sonuçları ortaya çıkaracak? Nasıl bir değişim ve yeniden yapılanma yaşanacak? ABD Irak müdahalesinin birinci yıldönümünde bunu da kendi açısından dillendirmeye başladı. ***Büyük Ortadoğu Projesi****'nin* olduğunu ifade ediyor. Kendisinin yaratmak istediği sistemdir. Uluslararası emperyalizmin Ortadoğu'da yaratmak istediği sistem oluyor bu. Fas'tan Afganistan'a kadar Orta Asya'dan Kafkasya'ya ve Balkanlar'a kadar uzanan sahada yeni bir egemenlik sistemini Amerika yaratmak istiyor. Irak'a bunu model yapmaya çalışıyorlar. Bu konuda bir anayasa yayınladılar. Türkiye ve diğer devletlere böyle bir proje içerisinde önemli roller biçmek istiyorlar. Türkiye Genelkurmay İkinci Başkanı Amerika'ya gitti. Büyük Ortadoğu Projesi'nde Türkiye'ye verilen rolü tartıştıklarını ve mutabık kaldıklarını ifade etti. Türkiye'ye de önemli bir rol biçiliyor. ABD'nin büyük Ortadoğu'su nasıl olacak? Bunun demokratik olacağı, Ortadoğu'yu birleştireceği söyleniyor!.. Gerçekten bunu yaratabilir mi? ABD'nin demokrasisi ne kadar olur? Nasıl bir birlik yaratabilir? Demokrasi, birlik derken ABD sözcüleri neyi ifade ediyor? Önderlik şunu söyledi: *"Bunlar demokrat değiller demokrasiyi bir silah olarak çok ustaca kullanıyorlar."* Gerçekten de Avrupa 20. yüzyılın ikinci yarısında demokrasiyi iyi bir silah olarak kullanmıştır. Şimdi 21. yüzyıl başında Amerika bu silahı iyi kullanıyor. Kuşkusuz kendine göre bir demokrasisi var. Ortadoğu'daki sistemlerin değişmesini, kendisine göre kendi çıkarını yansıtacak daha değişik bir sistemin oluşmasını istiyor. Bu demokratik olabilir mi? Veya ne kadar demokratik olur? İşte Irak'taki anayasa demokrasiye ne kadar el veriyorsa o kadar olacak. İnceleyen birçok gözlemci Kopenhag Kriterleri'nin çok gerisinde olduğunu ifade etti. Elbetteki Irak'taki bazı sorunlara çözüm getiriyor bir tür federasyon ve belli bir demokratikleşme arayışı kendine göre var. Ama bunlar halkların çıkarlarını özgür eşit yaşamını sağlayan karakterde olmaktan uzak. Geçmişe göre ileri haklar içerse de insanlığın geldiği düzey karşısında halkların çıkarları açısında geride kalıyor.

Daha da önemlisi Türkiye'deki durum, Türkiye'de Amerika'nın yaratmak istediği sistem model işte AKP yönetimidir. Şunun dillendirildiğini Türkiye Genelkurmay İkinci Başkanı söyledi; ABD'nin büyük Ortadoğu'sunda Türkiye'ye düşen siyasal model ılımlı islam ve biz bunu reddediyoruz diyordu. Bölge çapında verilen stratejik role evet diyor, ama siyasal rejim olarak ılımlı islamı kabul etmiyorlar. Tabii kemalizmin laiklik sistemi var. Ordu onunla şekillenmiş durumda. ABD'nin geliştirmeyi öngördüğü ılımlı islam sistemine karşı Önderlik ılımlı islam değil de islamın demokratikleştirilmesini ifade etti. Bunun içinde çok katılaşmış dogmatizmin, fanatizmin zihniyet devrimi ile aşılarak islamın demokratik bir çizgiye çekilmesi demokratik islamın oluşturulması gereğini belirtti. Ortadoğu'nun demokratikleşmesinin ve en önemli birincil yanının böyle bir zihniyet devrimi ile olduğunu ortaya koydu. Ilımlı islam, islamın demokratikleştirilmesi değil, Amerikan çıkarlarına hizmet eden bir islami yapı oluyor. Bunun en tipik örneği AKP hükümetidir. İslamla ne kadar ilişkisi var veya yok bu da tartışmalı. Çeşitli müslüman çevreler tarafından takkiye yaptıkları, islamın inkarcısı oldukları söyleniyor. Gerçektende öyle ılımlı islam modeli bir demokrasi modeli değil, oligarşinin yeniden yaratılması, restore edilmesi modelidir. AKP'nin sözde ılımlı islami çehresinin altında Türkiye oligarşisi restore edilmeye, yeniden yapılandırılma-

ya, yenilenmeye çalışılıyor. Önderlik yeniden bir burjuva sınıf yaratma olarak tanımlamıştı bu gerçeği. Şimdi demek ki demokrasiden çok oligarşinin restorasyonunu içeriyor. ABD çıkarlarına daha çok hizmet edecek, halkları aldatacak bir şekilde oligarşinin yapılandırılmasını ifade ediyor. Arayış, çaba bu doğrultuda. Bunun da bir demokrasi olmadığı açık. Irak'taki sistem de demokrasiden çok yeni bir oligarşiyi yaratmayı ifade ediyor. Suriye'de da eğer ABD İsrail yönlendirmesi başarı kazanırsa oligarşiye yol açacak. Oligarşik gelişmenin önü açılmış olacak. Bu bakımdan demokrasiden çok ABD'nin büyük Ortadoğu'su otokratik, teokratik rejimlerin aşılarak oligarşinin hakim olduğu bir Ortadoğu'yu ifade ediyor. Krallıkların yıkılarak oligarşinin gerçekleşmesi hedefleniyor. İster krallık biçiminde olsun ister cumhuriyetin Irak, Suriye tarzı olsun bunların aşılıp bir oligarşik sisteme geçmesi, yine Türkiye'de oligarşinin ılımlı islam adında restore edilmesini ifade ediyor. Bunu görmemiz lazım. Demokrasi kavramının burada sahte, ikiyüzlüce, aldatıcı bir kavram olduğunu söyleyebiliriz.

Bölgesel birliğin temel kriteri Kürt sorunun çözümüdür

Birlik bakımdan ise esas olan tabii bölgenin temel sorunlarının çözümüdür. Bu çerçevede Filistin-İsrail sorunu var. Gerçektende Arap-İsrail sorunu nasıl çözülecek bu çatışma nasıl dindirilecek, birlik nasıl yaratılacak bunun önü açılmamış durumda. Arapların ve Filistin'in ezilmesi, teslim alınması temelinde sağlanmak isteniyor ki, bunun birleşme değil de ezme ve hükmetme olacağı açıktır.

Diğer yandan bölgesel birliğin en temel kriteri Kürt sorunun çözümü ve Kürt parçalanmışlığının bir biçimde giderilmesidir. Kürt sorunu çözülmeden, Kürt parçalanmışlığı giderilmeden bölgede birlik ve kalıcı barış asla olamaz. Bu bakımdan kim Ortadoğu'da birlik sağlamak istiyorum diyorsa tutarlı olduğunu anlamak için onun Kürt sorununa yaklaşımına bakmak gerekiyor. ABD'nin Kürt sorununa yaklaşımında çözüm üretici olmaktan uzak. Güney Kürdistan'da Irak federasyonlaşması çerçevesinde bir düzey yaratılmaya çalışılıyor. Bir Kürt federasyonu oluşuyor. Kürt sorununun kısmi çözüldüğü görülüyor. Bir demokratik çözüm mü bu henüz belli değil? Kürt demokrasinin geliştirilip geliştirilemeyeceği konusunda bir işaret yok henüz. Demokratik adım açılım yok, ama Irak federasyonu yönünde, Kürt sorununu çözme yönünde bir gelişme var. Ki bu tabii eski Irak'a göre daha demokratik bir yapıyı ifade ediyor. Ama diğer alanlarda Kürt sorununa bir yaklaşımı yok. ABD'nin Kürdistan'a yaklaşımı parçalıdır. Sadece kendi çıkarlarını içerecek düzeyde taktik amaçlı, kullanım amaçlı yaklaşıyor. Güney'deki federasyonlaşmaya yaklaşım da aslında Irak'ın denetlenmesi, İsrail'in güvenliğinin sağlanması yönündedir. Yoksa Kürt halkının hakları var da bu hakları verelim diye değil. İşte Suriye'deki durum da böyle. Bazı ilkel milliyetçi çevreleri kışkırtıyor. Suriye yönetimini devirmek için Kürtlerden yararlanmak istiyor. Yarın İran'la mücadelesinde Doğu'daki Kürtlerden de yararlanmak ister. Mevcut durumda Türkiye ile çeşitli çelişkilerini gidermede de PKK'den yararlanır. Bir yandan PKK'yi tasfiye etmek ister, onun için her türlü saldırıyı yürütürken, diğer yandan mevcut PKK varlığını Türkiye oligarşisini kendisine daha fazla bağlamada kullanmaya çalışıyor, yararlanmaya çalışıyor. Bu bir objektif olgudur. Kürtlerin ya da PKK'nine ABD'nin yanlısı olup olmamakla bir alakası yok. Bir siyasal olgu olup olmaması ile ilişkisi var ve bunlar bir siyasal olgu oldukları için bir siyasal değer ifade ettikleri için, tabii bütün siyasi güçler kendi siyasetleri doğrultusunda durumu değerlendirmeye çalışıyorlar. Böyle olunca ABD'nin Kürt haklarını gözetme, Kürt sorunun çözüme diye bir politikası yok ortada. Kürt'ün siyasi gücünden kendi çıkarları doğrultusunda yararlanma arayışı var. Büyük Ortadoğu projesini yaratmak için Kürtleri kullanmak isteyen bir politik duruşu var. Bu da çözüm değildir; tahriktir, çatışmadır kavgadır. Dolayısıyla mevcut yaklaşımı ile ABD'nin Ortadoğu'da birlik istediği söylenemez. Kürt sorununu çözmeyen, adil, halklar yararına demokratik çerçevede çözüm istemeyen bir yaklaşımın Ortadoğu'da birlik yaratması mümkün değil. Ne kadar birlik söyleminde olursa olsun yaratamaz. Bu bakımdan birlik arayışında olduğu tezi de doğru ve gerçekçi değildir. Böyle bir çizgide değil. Bölgedeki mücadele, güçler çatışması ABD'nin bu tutumunu değişikliğe götürür mü, götürmez mi bilemeyiz. Ama şu anki yaklaşımlarının çok birlikçi olduğu Ortadoğu'yu birleştirmek istediği söylenemez. Aslında ABD'nin büyük Ortadoğu projesi olarak ifade ettiği yaklaşımın içerisine demokrasiyi koymak, Ortadoğu'nun çok büyük ihtiyacı olan demokrasi ve birlik özlemlerini denetim altına almak söndürmek anlamına geliyor.

Halklar böyle bir arayış içerisinde. Halkçı politika yürüten demokratik güçler her zamankinden daha fazla Ortadoğu'nun demokratikleştirilmesinden ve birliğinden söz ediyorlar. Bir bölgesel birliğin ihtiyacını derinden duyuyorlar. Amerika'da bir birlik, Avrupa'da bir birlik var. Doğu Asya birleşiyor, Kuzey Asya Rusya etrafında bir birlik halinde, Afrika birleşmeye çalışıyor. Ortadoğu ise paramparça edilmiş durumda. Uluslar, küçücük toplumlar bile birkaç parçaya bölmüşler. Böyle bir noktada bir bölgesel birlik Ortadoğu Birliği derin bir ihtiyaç olarak ortaya çıkıyor. Kaldı ki bunun tarihsel temeli, kültürel gerçeği de var. Kendi içinde çatışmalı olsa da, bazı parçalara tarih içinde bölünmüş olsa da genelde kültürel olarak da, zaman zaman siyasal olarak da birleşik bir yapıyı arz etme, yaşama durumu var. Şimdi bir yerde yaşanan bu birleşme eğilimi sürecinde Ortadoğu'nun bu tarihsel gerçeği ile birleşerek, yine güncel uluslararası gerçeği kendi bünyesine alarak birlik eğilimini güçlendirmesi çok doğal bir durum.Birleşmenin de islami yapıda olmadığı açık. İslami sistem genel bir kültür olmakla birlikte etnik siyasal parçalanmayı derinleştirmiş durumda. Liberalizm birlik yaratamadı, milliyetçilik birleşmek yerine ulusları da paramparça etti. Toplumları parçaladı. Reel sosyalizm klasik solculuk, milliyetçiliğe dönüştü, birleştirici olamadı. Böyle bir durumda birlik demokratikleşmeden geçiyor. Çağdaş demokrasinin, halk demokrasisinin bölgede hakim kılınmasını ifade ediyor. Önderlik çağdaş sol demokrasi dedi buna. Bu ihtiyacı gördükleri için ABD demagogları büyük Ortadoğu projesinin, demokratik birlik karakterinde olduğunu söylüyorlar. Bu aldatmaca oyunu açığa çıkartıp teşhir etmemiz gerekiyor. Bölgenin birliğe ve demokrasiye ihtiyacı olduğu kesin. Ama bunu halk demokrasisini ve halkların kardeşliği ve birliğin içerdiği başta Kürt sorunu olmak üzere temel sorunların demokratik çözüm temelinde gelişebileceği açık bir gerçek. Bunu da demokratik Ortadoğu Birliği stratejisinde formüle edilmiştir. Başkan Apo'nun demokratik uygarlık manifestosunda geliştirdiği temel stratejik tez bu. Kürt özgürlük mücadelesi böyle bir strateji temelinde hem kendi demokrasisini geliştiriyor hem de bütün bir Ortadoğu'da böyle bir demokrasi kültürünün kalıcılaşması için yoğun bir çaba sarf ediyor.

Yeni serhildan hamlemiz *"demokratik, özgür, eşit yurttaş hareketi"* olarak gelişiyor

Değişim mücadelesi içerisinde bu değişimin, yeniden yapılanmanın hangi yönde olacağı bu mücadele sürecinde öne çıkıyor. Demokratik Ortadoğu Birliği stratejisi ile dış müdahaleyi ifade eden Büyük Ortadoğu Projesi, yeni Ortadoğu'nun yaratılmasında mücadele eden stratejik anlayışlar giderek derinleşiyor. Bu temeldeki arayışlar ideolojik siyasi pratik mücadelede anlam buluyor. Onlara dayalı çelişki ve çatışmalar olacak. Dış güçlerin çıkarlarını ifade eden Büyük Ortadoğu Projesi, hem halkları denetim altına almayı hedefliyor hem de eski bölge statükosuyla çatışan bir projedir. Bu anlamda küresel sermaye güçleri ile bölgedeki ulusal güçler ve devletler arasında bir çelişki, çatışma ve mücadele durumu var. Diğer yandan halklar ile hem küresel sermaye güçleri hem de ulusal devletler arasında bir çelişki ve çatışma var. Günümüz Ortadoğu'sunun çelişkileri ve mücadelesi bu temelde yeniden biçimleniyor.

Newrozu Kürdistan halkının büyük bir coşku ile birlik halinde kutlaması demokrasi ve özgürlük taleplerini yükseltmesiyle böyle bir dönemde mücadele daha büyük önem arz ediyor. Dış güçlerin askeri yöntemlerle –işte Irak mücadelesinde olduğu gibi– bölgeyi egemenlik altına almak için yürüttükleri hamlelere karşı Demokratik Ortadoğu Birliği stratejisinin hamlesel çıkışları da Newrozlarda meydanlara inen büyük halk güçleri oluyor, halk serhildanı oluyor. Bu da bölgeyi değiştiren temel olgulardan biri. Yeni bir Ortadoğu yaratmak isteyen bir kuvvet, güç konumunda. Bu bakımdan 2004 Newrozu daha güçlü bir hamle niteliğinde. Bölgede yaşanan mücadele içerisinde, Kürt halkının demokrasi ve özgürlük mücadelesinde gücünü ve yerini gösteriyor. Bunun bütün alanlara yayılarak önümüzdeki yıl içerisinde daha fazla gelişeceği görülüyor.

Suriye'de Küçük Güney'de yaşanan durumlar, Doğu'da İran'da yaşandı, yaşanıyor. Seçimlerde ciddi bir yönetim mücadelesinin İran rejimi içerisinde varolduğu ortaya çıktı. Bilindiği gibi boykot yaşandı, reformcu kanat tarafından. Seçime katılım en alt düzeye de çekildi. Yüzde 30'lar düzeyindeydi. Fakat buna rağmen yönetimi elinde tutan çevreler mevcut son seçimlerde istedikleri sonucu alıp, istedikleri gibi bir meclis oluşturmakta sonuna kadar kararlı davrandılar. Bunun ABD'nin Irak müdahalesi ile bağı var, İran'ın Amerikan çelişkisinin gelişmesiyle bağı var. Önümüzdeki süreçte daha çok yoğunlaşacak. ABD-İran çelişkisi ve mücadelesini İran yönetimi kendini hazırlaması olarak değerlendirmek gerekiyor. Bu konuda her türlü kararı alabilecek, istediği gibi mücadele edebilecek bir meclis yaratmayı öngörüyor yönetim. Eski meclisi kendi görüşleri doğrultusunda oluşturmayı hedefliyor ki, pürüz çıkmasın. 1 Mart 2003'te Türkiye meclisi, yönetimi istediği kararları çıkartamadı. İran benzer bir durumu yaşamak istemiyor. Yönetimi içten sağlama almak istiyor. Boykot en çok Kürdistan'da yaşandı. Bazı kentlerde yüzde 25'e kadar düştü seçimlere katılımlar oranı. Ardından Iraktaki gelişmeler Güney Kürdistan'da yeni Irak Geçici Anayasası ile oluşan bir federasyonlaşma halk üzerinde coşku ve heyecan yarattı. Bunu kutlamak için yapılan girişimler polis baskısı ile karşılaşınca, geçtiğimiz iki hafta içinde Doğu Kürdistan'da geniş kitle hareketleri yaşandı. Devlet daireleri basıldı on binlerce insan sokaklara döküldü. Yüzlerce tutuklunun olduğu belirtiliyor. Orada da bu Newroz'da oldukça duyarlı ve gergin bir giriş var.

Newroz bu çerçevede yaşanıyor gelişmelere gebe bir konumda. Doğu Kürdistan'da hem Güney Kürdistan, hem de Küçük Güney'deki gelişmeleri kat kat aşan bir durum her an ortaya çıkabilir, hem de İran içi mücadele gelişebilir. ABD İran çelişkisi, çelişki çatışması kendine özgü bir olgu ve giderek gelişeceğe benziyor. İran iç olayları bunu gösteriyor. Dış müdahalenin etkileri var tabii. Irak'taki ABD varlığının İran üzerinde etkisi var. Nasıl ki Suriye ve İran Irak'taki gelişmeleri körükleyerek derinleştiriyorsa, Irak'taki ABD varlığı da Suriye ve İran'daki iç siyasi olayları çelişki ve çatışmaları tahrik ediyor körüklüyor. Bu bir gerçektir. Bu giderek üst düzeyde bir mücadeleye dönüşecek, yoğun bir siyasi mücadele olarak ortaya çıkacaktır. Askeri çatışma gündeme gelir mi? O ihtimal yok de değil. Güney'de ve Irak'taki durum Newroz öncesi kabul edilen anayasa ilanı ile belirginleşiyor. Çatışmalı durum sürüyor. Saddam Hüseyin'in yakalanması sonrası olaylarda sayı olarak azalma olsa da, yoğunlukta bir azalma olmadı. Daha fazla tahrik ve şiddet olayları yaşandı. Şiilerin bayram günündeki olay, gerçektende ürkütücüydü.

Diğer yandan çatışmalar Kürdistan'a da yayıldı. Güney Kürdistan'da da çeşitli tahrik edici şiddetli olaylar yaşandı ki, bu durum çözümlenmiş olmaktan uzak ve besbelli ki önümüzdeki süreçte devam edecek. Saddam Hüseyin'in yargılanması bu durumu nasıl etkileyecek, bunu önümüzdeki aylarda göreceğiz.

Güney Kürdistan'da Irak federasyonlaşması çerçevesinde almakta olduğu statü, tabii bütün Kürtleri etkiliyor, bölgeyi de etkiliyor. Bir tür çözüm olarak değerlendirilebilir. Ama elbette demokrasisi eksik. Demokratik yönü olmadan, demokratik bir sistem gelişmeden kalıcı bir federasyon da halk açısından adil bir rejim yaratılmasından söz edemeyiz. Bu bakımdan da iç yapı zayıf. YNK ve KDP federasyonlaşma çerçevesinde bir ilişki içerisine girmiş olsalar da çok tutarsızlar. Gerçek, bir federasyon yaratmakla sadece birlik oluşturmaktan uzak kalmıyorlar, çıkar birliği yapıyorlar. Sadece Irak'taki durumu etkilemek için acilen birleşiyorlar gibi göründüler. Bir demokratik birlik oluşturma Kürt demokrasisini geliştirme tutumuna sahip değiller. Öz itibari ile kendi alanlarını koruyacak bir ittifak içindeler. Kendi dışındaki gelişmeleri bununla engellemeye çalışıyorlar. Bu da bir demokratik tutum ve gelişme değil. Geçmişte olan KDP ve YNK yönetimlerinin yeni sistem içerisinde de hakim kılınmasını ifade ediyor. Bu durum tabii demokratik bir tutum değil; mücadele edilmesi, değiştirilmesi gereken bir durum oluyor. Dar milliyetçi ve feodal yönetim tarzının toplum üzerinde hakim kılınmasını içeriyor.

Kuzey'de yaşanan Newroz, 28 Mart'ta gerçekleşecek olan seçim kampanyası altında yaşanıyor. Seçim kampanyası Newroz ile birleşince halk hareketliliği çok daha ileri bir düzeyde hem yaygın, bütün alanları içine alıyor, her yerde Newroz var, hem de seçimle bileşik bir coşkuyu ifade ediyor. Biz bu sürece 15 Şubat'tan bu yana Başkan Apo'ya Özgürlük Kampanyasını da dayattık. Yeni serhildan hamlemizi böyle bir kampanya biçiminde başlatmış durumundayız ki, bu Newroz'la birleşerek güçlü bir biçimde gelişecek.

"Kürt sorunu çözülmeden, Kürt parçalanmışlığı giderilmeden bölgede birlik ve kalıcı barış asla olamaz. Bu bakımdan kim Ortadoğu'da birlik sağlamak istiyorum diyorsa tutarlı olduğunu anlamak için, onun Kürt sorununa yaklaşımına bakmak gerekiyor. ABD'nin Kürt sorununa yaklaşımında çözüm üretici olmaktan uzak. ABD'nin Kürdistan'a yaklaşımı da parçalıdır. Sadece kendi çıkarlarını içerecek düzeyde taktik ve kullanım amaçlı yaklaşıyor."

8 Mart'ta kadın eylemliliğinin gelişmesi ile bir ivme kazandı. Bu Newroz'da kampanya bir doruğa gidiyor. Bütün Kürdistan ve yurtdışında bu böyledir. Hepsini içine alıyor. Kuzey ve Türkiye'dekiler seçim kampanyası ile birleşik olarak sürüyor. Nisandan 1 Mayıs'a doğru devam edecek. Bu, sonuç alınıncaya kadar sürdürülecek bir kampanya. Her dönem kendi döneminin özelliklerine uygun taktik hedefler içerse de, aslında temel stratejik hedef olarak Kürt sorununun çözümü ve Başkan Apo'nun özgürlüğünü geliştirme kampanyasıdır. Önderliğimiz bunu ***"demokratik özgür eşit yurttaş hareketi"*** olarak da tanımladı. Biz bu kampanyamızda örgüt ve eylem biçimini böyle hareket olarak ele alıyoruz. Gerçek biçimini, örgütsel sistemini Önderlik ortaya koydu. Demokratik özgür ve eşit yurttaş hareketi anlayışı çerçevesi, Kürt sorununa demokratik çözüm ve başkan Apo'ya özgürlük kampanyasını önümüzdeki süreç yoğun olarak geliştireceğiz.

"Demokratik Güç Birliği ciddi bir oy alamaz, meclisi etkileyemez, grup oluşturamaz, AKP'yi siyasette sınırlandıramazsa, demokratik serhildan zayıf kalacak. Seçim sonuçlarıyla desteklenmemiş olacak. AKP'nin siyasi kararlarının Türkiye'yi karanlıklar içine götürmesi karşısında mücadelenin daha farklı yöntemlerle sürmesi, yeni direniş durumlarının gündeme gelmesi kaçınılmaz olacaktır. 28 Mart seçimlerinin bu düzeyde önemi var"

Demokratik Güç Birliği AKP'ye alternatif olabilecek tek güçtür

Tabii şimdi güncel olarak 28 Mart yerel seçimleri ile siyasi gündem belirleniyor. Ve bütün güçlerin dikkati bunun üzerinde. Seçimlerde daha çok etkin, baskın görünen AKP'dir. Özellikle Türkiye'de tam bir etkinlik kazanmış durumda. Sağı bütünüyle silip süpürdü. ANAP ve SP gibi partileri neredeyse sıfırladı. MHP'yi kendi çerçevesi içine itti. DYP biraz direnmeye çalışıyor, fakat şimdilik çok etkili olacağı söylenemez. Dolayısıyla AKP 28 Mart'ta özellikle Türkiye'de büyük bir seçim başarısı kazanacağı kesinleşmiş gibi. Dolayısıyla yüzde olarak Demirel'in AP'sinin aldığı oyları bile aşabilir. Menderesin Demokrat Partisi'nden sonra en çok oy almış bir parti düzeyine ulaşabilir. Onu da yıpratan Kürdistan oluyor. Türkiye'deki yüzde 60'lara ulaşan oy oranına karşın, Kürdistan'da zayıf konumda. Bunu da aşmak için de yoğun bir çabası var. Hükümet olmanın maddi ve psikolojik avantajlarını sonuna kadar kullanıyor. Kitleler tehdit ediliyor. AKP'li aday kazanmazsa yerel yönetimlere destek verilmeyeceği yönünde açık tehditler var. Yine maddi imkanlar dağıtılıyor, askerler ve korucular tarafından halk baskı altına alınıyor. Özellikle küçük sahalarda AKP'ye oy vermeleri isteniyor. Diğer partilerle birçok yerde anlaşmalılar. AKP'nin desteklenmesi için, AKP lehine geri çekiliyorlar. Bütün bunlarla Kürdistan'da sonuç almaya çalışıyor, ancak şimdiden görünen olgu bunun başarılı olmayacağı yönünde. Kısmi olarak sonuçlar alınsa da istediği sonuçlara ulaşması zor görünüyor. Seçim sonunda 28 Mart günü genele olarak Türkiye'de yerel yönetimleri AKP'nin aldığı, Kürdistan'da ise DEHAP'ın adaylarının yerel yönetimleri kazandığı bir tablo ortaya çıkabilir. –Tabii oyunlar oynanmaz, demokratik bir seçim ortamı sağlanırsa, bu durum kaçınılmazdır.– AKP ile DEHAP'ın karşı karşıya mevzilenmesinden oluşacak, Türkiye'nin yerel yönetim haritasıdır. Bu kesin gibi. Sağ cephe karşısında sol açısından CHP'nin durumu iyi değil tabii. CHP mevcut sol partiler içerisinde ne kadar sol sayılır bu tartışmalı bir durum. Baykal kliğinin soldan çok milliyetçi bir çizgide olduğunu birçok aydın değerlendiriyor. Mecliste sözde muhalif parti, ama bütün icraatı AKP'ye koltuk değneği olma yönünde. Sözde eleştirileri, tartışmaları AKP'yi zayıflatmıyor, tersine güçlendiriyor. Zaten esas eleştiri oklarını AKP'den çok DEHAP'a ve onunla ittifak yapan SHP'ye yöneltmiş durumda. Öyle ki DEHAP'ı siyasi arenadan atmak istiyor. SHP'yi de DEHAP la ittifak yaptığı için bölücü, ülkeyi parçalayıcı göstermeye çalışıyor. Tam bir dar söylem içerisinde, bölücülük ayrımcılık yapıyor aslında. Kürtleri yok sayıyor, dışlatalamak istiyor Kürt gerçeğini. İnkarcılığın en katı savunucusu durumunda. Dolayısıyla bu çerçevede solu bölen, parçalayan bu yönüyle de sağı birleştirmiş olan AKP'ye en büyük desteği sol cepheden veren bir parti konumunda. Onun bir muhalefet olma durumu yok aslında; sağı birleştiren ve CHP'yi de kendi yedeğine almış olan AKP'e, bu yönüyle mevcut statükoyu koruma ve gücünü arttırma konusunda iddialı görünüyor. Gelinen aşamada AKP karşısında muhalefet olarak meclis dışında çok fazla güç yok. Demokratik Güçbirliği varolan birleşmeyi seçim sonrasında da sürdürüp, geniş halk kitlelerini de kapsayacak program ve pratik içerisinde olursa statükocu bu gücü parçalayacak potansiyeli gösterebilir.

Sol ve demokratik partiler güç birliği yaptı. Önderlikte böyle bir güç birliğinden yanaydı. 3 Kasım seçimlerine göre daha ileri düzeyde bir güç birliğini ifade etti bu. SHP ile DEHAP bir çatı birliği yapmış durumda. Diğer sol partilerle de yerel düzeylerde ittifaklar var. Kuşkusuz Türkiye'nin sol ve demokratik güçlerinin tümünü içine almış değil, ama Türkiye'de –özelikle sol gelenekte– böyle bir güç birliği yapabilmiş olmak bile büyük önem arz ediyor. Çünkü öyle bir gelenek yok. Birleşme, ittifak yapma, ortak bir siyasi program oluşturarak o temelde siyasi gündeme girmeden uzak bir yapı var. Bundan kaçınılıyor. Böyle bir ortamda bu düzeyde bir güç birliği oluşturmuş olmak önemli.

28 Mart'tan sonra Türkiye yeni bir mücadele sürecine girecek

AKP karşısında alternatif olarak da bu güç birliği var. 28 Mart'ta önem arz eden, alacağı oylarla siyasi değer ifade eden bu iki güçtür ve burada da esas kilit nokta Demokratik Güç Birliğinin nasıl sonuç alacağı noktasıdır. Eğer bir seçim başarısı gösteremez, meclisi

zorlayacak bir oy oranına ulaşamazsa AKP'yi sınırlandıracak hiçbir siyasi güç önümüzdeki süreçte kalmayacak. AKP istediği kararı alacak ve uygulama gücüne ulaşacak. Ki Tayip Erdoğan ABD'ye gitti. Başkan Bush ile görüştü, bir sürü vaatler verdi. O doğrultuda ABD-Türkiye ittifakını geliştirecekler. Stratejik ittifak adı altında Türkiye'yi ABD'ye tümüyle yamayacaklar. Ortadoğu'da ABD stratejisi doğrultusunda Türkiye'nin hareket etmesi sağlanacak. Bunun da Kürtler için özellikle de Kuzey Kürtleri için katliam olacağı, inkar olacağı açık. AKP'nin ve Tayip Erdoğan'ın Kürt politikası ortada. *"Varsaymayın o zaman böyle bir olgu olmaz"* diyor. Demagoji ile olguyu göz ardı etmeye, inkar etmeye çalışıyor.

Bunun karşısında Demokratik Güç Birliği ciddi bir oy oranına ulaşırsa, örneği yüzde 10 epeyce aşabilirse, mevcut meclis şaibeli duruma düşecek tabii ki. 3 Kasım'da da DEHAP'ın elliden fazla çıkardığı milletvekili vardı, sadece barajı aşamadığı için o kişiler milletvekili olamadılar. Şimdi barajı aşarlarsa resmen milletvekili olma hakkını da kazanmış olacak. Fakat meclise giremeyecekleri için bu meclis halk iradesini yansıtamaz duruma düşecek. Bu da erken seçim isteme, meclisin kararlarını halk iradesini yansıtamayacağını ilan etme ve böylece AKP'yi siyasi kararlarda sınırlandırma imkanı verecek. Bir alternatif çıkartacak. AKP'nin çılgınca Türkiye'yi ABD gündeminde karanlıklar içerisine sokmasının önüne geçme, ona karşı mücadele etme, bunun karşısında demokratik Türkiye yaratma arayışını ve mücadelesini bu temelde ortaya çıkartacaktır.

Demek ki, Demokratik Güç Birliği açısından seçim sonuçlarının önemi belediye kazanma noktası değil. Zaten belli oranda belediye kazanacaklar. DEHAP'ın o gücü var. Ve her halükarda o sonuçlar alınacak. Önemli olan ve başarı diyebileceğimiz, AKP'yi siyasetten sınırlandıracak düzeyde oy alıp alamayacağıdır. Böyle bir oy alması için mücadele edip çalışmak gerekiyor. Demokratik güçlerin seçim başarısı buradan geçecek. Bunların sonucunda şunu söyleyebilirim:

28 Mart'tan sonra Türkiye yeni bir mücadele sürecine girecek, bu kesin. Bu mücadelenin hangi yöntemlerle olacağını, süreceğini ise 28 Mart seçimlerinde çıkacak sonuçlar belirleyecek. Eğer demokratik güç birliği önemli bir sonuç alıp bir seçim başarısı kazanırsa bunun sonuçları meclise de yansıyacak, belki de bir meclis grubu oluşturabilecek. Bu çerçevede meclisin içinde, dışında halkın serhildanını harekete geçirerek AKP gericiliğine karşı demokratik siyasal mücadeleyi çok yönlü geliştirme imkanı bulacaktır.

Halkın öz savunmasının geliştirilmesi meşru savunmada önemli bir yer tutuyor

Mücadele demokratik siyasal düzeyde sürecektir. Yöntemler siyasal mücadele yöntemleri olacaktır. Serhildan gelişecek, meşru savunma da bunu destekleyecek tabii ki. Yok eğer Demokratik Güç Birliği ciddi bir oy alamaz, meclisi etkileyemez, grup oluşturamaz, AKP'yi siyasette sınırlandıramazsa, demokratik serhildan zayıf kalacak. Seçim sonuçlarıyla desteklenmemiş olacak. AKP'nin siyasi kararlarının Türkiye'yi karanlıklar içine götürmesi karşısında mücadelenin daha farklı yöntemlerle sürmesi, yeni direniş durumlarının gündeme gelmesi kaçınılmaz olacaktır. Onun için Önderlik dedi, KONGRA-GEL Genel Kurulu nisanda toplansın savaş mı yapacak, barış mı yapacak karar versin dedi. Bu 28 Mart seçimlerinin sonuçlarına göre, hangi yöntemlerle mücadele edileceğine karar vermek anlamına geliyor. 28 Mart seçimlerinin bu düzeyde önemi var. Türkiye'nin siyasal geleceği de buna bağlıdır. Seçimlerden sonraki siyasal doğrultusunun belirlenmesi açısından, Türkiye'de yaşanacak siyasi mücadelenin yöntemlerinin belirlenmesi açısından bu denli önemi var. Bu hususlar şimdi geçerli.

Newroz işte bu noktada önemli bir dönemeç oluyor. Newroz coşkusu gerçekten de demokratik güçleri 28 Mart'ta önemli bir seçim başarı kazanmaları için büyük bir çıkış anlamına geliyor. Kitleleri uyandırdı, hareketlendirdi. Eğer Newroz coşkusu 28 Mart seçimlerinde sandığa taşınabilirse, bu seçim kampanyası ile daha da geliştirilerek sürdürülüp ve haline getirilebilirse, o zaman demokratik güçler büyük bir başarı kazanacaklardır. Newroz hareketlenmesini de büyük siyasi sonucunu vermiş olacaktır.

Bu Newroz'u biz böyle bir ortamda yaşıyoruz. Türkiye'de seçimlere yansır ise büyük kazanımlar ortaya çıkacaksa demokratik serhildan bunun üzerinden daha fazla gelişecek. Meşru savunmamızı olası güçlere karşı sürekli güçlendireceğiz. Zaten 28 Mart ardından ortaya çıkacak yeni durumun bu farklı özelliklerini karşılamak amacıyla biz de hazırlıklarımızı çok yönlü yürütüyoruz. HPG Meclisi de bazı kararlar aldı, mevzilenmesini de değerlendirdi. Olası saldırı durumlarını değerlendirerek, bunun karşısında meşru savunmayı nasıl uygulayacağını kararlaştırdı. Bu temelde HPG kendisini pratikleştiriyor, eksiklerini tamamlıyor, mevzilenmesini geliştiriyor. Pratik hazırlıklarını geliştiriyor. 28 Mart'ta ortaya çıkacak olumsuz sonuç ve onun ardından Türkiye ABD ittifakıyla gelişecek imha amaçlı saldırılar karşısında meşru savunma direnişini çok güçlü yapabilmesi için ne gerekiyorsa onu yapıyor. Kürdistan'ın kuzeyine, doğusuna, güneyine her alanına yayılıyor.

Küçük Güney bize gösterdi ki, sadece gerillayla yetinmek olmuyor. HPG Konferansı'nın kararlaştırdığı gibi halkın öz savunmasının geliştirilmesi meşru savunmada önemli bir yer tutuyor. Bu çerçevede Küçük Güney de içinde ol-1mak üzere bütün sahalarda gerillayla birlikte halkın öz savunmasını ciddiyetle ele alıp geliştirmek gerekecek. Bunu hem örgütlü bir biçimde HPG yapacak hem de halk yapmak durumda. Kendi siyasal örgütlülüğü yanında onu savunmak üzere öz savunmasını da geliştirmeli, öz savunma anlayışını, bilincini, örgütlülüğünü ortaya çıkartmalı ve yapmalı. Bu konuda ihtiyaç duyduğu kadar HPG'den destek de almalıdır.

Hazırlıklarımız her türlü olasılığa karşı özgürlük ve demokratik mücadelemizi başarıyla geliştirme yönündedir. Bunun hazırlıklarını yapmışız. Bu temelde de yeni yılın Newroz ile birlikte girdiğimiz sürecin daha büyük bir mücadele süreci olduğunu, bu önümüzdeki Newroz yılının daha güçlü halk mücadelelerine sahne olacağını, bunun da bizi Kürt sorununun demokratik çözümüne bir adım daha yaklaştıracağını söylüyoruz. Zaten çözüm adımları Güney'de gelişiyor. Küçük Güney kendisini devreye koydu. Doğu'da da hareketlilik var. Bütün bunlar Kuzey'deki gelişmelerle, halkın serhildanıyla birleştikçe, bu gücü daha çok çözüm yönünde ilerlecek. Hem özgürlük ve demokrasi mücadelemizi çok yönlü geliştireceğiz hem de Newroz coşkusuyla bu mücadeleyi ilerleteceğiz.

Gençlerin kadınların bütün halkın yeniden yetmişe adeta yeniden dirilircesine yakaladığı bu coşkuyu, özgürlük demokrasi mücadelesine dönüştüreceğiz. Kalıcı bir mücadeleye dönüştüreceğiz.

Ve buradan hem Kürt sorunun demokratik çözümünü geliştireceğiz hem de ortak Demokratik Ortadoğu Birliği yönünde yeni adımlar atacağız.

Yeni Newroz yılından umudumuz, beklentilerimiz böyledir, hedefimiz bu temeldedir. Başaracağımıza da inanıyoruz.

23 Mart 2004

21. YÜZYILIN MÜCADELE STRATEJİSİ OLARAK
MEŞRU SAVUNMA STRATEJİSİ

Meşru savunma çizgisinin bir strateji olarak gelişimi

İnsanlığın geçmiş ulusal ve toplumsal mücadele deneyimleriyle ortaya çıkardığı ayaklanma ve uzun süreli halk savaşı stratejilerinin, 20. yüzyılın sonuna doğru artık çözüm olmadığı ortaya çıkmıştır. Bu mücadele stratejilerinin çözümsüzlüğü esas olarak yanlış olmaları veya yanlış uygulanmalarından kaynaklanmamaktadır. Yaşanan çözümsüzlük ve tıkanmanın temel nedeni, aynı zamanda sosyalist bloğun yıkılmasına da yol açan dünyanın yaşadığı kökten değişim ve dönüşümdür. Bu değişim rüzgarları karşısında egemen sistem olan kapitalizm de kendisini değiştirmek zorunda kalmıştır.

Bu anlamda dünya üzerinde büyük bir değişim yaşanmakta ve bu değişime bütün sistemler ayak uydurmaya çalışmaktadır. Bu temelde egemenler kendilerinin çıkarlarına en uygun bir yapılanmaya giderken, ezilen sınıflar ve halklar da yaşanan değişime ayak uydurmaya çalışarak kendi çıkarlarını korumak için nasıl bir mücadele yürütülmesi gerektiği konusunda arayış içerisinde bulunmaktadır. Bu konuda, ezilenlerin demokratik sosyalizm mücadelesinin nasıl yürütüleceği, hangi temellerde bir mücadele olacağı, nasıl bir stratejinin izleneceği, içeriği değişen kavramların yeniden nasıl oluşturulacağı, zor ve devletin yeni dönemde nasıl tanımlanacağı ve nasıl uygulanacağı gibi soruların cevaplanması gerekmektedir.

Başkan Apo'nun Demokratik Uygarlık Manifestosu ile ortaya koyduğu yeni paradigma, bütün bu sorulara en kapsamlı bir biçimde cevap vermektedir. ***Demokratik Ekolojik Toplum Paradigması*** olarak ifade edilen bu yaklaşım, ezilenlerin mücadele birikimlerini insanlığın ulaştığı ortak değerlerle birleştirerek en genelde sınıflı toplum uygarlıklarının yaşadığı bunalımdan çıkış yolunu göstermektedir. Böylece yalnız ezilenler için değil, tüm insanlık açısından da alternatif bir model öngörmektedir. Başkan Apo, bu paradigmanın mücadele stratejisi olarak da ***Meşru Savunma Stratejisi****'ni* ortaya koymuştur. Bu strateji de işlevselliğini hem yeni paradigmanın çerçevesinden hem de çağ gerçekliğinden almaktadır. Bu çağda çelişkilerin keskinliği ve uzlaşmazlığının insanlığı yok olma tehlikesiyle karşı karşıya getirmesi karşısında; insanlığın, bu düzeydeki şiddet ve karşılıklı mevzi tutmaya karşı ortaya koyduğu duruşun yarattığı yumuşama, toplumsal sistemlere ve mücadele stratejilerine de yansımış ve sorunların diyalog yoluyla çözümü öne çıkmıştır. İnsanlık, yüzyıl boyunca yürüttüğü ulusal ve toplumsal mücadeleler ile mevcut sistemlere karşı bu yumuşamayı ortaya çıkarmıştır. Bu mücadeleler sonucunda insan hakları; hukuk, adalet, demokrasi, özgürlük gibi değerler daha fazla öne çıkmış ve insanlığın temel değerleri haline gelmiştir. Bu durumda özellikle 20. yüzyıla damgasını vuran kapitalist ve reel sosyalist sistemlerin doğasında varolan şiddet ve çelişkilerin yerine, ulusal ve toplumsal mücadeleler sonucunda demokrasi ön plana çıkarak bu sistemlere alternatif olmuştur. Geniş bir demokrasi kültürüne dayanan demokratik rejimlerin en insani yönetim biçimi olarak ön plana çıkması yeni bir çağın başlatıcısı olmuştur.

Bugün ne sosyalist devrimlerin gerçekleşmesinin zemini yeterince güçlüdür ne de kapitalizm istediği her şeyi yaşamsallaştırabilir. İnsanların bilinçlenmesi ve iradeleşmesi sonucu gelişen sistem demokrasidir; bunun için üzerinde birleşilecek program da, çağdaş demokratik uygarlıktır. Bu nedenle sosyalist güçlerin de birinci hedefleri, demokratik uygarlık olmalıdır. Çünkü demokratik uygarlık, sosyalizme giden ve onun temelini oluşturan yoldur. İnsanlığın yönü demokrasiye doğru olduğuna göre, verilecek mücadelenin de bu ara döneme uygun bir tarzda kendisini örgütlemesi temel bir şart olmaktadır. Ortaya çıkarılacak mücadele stratejisinin de, ara dönemin ruhuna uygun olup bir sonraki aşamaya, yani ezilenlerin kurtuluşunu tam olarak sağlayacak demokratik sosyalizme güçlü bir zemin sağlaması gerekmektedir.

Yeni dönem hedefinin demokratik uygarlığa ulaşma olarak belirlenmesi ve bunda zorun belirleyiciliğinin aşılması mücadelenin devrimsel bir gelişmeyi değil de, evrimsel bir gelişmeyi esas almasını doğurmaktadır. Geçmişte zora dayalı mücadele stratejilerinde zikzaklı bir yükseliş, hamlesel bir mücadele esas alınarak son aşamada yapılan hamle ile devrimin gerçekleşmesi hedeflenmekteydi. Ancak günümüzde çelişkilerin çözümünün şiddete dayanmaması ve dönemin geçiş niteliğinden dolayı hamlesel değil, evrimsel bir tarzda toplumsal mücadele ile aşama aşama sonuca gitmek gerekmektedir.

Ayrıca insanlığın bilinç düzeyinin gelişmesi ve özellikle de bilimsel teknik gelişmelerin yol açtığı sonuçlar nedeniyle hem zorun karakteri hem de zora ilişkin anlayışlar değişmiştir. Özellikle de ayaklanma veya Uzun Süreli Halk Savaşı Stratejisi'nin zora dayanan karakterlerinin günümüz sorunları karşısında cevap olamaması, bunu çok açık ortaya koymaktadır. Bunun yanı sıra geçmiştekinin aksine, zorun tahripkar yönü çok daha açık olarak ortaya çıkmış, insanlık da bunun yaratacağı tehlikelerin daha derinden bilincinde olarak sorunlarını zor dışındaki araçlarla çözmeye ağırlık vermiştir. Bu durum mücadele stratejisinin zora yaklaşım ve aşamalarını da etkileyecektir. Günümüzde artık mücadele yenme ve yenilme üzerine değil, bireysel, toplumsal ve ulusal hakların kazanılmasına dayanmaktadır. Bu anlamda amaç, egemen sisteme sahip olma değil, toplumun demokratik haklarına sahip olduğu ve bu temelde mücadeleyi esas aldığı bir yapılanmaya ulaşmaktır.

Yeni çağın mücadele stratejilerini belirleyecek olan en temel olgu, halk, yani toplumdur. Geçmişte, halkın bilinçsiz olmasından dolayı harekete geçmesi için bilinç götürülmesinin, inanç verilmesinin gerektiği savunularak, buna militanlardan oluşan devrimci partinin öncülük yapacağı belirtilirdi. Yani halk esas olgu olarak ele alınmamış, asıl olarak zor uygulamasıyla devletin zayıflatılarak iktidarın ele geçirilmesi öngörülmüştü. Oysa çağımızın ortaya çıkardığı gerçeklik, mücadelede temel olarak halkın alınmasını ve değişim dönüşümü halkın kendi öz gücüyle gerçekleştirmesini esas almaktadır. Çağın karakterini değiştiren toplumsal mücadele ve halk hareketliliği olmuştur. En genelde demokraside ifadesini bulan çağın bu karakteri, halkın iradesinin esas alınmasını zorunlu kılmaktadır. Bilim ve tekniğin yarattığı gelişmelerin yol açtığı kültürel ilerleme ve bilinçlenme de halkın iradesinin daha etkin ortaya konmasını imkan dahiline sokmuştur. Böylece eski, geri bırakılmış ve baskı altına alınmış halk gerçekliği aşılarak demokratikleşme mücadelesini yürüten ve bu aşamaya ulaşmaya aday bir halk ve toplum gerçekliği ortaya çıkmıştır.

Halka dayanması gereken yeni mücadele stratejisinin niteliğinin belirlemesinde çağın karakteri etkindir. Nasıl ki; geçmiş dönemde zorun mücadele stratejisinde etkin olması iki kutuplu dünyanın zoru temel alan karakterinden kaynaklı olmuşsa, yeni çağın mücadele stratejisinin karakteri de çağın karakteri olan demokrasi, hukuk ve insan hakları kaynaklı olacaktır. İnsanlık geçmişte sistemleri askeri güçlerine ve ekonomik yapılarına göre değerlendirirken, günümüzde demokrasi, insan hakları ve hukuk kriter olmuştur. O zaman yeni stratejinin de bu kavramlara dayandırılması gerekmektedir.

Öte yandan ulaşılan demokrasi bilinci, halkın kendi kendisini yönetmesini bir zorunluluk olarak ortaya koymuştur. Bazılarının kendisi adına hareket etmesine rağmen, kendi çıkarlarını yok saymasını ve dünyayı bir savaş ve çelişki alanı haline getirmesini insanlık kabul etmemektedir. Küçük bir azınlık olan egemenlerin sadece kendi çıkarlarını esas alan yönetim tarzının insanları sürüklediği yoksulluğa karşı tüm toplumun refahının hakim kılınması bilinci ve bu amaçla yönetime katılma, hatta halkın yönetimde tek iktidar sahibi olması gerektiği düşüncesi toplumun ulaştığı bir düzeydir. Eskiden sürü gözü ile bakılan halk, artık kendi çıkarlarının hakim olacağı bir halk yönetiminin oluşturulmasının mücadelesini vermektedir.

Bu mücadelenin en temel araçları da, halkın çıkarlarının hakim olacağı bir sistem olan demokratik uygarlık çağını yaratacak bir yönetimin zemini olarak insan hakları ve hukuk olacaktır. Günümüzde artık, insanın temel toplumsal, sosyal ve siyasal haklarının gereklerinin yerine getirilmesi durumunda daha yaşanılır bir dünyanın gerçekleşeceği ortaya çıkmıştır. Ancak bu hakların uygulanmasının egemenlerin keyfine bırakılmayarak gereklerinin yerine getirilmesi mücadelesiyle pratikleşeceği nettir. Aksi taktirde egemenler, kağıt üzerinde herkesin hakkını belirlemelerine rağmen, pratikte bunun gereklerini yerine getirmeyeceklerdir. Egemen sistemlerin insanlığın uygarlaşma düzeyinin ortaya çıkardığı bu hakların pratikleştirilmesine karşı yürüttükleri politikalara karşı, ezilenlerin mücadelesi, egemenlerin dar sınıf çıkarlarına ve bunun sistemleşmiş ifadesi olan oligarşik, otokratik ve teokratik rejimlere karşı insan hakları mücadelesi olacaktır. Bu anlamda halkın yönetimde etkin olmasını hedefleyen demokrasi ve hakların alınmasını sağlayacak hukuk mücadelesi, yeni çağda halk mücadelesiyle beraber değişim ve dönüşümün en temel dinamikleri olarak rol oynayacaktır.

Bu temelde gelişecek olan yeni çağ stratejisinin demokrasi ve hukuka dayanmasının yanında, örgütleme mantığının da değişmesi gerekmektedir. Geçmiş stratejilerdeki bilinçsiz halkın silahlı mücadele yoluyla bilinçlendirilerek örgütlenmesi mantığına artık yer yoktur. Günümüzde hem yürütülen toplumsal mücadeleler sonucunda yaşanan bilinçlenme hem de tekniğin ulaştığı gelişkinlik düzeyi, insanlarla ilişkilenme ve dolayısıyla örgütlenmeyi oldukça kolaylaştırmış, bu anlamda egemen güçleri zor duruma düşüren yeni bir mücadele zemini ortaya çıkarmıştır. Artık teknik yoluyla en ücra köşedeki bir çobanın dahi kolayca örgütlenebilmesinin yolu açılmıştır. Üstelik egemen sistemlerin ellerindeki büyük imkanlar, tekniğin bu örgütleme rolünü engelleyememektedir. Aynı şekilde artık egemenler de toplumu kendi sistemlerinin en iyisi olduğuna, ellerindeki bu teknik imkanlarla inandırmaya çalışmaktadır. Propaganda alanında tekniğin yarattığı büyük imkanlar, geçmiştekinin tersine mücadelenin ideolojisinin halka ulaştırılmasının önündeki engelleri kaldırmıştır.

> "Yeni çağın mücadele stratejisi, insanın uygarlaşma düzeyinin ortaya çıkardığı temel sosyal, ekonomik, ulusal ve siyasal hakların elde edilmesi, korunması ve geliştirilmesini esas almalıdır. Ulusal ve toplumsal hakların savunulması temelindeki mücadelenin de, bu hakların meşru savunma temelinde korunmasını esas alan bir stratejiyle yürütülmesi gerekmektedir. Bu nedenle yeni çağın mücadele stratejisi meşru savunma anlayışına dayalı olan ***Meşru Savunma Stratejisi****'dir*"

Mücadelenin propagandasının ve örgütlenmesinin bu düzeyde kolaylaşmasının teknikle bağının yanında bir diğer etken de, hukukun geldiği düzeydir. Çağımızda artık egemen sistemler, bilinçlenmiş halk topluluklarını yönetebilmek ve meşruiyetlerini sağlayabilmek için sisteme temel teşkil eden anayasalarına ve altına imza attıkları uluslararası antlaşmalara uygun hareket etmek zorundadırlar. Bu anlamda özde kendi çıkarlarını esas almalarına karşın bilinçlenmiş halkı yönetebilmek için hukuk çerçevesinde siyasal iktidarlarını yürütmek zorundadırlar. En dikta rejimlerin dahi toplum tarafından kabul edilebilmek için hukukun üstünlüğü ve insan haklarına uygun hareket etmek zorunda kalması, çağın bir gerçekliğidir. Asıl olarak ezilenlerin yürüttüğü tarihi mücadelelerin kazanımlarına dayanan bu gerçeklik, uluslararası alanda oluşturulan örgütlenme ve ittifakların da hukukun üstünlüğü, insan hakları ve demokrasiye dayandırılmasına yol açmıştır. Uluslararası alanda temel kuruluş olan BM örgütünün kendisine temel amaç olarak insan hakları, hukukun üstünlüğü ve demokrasiyi esas almış olması bu gerçekliğin bir sonucudur. Hukukun üstünlüğü anlayışı en açık olarak da bu yönlü uzun bir mücadele geçmişine sahip Avrupa ülkelerinde görülmektedir. Başkan Apo, çağın bu gerçekliğini, Demokratik Uygarlık Manifestosu'nda şöyle ifade etmektedir; *"özellikle yakın çağda büyük dinsel, sosyal ve ulusal savaşlar yaşayan Avrupa ülkeleri, iki dünya savaşından sonra demokratik hukuk sistemi üzerinde yoğun olarak durdular. Çağdaş Avrupa hukukunun en önemli özelliği; sadece hukuk normlarını geliştirmekle yetinmemesi, dinamik bir hukuk anlayışıyla ortaya çıkan her olayın çözümünü pozitif hukukla önceden sağlamak gibi bir üstünlüğe sahip olmasıdır. Bununla birlikte hukukun esas rolü, devleti vatandaşa karşı korumak ve güçlendirmek değil, tersine vatandaşı devletin gücüne karşı çok güçlü temel haklarla donatarak korumaya almaktır. Korumaya ihtiyacı olan devlet değil, bireydir, yurttaştır. Daha da ilerleyerek eskiden göz ardı eden ve bastırılmasında herhangi bir sorun görmeyen sistem, kültürlerin ve azınlıkların hukukun temel kapsamında korunmaya alınmasında da artık büyük hassasiyet göstermektedir. Azınlık ve kültürel varlıklar sorunu, yasalarda her geçen gün daha çok yer almakta ve çözüm gereği esas olmaktadır. Böylelikle eskiden isyan ve savaşlara, sosyal zıtlıklara ve düşmanlıklara temel teşkil edebilecek birçok toplumsal konu hukukun kapsamında yer almakta ve gerekli çözüm araçlarına kavuşturulmaktadır."*

Bu anlamda yeni dönemin mücadele stratejisinin hukuka ve insan haklarına dayalı olması gerekmektedir. Hukukun hem ulusal hem de uluslararası sistemde sorunların çözümünde siyaset ve askerlikten önce gelmesi, sorunlara sonuna kadar hukuk içinde çözüm aramak çağdaş bir yöntem haline gelmiştir. Bu anlamda hukuku göz ardı etmek, salt zora dayalı mücadele yollarına başvurmak ciddi bir yöntem hatası olarak değerlendirilmektedir. Doğru yöntem, sorun arz eden tüm durumlar, olaylar ve ilişkiler için hakka dayalı hukuk mücadelesini sonuna kadar zorlamak; eğer bunun yolu bulunmazsa, hukuk yolu tümüyle kapalıysa veya hak alma mücadelesine karşı egemenlerin baskı ve zor araçlarıyla saldırıları gelişirse, o

> "Meşru savunma, temelini günümüz dünyasının çağdaş gelişme düzeyinden almakla birlikte, kökeni, insanın doğa ile ilişkisinde yattığından, bir strateji olarak olmasa bile, insanın en temel kendini savunma mekanizması olarak insanlık tarihi kadar eskidir. Doğadan kaynaklanan bu savunma mekanizmasına dayalı bir hak olarak gelişen ve evrensel hukukta da yerini alan, birçok uluslararası anlaşma ve Sözleşme ile ayrıntılı tanımlanan meşru savunma hakkı, yeni stratejinin temelidir."

zaman meşru savunma temelinde siyasi ve askeri yollara başvurmak olacaktır.

Bütün bu etkenler, yeni stratejinin nasıl olması gerektiğinin çerçevesini ortaya çıkarmıştır. Buna göre yeni çağın mücadele stratejisi, insanın uygarlaşma düzeyinin ortaya çıkardığı temel sosyal, ekonomik, ulusal ve siyasal hakların elde edilmesi, korunması ve geliştirilmesini esas almalıdır. Ulusal ve toplumsal hakların savunulması temelindeki mücadelenin de, bu hakların meşru savunma temelinde korunmasını esas alan bir stratejiyle yürütülmesi gerekmektedir. Bu nedenle yeni çağın mücadele stratejisi meşru savunma anlayışına dayalı olan Meşru Savunma Stratejisi'dir.

Meşru savunma, temelini günümüz dünyasının çağdaş gelişme düzeyinden almakla birlikte, kökeni insanın doğa ile ilişkisinde yattığından, bir strateji olarak olmasa bile, insanın en temel kendini savunma mekanizması olarak insanlık tarihi kadar eskidir. Doğadan kaynaklanan bu savunma mekanizmasına dayalı bir hak olarak gelişen ve evrensel hukukta da yerine alan, birçok uluslararası anlaşma ve sözleşme ile ayrıntılı tanımlanan meşru savunma hakkı, bu yeni stratejinin temelidir. Meşru Savunma Stratejisi, mücadelenin bu hakka dayalı olarak yürütülmesini ifade eder. Fakat her şeyden önce bir mücadele stratejisi olduğu için, yalnız başına bir hakkı kullanmak değil, buna dayanarak mücadele etmeyi içerir. Bir strateji ye dönüşmesi de ancak böylesi bir kavrayış ve yaklaşımla mümkün olur. Bu yaklaşım çerçevesinde ezilenlerin temel mücadele stratejisi olarak Meşru Savunma Stratejisi'ni, meşru savunmanın insan doğasındaki köklerinden başlayarak açmak gerekir.

Doğal şiddet ve savunma olgusu

Diyalektik felsefenin ilk düşünürlerinden olan **Heraklitos**, ***"savaş her şeyin babasıdır"*** diyerek, doğa yaşamını tanımlamıştır. Doğa, çelişkiler arasında her an bir çatışmanın yaşandığı bir düzendir. Çelişkilerin bu çatışmasında ortaya çıkan doğada kalma savaşı, yaşama savaşıdır. Yaşama savaşı aynı türün bireyleri arasında, ayrı türün bireylerin arasında ve doğaya karşı yapılmaktadır. Canlı doğadaki dengenin korunması için varolan yaşama savaşı, en uygun, en yetkin olanların hayatta kalmasını sağlayarak canlı doğadaki gelişmeye yol açar. Yaşama sorunu canlı türlerinde her türün yapısına göre bilinçten değil doğuştan, içgüdüden kaynaklanmaktadır. Türe özgü olan içgüdü, türün varlığını sürdürmesini sağlar. Her türün içgüdüsü, kendi yararınadır ve bilinebildiği kadarıyla hiçbir zaman öbür türlerin çıkarı için türememiştir. Bu gerçeklik, canlı doğanın kendi çocuklarına karşı kendisini korumasının ve dengeli devingen bütünlüğünü sürdürmesinin bir aracı olarak yaşam mücadelesine yol açmaktadır. ***Darwin'e*** göre doğadaki bu mücadele, *"canlı doğada türün ve bireyin varlığını koruyup sürdürmesi amacıyla vardır."* Bu bağlamda artık yaşam veya varolma savaşı söz konusudur.

Doğadaki her canlı yaşam mücadelesinde bulunurken, doğa her canlı varlığa, bu mücadeleyi verebilmesi için bir savunma sistemi vermiştir. Bu sistem, canlının tür özelliğine göre bazen yalnızca kendisine yapılan veya bir türdeşine yapılan ya da bazen de maymunlarda olduğu gibi kaldıkları bölgeye yapılan saldırı karşısında harekete geçmektedir. Buna bağlı olarak her canlı varlık, doğanın dengesinin bir uzantısı olarak varlığını devam ettirebilmek için kendisini korumaktadır. Bu anlamda savunma, canlılar için doğal bir zorunluluktur. Doğal dünyada bir yerde saldırı varsa, mutlaka ona karşı bir duruş, bir savunma da vardır. Bu, etki tepki kanunudur ve bütün canlılar bu kanun çerçevesinde doğadaki yerlerini alırlar. Bu doğal zorunluluğun bir sonucu olarak dünya üzerindeki bütün canlılarda savunma sistemine göre bir fiziki şekillenme meydana gelmiştir. Bu şekillenme canlının en küçük birimi olan hücrelerine kadar yansımasını bulmuş, hücrelerde de savunma sistemleri şekillenmiştir. Canlı vücuduna giren mikropların öldürücü etkisine karşı koyan kandaki akyuvarlar bunun en bariz örneğidir. Doğanın çetin koşullarında her an yoğun bir mücadele ve savaş vardır. Bu savaşta, fiziki anlamda güçlüler değil, savunma sistemi güçlü olan canlı varlıklar ayakta kalmaktadırlar.

Darwin, doğadaki yaşama savaşında canlılardaki savunma sisteminin rolünü, *"beynin yapısını ve işleyişini bireyin ve türün varlığını sürdürmesi ilkesi yönetir"* diyerek açıklamıştır. Bu gerçeklik hayvan ve insanın sergilediği şiddete ilişkin yapılan nörofizyolojik araştırmalar ve ruhbilimsel literatür göz önüne alındığında kaçınılmaz görünmektedir. Hayvanların sergiledikleri saldırgan davranışlar ve şiddet, hayvanın yaşamsal çıkarlarına yönelik tehdide verilen karşılıktır. Ortaya çıkan bu tehditlere karşı canlı varlığın belli beyin bölgelerinde şiddet ve saldırganlığın harekete geçirilmesi, kalıtımsal olarak programlanmıştır. Darwin'in de belirttiği gibi, varoluşun devamına göz kulak olmak beynin görevi olduğu için, beyin, varoluşun devamına yönelik her tehdide dolaysız tepkiler gösterecektir. Yapılan bilimsel araştırmalar hayvanın varoluşuna yönelik tehditlere karşı ya öfke ve saldırıyla ya da korku ve kaçışla tepki gösterdiğini ortaya koymuştur. Kaçış, hayvanın hiç kaçma şansı bulunmaması, son ve tek çare olarak dövüşmek zorunda kalması dışında sık olarak ortaya çıkan ve başvurulan tepki biçimi olmaktadır.

İnsan da yaşamsal çıkarları tehdit edildiği zaman saldırı ya da kaçışla tepki göstermek üzere kalıtımsal olarak programlanmıştır. Bu doğuştan eğilimin işleyişi insanda, doğadaki kadar katı değilse de, yine de kalıtımsal olarak hazırlanmış bir temele sahiptir. Savunma amaçlı şiddet ve saldırganlıkla ilgili olarak sinir donanımı insanlarda ve hayvanlarda benzer nitelikler taşımasına rağmen, insanda savunma sisteminin ve şiddeti kullanma sıklığının hayvanlarınkinden kat kat yüksek olmasına insan varoluşunun bazı özgül koşulları yol açmaktadır. Bu koşullar şunlardır; hayvanın savunma sistemi ancak açık, seçik ve o anda varolan tehlikeyi bir tehdit olarak algılar. Hayvanın içgüdüsel donanımı ile bireysel olarak kazandığı ve kalıtımla devraldığı anılar, çoğu kez tehlikeleri ve tehditleri insanın algıladığından daha kesin ve doğru olarak fark etmesini sağlar. Fakat önceden kavrama ve imgelem yeteneği ile donatılmış insan, yalnızca o anda varolan tehdit ve tehlikelere değil, gelecekte meydana gelebileceğini gördüğü tehlike ve tehditlere karşı da tepki gösterir. Bu karakter, insanın şiddet ve saldırganlık tepkilerinin sıklığını artırır. Ayrıca insanın yaşamsal çıkarlarının kapsamı hayvanınkinden çok geniştir. Örneğin insan yalnızca bedensel olarak değil, ruhsal olarak da varlığını sürdürmek zorunda olduğundan, insan için ruhsal dengesinin korunması bakımından gerekli olan her şey, aynen bedensel dengenin sürdürülmesine yarayanlar kadar yaşamsal çıkar niteliğine sahiptir. Özellikle insanın varlığını oluşturup koruduğu sosyal çevresi yaşamsal niteliğe sahiptir. En temelde kimlik duygusunun da bu çevreye bağlı olması, buna her türlü yönelimi yaşamsal çıkarlarına yönelik tehdit olarak algılamasına yol açar. İnsanın toplumsallaşma sürecinin gelişmesiyle bu çevrenin de gelişerek kapsamlılaşması, birçok yeni bağlılıklar da ortaya çıkarır. Bu nedenle insanı toplumsal bir varlık haline getiren tüm değerler gelişmiş bir savunma mekanizması içine alınarak, bunlara yönelik saldırıya, yaşama yönelik bir saldırıya gösterdiği tepkiyi gösterir.

İnsanın kendi türüne karşı gösterdiği şiddetin kaynağı ile ilgili olarak yapılan araştırmalarda ise, birçok ilkel halk arasında başka bir oymağın ya da komşu köyün halkının mutlak olarak yabancı görüldüğü, hatta insan bile sayılmadığı ve bu yüzden buna karşı hiçbir duygudaşlık beslenmediği ortaya çıkmıştır. Tarihin ilk süreçlerinde insan olarak kabul edilen kişilerin sayısı, ancak toplumsal ve kültürel evrim sürecinde artmıştır. Görüldüğü kadarıyla insanın başka bir insanı aynı türün bir üyesi olarak algılamadığını, hayvanlar arasındaki koku, biçim, belli renkler vb öğelerin tür kimliği konusunda dolaysız kanıtlar sağlamasına aracılık eden içgüdüsel donanım ya da refleksel tepkilerin insanın başka bir insanı tanımasına yardımcı olmadığı ortaya çıkmıştır. Sonuçta insanın, içgüdüsel donanıma dayalı türünün kimliği konusundaki algıdan yoksun olduğu ve yabancı birisini başka bir türe aitmiş gibi algıladığından kendi türüne karşı da şiddet uygulayabildiği görülmektedir.

İnsan tehlike karşısında eğer kaçarak bu tehlikeyi atlatabiliyorsa buna başvurur, ancak hiç bir kaçma olanağı kalmamışsa kendini savunmak için şiddet tepkisinin ortaya çıkması daha olasıdır. İlk dönemlerde daha çok doğadaki diğer canlılar gibi tamamıyla içgüdüsel olarak kendini savunmaya çalışan insan, toplumsallaşma ve dolayısıyla düşüncenin gelişimiyle birlikte bu içgüdüsel savunma anlayışından bilinçli, örgütlü savunma anlayışına geçiş yapmıştır. Toplumsallaşma ve düşüncenin gelişimi sonucunda insan, doğadan aldığı savunma sistemini bilinçli savunma sistemi ile tamamlayarak hayvanlara oranla yetersiz veya zayıf kalan savunmasını daha da güçlendirmiştir. Bu anlamda düşüncenin de doğa tarafından insana kendisini korunması için verilmiş bir savunma aracı olduğunu söylemek çok da yanlış olmaz. Toplumsallaşma, düşünce sisteminin ve savunma olgusunun bilinçli gelişimi birbirine paralel olarak tarih sahnesine çıkmıştır.

İnsan ile içine doğduğu canlı doğa arasındaki en önemli ayrılıklardan biri, insanın kendi yaşama ortamını kendisinin yaratıp geliştirmek zorunda olmasının bir sonucu olan sosyal bir varlık olmasıdır. Bu nedenle yaşamını sürdürme ve bunun bir parçası olarak kendini savunmak için topluluk oluşturmuştur. Savunma anlayışı toplumsallaşmıştır. Toplumun yaşamsal çıkarlarına yönelik tehdit ve saldırılar karşısında tüm toplum üyelerinin bunları savuşturma amacıyla ortak savunma yapmaları, tüm bireylerin savunma güçlerinin birlikteliği sağlamaları söz konusudur. Bu anlamıyla bireysel savunmanın toplumsal savunmaya dönüştüğü, toplum üyelerine yönelik saldırıların bile topluluk tarafından karşılandığı, toplumun geneline yönelik saldırılara karşı da bireylerin kendilerine direkt saldırı olmasa da, bir parçası oldukları toplumu savunma amacıyla tepki gösterdiklerini ortaya çıkmıştır. Bu temelde insanın yaşamsal çıkarları olgusu bir genişleme yaşayarak salt fiziki yapısını nitelendirmemekte, aynı zamanda toplumsallaşma ile birlikte elde ettiği halklaşma, kültür, dil, ahlak ve sosyalite gibi niteliklerini de kapsar duruma gelmiştir. Bu anlamda toplumsallaşma, insanı hayvanla arasında çok az fark olan salt fiziki bir varlık düzeyinden çıkararak, toplumsal ve manevi değerleri kazanmasına yol açmıştır. Bu değerler insanın fiziki varlığıyla bütünleşerek onun temel yaşamsal çıkarları haline ulaşmış, doğal bir parçası haline gelmiştir.

İnsanların yaşamsal tehditlere karşı kendilerini, kavga ederek ya da kaçarak savunmalarına bütün kültürlerde rastlanmasına karşın, başlangıçta kendini savunmanın ötesine geçen bir şiddetten söz edilemez. Avcılar, yiyecek toplayıcılar ve ilk tarımcılar gibi toplumların temel özelliği olan şiddetin sadece savunma amacıyla kullanılması ve barışseverlik, bunların üretim biçimi ve toplumsal örgütlenmesinden kaynağını almaktadır. Çünkü ne dört elle sarılabilecekleri özel mülkiyet ne de kıskançlığa neden olacak kadar ekonomik farklılıkları vardır. Yaşam biçimleri işbirliğinin ve barışçıl yaşantının gelişmesine uygundur. Bir başka kişinin bedensel ya da ruhsal gücünü kendi amaçları uğruna sömürme düşüncesi ve ekonomik temelinin kesinlikle bulunmadığı toplumlardır. İnsan ilişkilerini denetim ve iktidar ilkelerinin yönetmemesi ve bunların işleyişinde karşılıklılığa dayanması söz konusudur. Üretimin gelişmesiyle ortaya çıkan artı ürün, toplumsal işbölümünün yaratılması, devlet ve zor araçlarının ortaya çıkmasıyla sömürünün gelişmesi sonucu artan şiddet ve savaş olgusu, insandaki savunma anlayışının aşılması anlamına gelmektedir. Ancak bu durumda bile özellikle egemenler insanın ve toplumun kendini savunma ihtiyacını şiddet ve savaşın gerekçesi olarak kullanmaktan kaçınmamışlardır. Nitekim bütün savaşlarda egemenler, toplumu tehdit altında olduğu, kendini savunması gerektiği şeklindeki yoğun ideolojik propagandalarla savaşlara sürmüşlerdir. Bu nedenle insanın ve toplumun kendini savunma karakteri de, egemenlerin çıkarlarına hizmet için bir şiddet aracına dönüştürülmüştür. Sınıflı toplumun başlangıcı olan köleci dönemde, mitolojik inanışlarla, feodal dönemde din adına, kapitalist dönemde ise ulusal çıkarlar adına toplum savaşlara sürülmüştür. Bu anlamda denebilir ki; sınıflı toplumlara geçişle birlikte insanın doğadan aldığı ve doğal dengenin bir uzantısı olan savunma sistemi, egemenlerin ellerinde bir iktidar ve çıkar sağlama aracına dönüştürülmüştür. Bu, öyle bir hal almıştır ki, ezilen halklar egemenlere karşı kendilerini savunmak amacıyla direnirken, bu egemenlerin propagandalarına inanan halkları ise kendilerinin asıl savunma amacıyla mücadele ettiklerini düşünmüşlerdir. Her iki tarafın da savunma savaşını yürüttüklerini iddia ettikleri savaşlar yüzyılımızın bir gerçekliği olarak yaşanmıştır.

Bu anlamda insanın doğadan aldığı savunma amaçlı şiddet yetisinin doğru kullanılıp kullanılmadığının netleştirilmesi gerekmektedir. Bu karmaşanın giderilmesi, saldırının egemenlerin çıkarlarına yönelik olduğu durumlarda değil, direkt olarak toplumun yaşamsal çıkarlarına yöneldiği durumlarda savunma savaşı olarak kabul edilmesiyle olacaktır. Toplumların yürüttükleri savunma savaşında yaşamsal çıkarlarının korunması, doğanın insana ve dolayısıyla onun birleşik ifadesi olan topluma verdiği savunma sisteminin doğal rolünü oynamasıyla sağlanacaktır. Bu çerçevedeki bir şiddet, doğal olacak ve doğanın dengesini bozmayacaktır. Özgürlüğe, yaşamsal çıkarlara yönelik her türlü saldırı karşısında birey ve toplumların yenilginin kaçınılmaz sonuç olduğu durumlarda dahi savunma savaşı sürdürmeleri, doğal bir zorunluluk sonucu savunma savaşının gündeme geldiğini ortaya koymaktadır. Bu olgu, bütün tarih boyunca ulusların ve sınıfların, hiçbir başarı olanağı yoksa dahi kendilerini ezen ve yaşamsal çıkarlarını yok etmeye çalışanlarla mücadele etmiş olmalarında açık bir şekilde görülmektedir. Bütün insanlık tarihi, pek çok örneklerde görüldüğü gibi bir özgürlük kavgası tarihi, bir devrimler tarihidir.

Sonuç olarak birey, toplum ve halkların özgürlükleri, yaşamsal çıkarları olan hakları için verecekleri savunma savaşları meşru savunma amaçlı savaşlar olup doğal dengenin bir parçasıdır. Doğal şiddet, meşru şiddet kavramı kaynağını doğadan alarak tarihsel gelişim süreçleri içinde insanın yaşadığı toplumsallaşma, uygarlaşma ve insanlaşma sonucu maddi ve manevi yaşamsal çıkarlarının korunması işlevini görmektedir. Bu anlamda meşru savunma olgusu, insanın doğadan aldığı ve tarihsel süreçler içinde yaşadığı uygarlaşma düzeyinin bir sonucu olmaktadır.

Hakların doğuşu, gelişimi ve Meşru Savunma

Meşru savunma, bir bireyin, toplumun ve halkın varlığı, yaşamsal çıkarları, hakları ve özgürlükleri tehlikeye düştüğü veya hukuka aykırı bir saldırı altında bulunduğu durumlarda; bu tehlike ve saldırıları bertaraf ederek söz konusu hakları korumak ve olması gereken düzeye getirmek amacıyla hukuk sistemi tarafından kendisine verilmiş olan karşı eylemlerde bulunma ve hatta şiddet kullanma hakkıdır. Bu hak, esas olarak doğal hukuk tarafından verilmiş olan temel bir insan hakkı olmasının yanında günümüzde bütün hukuk sistemlerince de kabul edilmiştir. Bu hakkın özelliği, hukuka aykırı eylem ve saldırılara karşı bireyin, toplumun ve halkın gerçekleştireceği eylemlerin hukuka uygun ve meşru kabul edilmesidir.

Meşru savunma, temel insan hak ve özgürlüklerinin korunmasında geçerli bir haktır. Bu nedenle temel insan hakları ve özgürlüklerinin korunması için yapılan eylemlerin meşruiyeti, bu hakların insanın özünü, onurunu oluşturan haklar olması ve bunlara saldırının insanın özüne, dolayısıyla insanlığa bir saldırı olarak kabul edilmesinden kaynaklanmaktadır. Bu saldırılara karşı durmak da, insanlığın özüne sahip çıkmak, insan onurunu korumak olduğu için doğal hukuk tarafından kabul edilmekte ve meşru yasal görülmektedir. Günümüzde, insan vücudu (vücut dokunulmazlığı, tamlığı) ve kişiliği üzerindeki haklar, doğal haklar olarak nitelendirilmekte ve doğal hukuk kapsamına giren bütün haklar, dokunulmaz ve kutsal kabul edilmektedir. Doğal hukuk anlayışına göre, bu haklar devleti de öncelediğinden, devletçe verilmediğinden, devlet de bunlara dokunamaz. İnsan hakları kurallarında özneleri gösterirken, *'herkes, her vatandaş, hiç kimse'* kavramlarıyla eşitlik vurgulanırken, bununla bütün insanları ve zamanları kapsayan bir genişlik ve evrensellik savı bulunur. Bu noktadan hareketle insan hakları *'yeryüzündeki bütün insanların birbirine karşı salt insan olmaktan kaynaklanan ödevleri'* biçiminde tanımlanmıştır.

Buna göre insan hakları ahlaki haklardan olup pozitif hukukça tanınıp yaptırıma bağlanmış olmasa da, bu yoksunluk, onların değerini azaltmaz. Ahlaki değer taşıyan haklar, doğal hukuktan doğarlar. İnsan haklarına tanınan yüksek ahlaki nitelik, bu hakların pozitif hukukun üzerinde yer aldığı inanışına yol açmıştır. Bu üstünlük insan haklarının pozitif hukukun *'düzeltici, tamamlayıcısı olma'* işlevinde görülmektedir. Bu temelde insan onurunu güvenceye alan bütün kurallar, insan hakları kapsamına girmektedir. Doğal hukuk anlayışının bir türevi olan insan onuru, hukuk kurallarının adalete uygunluğunu, alınan kararın doğruluğunu ve meşruiyetini ölçmede en iyi araçtır. Bütün hukuk kuralları bu değere bağlı kalmak zorundadır. Bu, ***BM Evrensel İnsan Hakları Bildirgesi (BM EİHB)*** başlangıç bölümünde, *"BM anlaşmasında ilan edilen ilkeleri uyarınca insanlık ailesinin tüm üyelerinin özünde mevcut onurunu ve*

> "Özgürlüğe, yaşamsal çıkarlara yönelik her türlü saldırı karşısında birey ve toplumların yenilginin kaçınılmaz sonuç olduğu durumlarda dahi savunma savaşı sürdürmeleri, doğal bir zorunluluk sonucu savunma savaşının gündeme geldiğini ortaya koymaktadır. Bu olgu, bütün tarih boyunca ulusların ve sınıfların, hiçbir başarı olanağı yoksa dahi kendilerini ezen ve yaşamsal çıkarlarını yok etmeye çalışanlarla mücadele etmiş olmalarında açık bir şekilde görülmektedir."

eşit ve devredilmez haklarını tanımanın dünyada özgürlük, adalet ve barışın temeli olduğunu göz önünde tutarak, bu hakların insan kişiliğinin özünde mevcut onurdan kaynaklandığı" ifadesiyle kabul ve ilan edilmiştir. EİHB'nin bu anlayışını, ***J. J. Rousseau***, *"Özgürlüğünden vazgeçmek, insan olma niteliğinden, insanlıklarından hatta ödevlerinden vazgeçmek demektir. Böyle bir vazgeçme insan yaradılışıyla uzlaşmaz. İnsanın isteminden her türlü özgürlüğü almak, davranışlarından her türlü ahlak düşüncesini almak demektir"* şeklinde ifade etmiştir.

EİHB, insan olmaktan kaynaklı bu hakların hiçbir ayrıma tabi tutulmadan herkes için geçerli olduğunu belirterek tüm insanlar arasında eşitliğin esas alındığını ortaya koymuştur. Bildirge, doğal hukuk yaklaşımına göre, insan haklarının ne olduğunu tanımlamakta, doğal hukuku somutlaştırmaktadır. Kısacası, bildirge, *'bütün insanlık için ortak değerler, erişilmesi gereken ortak hedefleri'* ifade etmektedir. 10 Aralık 1948 tarihinde BM Genel Kurulu'nda kabul edilen EİHB, insan hak ve temel özgürlükleri konusunda ortak bir anlayışa varılması için hazırlanan ilk uluslararası belgedir. Bu belge oylandığı tarihte üye devletleri uluslararası alanda yükümlülük altına koyan bir adım olarak değerlendirilmiştir. Aslında Fransız Devrimi döneminde ortaya konulan temel ilkeler olan EİHB, içeriğinin BM tarafından kabul edilmesi ve daha sonra da benzer kapsam ve nitelikte başka evrensel ve bölgesel antlaşmalara öncülük etmesi ile temel insan hakları belgesi düzeyine ulaşmıştır.

Bildirgenin temel ilkeleri Fransız Devrimi'nce ortaya konulsa da, yürütülen ulusal ve toplumsal mücadelelerle insan haklarının kapsamı ve kullanımı genişletilmiştir. 19. yüzyılda bu haklara, bireyleri devletin artan gücüne karşı savunmak ve Sanayi Devrimi'nin neden olduğu toplumsal güvenlikten yoksun yeni durumu yatıştırmak üzere oldukça üstünkörü bir biçimde başvurulmuştu. Bu nedenle bazı toplumsal ve ulusal hakları içermişse de, EİHB'nin bireysel haklarla sınırlı kalması, kapitalizmin feodal sisteme karşı bireysel özgürlükleri geliştirme ekseninde doğmasından kaynaklanmıştır. Daha sonra sömürgeleştirme politikalarına karşı halkların direnişi ve içte işçi sınıfının mücadelesinin gelişmesiyle, yeni haklar ortaya çıkmıştır. Özellikle 20. yüzyılla birlikte insan haklarının ulusların özgürleşme sorunuyla çözülmez bir biçimde iç içe geçmesi, sadece bireysel insan haklarıyla insanın özgürleşemeyeceği anlayışını doğurmuş; bu da kaçınılmaz olarak ulusal, kültürel, sosyal, siyasal ve ekonomik hakları ortaya çıkarmıştır. Aslında Fransız Devrimi'nden sonra insanlık, bir uluslar ailesi imgesi içinde kavrandığından insan imgesinin salt birey değil aynı zamanda halk olduğu da yavaş yavaş açık hale gelmişti. Fakat halkların kendi siyasi yönetimlerine kavuşması uzun bir mücadele sürecini aldığından bireysel hakların işlerliği de ancak buna bağlı olarak gelişmiştir. Siyasi topluluk haklarını yitirmenin insan haklarını anlamsızlaştıracağı ortaya çıkmıştır. Azınlıklar gibi, devletleşemeyen veya siyasal olarak yönetimlere kendi iradeleri ile katılamayan halklar, ulusal haklarını yitirmenin veya sahip olamamanın insan haklarını yitirmekle özdeş olması, birincisinin kaçınılmaz olarak ikincisini doğurmasından dolayı mücadele bayrağını yükseltmişlerdir. Bu mücadele, ***Ulusların Kendi Kaderini Tayin Hakkı***, ***Sömürge Halklarının Bağımsızlık Hakkı*** gibi hakların tanınarak uluslararası hukukta ve devlet anayasalarında kabul edilmesine yol açmıştır. Bu da, insanın salt özel yaşamını ilgilendiren alanlarda haklarının tanınmasının yanında ait olduğu bütünün –ulus veya topluluğu– tanınması ve haklarının kabul edilmesini getirmiştir. Bu şekilde insanın sadece maddi değerleri değil manevi değerleri olan ulusu, kültürü, dili, gelenek ve göreneklerinin de korunma altına alınması gerçekleşmiştir.

Bu çerçevede başta Avrupa'daki toplumsal mücadeleler olmak üzere emperyalizme karşı sömürgelerin ulusal kurtuluş mücadeleleri ile ezilen halklar ve sınıfların büyük bedeller ödeyerek verdikleri mücadelelerin sonucu olarak günümüzde demokrasi, insan hakları ve hukukun üstünlüğü kavramları temel değerler olarak ortaya çıktı. Fransız Devrimi ile başlayan ve günümüze dek uzanan hak alma mücadelesinin ortaya çıkardığı insan hakları ve özgürlüklerinin gelişimi bireysel, ulusal, toplumsal, kültürel, ekonomik ve siyasal haklarla günümüzde insan haklarının ulaştığı düzeyi ifade edecek bir aşamaya vardı.

İnsan haklarında yaşanan bu genişleme, bireysel haklara halk hakları, ekonomik, kültürel ve siyasal hakların eklenmesinin yanı sıra, 21. yüzyılda büyük bir bozulma ve kirlenme ile karşı karşıya olan doğayı koruma amaçlı çevre hakları, yaşanan savaşlar karşısında barış hakkı ve azınlık haklarının geliştirilmesi ile kapsamlılaşarak üç kuşak haklar biçiminde bir yapıya kavuştu. Hakların hem sayı hem de nitelik olarak artması, bireysel hakların yanı sıra kolektif hakların ortaya çıkması gibi insan hakları alanında yaşanan gelişmeler, temel haklara yön veren *'Koruma ve Gelişme Hakkı'na* dayalı olarak gerçekleşti. Bu 'Koruma ve Gelişme Hakkı', temel insan haklarına yönelik eylem ve saldırılara karşı, bu hakların korunması ve savunulmasını da meşrulaştırmaktadır. Doğal hukuk, insan haklarına devlet öncesi bir varlık olması dolayısıyla dokunulmazlık tanırken, 1789 Fransız Devrimi anlayışı, insan haklarının yasama organı tarafından düzenlenip sınırlandırılabileceğini, ancak bu konuda hukukun dışına çıkıldığında insanların direnme hakkına sahip olduklarını kabul etmektedir. Yani yasama organının sınırlandırmalarda aşırıya gitmesine karşı güvence, direnme hakkıdır. Devletin insan haklarını korumakla yükümlü kılındığı uluslararası temel belgelerin hakların korunmasındaki anlayışı, daha çok devlete karşı koruma şeklindedir. Bu nedenle devletin temel hak ve özgürlüklere müdahaleleri kesin sınır ve kriterlerle belirlenmiştir.

Öte yandan *BM Evrensel İnsan Hakları Bildirgesi (EİHB), Ekonomik, Sosyal, Kültürel Haklar Uluslararası Sözleşmesi-ESKHS (1966), Avrupa Sosyal Antlaşması-ASA (1961), Avrupa Kültürel Antlaşması-AKA (1954)* gibi uluslararası düzenlemeler ekonomik, sosyal, kültürel hakları ayırmakla birlikte bu hakların kişisel ve siyasal haklarla bir bütün oluşturduklarını kabul etmektedir. Kişisel, siyasal haklarla bu küme arasında işlevsel bağlılık bulunduğunu kabul eden BM Genel Kurulu, ekonomik, sosyal ve kültürel haklar olmaksızın kişi özgürlüklerinin bir anlam taşımayacağını ilan etmiştir. Başta gelen ilkesi de, 'gelişme hakkıdır.' Bu haklar, bireyin toplumun katkısı olmaksızın gelişmeyeceği varsayımına dayanmaktadır. Bu nedenle bu haklar, bir yanda birden çok kişinin birlikte kullanacakları toplu (kolektif), diğer yandan topluma karşı istemlerden dolayı da toplumsal/sosyal nitelik taşımaktadırlar.

Üç kuşak haklar temelinde böyle ifadelendirilen temel insan hakları, meşru savunmanın boyutlarını da ortaya çıkarmıştır. Geçmişte salt temel insan hakları açısından kabul edilen meşru savunmanın uygulama alanı, üç kuşak hakların gelişmesi ve insan hakları kavramının kapsamlılaşmasıyla daha da genişlemiştir. Bu da devlete karşı insan haklarının korunması ve pozitif hukukun insan haklarının evrensel geçerliliğine uygun olarak işlemesini esas almaktadır. Haklardan yararlanmanın koşulu, hukukun işlemesidir. Günümüzde kabul edilen uluslararası belgelerde devletlerin vatandaşlarına nasıl davrandığı artık içişlerini ilgilendiren bir sorun olmaktan çıkıp uluslararası bir sorun olarak kabul edilmektedir. Buna bağlı olarak uluslararası düzeyde geçerli olan insan hakları kuralları konmakta ve bu çerçevede de uluslararası mahkemelerde yargılama gerçekleştirilmektedir. ***Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi (AİHS)*** ve bu çerçevede örgütlendirilen ***Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM)*** bu konuda en etkili uluslararası hukuk kurumu niteliğindedir. Devletler de uluslararası hukuk kurallarına göre kendi hukukunu oluşturmakta ve uluslararası anlamda ortak kabul edilen insan hakları kuralları, anayasal düzeyde hatta anayasa üstü olarak kabul etmektedirler. Bu anlamda anayasaların bu kurallara aykırı olmaması gerektiği de imzalanan pek çok uluslararası antlaşma ile kabul edilmiştir.

"Meşru savunma; devletin, birey ve grupların insan haklarına yönelik gerçekleştirebilecekleri eylemlerin bu hakları ortadan kaldıran, onarılmaz sonuçlara yol açan, maddi ve manevi zararlar veren eylemlere, eylem anında karşı konulmasını içermektedir. Bu noktada meşru savunmanın geçerliliği, yaşamsal bir zorunluluktan kaynaklanmasıdır. Bu nedenle devlete karşı meşru savunma hakkı, direnme hakkının netleştirilmesi gerekmektedir"

Türkiye'nin de üyesi bulunduğu Avrupa Konseyi çerçevesinde imzalanan 4 Kasım 1950 tarihli ***'İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunmasına Dair Konvansiyon'***, günümüze kadar insan hak ve özgürlükleri konusunda kabul edilmiş ve denetim mekanizmalarına sahip olan en gelişmiş düzenlemeyi öngörmektedir. AK üyesi her devlet, hukukun üstünlüğü ilkesini ve yetkisine tabi herkese, insan hak ve temel özgürlüklerini tanıma yükümlülüğünü, bu kuruluşa üye olma koşulu olarak başlangıçta kabul etmiştir. Bu antlaşmanın başlangıç hükümlerinde *'dünyada adalet ve barışın temeli olan bu temel özgürlüklere olan inanç teyit* edilmiş, bunların sağlanması hususunun *'bir yandan etkin bir siyasi demokrasi ve öte yandan insan hakları konusunda ortak bir anlayış ve saygının gerçekleştirilmesine bağlı olduğu'* belirtilerek siyasi gelenekler, idealler, özgürlük ve hukukun üstünlüğü ilkesinden oluşan *'ortak mirası* paylaşan benzer görüşlü devletler olarak evrensel bildiride yer alan bazı hakların kolektif icrası için ilk adımın atılması kararlaştırılmıştır.

İnsan hakları kurallarının temel kriter alındığı bir diğer antlaşma ise '90 tarihli *Yeni Bir Avrupa İçin Paris Antlaşması'dır.* Antlaşmada, *'milletlerimizin tek yönetim sistemi olarak demokrasiyi kurmayı, sağlamlaştırmayı ve güçlendirmeyi taahhüt ederiz. Bu çabamızda aşağıdaki hususlara sadık kalacağız; insan hakları ve temel hürriyetler, tüm insanların doğumlarıyla birlikte iktisap ettikleri vazgeçilmez haklardır. Bunların korunması ve geliştirilmesi devletin başta gelen görevidir. Bunlara saygı, zorba devlete karşı asıl güvenceyi oluşturur. Bunlara uyulması ve tam olarak uygulanması, hürriyetin, adaletin ve barışın temelidir... Ulusal azınlıkların, etnik, kültürel, dil ve dini kimliklerinin korunacağını, ulusal azınlığa mensup kişilerin bu kimliklerini ayırıma tabi tutulmaksızın ve kanun önünde tam bir eşitlikle, hür olarak ifade etmeye, korumaya ve geliştirmeye hakları olduğunu teyit ederiz'* belirlemesiyle insan haklarının devlet yönetimlerinin niteliğini gösteren temel kriterler olduğunu ortaya koymuştur.

İnsan hakları kurallarının devletin temel kriterleri olmasının bir sonucu olarak, çoğunluğun yasalara uyma görevi, kişilerin kendi özgürlüğünü savunma hakkı ve haksızlığa karşı direnme görevi ile birlikte değerlendirilmelidir. Hukuk devletinin, vatandaşlarından hukuk düzenince cezalandırılmak korkusundan dolayı değil, gönüllü olarak tanımalarını talep eden, son derece yüksek bir meşruiyete dayanması gerekmektedir. Anayasaların ve yasaların toplumsal yaşamda geçerliliklerini, pozitif hukuka bağımlı olmayan prensiplerce olumlanabilmesine bağlıdır. Bu nedenle modern devlet, yurttaşları tarafından benimsenebilecek değerde prensipler üzerine kurulmuş olması koşuluyla ve o ölçüde, yasalara itaat bekleyebilir. Ancak bu prensipler ışığında yasal olan, meşru olarak haklı gösterilebilir. Toplumsal bir çıkarı ifade eden ve bu nedenle tüm ilgililerin içten onayını alabilecek normlar meşrudurlar. Demokratik bir devlet, meşruiyetini saf legaliteye dayandırmadığı için toplumsal iradeye dayandırdığı için ilkesel anlamda bir itaat bekleyebilir. Bu nedenle tüm toplumun çıkarını ifade eden temel insan haklarına dayanan ve bunu kabul eden devletler, demokratik ve meşru olarak kabul edilmektedir. Bu anlamda devlet ve anayasaya meşruluk kazandıran temel insan hakları, anayasanın temel ilkeleri gibi yasalar üstü bir nitelik taşımaktadır. Demokratik devlet, temel dayanaklarından olan temel insan hakları ve özgürlüklerini en başta koruma yükümlülüğü altındadır.

"İnsan hakları kurallarının devletin temel kriterleri olmasının bir sonucu olarak, çoğunluğun yasalara uyma görevi, kişilerin kendi özgürlüğünü savunma hakkı ve haksızlığa karşı direnme görevi ile birlikte değerlendirilmelidir. Hukuk devletinin, vatandaşlarından hukuk düzenince cezalandırılmak korkusundan dolayı değil, gönüllü olarak tanımalarını talep eden, son derece yüksek bir meşruiyete dayanması gerekmektedir."

Bütün bunlardan çıkan sonuç; insan haklarının günümüz uygarlığının temel kriterleri olduğu ve bunun doğal hukuk yanında pozitif hukuk sistemleri tarafından da kabul edildiğidir. Bu nedenle bireysel, ulusal, kültürel, sosyal, siyasal ve ekonomik hakların savunulmasına dayanan meşru savunma, tarihsel gelişim süreci içinde kapsamlılaşmış ve yasal bir çerçeveye kavuşarak hukukun genel ilkesi haline gelmiştir. Devletten, gruplardan ve bireylerden gelişebilecek saldırılara karşı bireylerin temel insan haklarını, halk ve toplulukların ise, ulusal, kültürel, siyasal ve sosyal haklarını korumak amacıyla yürütecekleri eylemler cezası olmayan eylemlerdir. Bireyin, ulusun ve topluluğun; yaşamı, yaşamsal çıkarları tehlikeye düşmesi veya saldırıyla karşı karşıya kalması ve hukuk tarafından tanınmış haklarının tanınmaması, engellenmesi veya elinden alınmak istenmesi durumunda karşı koyma hakkı, bu şekilde hukuki bir zemin kazanmıştır.

İnsan hakları alanında devlete karşı koruma esas alınırken; bu korumanın en başta iç hukuk ve varsa uluslararası sistemdeki koruma mekanizmaları tarafından gerçekleştirilmesi esastır. Günümüzdeki uluslararası hukuk anlayışında devlet, birey ve grupların insan haklarına aykırı hareket edebileceği düşüncesiyle bunlara karşı iç hukuk sisteminde mücadele yürütülmesi esas alınırken, uluslararası hukuk kurumları tarafından gerçekleştirilecek koruma ikincil derecedendir. Bu koruma sistemleri yasal yolların kullanılmasıyla gerçekleştirilmektedir. Bu korumanın nasıl olacağı ulusal hukuk sistemlerinde ve uluslararası antlaşmalarda ortaya konmuş olup yasal hukuki mücadeleyi gerektirmektedir. İnsanların hukuk sistemleri tarafından korunmadığı durumlarda ise haklar, insanın kendisi tarafından korunması esas alan meşru savunma temelinde korunacaktır. Buna dayalı olarak meşru savunma; devletin, birey ve grupların insan haklarına yönelik gerçekleştirebilecekleri eylemlerin bu hakları ortadan kaldıran, onarılmaz sonuçlara yol açan, maddi ve manevi zararlar veren eylemlere, eylem anında karşı konulmasını içermektedir. Bu noktada meşru savunmanın geçerliliği, yaşamsal bir zorunluluktan kaynaklanmasıdır. Özellikle devletin insan haklarına yönelik uygulamalarına karşı hukuksal mücadele zemininin güçlü olmaması, büyük ve onarılmaz zararlara yol açması, meşru savunma hakkının daha çok devletlere karşı uygulanmasının koşullarını ortaya çıkarmıştır. Bu nedenle devlete karşı meşru savunma hakkı, direnme hakkının netleştirilmesi gerekmektedir.

Devlet yönetimlerine karşı direnme hakkı veya devlet yönetiminin sınırlanması, modern tarihin ilk siyasal felsefecilerinden kabul edilen ***Salisburglu John***'un *"eğer yöneticiler kamu güvenliğini ihlal ederlerse ihanetle suçlanabilmeli veya icabında kuvvet kullanarak tahttan indirilmelidir"* dediği 12. yüzyıla kadar gitmektedir. Ancak modern direnme hakkı anlayışı, asıl kapsamını, Fransız Devrimi'nin toplumun oluşumunu ve temel insan haklarının ortaya çıkışını ***Toplumsal Sözleşme*** kavramsallaştırması ile açıklayan aydınlanmacı filozoflarında bulur. ***Rousseau***, ***Montesquie***, ***John Locke*** gibi düşünürlerin geliştirdikleri toplumsal sözleşme anlayışına göre, birey bazı haklarını toplumsal sistemin oluşturulması ve korunması için devlete devreder. Burada devredilen unsurlardan biri de kişinin zor kullanma hakkıdır. Birey, güvenliği için koruduğu zor kullanma hakkını devlete devrederek kendisini devletin güvenlik sistemine teslim eder. Buna karşı devletin bireylerin başta yaşam hakkı olmak üzere tüm haklarını koruma ve bunları geliştirme görevi, özde geçmiş toplumsal dönemlerde klan veya aşiretin bireylerini koruması ile aynı olsa da, nitelik olarak daha gelişmiş ve kapsamlılaşmıştır. Devletin en temel görevi her şeyden önce insanların güvenliğini ve haklarını korumak olarak ortaya konmuştur. Devletlerin bu görevini gerçekleştirme düzeyi, toplumsal anlamda meşruiyetini belirlemiştir.

Nitekim insanların toplum haline gelerek devleti oluşturdukları düşüncesine dayanan Toplumsal Sözleşmeye göre bireylerin devleti oluşturmalarının ve kendilerini yönetimi altına sokmalarının asıl amacı da, özgürlüklerinin, haklarının ve mülkiyetinin korunmasıdır. Toplum üyeleri yalnızca yargılama ve cezalandırma hakkını değil, yasama ve yürütme haklarını, yani genel olarak siyasal haklarını, hatta toplumun bazı doğal haklarını da saygı gösterme ve onları koruma yükümlülüğü karşılığında devretmektedir. Böylece çatışmalarda ve hakların çiğnenmesi olaylarında topluluğu hakem yapmışlar, taraf tutmayan, ayırım gözetmeyen yasalar koyup bazı kişilere de bu yasaları uygulama yetkisi vermişlerdir. Bu şekilde devlet, dıştan topluluk üyelerine verilebilecek zararları önleme erkine (savaş ve barış yapma erkine); içte ise topluluk üyelerinin birbirlerine zarar verdiklerinde onları cezalandırma erkine sahip kılınmıştır. Devredilen yönetme hakkı, koşulsuz, sınırsız ve mutlak değildir. Yönetim, yönetilenlerin Sözleşmeden önce sahip oldukları, yaşam, özgürlük ve mülkiyet gibi doğal haklarını çiğnerse, Sözleşmeyi bozmuş olur, buna karşı halkın 'devrim hakkı' doğar. Topluluğu yasaların dışında yöneten yöneticilere karşı da; artık yasaların atadığı, dolayısıyla halkın onayladığı bir kimse olmaktan çıkmalarından dolayı yönetilenlerin direnme hakkı, devrim hakkı doğmuş olur.

Toplumsal Sözleşme kavramını ilk ortaya atanlardan Rousseau, halkın direnme hakkını, *"yalnızca gücü ve güçten doğan etkiyi dikkate alacak olsaydım, derdim ki; bir halk, eğer boyun eğmek zorundaysa ve boyun eğiyorsa iyi ediyordur. Fakat boyunduruğunu silip atabilecek duruma gelir gelmez, silip atarsa daha iyi eder. Çünkü özgürlüğü elinden alınanın, bu hangi hakka dayandırılarak yapılmışsa, aynı hakka dayanarak onu geri alma hakkı vardır. İnsanın özgürlüğünden vazgeçmek demek insan olma niteliğinden, insan haklarından hatta ödevlerinden vazgeçmesi demektir. Böyle bir vazgeçiş insan doğasıyla bağdaşmaz"* şeklinde ortaya koymuştur. John Locke ise, toplumsal Sözleşmenin *"bireylerin daha rahat ve özgür yaşayabilmeleri"* için yapıldığını, toplumun bütün üyelerinin aynı ölçüde eşit olarak haklarının korunması amacıyla, yük altına girmekte ve doğal haklarının sınırlanmasını kabul ettiğini belirtmektedir. Bu koruma devlet eliyle sağlanacaktır. Buna karşılık bireylerin hiçbir biçimde sınırlama kabul etmeyen, dolayısıyla top-

lumsal Sözleşmeye koymadıkları ve sınırlama konusu etmedikleri bireysel haklar vardır. Bunlara dokunulmasını ***'kutsal direnme hakkı'***nın kullanılma nedeni olarak açıklayan John Locke'un bu görüşü; ABD'nin kuruluş bildirgesi olan ***Virginia Bildirgesi'ne*** kaynaklık etmiştir. Virginia Haklar Bildirgesi; *"siyasi iktidar, halktan kaynaklanır ve ona karşı sorumludur. Halkın, ortak yararını gerçekleştirmeyen siyasi iktidarı değiştirme hakkı vardır"* anlayışıyla düzenlenmiştir. Montesquie de, meşru savunma ile ilgili olarak, *"vatandaşlar arasında tabii savunma yetkisi, kendisiyle beraber saldırma hakkını zorunlu olarak getirmez. Birbirlerine saldıracakları yerde mahkemeye başvururlar; olur biter. Ancak kanunların yardımını beklediği taktirde hayatının tehlikeye düşeceğini anladığı o ani durumlarda kullanabilir"* demiştir.

Aydınlanma çağının bu öncüleri tarafından ortaya atılan Toplumsal Sözleşme kavramı sonucunda kişinin devlete devrettiği zor kullanma yetkisinin olağanüstü koşullarda birey tarafından kullanılabilmesi, bireyin doğadan getirmiş olduğu kendini savunma olgusunun, meşru savunma hakkının ifadesidir. Bu çerçevede devletin veya bireylerin saldırıları karşısında kişinin kendini savunma amacıyla giriştiği eylemler ve bunun için şiddet uygulaması ulusal hukuk sistemleri tarafından da kabul edilmiştir. Toplumsal Sözleşme'nin ortaya çıkardığı devlete karşı direnme ve meşru savunma hakkı anlayışı, 1789 Fransız Devrimi ile ilan edilen ve daha sonra BM'nin temel insan hakları yasası olarak 10 Aralık 1948 yılında kabul ettiği ***Evrensel İnsan Hakları Bildirgesi'***ne de yansımıştır. Bildirgenin önsözündeki, *"insanın zulüm ve baskıya karşı son çare olarak ayaklanmaya mecbur kalmaması için insan haklarının bir hukuk rejimi tarafından korunmasının esaslı bir zaruret olması"* belirlemesi, bir hukuk düzeni tarafından korunamayan insan haklarının korunması amacıyla birey ve toplulukların meşru savunma durumuna geçme zorunluluğuna vurgu yapmaktadır.

Bildirge ile hukuk dünyası tarafından resmen kabul edilen meşru savunma hakkı, ilk dönemler salt bireyin yaşama hakkı bağlamında değerlendirilse de, artık bireysel ve kolektif haklar açısından geçerli bir hak durumuna gelmiştir. Yine hakların savunulmasında salt yasal yollardan geliştirilecek mücadelenin yeterli olmaması halinde isyan gibi, şiddet kullanma yolunu da açan EİHB, meşru savunma hakkının şiddeti içermesini kabul etmiştir.

Bu anlamda meşru savunma kapsamında kullanılacak şiddetin niteliğinin ne olması gerektiği EİHB önsözünde ortaya konmuştur; bu çerçevede mevcut bütün olanakların kullanılıp başarı kazanılamadığı durumlarda en son çare olarak şiddete başvurulabilmesi kabul edilmektedir. Meşru savunma anlayışı, EİHB'nin yaşam hakkını düzenleyen 2. Maddesi'nde:

"**1.** Herkesin yaşam hakkı, yasa tarafından korunacaktır. Hiç kimse, yasanın ölüm cezası ile cezalandırdığı bir suçtan ötürü hakkında bir mahkeme tarafından verilen mahkumiyet hükmünün ardından bu yaptırımın infaz edilmesi dışında, yaşamından kasıtlı olarak yoksun bırakılmayacaktır.

2. Yaşamdan yoksun bırakma, kesin biçimde gerekli olanın ötesine geçmeyen kuvvet kullanımı sonucunda ortaya çıktığında, bu maddeye aykırı biçimde uygulanmış sayılmayacaktır; (a) 'herhangi bir kimsenin hukuka aykırı şiddete karşı savunulması' biçiminde ortaya konmuştur. Maddede belirtilen 'herhangi bir kimsenin hukuka aykırı şiddete karşı savunulmasının kesin biçimde gerekli olanın ötesine geçmeyen kuvvet kullanımı sonucunda ortaya çıktığında bu maddeye aykırı biçimde kullanılmış sayılamayacaktır' anlayışı, meşru savunma anlayışı temelinde kullanılacak şiddetin özünü vermektedir. Bu anlamda en kutsal hak olarak görülen yaşama hakkının dahi, hukuka aykırı bir saldırı karşısında içerisine girilecek meşru savunma durumunda ihlal edilebileceği kabul edilmektedir.

Uluslararası hukuk literatürü, demokratik bir hükümete karşı şiddet kullanımı için, ya temel hak ve özgürlüklerin baskı altına alınması veya yok edilmesi ya da bir azınlığın başka bir azınlığın saldırısına uğraması ve devletin saldırı yapan topluma yardım etmesi durumunun gerektiğini söylemektedir. Buna ek olarak sorunun barışçıl yolla çözümünün kesinlikle mümkün görünmemesi ya da başka bir siyasal çözüm biçiminin bulunamaması koşullarının gerçekleşmesinin gerektiği vurgulanmaktadır. Buna göre meşru savunma temelindeki şiddet, bir bireyin, toplumun veya halkın kendi varlığını, haklarını, maddi ve manevi değerlerini korumak amacıyla yaptığı eylemlerdir. Uluslararası hukuk meşru savunma, kendi kaderini tayin ya da başka temel hak ve özgürlüklerin savunulması söz konusu olduğu zaman, şiddet kullanarak direnme hakkını tanımaktadır. Ulusal kurtuluş hareketleri de ***1949 Cenevre Konvansiyonu***'nun '78 yılında kabul edilen ek protokolleri çerçevesinin dışına çıkmadıkları sürece, baskıcı hükümetlere karşı şiddet eylemlerine başvurabilmektedir. Şiddet kullanılmadan uygulanabilecek mücadele yöntemleri tükenince, başka bir alternatif kalmamışsa, son çare olarak şiddete başvurulması meşru sayılmaktadır. Bazı uluslararası hukukçulara göre, ileride olabilecek şiddeti önlemek için, önceden şiddete başvurulmasının bile mümkün olduğu kabul edilmektedir. Siyasal anlamda şiddet ve adam öldürmenin haklılık taşıması için gereken nitelikler şu şekilde ifade edilmektedir; çok ağır baskı ve haksızlığa karşılık vermek, örneğin, yabancı bir gücün işgaline ve uyguladığı teröre direnç göstermek amacıyla; yapılan haksızlığı düzeltmek ve baskıyı önlemek için hiçbir yasal ve şiddet dışı çare kalmadığı konusunda şüphe kalmamışsa; siyasal amaçlı öldürme, o sırada yaşanmakta olan büyük haksızlık ve zulümden daha fazla acı vermeyecekse; siyasal cinayetin, baskı ve zulmü sona erdireceği konusunda görüş birliği varsa veya mevcut baskıyı çok daha fazla artırmaması olası ise haklıdır.

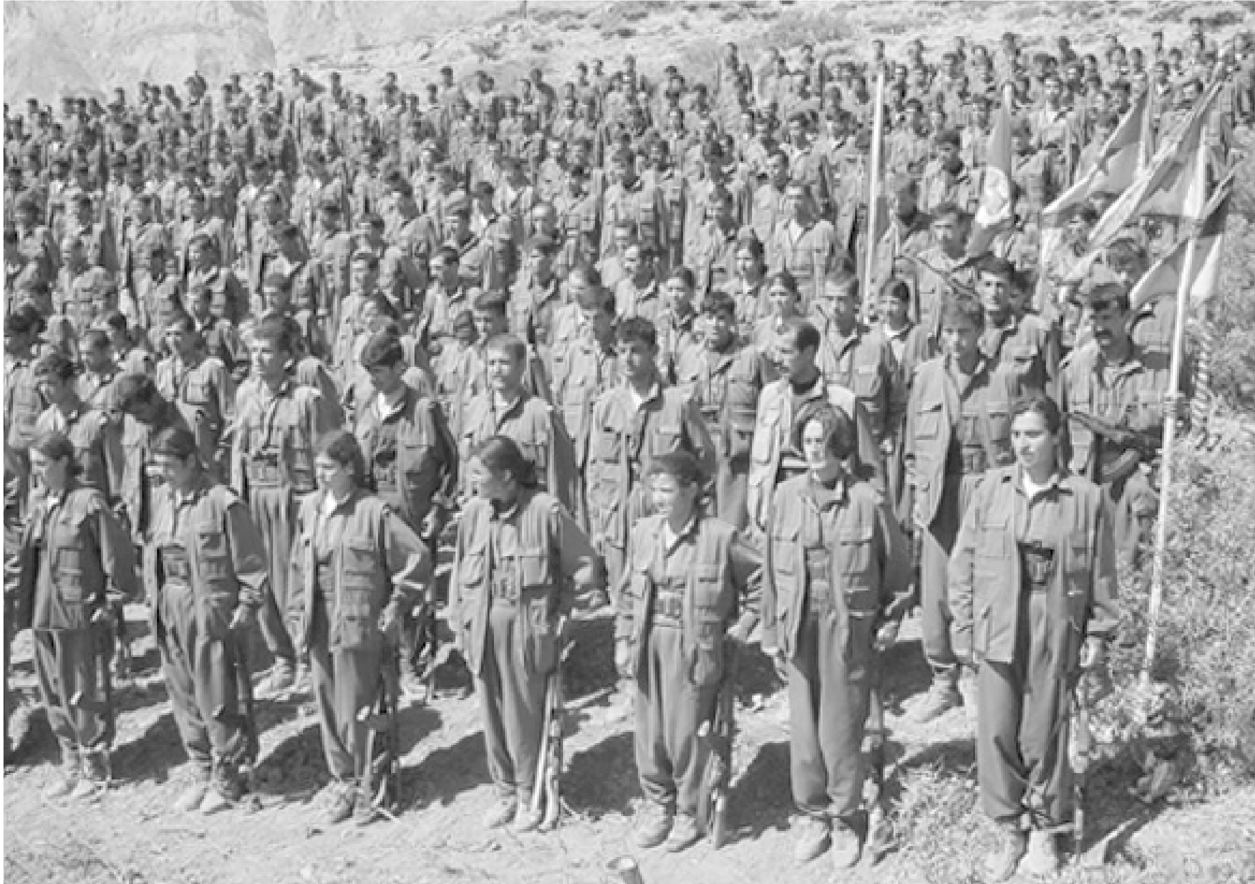
Evrensel İnsan Hakları Bildirgesinin 3. maddesindeki *'yaşamak, hürriyet ve kişi emniyeti, her ferdin hakkıdır'* kuralı da, meşru savunma kapsamında değerlendirilen temel yasalardandır. Bütün dünyadaki ceza hukuku sistemlerinde, kişinin yaşamına, özgürlüğüne, emniyetine yönelik saldırılar karşısında kendisini korumak amacıyla gerçekleştirdiği cürümler, hatta en kutsal ve dokunulmaz bir hak olan yaşama hakkının ihlali anlamına gelen öldürme cürümleri bile, ceza kapsamı dışında tutulmaktadır. Çünkü saldırıya uğrayanın hukuki bir hakka dayanması, saldırıyı gerçekleştirenin ise hukuka aykırı bir eylemi söz konusu olduğu için, hakka dayanan hukuk tarafından korunmaktadır. Bu, hukuk sistemi tarafından verilmiş bir haktır. Devletlerin yargılama, cezalandırma ve hatta öldürme yetkisi de; toplum tarafından kendisine verilen hukuka aykırı eylemleri cezalandırma hakkından doğmaktadır. Devlet, hukuka aykırı işlenmiş suçu cezalandırmaktadır. Meşru savunmada ise, hukuka aykırı olarak gerçekleştirilen saldırıyı o anda engelleyebilecek herhangi bir organ bulunmadığı için zorunlu koşullardan dolayı saldırının maruz kalan tarafından karşılanmasıdır. Bu da hem doğal hukuk, hem uluslararası hukuk, hem de ülke hukukları tarafından kabul edilen bir hak olmaktadır. Uluslararası hukukta kuvvet kullanma yasağı bulunmasına rağmen birkaç noktada bu yasaklara istisna getirilmiştir. Bu istisnalardan en önemlisi de meşru savunma durumunda kuvvet kullanılmasıdır. BM Anlaşması'nın 21 ve 51. maddelerinde, bu açık bir şekilde, özellikle devletler arasında meşru savunma hakkına dayalı kuvvet kullanılması olarak kabul edilmektedir.

Uluslararası örf ve adet hukukunun iyice yerleşmiş bir kuralı olan meşru savunma hakkını kuvvet kullanarak savunmak için gerekli olan nitelikler; savunmanın 'gerekli', 'orantılı' ve 'derhal' olmasıdır. Savunmanın 'gerekli' olması, saldırının durdurulması için kuvvete başvurmaktan başka bir yol bulunmaması anlamına gelmektedir. Aynı sonucun kuvvet kullanımını içermeyen başka önlemlerle sağlanması mümkünse, kuvvet kullanmak haklı gösterilemez. Meşru savunma esasına dayanılarak alınan önlemlerin 'orantılı' olması, saldırının durdurulması ve defedilmesi ve eğer önleyici meşru savunma hakkının varlığı kabul edilmekteyse, vukuunun önlenmesi amacını gerçekleştirecek ölçüde olması demektir. Bu şart, silahlı saldırı oluşturan eylemle karşı eylem arasında orantı bulunması biçiminde anlaşılmalıdır. Çünkü burada önemli olan tek başına eylem biçimi, içeriği ve gücü değil, savunma amaçlı eylemler gerçekleştirecek olan sonuçtur. Meşru savunma hakkının işlevi, hukuki statükoyu korumak, bozulmuşsa iade etmektir. Savunmanın 'derhal' olması, zaman içinde, saldırı sırasında ve saldırı henüz sona ermeden olması demektir. Ancak saldırı biçimi, izleyen eylemlerden oluşuyorsa bu şartı bir bütün olarak bu eylemlerin ışığında değerlendirmek gerekmektedir.

Uluslararası hukukta bu temelde gelişen meşru savunma hakkı ve kullanımı, bir dizi uluslararası anlaşma ile çok daha geniş anlama da kavuşmuştur. BM Antlaşması'nın başlangıcında geçen 'biz BM halkları' ifadesi ile antlaşmanın (1/2) maddesindeki *'halkların haklarda eşitliği ilkesi ve kendi durumlarını belirleme hakkına saygı'* ve çeşitli maddelerindeki *'halkların güvenlik hakkı'* ibareleri halklar açısından meşru savunmaya kaynaklık teşkil etmektedir. Bunun yanında, en temel halk hakkı olan Ulusların Kendi Kaderini Tayin Hakkı da bu amaçla kuvvet kullanılabilmesine olanak tanımaktadır. Kişisel ve Siyasal Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme'nin 1/1. maddesi ise, *'bütün halklar kendi kaderlerini tayin hakkına sahiptir. Bu hak vasıtasıyla halklar kendi siyasal statülerini serbestçe tayin edebilir ve ekonomik, sosyal ve siyasal gelişmelerini serbestçe sürdürebilirler'* kuralını kabul etmiştir. Kendi Kaderini Tayin (self determinasyon) Hakkı'nın kapsamı da, '70 tarihli BM Şartı uyarınca ***Devletler Arasında Dostane İlişkiler ve İşbirliğiyle İlgili Milletlerarası Hukuk Prensiplerine Dair Bildiri***'de saptanmıştır. Self determinasyon hakkını biçimlendiren bu bildirinin hükümleri ve hazırlık çalışmaları ışığı altında yaklaşılırsa, şu belirtilebilir: *'Eğer ülkede bütün halkı, ırk, inanç veya renk ayırımı yapmaksızın temsil eden bir hükümet var ise, böyle bir hükümetin bulunması ülkede yaşayan bütün bakımından self determinasyon hakkının kullanılması sayılır. Eğer ülkede bütün halkı veya halkları temsil eden bir hükümet yok ise, ülkede yaşayan ayrı halklar bakımından belli koşullarda self determinasyon hakkı doğar.'*

Self determinasyon hakkının nasıl kullanılacağı ise ayrı bir tartışmadır. Önemli olan bu hakkın esas olarak demokratik ve hukuki bir hak olması, dolayısıyla demokratik mücadelenin konusu olması ve bu nedenle de bu hakka dayalı verilecek mücadeleye karşı kuvvete başvurulmasının yasak olmasıdır. Demokratik devletlere karşı bu hakkın kullanılmasında demokratik hukuki mücadele esas alınırken; demokratik olmayan despotik ve zorba devletlere karşı kuvvet kullanılması söz konusu olabilmektedir. Egemen devletin bu hakkın kullanılmasına karşı kuvvete başvurması durumunda ise meşru savunma hakkı doğmaktadır. Çünkü bu hakkın engellenmesi amacıyla kuvvet kullanan devlete karşı halkların tek yapabilecekleri meşru savunma temelinde şiddeti devreye sokmaktır. Bunun yanı sıra BM Genel Kurulu'nun 2625 sayılı ***Hukuk İlkeleri Bildirgesi***'nde sömürgeci devletlerin sömürge altındaki topluluklara karşı baskı yapması ve kuvvet kullanması yasaklanırken, sömürge konumdaki toplulukların buna karşı koyma hakkı bulunduğu da *'bu halklar, geleneklerini kendilerinin saptama hakkının kullanımı sırasında bu tür baskı önlemlerine karşı hareket ederken ve dayanırken BM anlaşmasının amaç ve ilkelerine uygun desteği arama ve elde etme hakkına sahiptir'* denerek açıklanmaktadır.

Burada açık bir şekilde şiddete başvurma hakkından bahsedilmemektedir. Daha sonraki bazı BM kararlarında mücadele etme hakkı kabul edilmiş, en son da '49 Cenevre Sözleşmeleri I. Ek Protokolü ile kuvvet kullanılması kabul edilmiştir. Uluslararası öğretide ağırlıklı eğilim giderek sömürge altındaki toplulukların bağımsızlıklarını kazanma amacıyla determinasyon ilkesi çerçevesinde kuvvet kullanma hakkının olduğu yönündedir. BM Genel Kurulu'nun '60 tarihli Sömürge Ülkeler ve Halkların Bağımsızlıklarının Güvence Altına Alınmasına İlişkin Bildirgesi'nde yer alan *'Bagımlı halkların ...tam bağımsızlık haklarını kullanmalarına olanak sağlamak için bu halklara yönelik her türlü silahlı eylem ve baskıcı önleme son verilmelidir'* belirlemesi; yine Kişisel ve Siyasal Haklar Sözleşmesi'nin 2/1. maddesindeki, *'bu Sözleşmeye taraf olan her devlet, kendi ülkesinde bulunan ve kendi yetkisine tabi herkese ırk, renk, dil, din, siyasal ya da herhangi başka bir fikir, ulusal veya toplumsal köken, servet ve soy yahut herhangi bir statü gibi durumlara dayanan hiçbir ayrım yapmaksızın bu Sözleşme ile tanınan haklara saygılı olmayı ve bunları sağlamayı taahhüt eder'* kuralı, taraf devletlerin bu hakkı tanımak zorunda olduğunu karar altına almıştır. Bunun yanında Kişisel ve Siyasal Haklar Sözleşmesi'nin 5/1. maddesine göre, hiç kimseye *'özgürlükleri yok etme özgürlüğü tanınamayacağı'* belirlemesine dayanan Uluslararası Adalet Divanı, temel hak ve özgürlüklere yönelik gerçekleştirilen saldırıları terörizm kapsamında değerlendirmiştir. Bu anlamda insan hak ve özgürlüklerine yönelik saldırıların terör kapsamında değerlendirilmesi ve bunlara karşı meşru savunma hakkının kabul edilmesi söz konusudur. Bu madde ve divan kararına göre teröre karşı meşru savunma bir haktır. BM'nin almış olduğu bu kararlar, Kendi Kaderini Tayin Hakkı'nın boyutlarını net bir şekilde ortaya koymaktadır. Devletlerin kendi kaderini belirleme hakkına saygı duymak ve bu hakkı pratikleştirecek her türlü çalışmaya izin vermek zorunda olduklarını ortaya koyarken, aynı zamanda bu hakkın verilmemesi veya şiddet kullanılarak engellenmesi durumunda bu Sözleşmeye dayalı olarak meşru savunma hakkının kullanılabileceğini ortaya çıkarmaktadır.

Kendi Kaderini Tayin Hakkı ile ilgili en son uluslararası karar ise, ***'93 Viyana İnsan Hakları Konferansı***'nın *'kendi kaderini tayin hakkı'* üzerine vardığı sonuç 2. maddede açıklanmıştır. İlk paragrafında *'bütün halkların kendi kaderini tayin hakkı'na* sahip olduğu vurgulanırken; ikinci paragrafında da *'sömürge ve başka yabancı hakimiyetinde ya da işgal altında bulunan halklara kendi kaderini tayin hakkı'nı gerçekleştirmek için meşru eylemde bulunma hakkı'* tanımıştır. Üçüncü paragrafta ise *'halkın tümünü ayrımsız temsil eden bir hükümete sahip bulunan bir ülkede kendi kaderini tayin hakkının o ülkenin toprak bütünlüğünü ve siyasal birliğini bozacak herhangi bir eyleme müsaade ya da teşvik ettiği şeklinde yorumlanamayacağı'* belirtilmektedir. Bu çerçevede ele alındığında tüm halkı temsil etmeyen demokratik bir devlette Kendi Kaderini Tayin Hakkı meşru eyleme başvurulabileceği, ancak silahlı mücadeleye başvurulamayacağı anlamına gelmektedir. Tabii bu, hakim devletin bu hakkın kullanılmasını engellememesi durumunda söz konusudur. Hakim devletin kuvvet kullanması durumunda meşru eylem hakkı, meşru savunma amacıyla kuvvet kullanmayı getirmektedir. Uluslararası alanda geçerli olacak bir ceza hukuku sistemi yaratma amacıyla '98 Temmuz ayında Roma'da imzalanan *Uluslararası Ceza Mahkemesi Sözleşmesi'nin* 7. maddesi; insanlığa karşı suçları tanımlayarak bu tür uygulamalara maruz kalan birey, toplum ve halkların meşru savunma haklarını ortaya koymaktadır. Uluslararası hukuk bu uygulamalar karşısında açık bir şekilde direnme hakkını tanımaktadır.

Sonuç olarak; uluslararası hukuk literatüründe kabul edilen *'hiç kimse başkasının zararına olarak kendi tutarsız (hukuka aykırı) davranışlarından yarar sağlayamaz'* ilkesi, meşru savunmanın özünü yansıtmaktadır. Hukuka aykırı bir şekilde başkasının zararına, onun çıkar ve haklarına aykırı bir yarar sağlamasına karşı meşru savunma anlayışı, hakların gerçek sahiplerine dönmesini sağlama amacı taşımaktadır. Bu anlamda meşru savunma, insanın, topluluğun ve halkın, sahip olması gereken özgürlük, hak ve değerlere sahip çıkması, saldırılar karşısında koruması ve elinden alınmışsa onu geri alarak olması gereken düzeyin tekrardan sağlanması, yani hukukun tekrardan tesis edilmesidir. Bu anlamda meşru savunmanın devlete karşı gündeme gelmesi, devletin hukuk düzenini yıkan eylemlerinden kaynaklanmaktadır. Devlet veya devletlerin bu uygulamalarına karşı meşru savunma yoluyla adaletin sağlanması, insanlık açısından engellenemez bir görevdir. 21. yüzyılda egemen sistemlere karşı yürütülecek demokrasi mücadelesi de, insan haklarına dayanan bu meşru savunma anlayışıyla yürütülecektir. Günümüz uygarlığının hukuksal anlamda yaşadığı gelişme ve mücadelenin kapsamlılaşması en temel mücadele yolunun meşru savunma anlayışı olduğunu ortaya çıkarmıştır.

Kadına karşı her saldırı daha iddialı bir mücadele gerekçesidir

21. yüzyılın temel karakterini ve rengini belirleyecek olan, kadının özgürlük ve demokrasi mücadelesidir. Bu mücadele her geçen gün daha da harlanarak büyümektedir. Bugün kadın, asırların ezilmişliğini ve sinmişliğini, büyük bir iradesel çıkışla eylem gücüne dönüştürmektedir. Kuşkusuz bu kendiliğinden gelişen bir düzey değildir. Kadın açısından büyük mücadelelerin verildiği, ağır bedellerin ödendiği ve yaşamın kan kızıla boyandığı bir kavganın sonucudur.Çelişkilerin karakter değiştirmesinin önemli bir nedeni kadının kimlik mücadelesidir.Bu nedenle 20. yüzyılda tali planda kalan cins çelişkisi içine girdiğimiz yeni yüzyılın temel çelişkisi olmaktadır. Geçen yüzyıllar bu çelişkinin olgunlaşma süreçleri, 21. yüzyıl ise çelişkinin niteliksel sıçrama sürecidir. Doğadan özünü alan kadın, kendisine döndükçe doğa ile buluşmakta ve bu temelde doğa çelişkisi de çağın temel bir çelişkisi olarak açığa çıkmaktadır. İnsanın özüne yabancılaşması doğaya yabancılaşmasıyla paralel gelişmiştir. Öyle ki kadın katliamı bir doğa katliamına da neden olmuştur.

Sınıf ve ulus çelişkisinin ana çelişki olduğu 20. yüzyıl birçok ulusal kurtuluş mücadelesine ve demokratik halk devrimlerine tanıklık etti. 20. yüzyıl kapitalist sistemin bunalım yüzyılı olmakla birlikte demokrasinin de zafer yüzyılı oldu. Demokrasinin zaferi kapitalist sistemin çözülüşünden kaynaklıydı. Sınıfsal, ulusal ve cins boyutunda verilen demokratik kurtuluş mücadeleleri özgürlükçü bir karakter taşıdığından dolayı sistemi önemli oranda çözdü. Gelişen bilim teknik, sistemi, halklar ve özellikle kadın karşısında canavarlaştırdıkça, yaklaşık o güce denk güçte alternatif bir kitle potansiyelini de açığa çıkardı. Bilinci aydınlanan, ufku genişleyen toplumsal muhalefet, okyanuslar misali yatağını genişleterek büyüdü. Kadın ise bu okyanusa akan ana nehirleri oluşturdu.

Bilgi çağı, bilgi toplumunun gelişmesine olanak sağladı. Toplumun yarısını ya da daha fazlasını teşkil eden kadın, bilimsel, felsefi, sanatsal, kültürel ilerlemelerden payını alarak yaşamın birçok alanına akmaya başladı. Siyasette, ekonomide ve yaşamın birçok sosyal ve kültürel alanlarında söz sahibi oldu. Kadın kendi kendine yetebilme gücünü kazandıkça bağımsızlaşma eğilimi güçlenerek özgürlük mücadelesine ivme kazandırdı. Bütün bunlar kadın kişiliğinde yaşanan bilinç ve iradesel düzeyin somutlaşmasıydı.

Diğer yandan erkek egemen sistem büyük bir kadın potansiyelini Batı'da bir ticaret nesnesi durumuna getirirken Doğu ve Ortadoğu'da ise kadın demir kapılar ve duvarlar ardında ölü bir yaşama mahkum edildi. Erkek egemen zihniyetin hakim olduğu dünyada kadın, canlı bir paradır. Bu dünyada kadın, fiziği ve el emeği ile modern köle pazarlarında sistem için adeta döner bir sermaye oluşturdu. Kadın, küçüğünden büyüğüne bütün mal ve ürünlerin albenisi oldu. Reklamcılıkta en ilkel toplumun dahi etik sınırlarını zorlayan bir biçimde kadın bedeninin ve cinselliğinin kullanılması korkunç bir kadın katliamıdır. Egemen sistem insanlık tarihinde ender rastlanan bir kadın katliamı gerçekleştirdi. Kadın cinsi üzerinde uygulanan çok yönlü sömürü eşi benzeri görülmemiş bir kadın katliamına dönüştü. Egemen sistem kadında kişiliksizliği ve kimliksizliği geliştirmek için her türlü yol ve yöntemi mubah gördü ve temelde Makyavelistçe bir politikayı uygulamaya soktu.

Bilimde yaşanan patlama, kadının da çok yönlü bilgiden yararlanmasını beraberinde getirdi. Uyanan ve gittikçe gelişen kadın bilinci, sistemin despot ve baskıcı gerçeği karşısında mücadele iddiasını büyüterek cins çelişkisini derinleştirdi. Çelişki kendisini büyüten sistemi içten kemiren bir karakter kazandı. Egemen sistem derinliğine yayıldıkça kadın eksenli demokrasiye de gebe kaldı.

Her büyük güç kendi karşıtını içinde taşır. Onu besleyerek büyütür. İlginç bir diyalektik yasadır bu. Öyle bir yaşam kanunu ki hem karşıtının anası ve hem de onu her an yutmaya hazır vahşi bir canavar olur. Öldürdükçe öldüğünün ve karşıtını da ölümsüzleştirdiğinin farkında değildir adeta. Kadında cins bilincinin gelişmesi böyle bir diyalektik yasanın ürünü olsa gerek.

Ölüm ile yaşamın ayırt edilmeyecek biçimde bu kadar iç içe geçtiği Ortadoğu coğrafyasında Özgür kadın hareketinin varlığı bir cesaret ve yürek işidir. Ölüme alıştırılmış Ortadoğu toplumunda ölüme meydan okuyarak yeni ve özgür yaşamı yaratma ısrarını ve iddiasını ortaya koyan, bu uğurda binlerce bedel veren, mücadeleci bir hareketin olması ezilen halklar için büyük bir umuttur. Kadın hareketi Kürt toplumu için olduğu kadar Ortadoğu toplumu için de ıssız ve kurak bir çölde özlenen yaşam suyudur. Ortadoğu'nun hasret kaldığı bir yaşam kaynağıdır.

Özgür kadın hareketi beş bin yıldır ezilen halkların ve kadının özgür yaşam seçeneğidir. Yüzyıllardır kadın katliamı yapan bunu değişik kılıflarla meşrulaştıran erkek egemen sisteme karşı yazısız kadın tarihinin yazılı bir cevabıdır. Beş bin yılın birikmiş acı ve öfkesinin bir intikam silahına dönüşme biçimidir.

Kuşkusuz bu hareket Başkan Apo'nun eseridir. Başkan Apo, kadını ve kadının geliştirdiği insanlık ve uygarlık değerlerini gasp eden, hırsızlayan ve kendisine benzeştirerek kadın kişiliğini yozlaştıran erkek egemen sisteme karşı, Kadın özgürlük ideolojisini geliştirerek en etkili mücadeleyi verdi. Kadına kimlik ve kişilik kazandırdı. Kadın ancak egemen sistem karşısında, ideolojisi, programı ve örgüt gücüyle kendi meşru savunmasını yapabilir ve kendisini kimlik sahibi kılabilir. Özgür kadın hareketi geçmişin intikam silahı, bugünün ve yarının umut ve özgür yaşam güvencesidir.

Şu bir gerçektir ki erkek eksenli bir sistemi aşacak olan kadın eksenli bir sistemdir. Kadın eksenli sistem demokrasinin bütün kriterlerini içinde barındırır. Kadın eksenli sistemin hakim olduğu yerde barış, kardeşlik, eşitlik, adalet, saygı, sevgi, hoşgörü ve güven yaşamın temelidir. Bu bir ütopya mıdır? Hayır. Demokratik uygarlık çağı sadece insanların hayallerini süsleyen, yüreklerin süveydasında büyük bir özlem olarak kalan soyut bir olgu değildir. Bugün erkek egemen sistemin yaşadığı bunalım ve kaos demokratik uygarlık çağının doğuşunun müjdelemektedir. Egemen sistemin bu kadar saldırganlaşması demokrasiden duyulan korkunun ifadesidir. Demokrasinin üzerinden yükseleceği ve kurumlaşacağı temel güç kadındır. Bundan dolayı dünya genelinde kadına karşı müthiş derecede bir saldırı furyası gündemdedir. Kuşkusuz bu yönelimler en çokta insanlık için büyük umutlar vadeden özgürlükçü ve sosyalist kadın hareketlerine karşı gelişmektedir. PJA ise bu hareketler içerisinde en radikal olanıdır. Bu hareketin dünyanın en fazla ezilen, sömürülen ve varlığı yok sayılan Kürt toplumu içerisinden çıkmasının elbette çok daha farklı bir anlamı vardır. Yine Sümer rahip devlet gerçeğinin güncel versiyonu olan Ortadoğu kaynaklı olması ayrı bir değer taşımaktadır.

Ortadoğu coğrafyası, siyasal, sosyal ve kültürel gerçeğiyle şu anda yeni bir uygarlığa analık etmektedir. Öyle bir sınırda seyretmektedir ki hem emperyalist sistemin ömrünü uzatmak için kendisini yeniden yapılandırmaya çalıştığı bir alan –Irak müdahalesi bunun bir sonucuydu– hem de anti tez konumuyla demokratik uygarlık çağının doğuşuna kaynaklık eden bir alandır. Zaten egemen sistemin Ortadoğu müdahalesi ve gittikçe bölge geneline yayılan savaş, demokratik uygarlık çağının doğuşunu engelleme girişimleridir. Özgür Kadın Partisi PJA'ya yüksek düzeyde saldırı yapılmasının temel nedeni de budur. PJA şahsında Ortadoğu kadınının ve halkların demokratik mücadelesi söndürülmeye çalışılmaktadır. Kadına saldırı genel bir sorun olsa da, PJA açısından farklı bir özgünlüğü var.

Kürt ve Ortadoğu orijinli bir Kadın özgürlük hareketi olan PJA, tüm statükocu, postmodern erkek egemen sistemlere alternatif bir sistem yaratmayı amaç edinen özgürlükçü bir harekettir. PJA uluslararası emperyalist güçler ve bölge gerici devletleri tarafından en tehlikeli bir güç olarak ele alınmaktadır. Bu açıdan Özgür kadın hareketine yönelim çok yönlüdür. Mevcut koşullarda hem uluslararası ve hem de bölge gericiliğinin hedefi durumundadır.

Uluslararası 15 Şubat komplosu aynı zamanda Özgür kadın hareketine karşı bir komploydu. CIA'nin ***'Önce kadını vurun'*** şiarı, komplonun eylem şiarıdır. O günden bugüne artarak devam eden saldırılar belli süreçlerde hareketi oldukça zorlamıştır. Kadın hareketi Türkiye, İran, Irak ve Suriye'de birçok fiili yönelimle yüz yüze geldi. Tecavüzden tacize, katletmekten her türden işkenceye ve tutuklamaya maruz kalındı. En somut Gülbahar Gündüz, Şemse, N.Ç ve basına kısmi yansıyan daha yüzlerce olay yaşandı ve yaşanıyor. Her bir saldırı kadının ayağa kalkan iradesini, mücadele azmini ve özgürlük iddiasını kırmaya dönüktür. Tamamen sindirme ve tasfiye etme harekatıdır. Kadının gücünden duyulan korkudur. Bu saldırıların kaynağında egemen sistemin, barışçıl, demokratik ve özgürlükçü bir sistemin gelişiminden duyduğu korku yatmaktadır.

Kadın özgürlük hareketine karşı yapılan saldırıları somutlaştırmak açısından biraz daha açımlamak gerekir. Örneğin ABD'nin Büyük Ortadoğu Projesi'nin temel ayaklarından biri kadındır. Projenin sosyal ve kültürel ayağını kadına dayandırmaktadır. ABD kültürel emperyalizmi kadını kullanarak Ortadoğu'da yaymaya, Ortadoğu'nun esas direnç noktalarını bu yolla kırmaya çalışmaktadır. ABD, Ortadoğu'nun sosyal ve kültürel dokusunu değiştirmeden bölgeyi bir entegrasyona tabi tutamayacağını çok iyi bilmektedir. Üstten siyasal yapısını değiştirebilir, ama sosyal yapının üstten değişmesi kolay değildir ve ancak bu tabandan bir değişim ile olur. Siyasal yapıya denk bir sosyal yapı geliştirilemezse projenin yaşam bulma şansı zayıftır. Bu açıdan kadına el atıyor ve alternatif kadın hareketlerini ise eritmeyi hedefliyor. PJA'ya yaklaşımı bu temeldedir. İçteki sağ teslimiyetçi eğilimleri besleyerek özgürlük ideolojisini yozlaştırmayı amaçlamaktadır.

Irak sokaklarında her gün yüzlerce kadın tecavüze uğramakta, kadın tüccarları tarafından kaçırılarak satılmaktadır. Kadın ticareti bugün Irak'ta en meşru ve en karlı bir noktada seyretmektedir. Bir yandan ticaretini geliştirirken diğer yandan ise kendi güdümünde kadını örgütleyerek Irak'ın sosyal dokusunu değiştirmeye çalışmaktadır. Bütün bunlar kadına en şiddetli saldırıyı ifade etmektedir. Kadının cins kimliğine saldırmak en şiddetli saldırı biçimidir.

Bölgenin statükocu güçleri ise en geri şeriat yasalarıyla kadını zincirlemektedir. Bu konudaki direnç, en son Irak'ta hazırlanan yasa kriziyle tekrardan gündeme girdi. Kadını yaşamın her alanından tecrit eden şeriat yasaları kadın için birer ölüm fermanıdır. Ama maalesef erkek egemen sistemin kuklası konumunda olan ve bu yasaları onaylayan kadınlar da var. Bu derece kendi aleyhine çalışan, benliğinden habersiz ve şuursuz bir kadın gerçeği... Kadın açısından aslında daha büyük bir trajedidir bu. Kendisini yaratarak ilk yaşamı yeşerttiği yerde bugün katilinin koynunda kendi katili durumundadır. Bu, kapsamlı bir roman konusudur aslında. Kadınla kadını, kadınla yaşamı, yaşamla halkları vurmak, Ortadoğu'nun beş bin yıllık makuz tarihidir.

Dış yönelimlerle birlikte içimizde de özgürlük çizgisini sağdan yorumlayan teslimiyetçi ve ilkel milliyetçi çizgi Kadın özgürlük hareketini oldukça yıprattı. Dörtlü çetenin dördüncü ayağı olan Şemdin Sakık ile yoğunlaşan, Dr. Süleyman ile tırmanışa geçen ve en son sosyal reform anlayışıyla kadın hareketine en büyük saldırıyı yönelten sağ teslimiyetçi çizgi en az dış saldırılar kadar bir şiddet içerdi. Sağ çizginin geliştirdiği sosyal reform projesi özünde Kadın özgürlük hareketine bir müdahaleydi. Amaç özgürlük ideolojisini içini boşaltmak ve kadını kimliksizleştirerek egemen sistemin hizmetine sunmaktı. Kendi geri egemen zihniyetini değiştirip dönüştürmeyen bu anlayış sahipleri kadın için büyük bir tehlikeydi. İçteki bu anlayış objektif olarak dış saldırıları besleyen bir rol oynadı. Bir bakıma ABD bu eğilimden güç alarak ve bu eğilimi beslemeyi amaçlayarak Başkan Apo üzerindeki tecridi ağırlaştırdı ve Özgürlük hareketine karşı saldırıyı kapsamlılaştırdı. Çok açık ki Kadın özgürlük hareketine karşı bir konsept söz konusu ve bu adım adım hayata geçiriliyor. Özellikle bölge genelinde yaşanan kadın katliamı bu konseptin bir sonucudur.

Kadın özgürlük hareketi 15 Şubat'tan bu yana içten ve dıştan çok yoğun saldırılarla yüz yüze geldi. Fakat hiçbir zaman bu saldırılar kadının özgürlük mücadelesini ve özgür yaşam iddiasını zayıflatmadı. İkircikli ve karamsar bir yaklaşıma girmedi. Aksine her saldırı kadının mücadele azmini ve özgürlük tutkusunu daha fazla geliştirdi. Kadın kendisini özgürlüğün cezp edici büyüsüne daha çok kaptırdı. Ezilen insanlıkla daha derin bütünleşti, daha çok umut yarattı ve daha çok umut oldu.

TOPLUMSAL GELİŞMEDE GENÇLİĞİN YERİ VE ROLÜ

Gençlik hareketi, özellikle yeni mücadele süreci açısından, gündemimizde daha fazla yer alan bir konu. Kuşkusuz geçmişte de önemliydi, fakat yürüttüğümüz silahlı mücadele gereği, temel mücadele ile birleşmişti. Gerilla mücadelesi bir gençlik mücadelesi olarak gelişmişti. Toplumun değişik kesimlerinin daha aktif ve çok yönlü olarak mücadeleye girmesi gerektiği bu dönemde, gençliğin bir kesim olarak mücadele içerisinde nasıl yer alması gerektiği konusu gündemimize girdi. Gerilla varlığını korumakla birlikte yeni stratejik yaklaşım itibariyle gençliğe farklı bir misyon biçildi. Böyle olunca, gerilla dışında da bir gençlik hareketini öne çıkarmak, böyle bir hareketi öngörmek; onun gücünü, dayanaklarını ve sorunlarını gündemleştirip bunlara çözüm aramak önemli bir görev haline geldi.

Stratejik yaklaşım itibariyle de gençlik, demokratik halk hareketinin örgütlenme ve eylem alanına öncülük etme, onun kadrosal gücünü, yine en dinamik eylemci kitle gücünü oluşturma bakımından temel bir yer tutuyor. Geçmişte daha çok sınıf mücadelesi temelinde yürüttüğümüz mücadelenin şimdi geldiği demokratik halk hareketi düzeyi, stratejik yapılanma, öncü ve ittifakların belirlenmesi konularında da belli bir ayırımı ortaya çıkardı. Özgür kadın hareketi bu dönemde ideolojik ve örgütsel açılardan, yine bir eylem gücü olarak öne çıktı ve pratik gelişme sağladı. Kadın hareketine paralel olarak gençlik hareketi de benzer bir stratejik konum kazandı. Demokratik devrimin derinleştirilmesi mücadelesinde kadın ve gençlik hareketinin, halkın ortak demokratik eylemliliğine öncülük edecek düzeye getirilmesi, temel bir çalışma haline geldi. Bu nedenle gençlik hareketini daha özgün ele almak ve tartışmak önem arz ediyor. Serhildan hareketi açısından öncülüğün iyi tanımlanması ve örgütlü kılınması, mücadelenin başarılı olması için bu gerekli. Halk hareketine bağlı olarak yaşadığı sorunları, görevleri ve yapılanmasını anlamak, sorunlarına çözüm üretmek için gençlik hareketini değerlendirmemiz gerekiyor.

Gençlik hareketinin örgütsel ve kadrosal sorunlarını tartışmadan; genelde gençlik kitlesini aktifleştirme sorunlarını çözmeden, demokratik halk hareketini geliştiremeyiz. Bunu yapamazsak Özgür kadın hareketi de ittifaksız kalır. Bu da demokratik halk hareketini geliştirmeyi zorlar. Bu bakımdan gençlik hareketinin özgün tarzda ele alınıp tartışılması, örgüt ve eylemin bütünlüklü geliştirilmesinin esas alınması, demokratik devrimi geliştirebilmek açısından zorunludur. Aksi halde köklü bir toplumsal demokrasi mücadelesi verilemez. Devrimci demokratik değişim motorsuz ve öncüsüz kalarak, kendiliğindenliğe sürüklenir; kaldı ki bu durumda olan gençlik, gericilik tarafından çarpıtabilir de. Bu bakımdan gençlik hareketi, dönemin önemli bir hareketi olarak gündeme geliyor. Aslında gerillayı geliştirerek kitleleri harekete geçirirken de gençlik hareketi gündeme gelmişti. Gerillanın güçlendirilmesi açısından da önem taşımıştı. Fakat gençliği artık eski konumuyla ele alamayız. Şöyle düşünülebilir; ne olursa olsun geçmişte de her şeyi yürüten gençlikti. Gerilla bir gençlik örgütüydü ve savaş gençliğin mücadelesiydi. Kitle mücadelesi içerisinde de gençlik önemli bir rol oynadı. Kitle örgütlenmesine dair ilk adımları atarken de üzerinde en çok durduğumuz çalışma yine gençlik çalışması oldu. Bunların hepsi doğru; gençler katıldılar, çalıştılar, kadro örgüt ve mücadele sorunlarını omuzladılar. Fakat mücadele içerisinde özgün özellikleriyle çok etkili, öncü ve aktif katılan bir gençlik hareketi oluşturulamadı. Tüm bu sebeplerden dolayı gençlik hareketini tartışmamız gerekiyor.

Toplumsal gelişmede gençliğin yeri ve rolü

Gençlerin mücadeleye katılması ve kendisini örgütleyerek yürütmesi ayrı bir olgu, bir gençlik hareketinin oluşturulması ise daha farklı bir olgu. Gençliğin kendi özgünlüğü içerisinde örgütlenerek, demokratik halk hareketine bir gençlik hareketi olarak katılması ayrı bir şeydir. Bu örgütlenme gençliğin bütün özelliklerini kapsar. Diğeri ise, gençliğin herhangi bir siyasal, askeri veya ideolojik mücadele içerisinde yer alarak, o mücadelenin görevlerini yerine getirmesini ifade eder. Bunlar ayrı şeyler. Bu nedenle gençlerin mücadeleye katılmasından ziyade, bir gençlik hareketi olarak katılması, demokratik serhildana gençliğin öncülük yapması üzerinde duruyoruz. Gençlik hareketi ile kastettiğimiz de budur.

Böyle olmazsa demokratik devrim veya toplumsal özgürlükler gelişip derinleşemez. Toplumsal değişim köklü olmaz, ideolojik derinlik ve dinamizm kazanmaz. Yani örgütlü öncülük zayıf kalır. Bu, kadın hareketi açısından geçerli olduğu gibi, gençlik hareketi için de geçerlidir. Çünkü ideolojik öz burada saklıdır. Devrimci değişimin temel karakteri veya özellikleri, burada ifadesini buluyor. Ki bu da demokratik değişimin özelliklerini veriyor. Kadın özgürlük hareketi kendi ideolojik ölçülerini toplumu demokratikleştirmeye katmaz, yine Özgür gençlik hareketi kendi özelliklerini toplumun demokratik değişimine katmazsa, demokratik değişimin kökleşmesi mümkün olmaz. Dolayısıyla demokratik değişimin yönü ve derinliği ortaya çıkmaz. Bunu özgür kadın hareketi ve gençlik hareketi sağlayacaktır. Zaten öncülük de burada ifadesini buluyor. Bir; ideolojik derinlik kazandırması, yön vermesi, değişimin ideolojik karakterini ortaya çıkarması. İki; örgüt ve eylemde motor gücü olması. Zaten serhildanın gelişimi, demokratik değişimi gerçekleştirmesi ve demokratik dönemin motor gücü olarak işlev görmesi de bu anlama geliyor. Gençlik hareketini kendi özgünlüğü içerisinde ele alma, ideolojik ve örgütsel sorunlarını gündemleştirip çözüme bağlama bizim için bu dönemin çalışmaları açısından birinci derecede önem taşıyor.

Gençlik hareketini nasıl ele almalıyız? Nasıl tartışmalıyız? Bir hareket olarak ne tür gelişme sorunları yaşıyor? Nerelerde, ne tür çözümler bulunabilir? Esas itibariyle bunları tartışacağız. Öncelikle gençliği tanımak ve tanımlamak önemli. Gençlik, bir sınıf özelliği taşımıyor. Ama toplumsal gelişmede temel bir kesimi ifade ediyor. Toplumsal hareketlilikte bu kesimin belirgin bir rolü var. Bir sınıf olmamakla birlikte kendine has özellikler taşıyan temel bir kesimdir.

"Gençlik, toplumsal gelişmede belirgin bir rolü olan temel bir kesimi ifade ediyor. Bir sınıf olmamakla birlikte kendine has özellikler taşıyan temel bir kesimdir. Yaşam, düşünce ve duygu bakımından toplumun diğer kesimlerinden farklılıkları olan, kendine özgü özellikler taşıyan bir toplumsal kesimdir."

Gençlik basit veya ayırt edici özellikleri olmayan pasif bir kütle de değildir. Yaşam, düşünce ve duygu bakımından toplumun diğer kesimlerinden farklılıkları olan, kendine özgü özellikler taşıyan bir toplumsal kesimdir. Elbette bir yaş dilimini ifade ettiğini görmek gerekli. İnsanın, başkalarının bakımına muhtaç olmaktan çıktığı, büyük arayışlar içerisinde olduğu, çok fazla günlük yaşamla bağı olmadığı bir yaş kesitini ifade ediyor. İş yapabilecek düzeye geldiği, büyük umutlar ve gelecek arayışları içinde olduğu, yine çok fazla günceli yaşamadığı bir dönem.

Gençlik; on beş ile otuz yaş arası dönemi kapsıyor. Bu yaş kesitinin taşıdığı temel özellikler var. Önemli olan da bu özellikleri bilmektir. Bunlar bilinmezse çok fazla genç de olunmaz. Nasıl ki hamal gibi çalışmak bir kişinin sınıf bilinci edinmesini sağlamıyorsa, nasıl ki toplumun en gerisine düşmüş köle kadını sadece kadın olması özgürlükçü yapmıyorsa, 18-20 yaşında olmak da bir insanı –eğer onun özelliklerini iyi hissetmezse– genç yapmaz. Bu bakımdan gençlik, bir yaş diliminin temel özelliklerini ifade eden duygu, düşünce ve davranış toplamı olarak değerlendirilmeli. Gençlik bu anlamda bir ruhtur.

Gençlik insanın en dinamik çağıdır

Gençlik ruhu ve özellikleri nelerdir? Gençliğin ayırt edici karakteri nedir? Bunları iyi anlamak, bilmek ve tanımlamak gerekiyor. Neden yaşamın belli bir dilimine böyle bir tanım veriliyor? Gençlik çağı deniliyor. Neden gençlik çağı diğer çağlardan ayrılıyor? Kuşkusuz ayrı özelliklerinden dolayı. Peki, o özellikler nelerdir?

Bir insan, yirmi yaşında olduğu halde bir ihtiyar olabilir. Ama gençlik özelliklerine ve ideallerine bağlı olarak yaşayan biri, ömür boyu da genç kalabilir. Tabii eğer kendini canlı tutmayı başarabilirse, çünkü bu kendiliğinden olmaz. Bunlar üzerinde düşünmek gerekiyor. Gençliğin temel üç özelliği yukarda belirtildi. Gençlik insanın en dinamik çağıdır. Bu bakımdan gençliğin temel özelliği; hareketliliği ve dinamizmidir. Bu bakış açısıyla baktığımızda; gençliğin devrimci bir karakteri vardır. Yani devrimciliğe yatkın bir karaktere sahiptir. Şöyle deniliyor; *"gençken solcu, yaşlıyken de sağcı olmayan akılsızdır."* Burada gençliğin taşıdığı dinamizm ile fiziksel olarak sağladığı gelişmenin önemini görmek lazım. Eğer bu dinamizmi; duyguda, düşüncede ve davranışta toplumsal harekete katabilirse, büyük bir eylem gücü ortaya çıkarır. Demek ki, paspal olanlar genç olamazlar.

Gençliğin en önemli ve en temel özelliği; arayışçılığıdır. Bunun geleceğe dönük tavrı, bugüne fazla bağlanmaması gibi daha birçok özelliği sıralanabilir. Çıkara bulaşmamış olması, saf, temiz ve umutlu olması, geleceğe dönük ve günceli yaşamayan bir karaktere sahip olması kuşkusuz önemlidir. Bu özellikler devrimci, aynı zamanda da sosyalist bir karakter arz ediyor. "Gençler solcu olur" söylemi, buradan ileri geliyor. Günlük yaşama, güncele bulaşmamıştır; yani çıkar peşinde değildir. Daha çok eşitlikten ve adaletten yanadır. Varolanı kabul etmez; dolayısıyla değişimden yanadır. Kendi gelişimini ve dinamizmini kullanmak ister. Yine özgürlükten yanadır. Bütün bu saydığım özellikler gençliğin, dolayısıyla gençlik hareketinin temel özelliklerini oluşturuyor. Söz konusu özellikler, sosyalizme denk düşüyor. Özgürlük ve eşitlik militanı olmaya denk düşüyor. Gençlik, sosyal karakterin en çok geliştiği bir dönemi ifade ediyor. Gençlik hareketi, sosyalist hareketin bir parçası, hem de öncü parçasıdır. En dinamik parçası olduğundan, motor gücüdür. O nedenle sosyalist hareketler her zaman gençlik hareketlerine önem vermişlerdir. Fakat geçmişte dar sınıfsal yaklaşımlar çok fazla olduğundan dolayı gençlik hareketleri, sosyalist hareketler içinde tam olarak yerlerini alamamışlardır. Geçmişte işçi abartması çok fazla oldu. Kadın özgürlüğü ve gençlik hareketi, söz konusu işçi abartmasının tamamlayıcıları oldular. Bu, sosyalist hareketlerin yetersizliğiydi. Şimdi bunu düzeltiyoruz. Önderlik savunmalarla, sosyalist harekete yeni bir tanım getirerek, açılım sağlattı. Çünkü işçi fetişizmine bağlanmış sosyalist hareketlerin, ekonomist ve dar çıkarlar peşinde koştuklarını gördük. Birçoğu ütopyadan koparak, sendikalist hareketler oldular. Oysa ütopya, gençlik hareketinde vardır. Gençlik, baştan başa bir ütopyadır. Geleceğin özlemi ve umududur. Kadın özgürlüğü de öyledir. Maddi yanından ziyade, toplum yaşamını dengeli ve düzenli kılma yanı vardır. Özgürlük ve eşitlik yanı fazladır. Kadın ve gençlik hareketi, işçi hareketi gibi dar, kaba ve maddi eşitçilik öngören bir yaklaşım içerisinde olamaz. Biz bunu küçük burjuva eğilim olarak tanımlıyoruz. Kuşkusuz bu, ideolojik bir yaklaşımı ifade ediyor. Özgür kadın hareketinin özü ve esası, özgürlük ütopyasını dar çıkarlardan soyutlayarak, toplumsal yaşamın temel özelliklerine uygun kılınmasıdır. Bu,

sosyalizmin özünün derinleştirilmesi oluyor. Gençlik hareketi açısından da benzer bir tanım yapmamız gerekiyor. Buradan baktığımızda, gençlik çağı insanın sosyalizme en yakın, özgürlük ve eşitlik idealleriyle dolu olduğu; yardımlaşma, paylaşma ve dayanışma yönlerinin en güçlü olduğu bir çağdır. Çıkara bulaşmadığı, kar hırsına kapılmadığı, dolayısıyla hileye ve aldatmaya baş vurmadığı bir çağdır. En temiz ve en sade çağıdır. Dinamizmini en çok koruduğu, günü yaşayarak güncel yaşam içinde kaybolmak yerine, insanlık için özgür ve mutlu bir yaşam ortaya çıkartmak için kendini feda etmeye hazır olduğu, bu anlamda oldukça fedakar ve cesaretli olduğu bir çağdır. Gençlik, bu özellikleriyle kendisini ortaya koyuyor. Kendisini bu şekilde, diğer çağlardan ayırıyor. Gençlik hareketi de, bu özelliklerden oluşan bir hareket oluyor. Gençliğin bu özelliklerini kendi bünyesinde toplayan ve biriktiren bir harekettir. Demek ki, gençlik hareketi basit, dar ve geçici bir hareket değildir.

Gençlik hareketleri toplumun değiştirici bir gücü olarak her zaman vardır. Böyle olmazsa, toplumun değişimi, ilerleyişi ve gelişimi olmaz. Bu, toplumsal değişim ve gelişim diyalektiğinin temel yasasıdır. İnsanın veya toplumun sürekli bir gelişmeyi yaşaması, değişim dinamiğine sahip oluşundan ileri geliyor. Öyle olmasaydı, toplumların hayvanlar aleminden fazla bir farkı kalmazdı. İnsanı hayvanlar aleminden ayıran, onun farklı bir tür olarak gelişmesine yol açan en önemli olgulardan birisi değişim dinamiğine sahip olmasıdır.

Gençlik toplumsal değişim ve yenilenmenin vazgeçilmez gücüdür

Gençliğin karakterini ve özelliklerini iyi tanımlamamız ve anlamamız gerekiyor. Tabii çok fazla idealize ederek, yaşamdan kopartmamalıyız. Yaşanması çok zor bir özellikler toplamı haline getirmemeliyiz. Ancak diğer yandan, gençliği tanımlayan ve var eden temel özellikleri ortaya çıkartmaktan ve görmekten de geri durmamalıyız. Söz konusu özelliklerin anlamını ve içeriğini doğru tanımaktan ve bilince çıkarmalıyız. Çünkü bu, toplumsal değişim, gelişim ve yenilenme açısından önemli bir durumu ifade ediyor. Gençlik olmazsa, –tabii maddi olarak her zaman varolacak– temel özellikleriyle tanımlanmazsa, bu özellikler toplum yaşamında bir işlev görmezse, o toplum hızlı ilerleyemez. Çok ağır adımlarla ilerler. Ona değişimde en zayıf toplum denilir. Değişim dinamikleri zayıf olan toplumlara, ihtiyarlamış toplum deniliyor. Bu, gençliğe dair özellikleri kendi içinde yeterince taşımayan toplum anlamına geliyor. Bir toplum için en büyük güç, onun değişim dinamiğini temsil eden gençlik özelliklerinin diri ve canlı tutulmasıdır. Bir toplumda bu özellikler ne kadar diriyse, değişimi de o denli hızlı olur. Devrimci bir toplum olur. Fakat bu özellikler ne kadar zayıf olursa, gelişimi de o denli zayıf ve geri olur.

Toplumsal değişimi sürdüren sınıf mücadelesidir. Cins mücadelesi, toplumsal değişimde özellikle de kapitalist aydınlanmanın gelişimiyle birlikte önemli bir mücadele haline geldi. 21. yüzyılda da öne çıkan bir mücadele oldu. Cins mücadelesi toplumsal değişimi hızlandırıyor. Ancak toplumun her döneminde varolan değişim dinamiği, gençlik dinamiğidir. Bu dinamik; toplumsal değişim ve yenilenmenin vazgeçilmez gücüdür. Onun işlevi toplumsal yaşamın özellikleriyle belirlenir. Modern toplum, sınıf ve cins çelişkisinin değişim dinamiğinin gelişmesinde olduğu gibi, gençlik dinamizminin öne çıkmasında da bir temel teşkil etti. Diğer sınıf ve toplumsal kesimler için olduğu kadar, gençlik için de örgütlenme ve ortak eyleme geçme zeminini yarattı. Modern toplumlardaki gençlik hareketleri her zamankinden daha fazla örgütlü bir güç olarak gelişiyorlar. Kapitalist toplum bunun yolunu açtı. Gençlik, hareket olarak toplumun ilerleyişinde geçmişten çok daha fazla rol oynayan bir güç haline geldi. Gençlik her zaman toplumsal değişimde rol oynayan bir kesimdi. Ancak kapitalizmin yarattığı zemin, gençliğin kendini örgütlemesinde, temel özelliklerini örgüte ve eyleme dökmesinde güçlü bir zemin oluşturdu. Bu, son yüzyıllarda daha da belirgin görüldü. Sınıf, ulus ve cins hareketlerinde olduğu gibi, gençlik hareketi de böyle bir zemininin oluşmasıyla ortaya çıktı. Gençlik hareketlerini değerlendirirken, kapitalist toplumla ortaya çıkan bu durumu görmek lazım.

Gençliğin değişiğim dinamiği nasıldır? Arayışçılığı nedir? Bu hususları yaşamda gözlemlememiz gerekiyor. Dün yenilenmeyi topluma yaşatan da gençliktir. O nedenle gençlik demek, bir öncekini reddetmek, çelişmek, ona karşı mücadele etmek demektir. Bir öncekiyle çelişmeyen, onu reddederek aşmaya çalışmayan genç olamaz. Bu, sosyalist hareketler için de geçerlidir. Diyalektik herkes ve her şey için geçerlidir. Bütün canlılar, hareketler ve olgular için geçerlidir. Ama en fazla da değişim felsefesine, ideolojisine ve hareketine sahip sosyalist ve devrimci hareketler için geçerlidir.

Gençliğin her zaman için yetişkin kuşakla bir çelişkisi ve çatışması olmak zorundadır. Bunu böyle görmemiz ve bir olgu olarak kabul etmemiz lazım. Eğer bir toplumda kuşaklar arasında çelişki ve çatışma yoksa, o toplumun değişim dinamiği zayıflamış demektir. Kuşak çelişkisi ve çatışması ne kadar güçlü olursa, toplumsal değişimdeki altüst oluş ile yoğunluk da o denli güçlü olur. Gençlik, karakteri ve umudunu kaybetmiş bir toplum haline gelir. Yaşam insanlar için zehir olur. Günümüzde bazı toplumlar böyle bir zorlanmayı yaşıyorlar. Örneğin Avrupa'da teknik çok gelişmiş olmasına rağmen, bazı toplumlar böyle bir durumu yaşıyorlar. Diğer yandan gençliğin çok örgütlü olduğu veya yeni bilinçler edindiği, kendini örgütleyebildiği, dolayısıyla değişimde rol oynadığı, kendisinden önceki kuşakla çelişki ve çatışmaya girdiği toplumlarda ise her bakımdan büyük sarsıntılar yaşanıyor. Bu toplumlar, maddi ve manevi anlamda ciddi değişiklikler yaşıyorlar. Hem ruhsal, hem duygusal, hem de yaşamsal olarak çok ciddi değişiklikler yaşıyorlar. Bu tür toplumlarda sarsıntı, çelişki ve çatışma çok yoğun oluyor. Bu da bir zorlayıcılığı ifade ediyor. Değişimin yoğunluğu toplumun bütün iç dengelerini, yine insanın maddi manevi yaşamının dengelerini bozuyor. Eğer değişime yön verilmezse, bu birreyde ve toplumda ciddi tahribatlara yol açabilir. Ama eğer yön verilirse, birey ve toplum kendini yeniden şekillendirerek, büyük bir gelişmeyi ortaya çıkarır.

“Gençlik, baştan başa bir ütopyadır. Geleceğin özlemi ve umududur. Özgürlük ve eşitlik yanı fazladır. Buradan baktığımızda, gençlik çağı insanın sosyalizme en yakın, özgürlük ve eşitlik idealleriyle dolu olduğu bir çağdır. Gençlik, bu özellikleriyle kendisini ortaya koyuyor. Kendisini bu şekilde, diğer çağlardan ayırıyor. Gençlik hareketi de, bu özelliklerden oluşan bir hareket oluyor.”

“Gençliğin toplumdaki rolünü doğru anlamalı ve o rolün oynanmasını sağlamalıyız. Tabii devrimci ve sosyalist hareket ile gençlik ilişkisini iyi tanımalıyız. Eğer kendimizi bu özelliklerle tanımlıyorsak, o zaman genç olmasını bileceğiz. Aksi taktirde sistemimizi yürütemeyiz ve çökeriz. Onun için kuşak çelişkisini, toplumun değişiminde gençliğin oynadığı rolü ve özellikleri göreceğiz.”

ve bugün olgusu tanımlanırken; *“bugün dünden ileri, yarından geriyiz”* deniliyor. Bir çocuk; anne veya babasından ileri, çocuğundan geri olarak tanımlanır. Bu sözler, toplumsal yenilenmeyi ifade eden sözlerdir. Demek ki, insan ve toplum yaşamı bir tekerrürü ifade etmiyor. Nasıl ki yaşam bir tekerrürü ifade etmiyorsa, insan ve toplum ilerleyişi de bir tekerrürü ifade etmiyor. Sürekli bir gelişimi ve değişimi içeriyor. Belirtilenler, metafizik ve diyalektik arasındaki bir tartışmayı ifade ediyor. Metafiziğe göre her şey bir öncekinin tekrarıdır. Diyalektik ise bunu reddediyor. Dıştan bakıldığında –yaşayan türler için– öyle gözüküyor olabilir, ama özüne inildiğine, bunun öyle olmadığı, yani bir tekrarı yaşamadığı görülecektir. Her şeyde olduğu gibi, insan ve toplum yaşamında da sürekli bir yenilenme, gelişim ve değişim söz konusudur. Bu değişimi, gelişimi ve gereği varolanı kabul etmez. İyiyi, güzeli, eşit ve özgür olanı arar.

İnsan ve toplum yaşamı her dönem ciddi değişiklikler ve yenilikler içeriyor. Ruhta, bilinçte, düşüncede, örgütlülükte, maddi ve manevi yaşamın her alanında yeni bir şeyler ediniyor. Bu eski yaşamın bir tekrarı değildir. Toplumsal değişim ve gelişim düzeyi, bu farklılıkların açığa çıkartılarak görülmesindedir. Farklılık ne kadar fazla olursa, toplumdaki değişim ve gelişim düzeyi de o kadar ileri olur.

Gençlik, kişilik devriminin yapıldığı çağ oluyor

Gençliğin yaklaşımları ve arayışları bir toplum açısından çok önemli. Günümüz dünyasında gençlik hareketine sahip olmayan bir toplum, güçlü bir gelişim içinde olamaz. Öyle bir toplum ağır aksak yürür. İlerleme gücünü

Şimdi bütün bunlardan ne tür sonuçlar çıkarmalıyız? Bir defa gençliği tanımalıyız. Gençliğin toplumdaki rolünü doğru anlamalı ve o rolün oynanmasını sağlamalıyız. Tabii devrimci ve sosyalist hareket ile gençlik ilişkisini iyi tanımalıyız. Eğer kendimizi bu özelliklerle tanımlıyorsak, o zaman genç olmasını bileceğiz. Aksi taktirde sistemimizi yürütemeyiz ve çökeriz. Onun için kuşak çelişkisini, toplumun değişiminde gençliğin oynadığı rolü ve özellikleri göreceğiz. Bununla birlikte onun üzerinden geliştirilen ve yürütülen politikaları da göreceğiz.

Gençlik arayışının hiç olmadığı veya zayıf olduğu dönem kadar, bireye ve topluma zarar veren başka bir dönem yoktur. O nedenle her şey çok mükemmel, doğru bir rotada, başarıyla yürütülüyormuş gibi bir değerlendirmeye gitmemek lazım. Gençlik dinamizmi örgütlü kılınmazsa, tahribatlar yaşanabilir. Ekonomik ve toplumsal çelişkilerden doğan aşırı çatışma durumu tahribatlara yol açabilir. Olumlu role sahipken, zorlayıcı ve tahrip edici sonuçlara neden olabilir. Bütün bunları iyi görmemiz gerekiyor. Bu bakımdan, toplum içi çelişkileri ve mücadeleleri iyi anlamamız lazım. Sosyoloji bilimi ile psikoloji bilimi bunu inceliyor. Siyasi hareketler de, toplumdan destek alabilmeleri için bireyin ve toplumun yaşadığı çelişkileri doğru çözümlemeleri lazım. İnsan ve toplum psikolojisini bilmeleri gerekir. Toplumun sosyolojik yapısını, çelişkilerini ve çatışmalarını doğru tahlil etmeleri gerekir ki; yön verebilsin, örgütlü kılabilsin, dolayısıyla desteğini alabilsin. Kuşkusuz bunu en fazla da; “sosyalist hareketim, özgürlük ve eşitlik hareketiyim” diyenler yapmalıdır. Bunu yapmazlarsa, kaybederler.

Şimdi biz, bunu devrim açısından nasıl tanımlayacağız. Gençlik, bir yönüyle bireyin bir tür devrimi yaşaması olarak da ele alınabilir. Eskiyi aşan, reddeden, onunla mücadeleye giren, toplumla olduğu kadar aile düzeniyle çelişen bir duruş içerisinde olur. Toplumsal değişimde öncü rolü oynayan gençlik, bir biçimde aile devrimini de yapmıştır. Bu, toplumun bünyesinde varolan eski yaşam özelliklerini kabul etmemeyi ifade ediyor. Yalnız bu, bazen sınırlı, yani pasifist olurken, bazen de çok etkili oluyor. Köylü yaşamında itiraz her zaman vardır. Yaşlılar gençlere güvenmezler. Yoğun arayışçılığından dolayı; “nereye gideceği belli olmaz” derler. Gençler de, kalıba girmiş yaşamı, bir tekerrürden ibaret olan insanı zayıf görürler, ona isyan ederler. Zaten çelişki de buradan doğuyor. Bu çelişki her zaman varoldu ve Kürt ulusal dirilişinde de, gelişiminde de etkili oldu. Aile devrimi adeta uluslaşmayı sağlayan, insanı birey haline getiren, aile, aşiret, kabile gibi dar bağları kırarak, özgür bağlılıkları geliştiren bir devrim oldu. Bizde, aile devrimi bir özgürlük devrimi olarak gelişti. Buna; “ulusal diriliş” de dedik. “Toplumsal demokrasinin ve özgürlüklerin gelişmesi” de diyoruz. Yeni insanın yaratılması, kişilik devriminin gerçekleşmesi çok önemli. Birey olma devrimi ile, aile ilişkilerini parçalama devrimi çok şiddetli oldu. Gençliğin varolanı reddetmesi sonucunda yaşanan çatışma yine öyle. Ancak bununla dar, eskiyi ifade eden, bireyin gelişimini engelleyen bağlar kırılabildi. Gençlik, kişilik devriminin yapıldığı çağ oluyor. Kişilik kazanma süreci oluyor. Çokça tartıştığımız kişilik özelliklerinin edinildiği süreçtir.

Kuşkusuz aile, aşiret, okul ve sistem yeni oluşan kişiliğe kendi özelliklerini vermek istiyor. Tüm bunlara karşı bir de ulusal demokratik devriminin yaratmak istediği bir kişilik var. Ulusal demokratik harekete katılmak demek, bütün o alanların kişilik üzerindeki yönlendirmelerine karşı mücadele etmek demektir. Gençlik, bütün bu özelliklerin içerisinde bir mücadeleyi yaşar. Kişilik edinme, yoğun bir iç mücadele anlamına geliyor. Kişilik, kendi doğrularını benimsetmek isteyen ve değişik yönde etkide bulunmaya çalışan özelliklerle bir savaşımı yaşıyor.

Gençlik çağı, yeni insanın ortaya çıktığı dönem oluyor. Bir önceki toplum yaşamından daha ileri bir toplumsal yaşama geçişi ifade ediyor. Bu anlamda gençlik, her zaman yenilikçidir. Örgütlü ve bilinçli kılınmış bir gençlik, toplumu hızlı ve köklü değişime uğratacak kişiliğin ortaya çıkması anlamına geliyor. Bu, büyük bir olay olduğu gibi sarsıcılığı da var. Örneğin bu, bizde oldukça yoğun ve etkili yaşanan bir olgu oldu.

Kapitalizmin sanayi üretiminde sağlanan yoğunlaşma, toplumsal yaşamla bir iç içeliği ve yoğunlaşmayı getirdi. Top-

lumsal hareketler açısından da yeni süreçler başlattı. Ulusal mücadeleler, ulusal örgütlülükler ve ulusal devrimler gelişti. Yine sınıf mücadeleleri, sınıf hareketleri, kadın özgürlük mücadelesi ve gençlik hareketleri gelişti. Feodalizme karşı mücadelede gençlik önemli bir yer tuttu. Burjuva devrimlerine demokratik bir içerik vermede, emekçilerin yanı sıra kadın ve gençliğin de önemli bir rolü oldu. Fakat tam olarak ağırlığını koyduğu söylenemez. Güç ve destek veren olarak kaldı. Kapitalizmin ilerlemesi, 20. yüzyıl emperyalizminin gelişmesi, yani dünya uluslararası sisteminin oluşması, diğer hareketlerde olduğu gibi, gençlik hareketlerinde de bir gelişme yarattı.

Dünyada ve bölgede yaşanmış önemli gençlik hareketleri

Dünyada gençlik hareketlerini anlatırken elbette öncelikle '68 kuşağından başlamak gerekir. '68 kuşağı olarak tanımlanan gençlik hareketi, 20. yüzyılın ortasında, İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra, sosyalist ve demokratik hareketlerin gelişmesini esas alıyordu. '68 kuşağı önemliydi, çünkü bu hareket, genel bir gençlik hareketi oldu. Etkileri bütün dünyayı kapladı.

Yüzyılın başında oluşan uluslararası sistem ekonomik ve sosyal olarak herkesi içine alarak etkiledi. Birinci ve İkinci Dünya Savaşları tüm dünyayı bir biçimde etkisi altına almıştı. İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra gelişen teknik, ekonomik ve sosyal sürecin yanı sıra, bir de savaşların yarattığı ağır tahribatlar vardı. Savaşın yarattığı tahribatlardan ötürü, artık yeni savaşlar olmaması için yoğun bir çaba gelişmişti. İşte bu dönem bütün bunlardan etkilenerek gelişen ve ekonomik sosyal sürece bağlı olarak toplumsal değişimi demokratik yönde hızla ilerletmeyi öngören bir gençlik çıkışı başlamıştı. Ve bu hızla bütün Avrupa'ya, oradan da dünyaya yayılmıştı. Bu sayede toplumların demokratik değişim süreci hız kazanmıştı. Toplumlar, İkinci Dünya Savaşı sonrasının koşullarında, hızlı bir değişim süreci içine girmişlerdi.

Gençlik hareketi, aslında objektif olarak gelişen böyle bir değişim sürecinin ürünü oldu. Yaşanan bu süreci yönlendirme, örgütlü kılma, ona bilinç ve örgütlülük aşılamayı ifade etti. '60'larda gelişen gençlik hareketliliğini böyle değerlendirmek gerekiyor. Bu, sosyalist bilinç ile İkinci Dünya Savaşı'nın yarattığı tahribatlarla bağıntılıydı. Yine gençlik ideallerinin sosyalist ideallerle birleşerek, gençliğin sosyalist teoriyi görmesiyle bağıntılıydı. Tabii bunlarla birlikte ulusal ve devrimci savaşlarla da bağını kurmak gerekiyor. İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra Asya, Afrika ve Latin Amerika'da zorlu mücadeleler yaşanıyordu. Bu mücadeleler arasında efsaneleşen Che Guevera, gençlik üzerinde büyük bir etki yaratmıştı. Ekonomik ve sosyal bir zemin kazanan gerilla romantizminin, ideolojik ve düşünsel olarak gelişmiş gençliğin değiştirici, yenilikçi ve özgürlükçü ruhuyla birleşmesi, büyük gençlik eylemliliklerini doğurmuştu. '68 kuşağı biraz da bunu ifade ediyor.

Eğer Avrupa'da demokratik bir gelişmeden söz ediliyorsa, bunda sınıf mücadelesinin, sömürgelerin ulusal kurtuluş mücadelesinin, yine çok öne çıkmasa da kadın özgürlük mücadelesinin rolü oldu. Tabii bir de gençlik mücadelesinin çok büyük bir rolü oldu. Gençlik mücadelesi kapitalist sistemin baskıcı ve sömürücü karakterini tehdit eder hale gelmişti. Gençlik hareketleri ve eylemlilikleri Avrupa'nın bütün ülkelerinde sarsıcı etkide bulundular. Asya'da da benzer bir etkide bulundular. Türkiye devrimci gençlik hareketi ortaya çıkışı, İran'da yaşanan gelişmeler, Arap aleminde ulusal, askeri ve milliyetçi eğilimlere genç subayların öncülük yapması, Kürdistan'ı PKK'nin ortaya çıkması vb birçok gelişme '68 kuşağının etkileri olarak belirtilebilir.

Tabii bu büyük gençlik hareketliliğine karşı geliştirilen bilinçli bir karşıt çaba da oldu. '60'ların ortalarından itibaren uluslararası düzeyde gelişen gençlik hareketi sistemi zorladı. Kapitalist sistem bu gelişmeleri kendisi için bir tehlike olarak gördü. Dolayısıyla gençlik hareketlerini yozlaştırarak bir karşıt faaliyet geliştirdi. Bu faaliyetler örgütlüydü. Lümpenizm böyle geliştirildi. Modern lümpenizm, kirli düzeni sarsan gençlik hareketini yozlaştırma arayışı, politikası ve çabası oluyor. Bunu yapan Amerika ve Avrupa'nın sermaye çevreleriydi. Bu politikalar, özgürlük, eşitlik ve adalet için, yine toplumun demokratik gelişimi için adeta bir parti ve ordu gibi hareket eden, oldukça fedakar ve cesaretli bir giriş ortaya çıkaran gençlik hareketliliğini sabote etmeyi, saptırmayı, bozmayı, onu tekrar düzene bağlamayı ve düzen için zararsız hale getirmeyi içeriyordu. Lümpenizm budur ve bunu geliştiren emperyalizmdir. Emperyalizm çeşitli yaşam özellikleri geliştirdi. Tabii hiç başarılı olmadı denilemez. '70'lerde özgürlük, eşitlik ve adalet için ilk ayağa kalkan gençlik lümpenizme çekildi. Gençliğin özgürlük arayışı saptırıldı. Geriye sadece öncü grup kaldı. Diğer gençlerden koparıldılar, yani soyutlandılar. Onlar da bu durumu aşmak için şiddete yöneldiler. Birçok ülkede şiddeti esas alan bir yığın gençlik örgütleri çıktı. Emperyalizm bu örgütleri, terör örgütleri olarak tanımladı. Şiddetli bir saldırıyla gençlik hareketlerini bastırdı ve ezdi. Emperyalist kapitalist sistem bu politikalarını aktif bir şekilde sürdürdü ve sürdürüyor.

Egemen düzen gençlikten çok korkuyor. Modern gelişmelerin gençliği neredeyse bir sınıf düzeyine getirdiğini, gençlik hareketlerinin güçlü ve hızlı bir ideolojik ve örgütsel zemin yarattığını, dolayısıyla toplumsal gelişmede doğal bir parti ve ordu gibi hareket ettiğini görüyor. Öncü rol oynayabilecek bir düzeye ulaşmış olmasından korkuyor. Toplumun özgürlük, eşitlik ve adalet yönünde eğitimini, örgütlenişini ve ilerleyişini engellemek için örgütlü ve planlı politikalar geliştirerek, gençliği yozlaştırmayı amaçlıyor. Kendini düşünen, çıkar dünyasına atılarak bireycileşen, dolayısıyla düzene entegre olabileceği bir çizgiye çekmeye çalışıyor. Böylelikle özgür yaşamı, fedakarlığı ve cesareti yozlaştırarak özünden saptırıyor. Şunu rahatlıkla söyleyebiliriz: günümüzde uluslararası gericilik ile süper sermaye gençlikle yoğun bir mücadele halinde. Bu, hem ideolojik, hem politik hem de psikolojik ruhsal olarak böyle. Bunun için özel uzmanlar, psikologlar ve sosyologlar çalışıyorlar. Yine özel politikalar üretiliyor ve örgütler kuruluyor. Yani örgütlü bir çabadan söz etmek mümkün. Tabii bilimsel teknik gelişmelerden de yararlanılıyor. Gençliğin toplumsal özgürlük ve demokrasinin gelişimine öncülük eden veya öncülük edebilecek potansiyeli bu biçimde eritilmeye, saptırılmaya ve düzen açısından tehlikesiz hale getirilmeye çalışılıyor. Bu çabaların zayıf olduğu söylenemez. Belli bir etkinliği ve gücü var. Bunları görmek ve anlamak gerekiyor. Günümüzde böyle bir mücadelenin varlığını görmemiz lazım. Hatta küresel bir mücadelenin varlığını görmemiz lazım. Demek ki bu bir ulusal mücadele olmaktan çıkmış, bütün dünyayı içine alan bir sistem mücadelesine dönüşmüştür.

Kürt toplumunda gençliğin konumu

Gençlik hareketi Kürt toplumunda nasıl gelişti? Bunu da doğru ve kapsamlı anlamamız lazım. Herkes kendine göre değerlendiriyor. Kendine göre ele alıyor ve o şekilde algılamaya çalışıyor. Gençlik hareketi olmanın belli kıstasları var. Gençliğe hangi hareketler içinde yer verildi? Toplumsal gelişme sürecinde, gençlik hangi aşamalarda etkili oldu? İnsan bu hususları tarihi irdeleyerek açığa çıkarabilir. Gençliğin feodal düzende örgütlenmesinin ve etkinlik göstermesinin imkanı yok. Feodal beylik düzenlerinde bunun olmadığını veya olamayacağını biliyoruz. İlkel milliyetçi örgütlenmeler içinde de ciddi bir gençlik etkinliğinin ve hareketliliğinin gelişmediğini biliyoruz. Uluslaşmanın gelişimi, ulusal bilincin oluşumu, dolayısıyla ulusal hareketin gelişim süreci, gençlik hareketi içindeki gelişim zeminin oluştuğu süreç oluyor. Geleneksel feodal toplum yapısının çözülmesi ve sosyal ayrışmanın gelişmesi, gençliğin toplum yaşamını etkileyen bir kesim olarak oluşmasını sağlıyor. Bunun üretimle, eğitimle, siyasetle, yine askerlikle bağını biliyoruz.

Gençlik hareketi, aslında ilkel milliyetçi hareketlerin aşılmasını sağladı. İlkel milliyetçi örgütler içerisinde gençlik hareketleri yoktur. Örneğin KDP kendi içinde gençlik özellikleri taşımıyor. Dolayısıyla bir gençlik hareketi yaratması söz konusu değildir. KDP, feodal ve aşiretsel yapıya uygun bir siyasi ve sosyal örgütlülüğü ifade ediyor.

Türk gençliğindeki hareketlenme ile dünyada gelişen gençlik hareketlenmesi arasında bir paralellik vardı. Buna genel bir ifadeyle '68 kuşağı dedik. Türkiye Devrimci gençlik hareketi '60'ların sonunda gelişmeye başladı. Kürt gençliğinin de bunun etrafında bir örgütlenme arayışı gelişti. Bunu başarabilmek için uygun bir zemin de oluşmuştu. Tabii kapitalist ekonomi ve üretim gelişmediğinden, işçi gençliğinin oluşum durumu zayıftı. Şehirleşme yeni geliştiğinden, sosyal yaşam içerisindeki gençlik yoğunlaşması da zayıftı. Dolayısıyla geriye sadece okullar kalıyordu. Cumhuriyet yönetimi, eğitim sisteminde asimilasyon politikasını esas alıyordu. Buna; "beyaz katliam" diyoruz. Bu, soykırımın bir başka biçimidir. Zaten bu nedenle eğitime özel bir önem veriyor. Bu uygulama normalinde sömürge düzenine terstir. Normalinde emperyalist devletlerin sömürge sistemlerinde bu tür eğitim sistemleri geliştirilmiyor. Ama Türkiye Cumhuriyeti'nin Kürdistan üzerindeki amacı farklı olduğundan asimilasyona dönük bir eğitim sistemini gündemleştirmişti. Bununla ulusal eritmeyi amaçlıyordu. O nedenle eğitim sistemini kısa bir zaman dilimi içerisinde çok hızlı ve yoğun bir biçimde kasabalara ve köylere kadar taşırdı. Böylelikle bir öğrenci gençlik kesimi oluştu. Gençliğin bir kesim olarak yoğunlaştığı birincil saha burası oldu. Gençlik hareketi bu kesime dayalı olarak gelişti. Öte yandan orta ve egemen sınıfa dayanan öğrenci gençlik içerisinde küçük burjuva eğilimi gelişti. '70'lerin başında Kuzey Kürdistan'da ve Türkiye'de DDKO biçiminde bir örgütlülüğe kavuştu. Öncelikle varlıklı kesimlerin çocuklarını böyle bir eğitim sistemi içine aldılar. Ancak peşinden toplumun bütün kesimleri böyle bir eğitim sisteminin içine alındı. Her kesimden gencin asimilasyon amaçlı eğitime alındığını biliyoruz.

Kürdistan'da modern ulusal demokratik gelişme, yani özgürlük ve demokrasi bilincini içeren hareket ile gençlik hareketi iç içe gelişti. Aslında ulusal demokratik hareket gençliğe dayalı olarak doğdu ve gelişti. Feodal aşiretçi ve ilkel milliyetçi yapıyı ulusallaşmanın ve demokratikleşmenin dışında görmeliyiz. Feodalizm demokratik olamaz, ulusal da olmaz. Aydın-gençlik hareketi bir ideolojik eğilim ve örgütsel yapı olarak doğup, gelişti. Emekçi ve yoksul kesimlerden gelerek okullarda toplanan gençlik, orada sağladıkları aydınlanmayla ulusal ve demokratik bilincin yaratıcıları oldular. Ulusal demokratik örgütlenme ve eylemin de yaratıcıları oldular. Biz Apocu hareketi böyle bir hareket olarak tanımladık. Bir ideolojik eğilim olarak nasıl doğduğunu anlattık. Apocu hareket bir halk hareketi olarak ortaya çıkmadı. Bir sınıf hareketi olarak da ortaya çıkmadı. Her ne kadar ideolojik olarak işçi sınıfının çıkarlarını esas aldıysa da, kendini sosyalist bir ideoloji olarak tanımladıysa da, ulusal gelişmeyi öngörerek bütün ulusa hitap ettiyse de, bütün bunlar öncellikle gençlik hareketi aşamasından geçilerek, yani aydın gençlik kesimi içerisinde şekillenerek yaratıldı. Ulusal demokratik bilinci oluşturan ve topluma taşıran aydın gençlik kesimi oldu. Dolayısıyla Kürdistan'daki ulusal hareket, demokrasi ve özgürlük hareketi, bir gençlik hareketidir. DDKO'da ifadesini bulan küçük burjuva gruplaşmalar, bir yandan aşiretçi feodal sınıf hareketinin varlık gösterdiği, bir yandan da ulusal demokratik hareketinin geliştiği ortamda, gelişme imkanı bulamadılar. Yani hem halk hareketinin gelişmesi hem de egemen sınıf hareketinin varlığı, küçük burjuva eğilimlerin gelişmesine fazla fırsat vermedi. Bir de mücadele ortamı oldukça sertti. Küçük burjuva eğilimler sert mücadele ortamına dayanamadılar. Her ne kadar başlangıçta güçlü görünseler de, değişik kesimlerden destek alsalar da, mücadelenin gelişip halkı kapsamasıyla, yine şiddet gibi farklı mücadele biçimlerinin devreye girmesiyle daralarak gerilediler. Ulusal demokratik hareket ise ilerledi. Halka dayanan, halkçı özellikler taşıyan gruplaşma ilerleyerek gelişti. Yoksul ve emekçi halkın içinden gelen gençliğin ortaya çıkardığı ulusal demokratik eğilim, ideolojik, maddi ve kadro bakımından yaşadığı bütün zayıflıklara rağmen, yine de gelişme gösterdi.

Sosyalist hareket, ulusal demokratik hareket ile gençlik hareketi iç içe ve bütünlüklüdür. Gençlik daha o zaman ulusal demokratik devrimdeki öncü rolünü ve önderlik misyonunu ortaya koydu. Bu bakımdan ulusal demokratik hareket, aslında bir aydın gençlik hareketidir. İdeolojik olarak işçi sınıfının öncülüğünü tanımladı ve buna; "işçi-köylü ittifakı" dedi. Halka gitti ve halkın desteğini aldı. Fakat mücadelenin yürütücüsü yine de gençlik oldu. Çünkü mücadele savaş biçiminde sürdü. Gerilla olarak örgütlendi ve şekillendi. Gerilla bir gençlik örgütüydü. '70'lerdeki ideolojik grup, bir gençlik grubu olarak şekillendi ve giderek bir gençlik ordulaşmasına dönüştü. Gençlik, hem ulusal demokratik hareketinin ideolojik bir eğilim ve grup olarak doğuşunu gerçekleştirdi hem de bu mücadelenin yürütülmesini üstlendi. Yani işçi ve köylü sınıfı ile bir isyana kalkıp, mücadeleyi yürütmedi. Gerilla düzenini yaratan ve gerilla savaşını veren gençlik oldu. İdeolojik eğilimi aydın gençlik yarattı, kadrolaşma gençlikle oluştu, gerilla da gençliğin örgütü olarak ortaya çıktı. İdeolojik yapılanmaya damgasını vuran gençlik özellikleri oldu.

"Apocu hareket bir halk veya sınıf hareketi olarak ortaya çıkmadı. Her ne kadar ideolojik olarak işçi sınıfının çıkarlarını esas alan, sosyalist, ulusal gelişmeyi öngörerek bütün ulusa hitap eden bir hareket olsa da, öncellikle gençlik hareketi olarak, aydın gençlik kesimi içerisinde şekillenerek oluştu. Ulusal demokratik bilinci oluşturan ve topluma taşıran aydın gençlik kesimi oldu. Dolayısıyla PKK bir gençlik hareketi olarak doğdu ve gelişti. "

Başkan APO değerlendiyor

NEWROZ ŞEHİTLERİNİN ANISI ÖZGÜR YAŞAM ÇAĞRISIDIR

21-28 Mart arasındaki haftayı ***Ulusal Kahramanlık Haftası*** olarak değerlendiriyoruz. ***Newroz şehitleri*** başta olmak üzere, ortaya serilen büyük kahramanlık örnekleri bizi anılarını özenle değerlendirmeye ve en önemlisi de sonuçlarını mutlaka özümsemeye mecbur bırakıyor.

Kahramanlık eylemlerinin anlamını çok kısa sürede unutan ve gereklerini yerine getirmeyenler en büyük alçaklığı yaşamaktadır. Yine gafil olan odur ki, bu çok büyük anlam ifade eden kişilikleri, kendi yaşamında bir örnek olarak değerlendirmez ve kendine çok gerekli olan gücü buradan elde edemez.

Yaşanan gerçeğe bakıyoruz; bu kadar büyük kahramanlık değerlerinin yanında bu kadar cücelik, bu kadar alçaklık, bu kadar gaflet yaşanıyor; bunlar en az kahramanlık değerleri kadar kendini konuşturuyor. Bu bir çelişkidir. Kahramanlığı düşünmemek, düşünüp de gereklerini yapmamak, en temel insani değerlerden vazgeçmek demektir. Bunu lafazanlıkla geçiştirmek, bunu mutlak emir derecesinde telaki etmemek ve üzerine düşeni yapmamak, kişilikçe belki de açık bir hainden ve gafilden daha tahripkar olmak demektir. Bütün çabalarımızın bir anlamı da, hemen hemen her şeyin önünde tutulması gereken bu değerleri, yaşamın tek etkili gücü haline getirmek, mümkünse onun örgütünü ve eylemini sürekli kılmaktır. Bizi en çok bağlayan değer budur.

Biz gelişme durumlarınızdan memnun değiliz, savaşanların savaşçılığından memnun değiliz; bunların kendilerini biraz doğru değerlendirdikleri kanısında da değiliz. Derinleşen çocukluktur, derinleşen kendini kandırmadır. Kişiliklerinizde bir savaş ustalığı, bir örgütlenme ustalığı fazla anlam bulmuyor. Tarih bizim için şimdiye kadar hep böyle yaptı. Fakat biz bu lanetli tarihi değiştirmek istiyorduk. Ancak bu lafla olmuyor, yaşadığınız yetersizliklerle aşılmıyor. Böylesi bir yiğitlik ve mertliği tanımıyoruz. Bunun altında, bir de bu büyük kahramanlık örneklerinin dayatıcılığı altında eziliyorum. İki yönlü baskı altındayız. Onların yaşamına anlam vermek, bir de bu düşkünlerin baskılarına dayanmak zordur.

Size göre her şey basit ele alınabilir, rahat karşılanabilir; yenilmişsin, yenmişsin bunlar o kadar mühim olmayabilir. 'Laf var, bu yeter. Gözümü kapatırım fazla duymaya gelmem, derin anlamaya ne gerek var' diyorsunuz. Bu bir tarzdır. 'Günü kurtardık mı, biraz da şerefi kurtardık mı yeter, daha ne isteniliyor' deniliyor. Biz kendimizi asla bu duruma düşürmeyeceğiz. Ne kadar dayatılırsa dayatılsın, kendimizi basitleştirmeyeceğiz. Bu aynı zamanda kendi payımıza bizim de bu kahramanlık değerlerine hesap vermemizdir. Başka türlü olmaz, başka türlü vicdan kaldırmaz.

Kadere boyun eğme olmadığı gibi, teslimiyetten de asla eser yoktur

Ben ***Mazlum Doğan****ların* böyle bir Newroz eylemini yapmasını istemedim veya beklemiyordum. Ama baskı o kadar şiddetlenmiş, yaşam o kadar kahredici bir noktaya gelip dayanmıştı ki, direnmenin bir tek yolu veya yaşamının bir tek yolu bir kibrit çöpüyle Newroz ateşini yakıp kendini feda etmek oluyor. Hiç şüphesiz bu büyük bir zayıflığı da ifade eder. Ama kendi içinde çok büyük bir kahramanlığı da sergiler. Bu konuda zayıflıkla kahramanlığın iç içe olduğu bir dönem, bir kişilikte yaşanmamıştır. Bu durum ulusal ve toplumsal gerçekliğin bu kadar sağırlaştırıcı ve köreltici ortamından tek başına bir kuvvet olarak direnmeyi ifade ediyor. Başka hiçbir çaresi yok, başka hiçbir imkanı yok. Sesini hiçbir yere duyuramazsın. Bugünü düşünmek, o zamanın yüreğini düşünmek çok büyük önem taşır. Biraz yürekli olmanız gerekiyor.

Şehitlerin anısıyla yaşamak ve yetişmek, bugünü asla unutmamakla, bunun da ötesinde onu bireyin bir parçası yapmakla mümkün olur. Sizler öyle misiniz? Mazlum yoldaş çok iyi biliyordu ki, yüzyılların çok vahşi ve yok edici zoru, her şeyi götürecek; bir PKK umudu var, onun ışığı var ve bu söndürülmek istenecek! O dönemin güçlükleri o kadar dayatıcıdır ki, tarihin bu tip dönemlerinde, daha çok da bizim tarihimizde yapılan ya büyük bir perişanlık içinde bu kaderdir deyip sonunu beklemek ya da çok kötü bir teslimiyet olmuştur. Mazlum yoldaş ikisini de yapmıyor; bir direniş geleneğinin son halkasını ve noktasını teşkil eden bir eylemliliğe girişiyor. Kendi içerisinde çok zayıf da olsa, bu bir eylemliliktir. Kadere boyun eğme olmadığı gibi, teslimiyetten de asla eser yoktur.

Biz bunu anlıyoruz. Bunun bir PKK direniş geleneği olduğuna eminim. Nitekim bu kıvılcım hem zindanı, hem de ülkeyi sardı. Bu kıvılcım bugün önünde durulmaz bir savaş gerçeği olup çıkmıştır. Onun büyüklüğü buradadır. O, zindana dayatılan büyük teslimiyetin altında yatan bütün bir ulusun çok sınırlı yaşam emarelerine, aslında ulus demeye bile insanın zorlandığı bir duruma son bir seslenişi, mümkünse son bir çabayla yaşamın yolunu aydınlatmayı ifade ediyor.

Biz daha o günden, bu eylem, ölümü kolaylaştırmıştır demiştik. '80'lerin başlarında böylesine bir fedakarlıkla ölüme uzanmak düşünülemiyordu; ölmek çok zor geliyordu. Kaçış esastı, teslim olmak ortama egemendi. Zindan içinde daha büyük direnme zordu. Başlangıç işte böyle yapıldı. Hatta bu eylem için *"bu bir köprü oluyor; bir tarihsel imha ve teslimiyet döneminden bir tarihsel direniş dönemine büyük bir geçiş köprüsüdür"* dedik. Nitekim bunun doğru bir tanım olduğu, daha sonraki süreçte ortaya çıktı. Zindanda teslimiyeti yırtan direniş dalga dalga yayıldı ve bizim dağ direnişimizle birleşti. Düşmanın bütünüyle kapatmak istediği özgürlük kanallarımızla birleşti. Artık bir ulusun ölümsüzlüğü adına ne söylenebilecekse, öyle bir duruma gelindi.

Biz ***Mahsum Korkmaz (Agit)*** yoldaşın anısı üzerine bir şeyler söyledik ve bu direniş şahadeti için ***"o, dağda beliren yaşam umudunun söndürülmesine karşı soylu bir çabaydı"*** dedik. Gerillanın sönmesinin, bir ulusun sönmesine eşit olduğunu Agit yoldaşın çok özverili bir kişilikle ve sonuna kadar layık bir yaşamla bu adımda ısrar ettiğini ve şehadetiyle bir dönemece damgasını vurduğunu; bundan sonrasına devam etme gücünün gösterilmesi gerektiğini, şehidin anısına mutlaka verilecek bir karşılığın olacağını, karşılık verilmezse bu işin biteceğini söyledik. Bu şehadetin böyle bir anlamı vardı. İçinde komplo olur, içinde devlet olur, içinde yetersizlik olur, içinde zayıflık olur; dönemin kendisi, düşmanın büyük gücü olur.

Tıpkı zindandaki direnişin zorluğu gibi, burada da öyle bir durumu yaşadık. Gelinecek yere kadar direnişle gelinmiş; ondan sonrası için de bir kişiden beklenen artık biraz bu kadar olabilir deniliyor. Bize büyük bir miras veya çok zorlu bir görev bırakılıyor.

Bazı provokatif öğelerin, Agit yoldaşın şehadetinden rahatlık bile duyduklarını çok iyi biliyoruz. Bunlar, 'siz misiniz gerillayı geliştirmek isteyen, siz misiniz bu adımla başarı sağlayacağına inanan, işte en çok güvendiğiniz kişi de vuruldu, artık bir şey yapamazsınız' diyorlardı. Düşman da böyle reklam ediyordu. Biz o zaman da şöyle bir söz verdik; *"böylesi bir şehidin anısına verilecek en anlamlı karşılık, bir yıl içinde gerilla takımlarına ve hatta bölüğüne yakın bir gücü ülkemizin dağlarında hareket ettirmektir"* dedik. Bunu yaparsak, anıya gereken karşılığın iyi verilmiş olacağını belirttik. Nitekim bunu gösterdik. Aradan bir yıl geçmeden, bütün yetmezliklerine rağmen, böylesi grupları ulaştırabildik. Bu da düşmanın bütün çabalarına rağmen, büyük umut sesinin, büyük umut kaynağının söndürülmemesi ve daha da parlatılmasıydı.

Ordu en yoğunlaşmış siyasettir sözün eyleme en yakın biçimidir

Savaş tarihimizde '87 ve sonrası değerlendirildiğinde, bunun gerçek bir yaşamsal dönem olduğu; düşmanın korkunç baskılarına rağmen büyük bir direnme tutkusu, azmi, iradesi ve bilincinin gösterildiği görülecektir. Anıya bağlılık anlamını bulmuştur. Gerilla kalıcılaşarak, kendi şehidine en anlamlı karşılığı vermiştir, hâlâ gerillayı derinleştiriyoruz. Anıya bağlı kalmak bir görevdir ve gerekenler ne pahasına olursa olsun yerine getirilecektir. Yürüyen budur, yürüyen şehittir, emreden komuta oluyor.Daha sonra gelişen kitleselleşmemizin arkasından, Newroz'larda genç kızların kendilerini yakma olayları meydana geldi. Bu eylemler büyük kahramanlık eylemleridir. '90 Newrozu'nda ***Zekiye Alkan*** yoldaşın isyan ateşini bedeninde tutuşturmasıyla başlayan, '92 Newrozu'nda ***Rahşan Demirel*** yoldaşla, '94 Newrozu'nda da ***Ronahi ve Berivan*** yoldaşlarla devam eden bu gelenek, kitleselleşmeye bir çağrı oluyor. Mazlum yoldaş nasıl partiye bağlı kalıp PKK'yi yaşamanın çağrısını yaptıysa, yine Mahsum yoldaş nasıl gerillaya bağlı kalıp onun çağrısı olduysa, bu genç kızlarımızın şehadeti de "serhildana başlayın, bağlı kalın, ülkeye yönelin, yurtseverliğe yönelin, kitleselleşin ve bu anlamda alevi tutuşturun" çağrısıdır.

Ferhat Kurtay*ların* da kendilerini yakma olayı var. Yine ***Kemal Pir****lerin* ölüm orucu direnişi var. Onlar *"Mazlum'un görevini biz yerine getirmeliydik. Dolayısıyla ölüm orucumuz bizim özeleştirimizdir"* derler. Ferhatlar da *"bu eylemleri biz yapmalıydık; bizim eylemimiz de bir özeleştiridir"* biçiminde açıklamada bulunurlar. Özeleştiriler daha sonraki süreçte böyle telafi edilir.

Kendini yakma, düşman çevreler veya yüzeysel bakanlar tarafından bir intihar biçiminde değerlendirilir, yazılıp çizilir. Hayır! Nereden bakılırsa bakılsın, böyle bir eyleme kalkışan bir insanın, kendindeki direnme gücünü azamileştirmek ve sonsuzlaştırmak gibi bir özlemden geçtiğini biliyoruz. Genç kızlar fazla silahlı değiller. Böyle bir istekte bir örgütlendirme, bilinçlendirme ve eyleme geçme gücünde olamıyorlar. Bunun nedenleri çok çeşitlidir.

Zekiye Alkan Diyarbakır'da devrimin zayıf olduğu gerçeğini görüyor. O zamanlar Diyarbakır sağırdır, fazla heyecana gelecek durumda değildir. Bir Newroz'u kutlayacak durumda bile değildir. Bir ateş gerekiyor, bir meşale gerekiyor. Zekiye yoldaş bunu böyle yorumlayıp kendini yakmayı uygun görüyor. O'nun bu direnişi kitleselleşmek için olmuştur. Daha sonra vuku bulan ***Vedat Aydın****'ın* katledilmesinde, onun anlamlı bir gelişmenin ilk habercisi olduğu da anlaşılmıştır. Yüzbinlerce Diyarbakırlı meydanlara taşarak kutsal bir sürece damgasını vurmuştur.

İzmir'de Rahşan Demirel'in kendini yakması vardır; o da İzmir kalesinin burçlarında bir meşaledir. O'nun direnişi, metropoldeki Kürt kitlesine "vatana dönün yurtseverlikten vazgeçmeyin, dönüşünüz kesin olmalıdır" çağrısıdır. O'nun eylemi kesinlikle bizim metropol kitlesine yaptığımız "ülkenize bağlı kalın, devrimci savaşa bağlı kalın" çağrısının yankı bulmasıdır. Bu direniş onun meşalesi oluyor. Büyük bir kahramanlık eylemidir.

Avrupa'daki son iki kahraman genç kızımızın eylemi de aynen böyledir. Bizim Avrupa'daki kitlemize yaptığımız bir çağrımız vardı, *'94 yılı ülkeye büyük yöneliş yılı olmalıdır. Düşüncede, ruhta ve adım adım fiziksel olarak dönüş yapın* dedik. Arkadaşlar bu mesajımı alıyorlar; çok planlı ve bilinçli bir biçimde onu bir eylem meşalesine dönüştürüyorlar. Nitekim bu meşale büyük bir oyunun kurbanı olan bu yurtdışındaki kitlemize, halkımıza çok güçlü çıkışı yaptırabiliyor. Binyılların bütün işgalleri ve istilalarının dağlarımızdan söküp indiremediği halkımızın, özel savaşın en kabasından en incesine kadar çeşitli oyunlarıyla indirilmesi, metropol kentlerine ve Avrupa ülkelerine savrulması durdurulmak zorundaydı. Böylesine bir savruluşu durdurmak kolay değil. Bu ancak böylesine bir meşaleyle, genç kızlarımızın kendilerini birer meşale gibi yakmasıyla belki mümkündür veya öyle oluyor. Anlamı budur.

Nereden bakılırsa bakılsın, derin bir görüşe ihtiyaç var, kendine gelmeye ihtiyaç var. Yürekler çok duyarsızlaşmış, insanlar pasifleşmiş, kendilerini çok düşürüyorlar, çok bencilleştirilmişler. Onları ancak kendilerine şok edici eylemle ayağa kaldırma gereği söz konusu ve bunu yapıyorlar. Eminiz ki, bu mesaj da, bu çağrı da anlamını bulmuştur ve Daha da bulacaktır.

Bazı canlar, bazı doğru fikirlere ve mesajlara kendilerini böyle katarak karşılık veriyorlarsa, bu fikirler ve açıklamalar ölümsüzdür. Görülüyor ki, her eylemin büyük bir kahramanlık değeri var; tarihsel, sosyal ve siyasal gerçeklikte bir dönüşüme yol açması durumu var. Bunun sadece bir şartı var; o da kendilerini bağlı hissedenlerin 'ben de onların ardılıyım, onlara bağlıyım' diyenlerin bu dürüstlüğü göstermeleri; kendilerini şehitlerin uğruna varlıklarını adadıkları, amaca bağlı tutmaları, burada tutarlı ve dürüst olmalarıdır. Gerisi gelir, gerisi zafere kadar adım adım kazanılır.

Biz böyle kalmaya söz verdik. Bu büyük bir duyarlılık ve tutarlılıkla mümkündür. Bu her şeyden önce kendisine verilen şeref sözünü ve düşünce gücünü eylem gücüne kavuşturmakla mümkündür. Gözyaşı dökerek, bazen sahte anma havalarına girerek, şehitlerin anısına karşılık verilemez. Örgüt gücü olarak, eylem gücü olarak, bütün düşman saldırılarını boşa çıkardığında bağlısın demektir. Bunun dışında bir bağlılık demagojidir veya ihanet kadar tahripkardır.

Biz geçen kış boyu bu son günlere kadar kapsamlı bir partileşme dersiyle ve doğru örgütlenme anlayışıyla, aynı zamanda anıya bağlı olmanın doğru yolunu da gösterdik. ***"PKK'lileşelim ve savaşı kazanalım"*** dedik. Anıya başka türlü karşılık veremezsin. Bu, parti gücü haline gelmenle mümkündür. Onu bütün yönleriyle gösterdik ve ardından ***"doğru bir halk cepheleşmesine yaklaşalım"*** dedik. Kitleselleşme zafer için çok gereklidir. Bunun da kitleye doğru yaklaşımla, doğru kitle politikamızla, onun mutlaka yeterli örgütlenmesiyle bağlantıları vardır. Ona yüklendik. Başka çaresi yoktu.

Newroz mesajlarını ve kahramanlık şehitlerini başka türlü karşılayamazsın. Biz de bu yıla böyle bir karşılık vermek istedik. Ordu gerçekliğini ve savaşmasını bileceksin. Bunun anlayışı kadar, pratik ustalığını da kesinlikle göstereceksin. Bize çokça dayatıldığı gibi ordulaşmaya gelememeye, oldukça sudan bahanelerle adam kaybetmeye, eylemi zararla sonuçlandırmaya hiç birimizin hakkı yoktur. Bunu yapan lafazandır bunu yapan değerlerimizin düşmanıdır. Bunun gerekçesi de olamaz. Anılara bağlılığı böyle düşüneceksin, böyle gerçekleştireceksin. Doğru ordulaşıyor musun? O zaman sözünün erisin, gerisi laftır.

Ordu gerçeğinde ucuz lafa yer yoktur. Ordu en yoğunlaşmış siyasettir, kişiliktir. Sözün eyleme en yakın biçimidir. Biz böyle değerlendirdik. Bizler bu şehitler anısına ve bütün şehitlerimizin yaşamdaki anlamına ısrarla bağlıyız. Onun ağır baskısı altındayız, ama ezilmemişiz. Yaptıklarımızı hala yeterli görmüyorum. Asıl yapmak istediklerimizi bundan sonra yapacağımıza da eminiz.

Buna dayanarak, hiç kimse bizden insaf beklemesin diyorum. Şehitlerin anısı söz konusu olduğunda, şehitlerin anısının gerekleri dışında, hiç kimse kendisine ucuz bir paye beklemesin. Biz her şeyde sıradan olabiliriz, her şeyde kendimize paye biçebiliriz, ama şehitlerin anıları söz konusu olduğunda akan sular durur, damarda akan kan durur. Ancak layık olduğunda kendine paye biçebilirsin. Bu böyledir ve PKK'nin gerçeği de budur. Böyle olduğunda anlayışla karşılarız, tutarlı kalmaya çalışırız. O çok zor koşullarda, düşünülmesi çok zor şehadetleri başka türlü karşılayamayız.

Hakilerden başlayan ve günde neredeyse birkaç şehide mal olan şimdiki sürecin şehitlerine mecburuz. Şehitlerin anılarına gereken ağırlığı vermek ve herkesi onlara bağlamak insanlık borcumuzdur, şeref ve onur sözümüzdür, yaşamımızdır, başarı ve zafer yürüyüşümüzdür. Bu açıdan partileşmek, bir öncünün zaferi için ne kadar gerekiyorsa, o kadar partileşmek bu işin doğal gereğidir. Gereği kadar cepheleşmek, ordulaşmak ve savaşmak böyle bir şahadet anlayışının doğal sonucudur.

Burada kendimizi disipline edeceğiz. Burada kendimize hakim olacağız ve gerekeni yapacağız. PKK tarihi böylesine bir tarihtir. PKK komutası böyle şehitlerin komutasıdır. Bunu bilmeyen daha iyi bilmeli, gereğini yapmayan kesin olarak yapabilmelidir ki, bu tarihe layık olduğunu gösterebilsin. Biz buna göz kulak olacağız.

Bizim yaptığımız bir iş de şehitlerin komutasına göz kulak olmalıdır. Ve onu bütün çalışmalarımızın başında tutuyoruz. Anlamayan anlamalıdır. Şimdiye kadar gerekenler yapılmamışsa, özeleştiri olarak bundan sonra yapılmalıdır. Böyle yapılırsa, şehitlerin anılarının ezici baskısı altında kendimizi affedebiliriz; dürüst, şerefli ve onurlu bir kişi olma payesini kendimize yakıştırabiliriz. Ben bunun dışında hiçbir yol göremiyorum. Kendim de böyle olmaya büyük özen gösteriyorum.

Bugün 30 Mart. Bugün bir de Kızıldere şehitlerinin yirmi ikinci yıldönümü. Böylesi anlamlı bir gün olma özelliğine sahiptir. Kızıldere şehitleri de hiç şüphesiz sıradan geçiştirilecek şehitler değildir. Kızıldere direnişi, her şeyden önce 12 Mart faşizmine, TC faşizmine karşı gelişen dönemin en soylu başkaldırısıdır. Bunun için halkların umutlu, inançlı ve bilinçli kişilikleri direniyordu. Bu, teslim olmayan on yiğit devrimci önder kişiliğin başkaldırısıdır. Daha da somut olarak söylemek gerekirse, biz şehitlerin anısına bağlı olmanın gereğini daha o zaman iliklerimize kadar duyduk. Bu kadar çıkarsız, bu kadar zayıf olmalarına rağmen, dev gibi bir düzene başkaldırış ve isyan bayrağını çok büyük bir kahramanlıkla indirtmeme geleneğini o gün gördük. İdeolojik ve siyasal gerçekliği ne olursa olsun, örgüt ve eylem anlayışı ne denli kusurlar taşırsa taşısın; alçakça bir düzene, kendini halkların umutlarına ve kurtuluşuna amansızca dayatan bir faşizme karşı bir şeyler yapılması gerektiğine inanan ve ölümün üzerine bile bile yaman bir biçimde giden bu büyük topluluğu anmamak olmaz.

Onların üzerine on binler yürüdü ve katledildiler. Biz, büyük bildiğimiz bu insanlar neden böyle hunharca katledildi diye sarsıldık. Yaşayanlar olarak sessiz ve derinden bir söz verdik ve gerisini getirmeliyiz dedik. O ilk amatör devrimcilik günlerimizde onların katledilmesini protesto ettik. Bu 12 Mart karanlığına karşı cesaretli bir adımdı. Tutuklandık, yatıp çıktık. Daha fazlasını yapmak istedik; Türk devrimciliğiyle yapmak istedik, olmadı, Kürdistan devrimciliğine yöneldik. Bilindiği gibi kesintisiz ve sürekli bir örgütü devreye sokmanın büyük hesabını bu günlerde kendimiz için bir numaralı görev belledik ve bunu ısrarla takip ettik. Daha bu şehitlerin anısının üzerinden bir yıl geçmeden, bir Kürdistan kurtuluş grubu olmaya karar verdik. Bu da şehitlerin anısına bağlı olmanın bir gereğiydi, dürüst olmanın, devrimci söze bağlı olmanın bir gereğiydi ve yapılan da buydu.

Hiç şüphesiz 12 Mart faşizmi bu direnişle yıkılmayacaktı. Ve faşizm üzerinden ezip geçecekti. Öyle de oldu. Ama bizimki, çok sıradan, fakat dürüstlüğünden vazgeçmemiş bazılarının kendini anlamlı kılması gösterdi ki, başlangıç ne kadar zayıf olursa olsun, dönem ne kadar aleyhte olursa olsun, eğer kararlılık ve süreklilik varsa işin sonu mutlaka gelir. Ve bir gün bu cellat başlarına gereken cevap verilir; çok güvendikleri orduları başlarına yıkılır, çözdürülür. İşte bugün görüyorsunuz ki, bu gerçekten mümkünmüş. Büyük bir sabırla, büyük intikam yeminiyle, onun adım adım büyük bilinci ve örgüt savaşçılığıyla, uzun vadeli yaşamın savaşımıyla, PKK'nin örgüt gerçeğinin ifadesiyle mümkünmüş.

Geçen yirmi iki yıl, aynı zamanda bizim hareketimizin fiili tarihidir. Bu direniş şehitlerine çok somut bağlıdır, onların sıcak direniş çağrılarından kaynaklanıyor. Şüphesiz bir de halkımızın gerçekliği vardır ve esastır. Yurtseverliğimiz vardır ve esastır. Ama bir de büyük direniş kaynağı olmasaydı, bu esaslar acaba hayat bağı bulabilir miydi? Kendi kaynaklarımızı inkar edemeyiz. Onlara sonuna kadar anlamını vermek ve gerekeni yapmak da tarihe saygılı olmanın vazgeçilmez bir gereğidir.

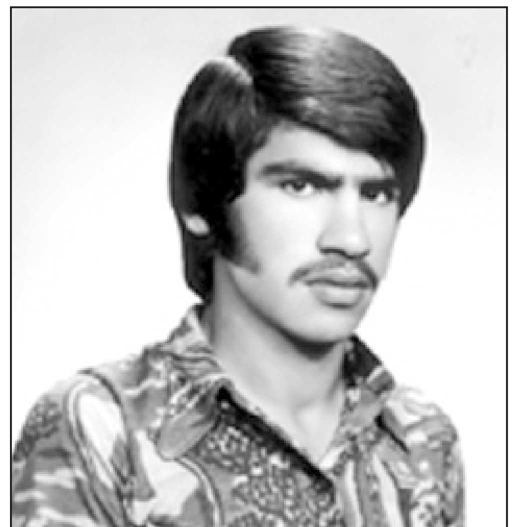
Bu tarihin de altında yüzyılların halk direnişçileri vardı. Bu konularda kendiliğinden bu duruma gelmedi. Vietnam Devrimi, Küba Devrimi, Latin Amerika Devrimleri, bütün Asya, Ekim Devrimi'ni incelediler. Bunların mirasını Türkiye'ye, Kürdistan topraklarına taşırmaya çalıştılar. Onlar bu kadar büyük insanlık değerlerinin özümsenmiş ifadesiydiler. Onları böyle bir kapsamda değerlendiriyoruz. Nitekim bu aynı zamanda bizim de enternasyonalist anlayışımızın kanıtıdır. Bu mirasın bizim de mirasımız olduğunu çok iyi biliyoruz. Biz kendimizi insanlığa böyle bağladık. Bunlar Anadolu toprağında ilk defa böylesine büyük bir direnişle yankılanıyor. Biz onu alıyoruz, şimdi dalga dalga bütün ülkemize ve giderek Ortadoğu'ya yaymaya çalışıyoruz. Şehitlerin anısına bir de böyle karşılık vermek vardır.

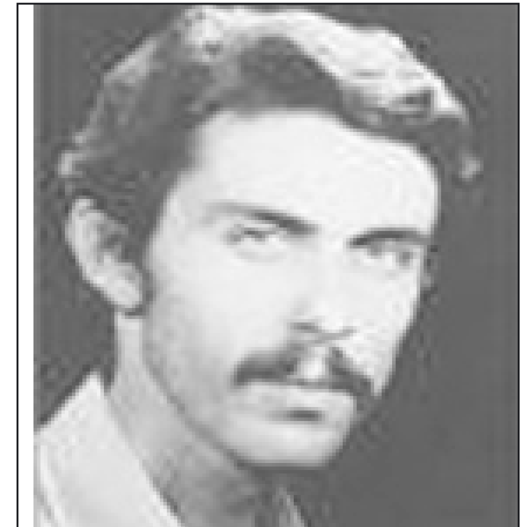
Hiç şüphesiz Türkiye solu dediğimiz, devrimci dediğimiz kesimler, bu şehitlerin anısına karşılık vermeliydi; ama veremediler. Bunlar bazı sesler çıkarmak istedilerse de, bu sesler bu direnişi karşılamak ve anlamaktan uzaktı. Bizim asıl eleştirimiz burada oldu. Layık olamıyor, gerekeni yapamıyorsunuz dedik. Ve bu eleştiri bizim eylemimiz oldu aynı zamanda. Türkiye devrimciliği kendi şehitlerine doğru sahip çıkmayı bilemediği için bu durumdadır; bir de ucuz vazgeçtiği ve unuttuğu için bu durumdadır. Bu devrimcilik aşırı sağ karşısında bir hiçtir. Kendi hayat kaynaklarına karşı bu kadar ilgisiz kalan ve gerekeni zamanında yapamayan daha da ezilip biter. Gerçekleşen bu oluyor.

Bunlar tüm kardeşlik ve yardım çağrılarımıza rağmen, ses verecek durumda değiller. Neden? Çünkü şehitlerini böyle karşılıyorlar. Hüzün ondandır. Ama yine de bu direniş şehitlerinin anısının boşa gitmediği kesindir. Buna ***Deniz Gezmiş****lerin* darağaçlarındaki büyük başkaldırısı ve teslim olmayan gür sesi de dahildir. Yine ***Kaypakkaya****ların* işkencelerde ser verip sır vermeyen ve sonuna kadar direnen sesi de dahildir. Hepsine karşılık verilmiştir. Devrimci savaşımımız onların anısını mükemmel temsil ediyor.

Biz bu savaşımı bu tarzda daha da derinleştirdikçe ve eksikleri kapattıkça, bu hiç şüphesiz zaferi de kesinleştirecektir.

30 Mart 1994

ÖNDERLİK GERÇEĞİ VE GÖREVLERİMİZ

> "İyi bir siyasi önderlik geliştirilmeye başlandığında, peşi sıra sanat, ekonomi, askerlik ve diğer bütün toplumsal etkinlikler gelişmeye başlar. Siyasi önderlik durmaya, gerilemeye, çözülmeye başladığında, diğer bütün alanların önderliği de çözülür. Bu nedenle siyasal önderliğin belirleyici olduğu her zaman söylenir. Siyasi önderlik kilit önderliktir. Siyasal önderlik başat önderliktir ve bütün önderliklerin, etkinliklerin kaynağını teşkil eder. Bunu da böyle anladıktan sonra, daha çok kendi gerçekliğimize nasıl bakmalıyız hususuna gelmek gerekir."

Önderlik gerçeği üzerine gittikçe daha kapsamlı durmaya çalışıyoruz. Şimdiye kadar söylediklerimiz, kavrayış için bir taslak sayılmalıdır. Akıllı öğrenciler bunu geliştirmeyi bilmeliler.

İnsan toplumu için genel anlamda önderlik demek; gelişme için bir imkan demektir. İlkel klanlardan, en gelişkin toplumlara kadar gelişmeye baş olmak, yol göstermek, buyruk olmak, güç olmak, yasa olmak, çekici olmak, kudretin, yeteneğin sahibi olmak demektir. İnsan, toplum haline gelmek istiyorsa, önderliğiyle olacaktır. Bir canlı organizma için baş, beyin neyse, bir toplum için de önderlik odur.

Kısacası insan, toplum gerçeğinde önderliksiz olmaz. Ama tarih boyunca önderlik çok bireyselleşmiştir, buna da despot, kral, padişah, imparator oldu deriz. Bu kavramları bile açtığımızda görülür ki, insan toplulukları çok zayıfsa, önemli bir gelişme aşamasıyla yüz yüzüyseler, bireysel iradeye bir gelişme ortamı, potansiyeli var demektir. Birey neden çok büyümek zorunda? Aslında bir toplum büyümek istiyordur. Örneğin, bir klan aşiret olmak istiyor, bir aşiret daha geniş bir halk topluluğu olmak istiyor. O zaman bir görev daha çıkar, bir gelişme potansiyeline cevap vermek ister, öngörüyle, yüksek çabayla, ustalığıyla, bilinç, örgüt yeteneğiyle o topluluğu gelişmiş bir ortama, seviyeye taşırabilir ve böylesine bir bireye "önder birey" denilir. Bu, aşiret şefi olur, kral olur, bey olur, paşa olur, padişah olur.

İlkel komünal topluluk aşiret şefleri biçiminde kendini belli eder, kölelik dönemi imparatorlarla kendini belli eder, tanrı krallara kadar götürür. Ortaçağ da kral ve padişahlar dönemidir. Bunların nedenleri vardır. Çünkü ilkel komünal toplum çok geri olduğundan köleci topluma yükselme büyük bir olaydır. Onun için imparatorlar neredeyse tanrı ayarındadır. Yine kölecilikten feodalizme evrim göstermek insanlık için çok önemlidir, buna öncülük edenler de neredeyse yarı tanrıdır. Zaten tanrı kavramı bu aşamalarda ortaya çıkar. Toplum kendi gericiliklerine, doğanın zorluklarına bir imajla karşılık vermek istemektedir. Bu da tanrı olarak karşısına çıkar. Hem yaratır hem de ondan çekinir, başına buyruk yapar. Böyle bir çelişkidir ve günümüze kadar gelir.

Bu, yalnız siyasi gerçeklikte değil, sanatta da, dinde de böyledir, ekonomik faaliyette de böyledir. Hemen her faaliyet dalının bir kralı, bir önderi, bir yol göstericisi vardır. Siyaset bunun en gelişmiş biçimidir. Her türlü yol gösterenin, her türlü otoritenin en yüce biçimi siyasi otoritedir. Siyasi önderlik, en gelişkin önderlik oluyor, sanatların en yücesi anlamına geliyor.

Şüphesiz diğer bir önderlik türü; baş aşağı giden dönemlerin önderliğidir ki, nasıl yükselten önderler varsa, aşağı çeken önderler de vardır veya aşağı doğru yuvalanan toplulukların, toplumların önderleri de büyük olur. Örneğin Roma çağının düşüşü döneminde Neronlar, feodal toplumun düşüşüne denk gelen Osmanlı Sultanları, kapitalizmin bunalım dönemlerine denk gelen faşist önderlerin de büyüklüğü, gericiliğin, tükenişin, zorbalığın, dayatmanın büyüklüğünü temsil eder. En az diğerleri kadar bunlar da otoriter, kurnaz, yetenekli olurlar. Yüceltenler kadar, düşmenin de bir sanat olduğu hem de aralarında çok az bir farkın gözüktüğünü görüyoruz.

Bir de demokratik önderlerden bahsedebilir. Demokratik önderlikler demek; halka en yakın, halktan kopmamış; tanrısal özelliklerle değil, halktan gelen özelliklerle kendini dile getiren, açığa vuran bir önderlik türü olarak tarif edilebilir. İlk çağdan günümüze kadar demokratik nitelikli önderlikler ne tanrısal özelliklerinden bahsederler ne de çok despotik özelliklerden yararlanamazlar. Önderliklerini, özel ayrıcalıklarını kullanarak sürdürmezler. Daha çok halkın bağlılığı veya aşiretse aşiret bağlılığı, ulussa ulus bağlılığı, hatta daha geniş bir topluluksa onun bağlılığını esas alırlar. Onun için zorbalık gerekmez. Özel yönetim aygıtlarını, istihbarat, emniyet, işkence mahkeme, yargı vb fazla gerektirmez.

Bu tip önderlikler, demokratik halk iradesi olarak, halk yöneticisi olarak değerlendirebilir. Daha çok halkların bağımsızlaştığı, özgürleştiği ortamlarda ortaya çıkarlar. Halkın gücüyle ayakta dururlar, halkın içinden çıktıkları için, halkla bağlantıları güçlü olduğu için, halktan kopuk yöntemlere, özel aygıtlara ihtiyaçları yoktur. Bu kadar halk bağlılığı varsa, neden zora başvursun? Zaten gücünü halktan alır ve zora baş vurmasına gerek yoktur.

Bu tip önderlikler epey yaygındır. Hemen her dönemde, tarihi aşamalarda karşımıza çıkarlar. Günümüzde de hayli demokratik nitelikli önderlikler söz konusudur. Bu tiplemeler göz önüne getirildiğinde, herhangi bir ülkede, bir devletin yöneticisinin demokratik mi olduğu, gerici bir diktatör mü olduğu anlaşılabilir.

Bizim konumuz, hiç şüphesiz siyasi ve askeri önderlik çözümlemesidir. Siyasi önderlik, son tahlilde ekonomik, sanatsal önderliği de, askeri önderliği de bağlayan, esasta onlara çıkış sağlayan en temel kurumdur, otorite kaynağıdır. İyi bir siyasal otorite olmuş bir siyasal önderlik, askeri önderliğe de yol gösterir, sanatsal önderliğe de, ekonomik faaliyet önderliğine de imkan verir. Bir yerde iyi bir siyasal önderlik yoksa, orada sağlam bir askeri önderlik gelişemez. Başkalarının askeri olunduğunu kendi örneğimizde iyi biliyoruz. Bizde sanat önderliği olmaz, çünkü bizim sanat ölüdür, diri değildir. En azından siyasal önderliğin olmadığı dönemlerde bu iyi bilinir. Yine ekonomik önderlik yoktur, düşmanın talanı vardır.

İyi bir siyasi önderlik geliştirilmeye başlandığında, peşi sıra sanat, ekonomi, askerlik ve diğer bütün toplumsal etkinlikler gelişmeye başlar. Siyasi önderlik durmaya, gerilemeye, çözülmeye başladığında, diğer bütün alanların önderliği de çözülür. Bu nedenle siyasal önderliğin belirleyici olduğu her zaman söylenir. Siyasi önderlik kilit önderliktir. Siyasal önderlik başat önderliktir ve bütün önderliklerin, etkinliklerin kaynağını teşkil eder. Bunu da böyle anladıktan sonra, daha çok kendi gerçekliğimize nasıl bakmalıyız hususuna gelmek gerekir.

İşgalciye boyun eğdirilmiştir bir halk gerçekliğimiz vardır

Biz daha çok kendi tarihimizi gözden geçirebiliriz: Bizim tarihimizin bu konuda bir ihanet, gaflet önderliği veya onu doğurtan bir düşman önderliğiyle tamı tamamına kaplı olduğunu söylemek zor değildir. Bir ülkeyiz, halkız, ama hüküm, otorite, önderlik başkalarının, yabancının, işgalcinin, talancının
dır. Bu tarz bir hüküm, hükümranlık altında gelişen tarihi ve halkımızın içinden çıkan önderliği, hainlerin önderliği, hainlerin tarihi halkın tarihinde de karanlık, lanetli, gafil bir durumun tarihi olarak değerlendirebiliriz.

Bunun bilinen nedenleri vardır. Nasıl işgal, istila edildik, buna kim yol açtı? Karşı tarafın gücü, bizim gücümüz, coğrafya, hemen her türlü etkenle izah edilebilir. Mühim olan, geçerli olan önderlik tipi, yabancı önderlik tipidir. Halkın içinde otorite olmaya çalışan, onun siyasal önderi olmaya çalışanların da hain nitelikli, başkaları adına halkı tutsak etmede yardımcı niteliği olan önderler olmasıdır. Ona yardım eden, bilmeyerek de olsa bunu yapan, halkına bağlı olduğunu sanarak yardım yapanların yardımı da gaflet türündendir. İyi yaptığını sanır, ama öyle değil, düşmana hizmet ediyordur. İyi niyetli, fakat bu onu düşmana hizmet etmekten alıkoymuyor. Bunlar da gafiller kapsamına girer ve bizde yaygındır. Büyük bir gaflet kütlesi var, tamamen yaşanan bir gafil yaşam var.

Hain nitelikli bu tip önderler, halka "geriler, alttakiler sürüdür, istediğim gibi çalıştır, istediğin gibi savaştır" mantığıyla yaklaşırlar. Belki de "sürü" dediklerinden daha fazla düşmana hizmet ederler. "Sürü" dedikleri, hiç olmazsa daha değişik bir uygulamaya tabidir, yabancı halkı düşman olarak gördüğü için, onu daha kötü bir konumda tutarlar.

Halk gerçeğimizin bu kadar çarpık ve geri olmasının altında böylesi bir tarih vardır. Düşmanına bu kadar hizmet eden, işgalciye bu kadar alet olan bir işbirlikçi önder, neden bütün kişisel maharetine rağmen lanetlidir, anlaşılıyor. Yine bütün çabalarına, çok çalışmasına rağmen bir halk neden bir sürüden daha değersiz görülüyor, anlaşılıyor. Halk gerçeğimiz, hiçbir halkla ve hatta hiçbir tarihi dönemle karşılaştırılamayacak kadar işgalciye boyun eğdirilmiştir. En çok da işbirlikçilik edenlerle, onların çıkar ortaklarıyla bu duruma getirilmiştir. Gafili boldur ve kendisine de çok ağır bir yaşam kabul ettirilmiştir. Bu öyle bir gerçek olarak ifadesini buluyor ki, kişi ve toplum olarak tam bir düşürülme yaşanıyor. Yeteneksiz, çaresiz, bilinçsiz, cahil, neyin kendisi için olduğunu, neyin düşman için olduğunu kestiremeyen; neyin özgür yaşam, neyin kölelik olduğunu bilemeyen ve hatta çok katmerli haince bir yaşamı özgürlük sayarak, haini normal insan sayarak kendini özgür insanlarla bir tutan bir anlayış içinde olmak, bizim bir gerçeğimiz oluyor ki, en tehlikesi de budur.

Özgür olmadığı halde kendisini özgür bilmek, düşmanı başının tacı etmek, gafilini önder saymak ve kendini bu konuda hemen hemen her şeye alet olan birisi durumunda tutmak; bizim isyan ettiğimiz, daha ilk günlerden itibaren pek yanaşmak istemediğimiz yaşamdır veya bu yaşamı teşkil eden topluluklarla, kişiliklerle çelişkimiz buydu, böyle başladı ve büyük eleştiri, isyan ve savaşım böyle ifadesini buldu, halen de yürüyor.

Bu ana çerçevede değerlendirmeyi geliştirirsek, göreceğiz ki, kendisine bu kadar eden, düşman gerçeğini bu kadar yaşayan, ihanet, gaflet gerçeğine daha da sarılarak yaşayan, sürü psikolojisini de tümüyle buna temellik edercesine kendisinde yaşatan kişilik olması, ancak en lanetli, yaramaz, sefil bir kişilik olabilir. Neden zorlandığımızı şimdi daha iyi anlıyoruz. Neden bu kadar çözümlemeyi geliştiriyoruz, şimdi bu daha iyi anlaşılıyor. Bu kişilik çözümlenmeden yaşanılabilir mi? Bu kişilik az çok tartışmaya sunulmadan, sert bir eleştiriye tabi tutulmadan bununla ne yapılır? "Ne köy olur, ne kasaba olur" derler, bu kişilikle bırak köy kasaba olunmasını, bir kulübe bile kurulamaz. Bunlardan bir çobanın kişiliği bile olmaz.

Büyük bir tarihin başladığı bir ülkede, cücelerden daha cüce kalmışız. İnsanlar etrafına bir hain gibi bakar, kendisine karşı büyük saygısızdır. Ülkesinde en ufak bir güzellik görmez, görse de değerlendiremez. Acaba bu ülkede yaşam olabilir mi? Acaba bu halk adam olabilir mi? Bu soruları bile kendisine sormaz. Sorsa bile gereğini yerine getiremez. Sürekli kaçar. Hep başkalarının ülkesinde, başkalarının gerçeği içinde yükselmek ister; özellikle de düşman gerçeği içinde yükselmek ister. Bu insan nedir, kimdir? Biz bu bireye ne ad vereceğiz? Hatta bireysel tarihimizi düşünelim; düşman kurum ve kuruluşlarında ne kadar yükseldiysek, kendimizi o kadar önder sayıyoruz veya işbirlikçi statüde kendimize ne kadar yer yaptıysak, o kadar saygınlıklı, önder adam olduğumuzu sanıyoruz. Birileri öyle oldu mu, toplumsal yapımıza göre "gemisini kurtaran" odur. Resmi kişi, şerefli, saygınlıklı kişi o sanılır.

Burada büyük bir hata, hatadan da öteye hainlik, gafillik var; insan olarak bitmişlik var. PKK demek; bir anlamda bunu görmek demektir, buna isyan etmek demektir. Demek ki, bizde olası bir ülke ve halk önderliği, öncelikle bu gerçeği görmekle başlıyor. Bırak bu gerçeği böyle görmeye başlaması, bir ülke tespitiyle işe başlıyor ve bu ülkede halkın farklı bir halk olması gerektiğini var sayıyor. Çok ilkel bir başlangıç, ama gerekli bir başlangıç oluyor. Tümüyle ülkeyi unutmuş veya "benim ülkem olabilir mi?" sorusuna bırakalım cevap vermeyi, böyle bir soru sorma gereğini bile duymamış, "farklı olan bir halk mıyım" sorusuna da bırak cevap vermeyi, bu soruyu da kendisine sorma gereği duymamış bir durumla karşı karşıyayız.

PKK gerçeğini veya Önderlik gerçeğini anlamak istiyorsak; ülkedeki olaylara, ilişkilere, olgulara toplumun hemen bütün gerçeğine doğru bakmaya çalıştığını bilmek gerekir. Diyalektiği böyledir, bu diyalektiği yakalamaya çalışıyoruz. Başlangıcı böyle yapıyorsa, gelişmesi de, bu çelişkiyi giderek çözümleyip düzeltmesi de; düşmana koşturmayı durdurma, kendini inkar etmeyi, gafleti durdurma ve araştırmaya başlar. Ülkenin senin ülken olabileceği, bu halkın senin halkın olabileceği, buna dayalı olarak, fikir, düşünce üretme, buna dayalı mümkünse politik bir doğrultu tayin etme ve bunun örgütsel çabasına girişme, bizim grup döneminin önderliği dediğimiz, örgütlenmenin nüvesi, ilk hali dediğimiz dönemin gelişmesi oluyor.

Farklı bir çıkıştır, tarihiliği bu nedenledir,

yeniliği buradadır. Gelişme şansını da burada buluyor. Çünkü tamamen tıkanmış, dondurulmuş bir gerçeğe karşı, çok zayıf bir ihtimal de olsa, bir yaşam seçeneğini sunuyor. Tarihin diplerinde de kalmış olsa, bir ülkenin olabileceği, bir halkın bu ülkede varolabileceğini ihtimal dahilinde sayıyor. Bunun fikirsel, düşünsel çıkışını yapıyor. Bunun uğruna bir propagandaya girişiyor ve bu işte akım oluyor, bir anlayış oluyor. PKK olayının büyüklüğü başlangıçta burada yatıyor. Böyle bir gruplaşmanın başlangıçta hiç anlaşılamamasının da biraz nedenleri budur. Çünkü düşmana göre ve hatta halkına göre –ki bu düşürülmüş bir halk için normaldir– başlangıçta hiç dikkat edilmemesi, ciddiye bile alınmaması anlaşılırdır.

Bütün büyük devrimler veya önemli isyanların çıkışında da bu böyledir. Grupsal gelişme dönemi demek, kendisini bir tohum halinde tutmak, böyle bir düzeye getirmek, bir de bir oluşuma hazırlamak demektir. Bu, daha sonraki gelişmeler için gerekiyor. Böyle bir dönemin ağırlıklı olarak ideolojik, yani düşünsel bir arayışla ilgili olduğu, az grupla tartışıldığı, benimsenmeye çalışıldığı, fazla politik, askeri değerinin olamayacağını, bunun sonraki aşama olacağı, bu grubun politikleşmesi, politik bir önderlik olarak kendisini ortaya çıkarması daha sonraki bir aşamaydı.

Politik grup olmak önderlik olmak ne demektir

Geçerli düşman politikasına karşı veya devlete karşı son tahlilde karşı olmak, işbirlikçilere ve gaflete, sürüye karşı olmak demektir. Bu nitelikler de başından itibaren vardı. İşte '70'lerin sonlarında bunun ideolojik sorunlarında politik etkinlik böyle doğdu. Tabii çıkar çıkmaz devletin ideolojik grup dönemine fazla dayatması olamazdı, çünkü gelişme aşaması itibarıyla fazla şiddet uygulamasına gerek yoktu. Fikirle zaten saldırı vardı. Biz o zaman onlara sosyal şoven, ilkel milliyetçi ideolojilere karşı belli bir mücadele veriyorduk. Savaşım da zaten ideolojik çerçeveyle sınırlıydı. Ama politik aşama direkt devlete ve işbirlikçilerine yöneldiği için, artık şiddet devreye girmiş ve onu da bildiğiniz gibi resmi ilan, giderek şiddete ulaşmış bir örgüt olmaya doğru gitme takip etmişti.

Yurtdışına çıkış bu açıdan anlamlıdır. Tarihi açıdan böylesine zayıf bir politik önderliğin yaşayamayacağı, imha olmak istemiyorsa, yine her büyük devrimde görüldüğü gibi bazı ara dönemlere ihtiyaç duyulacaktır. İslam Devrimi'nde görüldüğü gibi Hicret, Fransız Devrimi'nde görüldüğü gibi İngiltere'ye çıkış, yine Bolşevik Devrimi'nde görüldüğü gibi Avrupa ülkelerine gidiş gibi veya hemen hemen irili ufaklı bir çok devrimde benzer bir hicret döneminin yaşanması gibi bizde de yaşanacaktır. Bu aynı zamanda askeri önderliğin geliştirilmesiyle bir aşama kaydetmek demektir de. Çünkü zor demek, askeri olmak demektir. Uygulanan zorun askeri niteliği zaten çok yaygın, sen de askeri zora doğru gitmek zorundasın. Bunu da '80'ler sonrası özellikle geliştirmeye başladık.

Aslında tarihi fazla açmaya gerek yok, bunlar çok işlenmiştir. Önderliksel anlamda bir oluşumu nasıl ele almalıyız? Bunun teorik, felsefik, hatta ahlaki anlamını vermeye çalışıyoruz. Çünkü çok farklı bir durumdur. Geçerli bütün ölçülerden farklı, halkın, düşmanın meşru kabul ettiği hemen her şeye karşı öyle olmak zorundadır. Kendi meşruiyetini kendisi sağlıyor, yaratıyor. Bu süreçte bir şey daha görüldü; kaba anlamda ideoloji, politika ve hatta askeri savaşıma yaklaşma yetmiyordu. Bu yüzden '85'lerden sonra tıkanmalar çok yaşandı.

Bu tıkanmalar aynı zamanda bir çocuğun büyüme dönemlerine de bakılarak anlaşılabilir. Çeşitli aşamalar, bir yaşına kadar, on beş yaşına kadar her dönemin bir özelliğinden bahsetmek mümkündür. Bizim olayımız biraz daha farklıdır. Doğuş çok inkarcı bir ortamdan çıkıyor, çocukluk dönemi çok sert bir düşmanın imha süreciyle karşı karşıya kalıyor. Öyle sıradan bir cezalandırma değil, en ufak bir kıpırtı, yok olmayla yüz yüze kalıyor. Orijinalitesi var, fazla dışa dayanarak, toplumsal zemine dayanarak bir gelişme şansı da yok. Çünkü halkı da kabul etmiyor, yani düşmana konuşan bir halk gerçeği var, dost yok denecek kadar az. Yaşamı bu temelde zorlama durumu söz konusu. Bir önderlik tarzı olarak yol göstermek gerekiyor, orijinalitesi burada.

Aslında bu da o kadar önemli değil, çünkü bunlar az çok sağlandı, başarıyla aşılmaya çalışıldı. Ancak bu dönemler kendisini dayatan olumsuzluklar da oldukça yoğundu. Her ne kadar çizgi doğruysa da, onun gelişme aşamaları uygun taktiklerle aşılmış ve ilerleme kaydedilmişse de, bir kez daha zayıf insan yapısı, varolan görevlere güç getirememiş, çok hata yapmış, parti adına birçok olumsuzluğa girmiş sonuçta da düşmanı içimizde yaşatmış veya düşmana kaçmıştı. Bu, bir yerde eski toplumsal düzeyin örgüt içine yansımasıydı.

Saflara katılım yoğunlaştıkça daha fazla düşman etkisinin, işbirlikçi etkinin, köle etkisinin yansıması olacaktır. Bu, PKK tarihinde, Önderlik gerçeğinde aslında gelişmeyle birlikte, hatta kitleselleşmenin çok hızlandığı dönemle birlikte kendini hissettiren bir olgu oldu. İçe ne kadar yabancı, düşman etkisi taşırılıyorsa, hain etki, gafil etki, köle etkisi o kadar taşırılmış oluyor. Yaman militanların, sağlam önderlerin buna yeterince cevap verememesi durumunda ie haliyle partide aşınma olacaktı. Böyle de oldu. İşte '80'lerin sonlarına doğru, hatta günümüze kadar birçok sahanın parti ölçüleri aşınmıştır, öncülük aşınmıştır demesi bu gerçeği ifade etmektedir ve bir çok devrimde de bu böyle olmuştur.

Bolşevik Devrimi'ne bakalım; devrimde zaferin oluştuğu dönemde aşınma başlıyor. Fransız Devrimi'nde aşınma başlıyor. Fransız Devrimi de 1890'lardan sonra gerilemeye veya sağa kayma mı diyelim veya burjuvazinin gericileşmesi mi diyelim, böylesi bir süreci yaşıyor. İslam Devrimi'nde daha Hz. Muhammet'in cenazesi kaldırılmadan, iktidar savaşı başlıyor. Her devrim en sıcak dönemindeyken bile sağa doğru kaydırılır, eski topluma bulaştırılır.

Bizdeki durum biraz daha farklıdır, sadece zafer kazanmış bir dönemden sonra değil, zaferden çok önceleri ve partinin daha ilk oluşum dönemlerinden itibaren sağa bulaşmak, eskiye bulaşmak yaygındır. Neden? Çünkü hareket ettiği zemin çok hastalıklıdır. Düşmana koşturan bir zemindir. Burada önderliğin ne kadar köklü, ne kadar kapsamlı olması gerektiği ortaya çıkıyor. Bu nedenle, bu çözümlemeler dediğimiz mesele ortaya çıkıyor. Militan çözümlemesini halen bütün yönleriyle yapmaya çalışıyoruz. Önderlik gerçeğimizde dikkat çekici bir husus budur.

Sizin de başarısızlığınızın nedeni bizi tanıyamamaktan kaynaklanıyor

Benim tahminime göre, siz hatayı yedi yaşından itibaren yaparak büyüdünüz, yanılgıyı veya saplantıyı yaşadınız. Benim ki, belki biraz başı bozukluklar denebilir, ama bir özgürlük imkanı yakalama var. Fazla zapturapt altına alacak bir aile olmadığı için, böyle gelişme oldu. Köy koşullarında ağalık çok güçlü olmadığı için, yine devlete de koşmanın fazla şansı olmadığı için, kendimi boşlukta bulma veya kendini biraz koşturma sağa sola, dağa, şuraya buraya vurma belki bir şans olabilir. Çoğu böyle yaşadı, ama bu başı bozukluklar da bu durumdan ortaya çıkar, bir fırsat da sunabilir.

> "Oluşumun kendisiyle sizin katılımınızı karşılaştıralım; büyük bir çelişki var ve bir sürü yanılgıya götürüyor. Ucuz güç olmaya alışmışsınız, ucuz güç elde etmeye çalışıyorsunuz. Şu da var; hepiniz güçsüzsünüz bir anlamda, çünkü gücü düşman temsil ediyor, ama güçlü olduğunuzu sanıyorsunuz. Bir bu çelişki var, bir de PKK'yi rahat bir güçlenme alanı olarak değerlendiriyorsunuz. Bütün zayıflıklarınızı, yetersizliklerinizi, güçsüzlüklerinizi giderecek bir güç ortamı olarak değerlendiriyorsunuz."

Sizin öykündüğünüz birçok şeye öykünme alışkanlığı yoksa, bunlar olabilir. Çok iyi takip edebileceğim bir babam veya bir büyüğüm yok diyelim, çok güvenebileceğim dal yok. Ne olur bu? Seni arayışa iter. Böylesi bir dönemi hepiniz için düşünebilirsiniz, biraz gerçeğimizi anlamanız açısından söylüyorum. Ben kendi çözümleme mi yaparken, örnek kabilinden yapıyorum; her birininki mutlaka daha farklıdır. Benzer özellikleri de olabilir.

Daha sonraki süreç aslında incelenmeye değerdir. Okumaya nasıl önem verdim, okullara nasıl ilgi gösterdim, okumadan ne bekledim, bir maaş mı bekledim, bir yücelik mi bekledim, bir rahat yaşam mı bekledim? Dinle temas nasıl oldu, incelemeye değer. Kendinizi karşılaştırabilirsiniz? Okumanın belli bir hedefi vardır, onunla yetinmedi. Acaba siz bu hedefe ulaşmadan mı isyancı oldunuz, uyanarak bilinçli mi isyancı oldunuz. İncelemeye değerdir. Toplumda başarısız olduğunuz için mi isyancı oldunuz veya bilerek mi size verilenlere tepki duydunuz, önemli bir farkı ortaya koyabildiniz.

Bazıları vardır, çok isteyip de bir şey elde etmedikleri için saflara geliyorlar, onlar bence tehlikeli olabilir. Ama bazıları var ki, itibarlı buluyor, değerli buluyor bu temelde geliyor. Bunların da durumu biraz farklı olabilir, bazı yanılgıları olsa da gelişebilirler. Şu çok açık; bu sürecin değerlendirilmesinde, devrimin daha yüceltici olabileceği, mevcut dayanılamaz, kabul edilemez ortama cevap olabilir. Çıkışın bu temelde olduğu açıktır.

Yaşamda büyük bir başarısızlık, düzen sınırları dahilinde söz konusu değildir. Tam tersine, düzen sınırları dahilinde başarılı olunabileceği, hatta gözde olunabileceğini ortaya çıkmış, buna rağmen okul sürecinde bilinçli bir düzen karşıtı olmaya yöneliş var. İster resmi, ister köleci düzenle tepkiler çok somut ve bilinçli karşı çıkış var. Kendinizi bir de bu çerçevede değerlendirebilirsiniz. Düzene kendini kabul ettirme şansı oldu da mı düzene tepki aldınız; yoksa bu yeteneğiniz olmadı, düzene kendinizi bir türlü kabul ettiremediniz de o yüzden mi tepkide bulundunuz? Bunu iyi bilince çıkarmanız gerekiyor.

Bizim çıkışımız bu konuda hayli öğreticidir, çünkü düşman bile çok kapsamlı üzerinde duruyor ve düşman da henüz tanıyamamıştır. Tanımadığı için zaten önleyemedi? Büyük ihtimalle düşmanın başarısızlığı bu tanıyamamaktan ötürüydü. Sizin de başarısızlığınızın önemli bir nedeni tam tanıyamamaktan kaynaklanabilir. Şu çıkıyor ortaya; aslında büyük bir özenle bizim yaptığımız çıkışı ve daha sonraki gelişmeleri çok rasgele, çok üstünkörü yapıyorsunuz ve felaket de burada başlıyor. İşin esası göz önüne getirilmeden yapılacak bir çıkış, katılış felaket getirebilir ve ben bunu önlemeye çalışıyorum.

> "Benim tarzım çok yüksek veya hızlı düşünme, pratiği onunla gözlemedir. Bazıları saatlerce, günlerce düşünür ve ancak günlerce sonra yapar. Benim ki belki de birkaç dakikada olur biter. Hızla düşünme ve hızla yapma nedir? Tempodur, tarzı tutturmadır. Bu, oldukça kendi içinde ustalaşmadır. Hangi işe el atarsa, onun tarzını yakalamadır; hangi işe koşarsa, hangi ortama girerse, ona göre şekil alma, şekil vermedir. Büyük bir hassasiyetle, duyarlılıkla kendini ifade eder. "

Tabii, sandığınız gibi bu iş başlatılmadı, adımlar atılmadı. Ama bir katılış tarzınız var, onun kaynağını siz bulmalısınız. Farklı bir cesaret, fedakarlık anlayışınız var, ilgi, bilinç düzeyiniz var. Bir güç düzeyiniz var, hatta bir güçlenme durumunuz var. Hazır bir güçle yola çıkmış olabilirsiniz, hazır bir yaşamınız söz konusu olabilir. Bütün bunlar sizin katılımınızda etkilidir. Bir de benim durumumu düşünün. Çok amansız koşullarda, çok farklı koşullarda, olanaksızlıklarda, yetersizliklerde, adeta damlaya damlaya, süzüle süzüle, ince eleyip sıkı dokuma, kırk ölçüde bir adım atma, yani anlatmakta, hayal etmekte bile zorluk çekeceğiniz bir sürü nedenle bir oluşuma yol açmışız.

Oluşumun kendisiyle sizin katılımınızı karşılaştıralım; büyük bir çelişki var ve bir sürü yanılgıya götürüyor. Ucuz güç olmaya alışmışsınız, ucuz güç elde etmeye çalışıyorsunuz. Şu da var; hepiniz güçsüzsünüz bir anlamda, çünkü gücü düşman temsil ediyor, ama güçlü olduğunuzu sanıyorsunuz. Bir bu çelişki var, bir de PKK'yi rahat bir güçlenme alanı olarak değerlendiriyorsunuz. Bütün zayıflıklarınızı, yetersizliklerinizi, güçsüzlüklerinizi giderecek bir güç ortamı olarak değerlendiriyorsunuz. "PKK aşar, keser, vurur, koparır" diyorsunuz, ama siz çok güçsüzsünüz. Bu silahı kullanacak ağırlığınız bile yok, yeteneğiniz yok. Bu da büyük bir çelişki!

Mesela bu örgütün söz gücünü, bu örgütün ideoloji politikasını seslendirme, konuşturma gücünü göz önüne getirin, benim binlerce konuşmayla bunu yaptığımı göz önüne getirin; ancak bir güç olunabiliyor. Sizin bir çırpıda hiç konuşmadan, sözcükleri sarf etmeden, birden bire güç olmanıza, bayılmanıza bakalım; fazla emeğe dayanmayan güçlenme tutkuları felakete götürebilir ve bu, sizde yaygın bir yaklaşım. Aynı zamanda, aslında konuşacak haliniz, diliniz bile yok. İki kelimeyi bir araya getirme gücünde sistemli düşünceniz yok. Ama öyle sanıyorsunuz, çünkü PKK böyle doğru söz söyler, böyle doğru sonuç alır diye kendinizin de öyle olduğunu sanıyorsunuz.

Kendi çelişkilerinizi çözememişsiniz bir anlamda ve bu konuda kendinizi eğitememişsiniz, emekle kendinizi yetiştirmemişsiniz. O açıdan da yetersizlik durumunuz ortaya çıkıyor. Muazzam yetersizlik! Ama ben öyle değilim, mesela evire çevire bin defa konuşmuşum veya bin defa tartışmışım, büyük bir yetenek kazanmışım. Siz hiç bunların gereğini bile duymadan partili olmak istiyorsunuz. Mümkün değil. İlk silahı elde etmekten tutalım, ilk tabanca nedir, ilk yaklaşım nedir? Bütün bunlarla birlikte imkanı neydi, cesareti neydi? Hiç bunu bilmeyeceksiniz, birden bire silaha koşturup savaşçılık yaptığını sanacaksınız! Bu da büyük bir çelişki. Bir silah sıkmak için yıllar gerekiyor, bir silah sıkmanın üzerine gelen düşman sana dünyayı zindan etmek istiyordu. Ama şimdi bizim militan, bir günde geliyor, dağlar özgür, silah elde 'dört dörtlük militan oldum' diyor. Halbuki durum hiç de öyle değil.

Halen silahın sorumluluğunu ben duyuyorum, halen silah nasıl elde edilir onun sorumluluğunu ben taşıyorum. Düşman bütün gücünü kullanarak üzerimize geldiğinde, uzun vadeli savaşı sürdürme gereğini ben duyuyorum. Bizim en değme militan, en değme eyleme girdiğinde diyor ki, "biz yirmi dört saat sonrasını hesaplayamadık." Silahı sıktıktıktan yirmi dört saat sonra bitiyor. Bitmemesi için önder dediğin kendi tedbirini alacaktır. İşte onun duygusu, sorumluluğu, yaşam tarzı sizde olmazsa nasıl komutanlık, savaşçılık yapacaksınız.

Bir silahın sesi bile bana ilginç gelir. Siz cesur olup yaklaşabilirsiniz, ama ben böyle değilim bin bir tane özellik atfederim. Bu silah başına ne getirir, bu silah sonunu nasıl getirir? Bu silah bu halk için ne demektir? Silahın olumlu yönü, olumsuz yönü neresi? Nerede, ne zaman kullanılması yararlı, ne zaman yararsız? Nasıl bir daha kullanılmalı, nasıl vurmalı, kim vurmalı? O kişi nasıl olmalı? Bir sürü soruyu sormadan böyle bir silahı elinize vermek mümkün değil. Ben bu tarzda vermeye çalışıyorum, siz kendi bildiğiniz gibi kullanmaya çalışıyorsunuz. Bu büyük bir çelişki demektir.

Nitekim gerilla neden çok hata yaptı? Neden çok adam düşüyor? Neden tam başarmak gerekirken, ucuz kaybediyoruz?

Yine bir kitle ilişkisi, bir dost ilişkisine nasıl yaklaşıyorsunuz! Ben bir ilişki elde edebilmek, ona biraz iş yaptırabilmek için gecemi gündüzüme katarım, konuştuğum her kelimeye dikkat ederim. Etkilemeye, harekete geçirmeye çalışıyorum. Bir dost, bir kitle ilişkisini elde etmek büyük bir çaba, ustalık, tutkudur benim için. Siz ise elinizin tersiyle itiyorsunuz. Hatta bastırma, dayak atma durumlarına giriyorsunuz. Bu da bir tarz, benimki de bir tarz. Ondan sonra bir de size önder denmesini istiyorsunuz. Benim önderlik tarzıma göre, tatlı dille yılanı deliğinden çıkarmak var, sizinse bir emirle herkesi kaçırtma durumunuz var. Ama yine de etkili olmak istiyorsunuz. 'Savrulun ben geliyorum' dercesine giriyorsunuz.

Aslında tam tersi bir durum söz konusudur. Etkili olmakta, çekici olmakta, otorite olmakta hiç iddiası yok! Allahın zavallısı! Ama içinde 'ben de birisiyim, geldim, bana da inanılsın' diyor. Hiçbir özelliği yok! Nasıl halk önderi, halkı etkileyen temsilci olacak? 'Canım öyle istiyor, içimde o var' diyor. Yaygın bir kısmının önderliği böyledir. Bunlar büyük çelişki!

Başarının temel şartı iyi bir tempo tutturabilmektir

Önderlik değerleri, militanlık değerleri, daha bir çok özelliği harcıyorsunuz. Ben halen küçük bir parça ekmeği atmamak için, bırakmamak için tüm gücümü harcıyorum; siz milyonları çarçur ediyorsunuz. Benim mali tutumumla, sizin mali tutumunuz arasında dağlar kadar fark var. Sizin mali tutumunuz, örgütü çok kısa bir sürede iflasa götürür. Ama benim mali tutumum, örgütü varlıklı kılıyor. Büyük bir çelişki var.

Bir dost ilişkisi nasıl yaratılır, dosta karşı nasıl davranılır, bunu bile bilmiyorsunuz. Bizim en değme arkadaşımız, dostun yanında bir demagog, laf olsun diye bir iki şey söyler, hiç ciddiye almaz. O ilişki ne demektir, ne getirir, ne götürür; bunların ayrımını, ölçüsünü kurmaz. 'Olsa da olur, olmasa da olur' der. Halbuki hayatidir. Benim bir çok ilişkim, beni buraya getirdi. Biz böylesine bir büyük topluluğa seslenelim, kendimize böyle bir yer yapalım. Düşünün kendinizi; hazır olanları bile dağıtıyorsunuz. Birçok hazır dostluk ilişkisini ya sağa, ya sola yatırarak, yerinde yeller estiriyorsunuz. Dostu değerlendirme böyle olmaz, ya gider kahyası uşağı olur ya da bir hiç uğruna ilişkiyi bitirir. Bu tipin önderliği ne olacak; dostları böyle kaçırttıktan sonra, örgütü iflasa götürür. Nitekim bu tür yaklaşımlar oldukça yaygındır da.

Tüm bunlar çelişkidir. Kendi yaşamınıza uygulayın, göreceksiniz ki, ne kadar vahim hata yapmışsınız. Büyük yetersizlikler içerisindesiniz. Bunlar kaynağını nereden bulur? Dostluğun kıymetini bilmemek ne demektir? "Benim dosta ihtiyacım yok" demek nedir? Kendini güçlü sanmaktır. Neye dayanarak güçlü sanmaktır? Aslında çürük nedenlere dayalı bir anlayış olduğunu ortaya koymak zorundayız veya partiye dayandığı, 'partimiz güçlüdür, başkasına ihtiyacımız yok' mantı-

> "Benim herhangi bir şekilde ele aldığım bir ilişki, bir düşünceye ne kadar değer vereceğim çok önemlidir. Bir işe el atmak, ondan ne koparacağım çok önemlidir. Düşünce demek, ilgili bir iki noktayı açıklığa kavuşturmak demektir. İlişkiye uzanmak demek onu kazanmak demektir. Bakın kendinizinkine ellerinizi attığınızda, avucunuzda hiçbir şey, hatta çoğunluk boşa gidiyor. Sizin vuruş tarzınız kuma elinizi daldırış tarzı gibidir."

ğına dayanmaktadır. Parti nasıl güçlenmiştir, parti nasıl seni biraz yaşatacak olanağa kavuşturmuştur; onu da düşünemiyor.

Böyle düşüncesiz tiplerle karşı karşıyayız. Aslında bir gafille, bir çaresizle karşı karşıyayız. Ama abartılı olarak kendini birden bire PKK önderliğiyle dolu sayıyor, birden bire 'ben de PKK'liyim, PKK'li olduğum için her türlü güç, yetki benim' diyor. Bir yanılgıdır aslında. İsmini koyarsan kendini tarif edersin derler; sizinki de biraz öyle. Peygamber ismini koy peygamber gibi olursun, komutan ismini koy komutan gibi olursun. Biraz böyle. PKK ismini kendine yakıştır, PKK gibi olursun. Bu da ciddi bir çelişki! Bütün bunlar yanılgı, önderlik yanılgıları.

Benim durumum öyle değil. Hemen bütün konumlara sizin yaklaşımınızın çok ötesinde, çok üstünde, yoğun bir çaba, ilgiyle, yönetimle yaklaşma söz konusudur. Peki neden incelemediniz? Önderlik buysa ve sizin çelişkileriniz de az çok anlaşılıyorsa, niye sonuç çıkaramıyorsunuz? Eğer gelişmek istiyorsanız, aslında kendi çelişkilerinizin çözümünü çoktan yapmalıydınız. Ben, büyük güçsüzlük çelişkisinden güce ulaşmalıyım, büyük anlayışsızlıktan anlayışa, ilkesizlikten ilkeye, yol yöntem tutturamamaktan yol yöntemi belirlemeye, ilişkisizlikten ilişkiye, her türlü araç gereç yoksunluğundan araç gereç oluşturmaya, ne gerekiyorsa, ne kadar yoksunsak, ne kadar ilerlememiz gerekiyorsa onu görme, değerlendirme ve yapma tarzına ulaşmanız gerekiyor.

Bir çoğunuza bakıyorum; 'dağıt, harca, gasp et' yaklaşımlarını sergiliyor. Bu kimin tarzı? İşgalcinin tarzıdır! Sana ne söylediyse boynunu salla, ne verdiyse 'allaha şükür' de; bu kimin tarzı? Kölenin! Biz bu tarzlarla savaşarak gelişiyoruz. PKK mükemmelliği arama hareketi, kendisine dayatılan her türlü aşağılanmayı, horlanmayı, çirkinliği aşma hareketidir. Ruhta, bedende, düşüncede yetkinliği, güzelliği yakalama hareketidir. Sen sadece lafını ediyorsun veya şeklen öyle olduğunu sanıyorsun; özünde bunun ciddi bir çabası yok. Bu ciddi bir çelişki, ama öyle olduğunu sanıyorsun. Bu başa bela olmadır, öyle olmadığı halde öyle sanma, öyle sandığı için de isteme, hata yapma, her türlü dayatmada bulunma. Yaygınca yaşanan diğer bir çelişkiniz de budur.

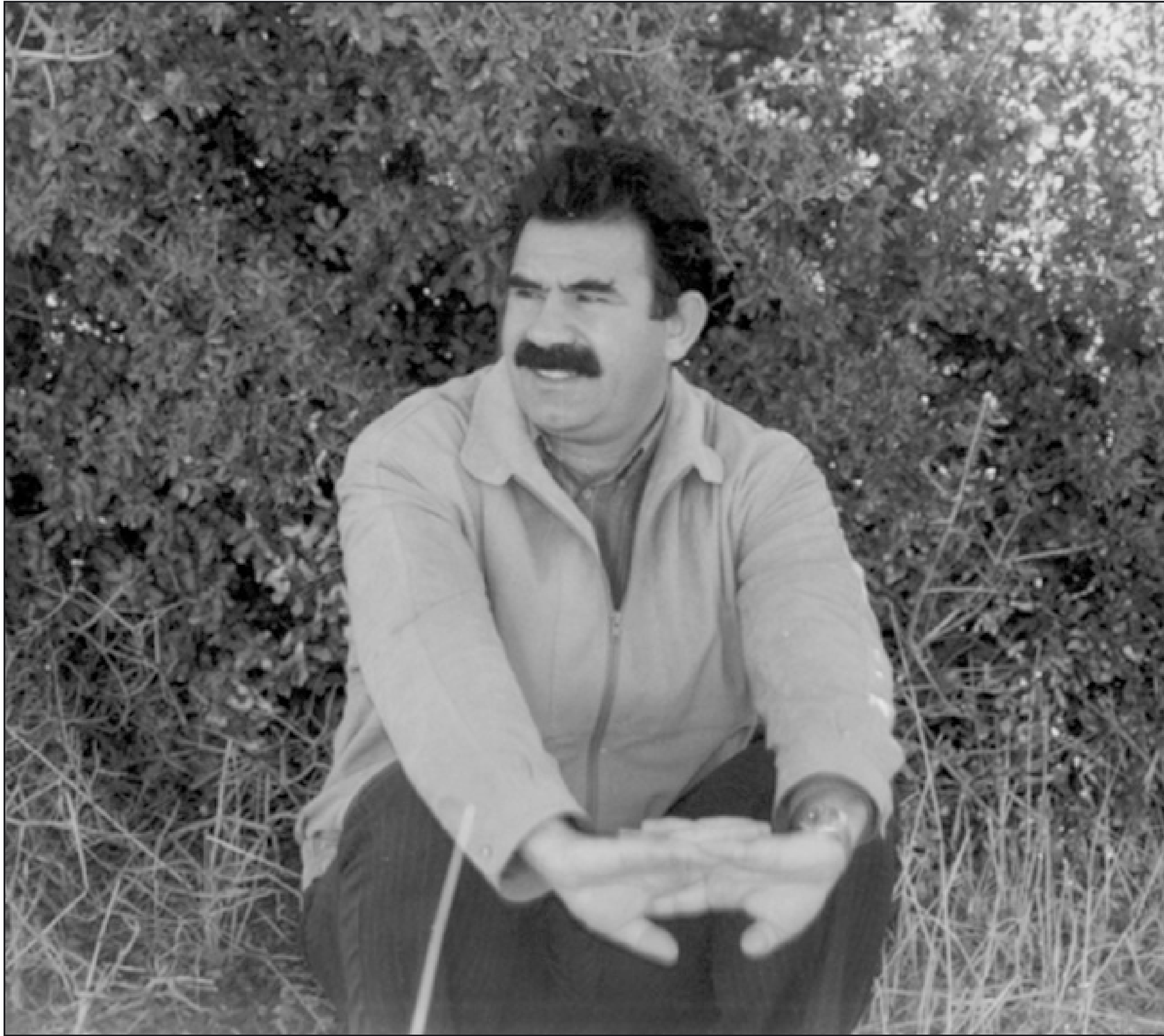
Bütün bunlara cevap için, bizi incelemelisiniz. Önderlik tutkularınıza saygımız var, komutanlık istemlerinize, taleplerinize yüksek değer biçiyoruz. Ama bu nasıl olmalı sorusunu da sormalıyız. Halk önderliği, cephe önderliği, gerilla önderliği, sanat önderliği hemen her sahanın lojistik önderliği nasıldır? İnsan bir soru sormalı ki, cevapla yürüyebilsin.

Benim tarzım çok yüksek veya hızlı düşünme, pratiği onunla gözlemedir. Bazıları saatlerce, günlerce düşünür ve ancak günlerce sonra yapar. Benim ki belki de birkaç dakikada olur biter. Hızla düşünme ve hızla yapma nedir? Tempodur, tarzı tutturmadır. Bu, oldukça kendi içinde ustalaşmadır. Hangi işe el atarsa, onun tarzını yakalamadır; hangi işe koşarsa, hangi ortama girerse, ona göre şekil alma, şekil vermedir. Büyük bir hassasiyetle, duyarlılıkla kendini ifade eder.

Siz bir ortama gidiyorsunuz, aylarca sonra geliyorsunuz; "üç ayda ortamı tanımaya çalıştım" diyorsunuz. Benim ortamı tanımam, üç ayda değil, üç dakikadadır. Bu kadar ortamı geç tanıyorsanız, tarzınız da üç ay sonra gelir. Düşmanın dayatmaları var, o hızlı çalışır, sonradan düşündüğünüzü daha yapmadan toz duman olursunuz. Temposu, tarzı yok. Düşünüyormuş, yapmak istemiş; bunlar lafta kalan şeylerdir.

Neden tempo gereklidir? Düşünün; arkadan ağzı alev saçan bir yaratık, bir canavar gelip seni yakalayıp, yutacak, yani barbar düşman gelir seni yutacak. Ben bütün yeteneklerini ayaklandırıp bir yerde tempoyu tutturamazsan, mideye gitmek üzeresin demektir. Herhangi bir yürüyüş seni canavara kaptırır. Bol bol anlatıyor bizim gerillalarımız veya en canavarlarla karşı karşıya savaş içinde olan birimlerimiz; nasıl araziyi kullanmamışlar, nasıl hareket tarzını tutturamamışlar... Bu iki sözcük çok etkili; 'hareket tarzı tutturulamadı, araziye oturtulamadı." Düşman tekniğiyle, yöntemiyle, özel savaşıyla, seni yutacak durumda. Temposu yok, tarzı yok. Hareketi hızlı değil, tarzı yok. Çünkü ortamı değerlendirememiş. Tabii ki gidersin. Tempoyu, tarzı tutturmamaktan ötürü ne kadar gidiyorsunuz. Bir dağı bile değerlendiremezsen, bir hareket hızını bile değerlendiremezsen, nasıl yaşayacaksın?

Benim tarzım biraz farklı. Bütün diğer önderliklere bakalım, zaten başından beri ipi düşmana ulaşmıştır. Bir yerlere bağlıdır. Benim durumum, şimdiye kadar da öyle değil. Şu anda kendi ipimi kendi elime almışım, tarzımı tutturmuşum. Düşmana yakalanmamak budur. Bundan sonra yakalanıp yakalanmamak da o kadar önemli değil. Şimdiye kadar ki yürüyüş, yakalanmama yürüyüşüdür, koşusudur. Niye bunu inkar ediyorsunuz? Kendinizi düşünün. Sizde bu tarz var mı? Düşünceniz ne kadar hızlı? Aniden tedbiriniz, ortamı seçişiniz yok. Ondan sonra da bütün bunlar karşısında karşılaştırıldığında, yapılacak hesaplara göre düşmana yutulmamız işten bile değildir.

Köylere iniyorlar, evlerde yaşamayı seviyorlar, hatta duyguları, tutkuları da varmış. Sen başından kaybettin. Benim yalnız bu yönlü bir özelliğimi düşünelim; evlerde nasıl kalıyorum, duygularım nasıl? Ama sizin gibi ağır, keyfi, bir sigara içiminden tutalım bir yemek yiyiş tarzına kadar, bir dosta gidinceye kadar canları sohbet etmeyi istiyor, aylarca, günlerce ediyorlar da. Hatta bir duygusu var bırakamıyor. Eğer bunlarla yürümeye kalkışırsanız, düşman bir nevi gırtlağınızdadır. Sizi yönlendiren duygular bile sizi yenmeye kafidir. Benim ki nasıl gelişiyor? Her ilişkiye kaç dakikada cevap, her kişiyle konuşmaya kaç dakikalık süre bellidir. Sizde ölçü var mı? Hiç biriniz bu konuda 'şuraya şu kadar dakika, şuraya şu kadar süre tanıyorum' demiyorsunuz. Keyfiniz ne kadar istediyse. Ondan sonra düşman bir günde götürüyor.

Birçok özelliği daha sayabilirim. Vuruş tarzı da hayli öğreticidir. Benim herhangi bir şekilde ele aldığım bir ilişki, bir düşünceye ne kadar değer vereceğim çok önemlidir. Bir işe el atmak, ondan ne koparacağım çok önemlidir. Ve hepsi de el atmak, koparmak demektir. Düşünce demek, ilgili bir iki noktayı açıklığa kavuşturmak demektir. İlişkiye uzanmak demek onu kazanmak demektir. Köy olur, herhangi bir topluluk olur, herhangi bir ilişki kazanmak esastır. Bakın kendinizinkine ellerinizi attığınızda, avucunuzda hiçbir şey, hatta çoğunluk boşa gidiyor. Sizin vuruş tarzınız kuma elinizi daldırış tarzı gibidir. Kuma nasıl süzülür, geri düşür eliniz boş kalırsa, bir çok ilişkiye el atış tarzınız böyledir. Dolu dolu alamıyorsunuz.

Düşüncesi olmayanını dili de olmaz

Nereye girdiniz, ne kopardınız? Eylemde, örgütlenmede, propaganda da yok, koparış tarz olmaktan çok uzak. Ben öyle değil kesinlikle her gün, her ilişkiye mutlaka yaklaşırım. Adeta bir kuşun gagası veya bazı etkin kuşlar gibi, onların dalışı gibi, süzülür, dalar, koparır, yükselir, giderim. Siz bu konularda önderlik üslubunu tutturmuş musunuz? Rastgele atarsınız, vurduysa vurdu, gerisini hesap etme bile yok. Sıradan silah vuruşlarınızı göz önüne getirelim; roketatarları nasıl kullanıyorsunuz, mermileri nasıl kullanıyorsunuz? Geçen gün bir yerde okudum; "bazı PKK'lilerin önüne bir fil bile koysan vuramazlar, general nasıl olacaklar" diyor. Abartma da olsa bir gerçeği ifade ediyor, son zamanlarda silahlarımızı nasıl kötü kullandığınızı gösteriyor. Adamlarımızı nasıl kullandığınızı gösteriyor.

Hemen hemen birçok özellikle önderlik tarzı olmaktan uzaksınız. Bir çoklarının dili anlaşılmaz, kaçırtır, hakim değil konuya. Konuya hakim olmadıktan sonra neyi benimsetebilirsin. Hiç konuşma gereği duymaz. Devrimci ajitatör, propagandacıdır, onun sürekli konuşan bir makine olması gerekir. Bazen saatlerce iki kelimeyi çıkartmak için uğraşıyorsunuz. Ondan nasıl militan olur, parti ajitatörü, propagandacısı olur? Dili de ancak kaçırtır. Belli ki dağınık, düşüncesi de yok. Düşüncesi olmayanını dili de olmaz. Gereğini bile duymuyor. Yüzde doksan beşinizin sağlam bir hitap gücüne kavuşmak istediğinizden kuşkuluyum. Böyle bir gereği duymaz.

Birçok temel devrimci militan özellikle alay ediyorsunuz. Örgütsel özellik, yönetme özelliğine doğru dürüst sahip çıkan bir kişi yok. Birimlerin başına veriyorsunuz, bütün yaptığı, uyguladığı bastırmacılıktır. Kişiliği ne kadar şekilsiz, güdükse, diğerini de o kadar şekilsiz güdük hale getirme, güdüsüz hale getirme veya güdülerine alet etme var. Komutanlıkta, özellikle birim sorumluluğunda çok çarpıcı ortaya çıkan bir tarz var; kendine benzeştirme, önderlik ölçülerinin çok gerisinde geri özelliklere boğma!.. İnanılmaz bir şey, 'ben adam olmadım, birimi de adam etmem' yaklaşımı var.

Şu anda PKK'nin önderliğine oynayanların en büyük çıkmazlarından birisi bu. Orta kademe komutanlığının, önder kişiliğin birimleri gelişmeye kapatması var. Bin bir emekle oluşmuş savaşım değerlerine çok tehlikeli bir karşı dayatma var. Aslında inceledik; bunun altında düşman etkisi, feodal etki her türlü kişi zayıflığı büyük rol oynuyor.

Bir birimi oluşturmak, ona önce cesaret vermek, ona araç gereç vermek, onu güvenilir bir topluluk haline getirmek için ne kadar büyük bir çaba, büyük bir maharetle bir gelişmeyi ortaya çıkarıyoruz. Bazı sözde komutanlar bunu dağıtıyor. Bu büyük bir çelişki! Ben küçük bir topluluğu bilinçli hale getirmek için nasıl saatlerce konunun üzerinde dönüp dolaşıyorum, bunlar tam aksini yapıyor. Ne bir laf ediyorlar, ne aydınlatıyorlar, ne bilinçlendiriyorlar, ne mevzilendiriyorlar, ne tempoya, ne de vuruşa kavuşturuyorlar. Ondan sonra da "ben" deyip duruyorlar. Sen eski ağadan daha beter bir koca ağasın! Hatta o bile değilsin bir baş belasısın! Hiç komutanlık öyle olur mu?

Tekrar belirteyim ki, kendi gerçeğinize, kendinize doğru bakın. Benzeştirseniz, bütün PKK'yi kendiniz gibi yapsanız bile bizi uyuşturamazınız? 'Benden ötesi bir gelişme olmayacak veya herkes bana benzeşecek, ben de etrafımdakilere benzeşeceğim, bütün PKK'yi de böyle benzeştireceğim' diye düşünmeyin sakın. Benim tarzımı böyle boğuntuya getirecekler, tempoyu durduracaklar, tarzı bozacaklar ve farklı bir PKK'yi ortaya çıkartıp yaşayacaklar. Bu mümkün mü? Akıllı olmak gerekir, bu durum kime yarar? PKK'yi böyle bir PKK haline getirmek kime hizmet eder? Bu en değme kontra faaliyetidir. PKK'nin inkarı demektir. PKK adına, önderlik adına, önderliğin inkarıdır bu.

PKK eğer az çok kendini örgütlemiş bir hareketse, bazılarının PKK inkarcılıkları kaybetmeye mahkumdur. Ama ucuz PKK'lilik, ortamı hızla kendine uyarlama, uydurma, geçer yol oluyor. Her işbirlikçi bunu böyle dener, düşman bunu körükler. Ama savaşan önderlik gerçeğiyle çelişir. O zaman da burada acı duymayacaksın. 'Neden benim paşa keyfime bu dayatılıyor?' demeyeceksin. Burada paşa keyfi yok! Burada senin keyfin yok! Burada bir önderlik gerçeği var. Neye dayanarak ortaya çıktığını bileceksin, neyin ürünüsün, onu anlayacaksın. Size tabancanın hikayesini anlattım, size ilk ilişkinin nasıl olduğunu gösterdim. Bütün bunları bir tarafa iteceksiniz, bu köy ortasında elini sallayarak kendine yer açan ağa tavrı gibi bir tavır izleyeceksiniz. Bu bize söker mi? Provokasyona alet olacağınıza kaçın, ne yaparsanız yapın. Bu örgüt tedbirini almış, bu Önderlik buna karşı biraz panzehiri sunmuş. Uyanık olun, ölmeyin.

Kendimi tanıtmaya çalışıyorum. Şöyle bağlı olun da demiyorum. Tanıyın, katılın. İsterseniz "bir çılgınsın" deyin, isterseniz "çok çok farklı birisin" deyin, ne derseniz deyin. Böyle bir olayla karşı karşıyasınız. Nasıl düşünür, nasıl yaşar, nasıl savaşır, neye nasıl anlam verir, neyi nasıl karşılar, neyi nasıl ele alır, neyi nasıl onaylar, neyi nasıl reddeder? Kısaca her an, her yerde kimi nasıl düşman bilir, kimi nasıl dost bilir, kimi nasıl sevmez, kimi nasıl sever, kimi nasıl ayak altı eder, kimi nasıl yüceltir? Bütün bunları biraz anlamaya çalışacaksınız. Arkadaş oluyorsunuz, yoldaş oluyorsunuz; bunun adı bunları biraz bilmekten geçer.

Hepinizin bazı nasıllarına kendimi uydurmaya çalışıyorum, ama genel ölçüler biraz uygunsa erdem, şeref, onur diye tabir edilen bazı onurlu şeylere, insanın hoşuna gidebilecek, saygı duyabilecek durumlara uygunsa kendimi uyarlarım. Ama bile bile kaybımıza kendine uyarla derseniz, kendimi geri çekerim, karşı tavra yönelirim. Hepsi önderlik dağarcığında bir yerde asılı durur, bileceksiniz. 'Biz ailemizde, düşman okullarında öğrenemedik, biz PKK'yi böyle sanarak gelmedik' derseniz, ben tekrar size açıkça söylüyorum; bu iş böyle başladı, böyle yürüyor.

> "Başarma olayı yaşam gerekçenizdir. Bütün kaybettiklerimizi kazanma ve ancak bununla yaşanılabileceğini bilerek, bütün bu düşmanın gerek direkt, gerekse dolaylı dayatıp bizi böyle Önderliksel bir konumdan düşürmeye çalıştığı bir döneme, siz de aynen böyle Önderlik gerçeğini dayatarak, bu dönemi, emeğin sahiplerinin lehine, bir halkın lehine ve düşmanın aleyhine kapatmayı bileceksiniz. PKK denilen olay biraz da budur. "

Devamı sayfa 31'de

Kongra Gel Başkanı Zübeyir Aydar ile son siyasal gelişmelere ilişkin yapılan röportaj

HALKIMIZ ÖNDERLİĞİ İÇİN AYAKTADIR

***Serxwebûn:** Irak Geçici Anayasası'nın kabulü bölge için ne tür yenilikler getiriyor ve Kürtlerin statüsü ne gibi değişikliklere uğrayacak?*

Zübeyir AYDAR: Geçici anayasanın kabulü Irak'ta, Ortadoğu'da ve Kürdistan'da yeni bir durumudur ve beraberinde birçok yenilik getiriyor. Öncelikle Irak üniter bir yapıdan federal bir yapıya geçiyor. Tek parti ve tek şef diktatörlüğüne dayalı totaliter bir sistemden, eksik yanlarına rağmen çok partili demokratik bir sisteme doğru yol alıyor. Bu, yeni bir Irak demektir. Bu, 20. yüzyıl statükosunun önemli bir ayağının kırılması ve bu statükonun aşılmasının başlangıcı demektir. Ortadoğu açısında da ilk defa bir Ortadoğu ülkesi demokratik federal bir sisteme geçiyor. Bu bölge için yeni bir olay ve birçok önemli gelişmeyi beraberinde getirecek yeni bir durumdur. Bunun bölgeye olan etkisi ileriki süreçte görülecek ve değişime katkısı büyük olacaktır.

Kürdistan ve Kürtler açısından da yeni bir durumdur. Otonomiden federasyona geçiş anlamına geliyor. Anayasal düzeyde Kürtler için ilk defa federasyon kabul görüyor. Eksikleri vardır, tüm Güney Kürdistan'ı kapsamıyor, şimdilik Süleymaniye, Hewler ve Duhok vilayetlerini içine alıyor. Bu üç vilayet açısından ileri düzeyde bir federasyonlaşma sistemi getiriyor. Bu önemli, tabi ki bu geçici anayasa bütün sorunları çözüm getirmiyor, sadece prensipleri ortaya koyuyor. Daha önce Saddam'ın denetiminde olan bölgeler, başta Kerkük, Musul ve etrafı, Xanıqin ve çevresi, o bölgelerin statüsü henüz netleşmemiştir. Buralara bu noktalara ilişkin de bazı prensipler koyuyor, bu da önemlidir. Tabii Araplaştırılma çerçevesinde başka yerden getirilen Arap nüfusunun kendi yerlerine dönmesi, yerlerinden, yurtlarından edinen Kürtler ve diğer halklardan insanların tekrar yerlerine dönmesi, ondan sonra bir nüfus sayımının yapılarak, buna göre seçimlere gidilmesi, nüfus sayımı yapıldıktan sonra, bu bölgelerin statülerinin belirlenmesi şeklinde dile getiriliyor. Teorik olarak olumlu gelişmelerdir. Fakat bir bakıma Kerkük sorununu çözümünü ileriki bir sürece, 2005-2006'lara erteliyor.

Bu açıdan o konu halen tartışmaya açık ve muğlak bırakılmıştır. Bazı temel yaklaşımlar konulmasına rağmen, o konu ertelenmiştir. Irak'ta bilindiği gibi geçmişten beri sorunlar daha çok Kerkük üzerinden çıktı. '70 ateşkesi ve anlaşmasının '74'te bozulması, Kerkük sorunundan kaynaklandı. Kerkük'ün statüsünün nasıl olacağı üzerindeki tartışmalar ve bu konuda uzlaşmanın sağlanamaması nedeniyle, '74 savaşı ve savaş sonrasındaki yıkımlar geldi. Şimdi halen bu sorun halen çözümlenebilmiş değil ve –Kerkük, Musul, Xanıqin ve çevresinde– halen bir çatışma tehlikesini taşımaktadır. Bu sorun şimdi ertelenmiştir. Ben şunu söylemiyorum, bu sorun hemen çözülmeliydi, –gönül isterdi ki, şimdi çözülsün– çünkü şu anda henüz Irak yeniden oluşurken, kurulurken, devlet yeniden şekillendirilirken, bu sorunların da bu temel yasayla çözülmesi daha uygun olurdu. Belki de imkanlar ve tartışmalar farklı seyre gittiği için ertelenmiştir. Bu yönden sakıncalı bir durum var, ileride bunun sorun olmaması için çalışmak gerekir. Bu adı geçen yöreler tarihi Kürdistan'ın, Kürdistan coğrafyasının bir parçasıdır. O bölgeler de Kürt olmayan başka halklar, Asuri-Keldani halkı, Türkmenler, kısmen de Araplar yaşıyor. Bunların burada yaşamış olmaları bu coğrafyanın ismini değiştirmiyor. Coğrafya tarihi olarak Kürdistan'ın bir parçasıdır. O halklar uzun bir süre burada Kürtlerle birlikte yaşamışlardır. Bu bir tarihi olgudur. Bu açıdan Kürdistan coğrafyası tanımlanırken bunun göz önünde bulundurulması gerekir.

Tabii ki, biz Kürtler milliyetçi yaklaşım yerine, daha çok halkları birbirine yaklaştıran, herkesin haklarına saygı duyan demokratik yaklaşımı esas almalıyız. Çağdaş demokratik bir yaklaşımı esas almamız gerekir derken, haliyle benzer bir yaklaşımı karşımızdan da bekliyoruz. Ortadoğu'da en önemli sorunlardan birisi de, etnik sorunlara yaklaşımlar sorunudur. Bu konuda inkarcı temelde, ya da başkalarının haklarını gasp temelinde yaklaşımlar çatışmalara götürüyor. Sorunlar büyük ölçüde buradan kaynaklanıyor. Kerkük sorunu bir Kudüs sorununa benzememeli, Kerkük bir barış şehri olmalı. Orada yaşayan herkesin barış içerisinde bir arada yaşayabileceği ortamı yaratmayı esas almalıyız. Irak veya Ortadoğu Balkanlaşmamalı. Halkların eşitçe, bir arada hak eşitliği temelinde beraberce, birlik temelinde yaşamasını öngören demokratik bir yaklaşım esas alınmalıdır. Bu açıdan Kürtler açısından bu geçici anayasanın kabulü bir kazanımdır. Böyle görmek gerekiyor. Fakat tabii ki sorun bitmiş değil, çözüme ulaştırılmış değil. En önemli sorunlar, –özellikle geçmişte Saddam'ın denetiminde olan o bölgelere ilişkin sorunlar– Kerkük sorunu ertelendiği için de, çok daha dikkatli, çok daha hesaplı ve çözümleyici bir yaklaşım sergilemek gerekmektedir. Tedbiri elden bırakmadan, 'yani her şey bitmiştir, bir geçici anayasa kabul edildi, federalizm kabul edildi' demek yeterli bir yaklaşım olmaz. Çünkü sorun henüz tam olarak çözülmemiştir.

– KONGRA-GEL Gel bu anayasaya, Güney Kürdistan ve Irak sorununa nasıl yaklaşıyor, ne gibi çözüm önerileri sunuyor?

– Bu geçici anayasa metnini değerlendirirken, halkların hakları açısından bir de temel demokratik haklar açısından yaklaşım sorunu var. Özellikle medeni hukuk ve aile hukuku konularında, islam hukukunun esas alınacağı, referans alınacağı ve tabii demokratik ilkelerin de referans alınacağı belirtiliyor. Şimdi bu toplum yaşamında, önümüzdeki dönem açısından önemlidir. Kuşkusuz Irak'ta yaşayanların büyük çoğunluğu müslümandır. Irak bir islam ülkesidir. Müslümanlık 1300-1400 yıllık geleneklerle yoğrulmuştur. Bunu inkar etmek mümkün değil. Ama esas alınan ölçülere baktığımızda özellikle medeni hukuk, kadın hakları konusunda önümüzdeki dönemde sıkıntılar oluşacaktır. Esas anayasanın ve kanunların hazırlanmasında sıkıntılar çıkma durumu var. Hazırlanan anayasa metninde –ki 25 kişilik geçici hükümet konseyinin yapısı göz önüne alındığında– onun içindeki islami örgütlerden gelenlerin bu konudaki ağırlıkları, mezhepsel yaklaşımlar, önümüzdeki süreçte, medeni hukuk ve aile hukuku konusunda sıkıntıların yaşanacağını gösteriyor. Bu geçici anayasa metni de böyle bir şeye zemin hazırlıyor. Şu an mesela Irak'ta hiçbir resmi görevi olmayan Ayetullah Sistani ismindeki bir din adamı var. Büyük etkinliğe sahip bir şahsiyettir. Bazı şeyler onun onayından geçmek durumuyla karşı karşıya kalıyor ki, bu da insanı endişelendiriyor. Kendisi kuşkusuz bir halk önderidir. Saygıda duyarız. Fakat kanuni bir yetkiye sahip olmayan, seçilmemiş, böyle bir biçimde her şeyi bir din ve mezhep süzgecinden geçiren bir yaklaşım da Irak'ın geleceği açısından tehlikelidir. Bu açıdan bu anayasaya ilişkin böyle sakıncalı durumlar söz konusu. Şimdi demokrasinin prensipleriyle, islam dininin prensipleri nasıl uyuşturulacak? Bunu önümüzdeki süreç belirleyecek. Fakat böyle bir tehlikeyi de görmek gerekiyor.

Bizim KONGRA-GEL olarak yeni ve demokratik bir Irak istiyoruz. Eski Irak'tan çok farklı demokratik değerlere sahip çıkan, halkların kardeşliğini ve eşitliğini esas alan bir Irak olmalı bu. Eski Irak diktatörlüğe dayalıydı. Ondan önceki süreç –yani Osmanlı işgalinden sonraki süreç– krallıktı. Krallığı bir askeri darbeyle deviren Baascılar, Saddam Hüseyin liderliğinde 35 yıllı aşan bir diktatörlük kurdular. Biz diktatörlükle yönetilen üniter bir Irak yerine demokratik federal bir Irak diyoruz. Bu bizim temel yaklaşımımızdır. Eski Irak üniter bir devletti. Her şeyi merkezden idare eden, yerelin iradesini tanımayan bir durum söz konusuydu. Biz üniter yapı yerine, federal bir Irak istiyoruz. Eski Irak, kendi içinde Kürt sorununu bastırıyordu. Kürt sorununa yaklaşımı bastırmacıydı. Bizim bu konudaki temel yaklaşımımız, Kürt sorunu konusunda bastırmacı değil, diyalogla, demokratik kriterler çerçevesinde çözüm üreten bir sistemin oluşmasıdır. Ki, şu andaki uygulamada ona doğru gidiyor. Eski Irak Kürt sorununu bastırdığı gibi, kendi dışında anti Kürt ittifaklara giriyordu. Yani Türkiye, İran, Suriye ile sürekli bir arada idi. Geçmişte Sadabad Paktı, Bağdat Paktı dedikleri, yani Türkiye, İran ve Pakistan ile yaptıkları anti Kürt ittifaklar vardı. Sonra tabii Irak çekildi. Sonra bu CENTO biçimine dönüştü. Ama Irak Kürt sorunu konusunda sürekli Kürdistanı işgal altıda tutan devletlerle anti Kürt ittifaklara giriyordu. Biz yeni Irak'ın bu politikanın tersini yürütmesini istiyoruz.

Bu ülkelerle anti Kürt ittifaklara girmek yerine, bu ülkelerdeki Kürt sorununun çözümüne katkı sunan bir Irak istiyoruz. Yani yaklaşımımız bu. Kendi içerisinde Kürt sorununu çözmüş, kendi dışındaki Kürt sorununun çözümüne katkı sunan bir yeni Irak yaklaşımı içindeyiz. Böyle bir yaklaşım, ne Irak'ta yaşayan diğer halkların aleyhinedir, ne Kürtlerin, ne Arapların, ne Asurilerin, ne de Türkmenlerin aleyhine değil genel Irak halkının çıkarınadır.

Eski Irak Ortadoğu'da bir diktatörlük örneğiydi. Yeni Irak Ortadoğu'da bir demokratik yapılanma örneği oluştursun. Yani bizim beklentimiz budur. Yaratılan yeni Irak, hem kendi içerisinde demokratik olmalı, hem de Ortadoğu'nun demokratikleşmesin de katkı sahibi olmalı ve örnek bir ülke haline gelebilmelidir. Bizim açımızdan burası önemli bir sahadır. Hem Kürdistan'ın güney parçası Irak'ta hem de Irak, Mezopotamya toprakları üzerinde kurulmuş en eski medeniyetlere beşiklik etmiştir. Bilindiği gibi Mezopotamya ilk uygarlığın gelişip, serpildiği yerdir. Biz şu anda hareket olarak Başkan Apo'nun Demokratik Uygarlık Manifestosu çerçevesinde, *"Demokratik Ekolojik Toplum"* yaklaşımı çerçevesinde sorunlara yaklaşmaktayız. Bunun en önemli uygulanma zemini bu topraklardır, Mezopotamya topraklarıdır. Başkan Apo'nun AİHM'me sunduğu savunmasında, ortaya koyduğu çözümleme bir nevi Mezopotamya, ve Ortadoğu çözümlemesidir. Yalnız bir Kürdistan çözümlemesi değil. Kürdistan sorununa çözüm buluyor, Ortadoğu sorununa çözüm buluyor, dünyaya yeni bir model sunuyor. Bu da demokratik uygarlıktır. Bu açıdan Irak'ta böyle bir zeminin olduğu, ve bunun bu çerçevede örnek bir Irak ortaya çıkarabileceğini söylüyoruz. Bizim çabamız bu yöndedir. Çözüm önerimizde bu yöndedir.

– ABD'de yapılacak seçimlerin Ortadoğu'ya etkileri nasıl olacak?

– Amerika da bu yıl kasım ayında seçimler yapılacak. Şu an başta olan Bush ekibi, birçok konuda Ortadoğu'yu gündemine almış durumda ve Ortadoğu da radikal değişimler istiyor. Kendileri dile getiriyorlar; biz demokratik bir Ortadoğu istiyoruz, ki buna –Büyük Ortadoğu Projesi (BAP)– diyorlar. Bunu ileriki değerlendirmemizde açacağız. Amerika aktif bir müdahaleyle değişim istiyor. Eğer tabii Bush yönetim seçimlerde kazanırsa bu politikasını sürdürecek. Ama

"Amerika'nın şimdiki yaklaşımına baktığımızda, Başkan Apo'nun teorisini çağrıştıran yanları epey var. Ama o kadar derinlikli değil. Başkan Apo bu konuda, halkların çıkarları ve bölgenin ihtiyaçları çerçevesinde yaklaşım gösteriyor. Ve dünyaya bir model sunmaya çalışıyor. Amerika ise daha çok Batı'nın çıkarları çerçevesinde bir yaklaşım gösteriyor. Onların yaklaşımı iyi bir Ortadoğu olsun, Ortadoğu halkları rahat yaşasın esasından değil, daha çok kendi çıkarlarına hizmet eden bir değişim istiyorlar."

eğer Bush yerine Demokratlar gelirse, temel politikalar çok değişmese de, nüans değişiklikler, farklı yaklaşımlar ortaya çıkacaktır. Demokratlar ile Cumhuriyetçiler aynı şeyleri uygulamayabilirler.

Fakat Amerika'nın temel stratejileri değişmez. Temel stratejilerinden birincisi, İsrail'in güvenliğidir. İkincisi, petrol bölgelerin güvenliğidir. Üçüncüsü ise, bölgenin Amerika çıkarlarına göre yeniden dizaynıdır. Çünkü şu anki statü Amerika çıkarlarına, Batı çıkarlarına aykırıdır. Bu konular da çok temel stratejik değişim olmaz. Ama sorunları çözümü konusunda farklı yaklaşımlar olabilir.

Kuşkusuz Amerika seçimleri bu konuda bir etkide bulunacak. Şimdiden seçimlerin sonuçları üzerine bir şey söylemek mümkün değil. Tekrar söylüyorum, şimdiki ekip kazanırsa mevcut program olduğu gibi sürecek, ama demokratlar kazanırsa mevcut programda bazı değişiklikler olabilir, fakat farklı yöntemlerle uygulanacaktır. Bu yönünü böyle görmek mümkün. Genel bir stratejik yaklaşımda bir değişiklik beklemiyorum.

– ABD'nin Büyük Ortadoğu Projesi ne gibi sonuçlar yaratacak. Bu proje nasıl ortaya çıktı? Bu projenin uygulanabilirlik düzeyi nedir?

– Büyük Ortadoğu Projesi, mevcut Amerika yönetiminin, –bunlara neo muhafazakarlar deniyor– Bush ekibinin ortaya attığı bir tezdir. Tabii bunun öncesi var. Bu bizim yaklaşımımızı da çağrıştıran bir olaydır. Bundan önce Başkan Apo'nun ortaya koyduğu, "Demokratik Ortadoğu Birliği" tezi var. Yani sorunların çözümünü demokratik uygarlıkta gören ve Ortadoğu'yu bu konuda çıkışa çağıran, dünyaya yeni bir medeniyet sunmaya çağıran ve onun zemininin Ortadoğu da olabileceğini söyleyen bir yaklaşımdır Başkan Apo'nun yaklaşımı. Amerika'nın şimdiki yaklaşımına baktığımızda, Başkan Apo'nun teorisini çağrıştıran yanları epey var. Ama o kadar derinlikli değil. Başkan Apo bu konuda, halkların çıkarları çerçevesinde, bölgenin ihtiyaçları çerçevesinde yaklaşım gösteriyor. Ve dünyaya bir model sunmaya çalışıyor. Amerika daha çok Batı çıkarları çerçevesinde bir yaklaşım gösteriyor. Onların yaklaşımı böyle, iyi bir Ortadoğu olsun, Ortadoğu halkları rahat yaşasın esasından değil, daha çok kendi çıkarlarına hizmet eden bir değişim istiyorlar.

Amerika'nın geçmiş yüzyıldaki tutumu, Ortadoğu'daki bütün gerici, diktatör, dini rejimlerin hepsini destekleyerek, besleyerek, anti komünist, anti Sovyetik güçleri hepsini destekledi. Bu açıdan bölgede diktatörlükler, dini rejimler, krallıklar, beylikler, oligarşilerin gelişmesine yardımcı oldu. Bu soğuk savaş döneminin siyasetiydi. Soğuk savaş dönemi stratejisinde anti Sovyetik tüm öğeleri öne çıkarıp, askeri, ekonomik, siyasi, diplomatik, olarak destekleme, eğer bir bölgede bir demokratik gelişme varsa hepsini askeri olarak bastırma yaklaşımı vardı. Şimdi soğuk savaş dönemi sona erdi, Sovyet tehlikesi ortadan kalktı. Bölgedeki bu rejimler eski alışkanlıklarını sürdürüyorlar. Kendilerini yenilemeden eski sistemle yaşatmaya çalışıyorlar. Krallıklar, beylikler, dini rejimler, diktatörlükler, oligarşiler kendilerini aynı biçimde sürdürmeye çalışıyorlar. Bu hem bölge de rahatsızlık yaratıyor. Hem de halkların tepkisini çekiyor. Halk bu rejimlerden rahatsızdır. Hem de bu rejimler sermaye içinde bir engel oluyor. Çünkü böyle tel örgülerle çevrili sınırlar, serbest dolaşımın rahat olmadığı, hukukun uygulanmadığı, –ki bu rejimler keyfi rejimlerdir, hukuka dayalı rejimler de değiller– keyfiyetin egemen olduğu bir yerde sermaye rahat dolaşamaz. Bu aynı zamanda global sermayenin önünü kesen bir yaklaşımdır. Bundan da rahatsızlıklar var.

Bu rejimler gittikçe İsrail için de tehlikeli oluyor. İsrail kendisini böyle bir coğrafyada güvenlik içinde göremiyor. Bu rejimler petrol bölgesini koruyamaz duruma geldiler. Petrol için tehlikeli duruma geldiler. Bu rejimler Amerika açısından da artık miatlarını doldurmuşlar. Bu rejimleri daha fazla böyle desteklemek, ayakta tutmak Amerika çıkarlarına da aykırı bir durum halini aldı. Yeni dünya düzeninde bu rejimlerin değişmesi gerekiyor. Çünkü bu rejimler bu haliyle terör üretiyor. Yani hem sermayenin rahat ve serbest dolaşımı açısından hem de kendi halkları açısından rahatsızlık yaratan rejimlerdir. Halklar bu rejimlerden rahatsız ve tepkilidir, çünkü kendi halkının sorunlarını bile çözemiyorlar. Fakirlik, umutsuzluk onları radikalizme sevk ediyor. Radikal dini örgütler tabanını bu tür ortamlarda sağlayabiliyor.

Bunlarla birlikte Ortadoğu'da kimlik arayışı olan ve Batı karşıtı genel bir hareketlenme başlıyor. Bu beraberinde Batı'nın çıkarlarını tehdit edebilecek, örgütlenmelerin –El-Kaide, İslami Cihad, Hamas vb– gibi oluşumların ortaya çıkmasına sebep oluyor. Bunlar Amerika çıkarlarına aykırı hususlardır.

Amerika artık bu eski sistemleri ayakta tutmaktan, bu rejimleri desteklemekten vazgeçti. Çünkü bunlar Amerika çıkarlarına hizmet etmiyor, çıkarlarını tehdit ediyor. Bu nedenle yeni bir yaklaşım, Batı tipi demokratik ilkelerin geçerli olduğu, radikal islam yerine ılımlı bir islam modelinin uygulandığı, serbest piyasanın ve serbest ticaretin sınırsızca yapılabildiği bir Ortadoğu istiyor. Ortadoğu'daki mevcut sorunların diyalog yoluyla çözüldüğü yeni bir yaklaşım getirmeye çalışıyor. Bir nevi şimdi demokratik Ortadoğu yaklaşımını sergiliyor. Kendisi açısından bununla demokratikleşen bir Ortadoğu'da, sorunların diyalogla çözüldüğü yerde, İsrail'in güvenlik sorunu ortadan kalkar, bölgede sermaye daha rahat dolaşır, çıkarlar daha fazla gelişir. Bu rejimlerden kurtulduğu için de halkın tepkisi azalır. Terör üreten bir ortam olmaktan çıkar. Petrol güvenliği sağlanmış olur. Bütün bu konulara kendi çıkarları gereği yaklaşım sergiliyor.

Bu rejimlerin değişmesi bizimde talebimizdir. Sonuç olarak; farklı beklentileri hedeflesek bile, birisi kendi çıkarları doğrultusunda yaklaşıyor, biz halkların çıkarları, bölgenin çıkarı, bölgede yeni bir insan, yeni bir model, yeni bir yaklaşım ortaya çıkarmak istiyoruz. Yaklaşımlarımız farklı olmakla beraber, birçok konuda da özellikle bölgede demokratik değişim, bu rejimlerin aşılması, halk iradesinin ortaya çıkması açısından da, birçok konuda da, bu değişim konusunda da taleplerimiz çakışıyor. Bunlar dışarıdan müdahaleyle yapılmak isteniyor. Bizim yöntemlerimizde farklı, biz içerden bir değişimle halkların potansiyeli ile cevap vermeye çalışıyoruz. Onlar dışarıdan müdahale ile yapmak istiyorlar.

Tabii ki, 'dışarıdan müdahale ne kadar etkili olur?' konusu üzerinde durmak gerekiyor. İşte Irak'ta rejim yıkıldı, ama sorunlar daha çözülmedi. Bütün bu konular tartışılması gereken konular. Bu rejimler dışarıdan desteklendi, onlar tarafından bu hale getirildi. Şimdi böyle bir destekten vazgeçmeleri iyi bir olaydır. Ama bu proje uzun vadeli bir projedir. Ne kadar başarılı olur? Bu yönüyle kimseyle danışmadan kimseyle tartışmadan, çok yönlü bir proje ile ortaya çıkmaları bölgede tepki yaratıyor.

Bizim yaklaşımımız şu; Amerika bölgedeki halkların iradesini esas alarak, diyalog yoluyla yaklaşırsa, demokratik ve sivil toplumu, esas alırsa çözümleyici olur. Yoksa tümden bölgeyi bir dış müdahale ile değiştirmek içinden çıkılmaz durumlar yaratacaktır. Bu yeni bir süreçtir. Yeni bir denemedir. Şunu gösteriyor, artık bölgedeki rejimler miatlarını doldurmuşlardır. Halklar açısından da, bölge dinamikleri açısından da miatlarını doldurmuşlardır. Çünkü halkların uzun zamandır bunlara karşı tepkisi var. Şimdi dış destekleri açısından da miatlarını doldurmuştur. Bu Ortadoğu'da yepyeni bir doğuşun ortaya çıkacağının habercisidir. Ortadoğu'da mevcut statüko bu haliyle, –Birinci Dünya Savaşı'nın ortaya çıkardığı, İkinci Dünya Savaşı ve soğuk savaş dönemi ile tam olarak yerine oturtulan sistem– artık aşılacak ve aşılmak durumdadır.

Bu çerçevede bizde, hareket olarak, görüş ve ideolojik olarak da iddialıyız. Bu konuda hazırlıklıyız. Bu yeni Ortadoğu şekillenmesinde Kürtlerin de bir statükoya kavuşacağını, bir statülerinin olması gerektiği ve olacağını –ki Irak'ta bu sağlandı– Kürtlerin yeni bir statüye doğru adım adım ilerleyeceğini belirtebiliriz. Aynı zamanda diğer ülkeler içerisindeki değişim, Kürtler içinde bir özgürlük ortamının ortaya çıkması ve sorunun çözümüne katkı sunacak bir değişimi beraberinde getirecektir. Bu yeni yüzyılın başında, yepyeni bir sürece giriliyor. Ortadoğu değişiyor. Fakat bu değişim, Amerika'nın Büyük Ortadoğu Projesi gibi, dışardan dayatmalarla olmayacak.

Ortadoğu'da güçlü bir halk iradesi ve bir Ortadoğu kimliği vardır. Ortadoğu 15000 yıl dünya medeniyetine beşiklik ve önderlik yapmıştır. Son 500-600 yıldır bu önderliği Batı'ya kaptırmış olabilir. Ancak Ortadoğu'daki potansiyel, tarihi ve kültürel birikim, yeni bir oluşumu yaratabilecek kapasitededir. Bu yüzyılda bunun başlangıcı yaşanıyor. Kürtler de bu yeni oluşumda aktif olarak yerlerini alacaklardır.

– Türkiye-AB ilişkileri hangi düzeydedir. Kürtlere ve demokratikleşmeye yaklaşımını nasıl değerlendiriyorsunuz?

– Türkiye AB ilişkileri her zaman tartışmalı olmuştur. Türkiye AB'ye, Batılılaşma dedikleri, son kırk yılda da AB Projesi çerçevesindeki yaklaşımı uzun erimli bir tercihtir. Türkiye son iki yüz yılda yönünü Doğu'dan çok Batı'ya çevirmiştir. Eskiden Batılılaşma dedikleri, şimdi de AB'ye girelim dedikleri şey, son iki yüz yıllık genel bir tercihtir. Salt bir hükümetin olayı değil genel bir politikadır. Bu açıdan tartışmalar ne kadar olursa da, süreç ne kadar uzarsa da bu politikadan dönüleceğini sanmıyorum. Bu politika devam edecek, ediyor. Şimdi Türkiye'nin AB'ne ihtiyacı var, AB'nin kendi çıkarları doğrultusunda Türkiye'ye ihtiyacı var. Türkiye daha çok ekonomik ve teknolojik çıkarlar temelinde yaklaşıyor. Kuşkusuz Avrupa'da belli çıkarlar doğrultusunda, hem pazar olarak, hem Ortadoğu'ya açılım için, hem de ılımlı bir islam ülkesi yaratma çabası ile stratejik olarak yaklaşıyor

Bu çerçeve de Avrupa'nın istediği bir Türkiye şu; sorunlarını kendi içerisinde çözmüş, belli bir demokratik kurumlaşmaya gitmiş, diğer islam ülkelerine oranla refah seviyesi yüksek, belli bir düzeye gelmiş, bu da diğer islam ülkelerine örnek olsun kabilinde, Amerika'nın Büyük Ortadoğu Projesi'nin versiyonuna uygun bir Türkiye. Böyle bir rol Türkiye'ye biçiliyor. Daha çok AB içine alınarak böyle bir Türkiye yaratılmaya çalışılıyor. Tabii bütün bunlar Kürt sorununun çözümüne katkıda ve etkide bulunacak. Şimdi Kürt sorununu çözememiş bir Türkiye, kendisine biçilen misyonu yerine getiremez. Yani kendisine biçilen, örnek ülke olma, Batı'nın çıkarlarını Ortadoğu da ve islam ülkelerinde temsil etme rolünü yerine getiremez. Bu açıdan Türkiye'nin Kürt sorununda yumuşak adımlar atması ve Türkiye'nin demokratikleşmesi gerekiyor. Belki Avrupa'nın çözümü, bizim istediğimiz çözüm ile aynı durumda değil. Avrupa'nın sorunu Kürt sorunu değil. Onlar bir sorun, bir problem olmasını istemiyorlar. Ki Kürt sorunu Ortadoğu'da büyük bir nüfusu ilgilendiren bir problemdir. Kırk milyonu aşan bir halkı ve Türkleri, Arapları, Farsları, Azerileri, Ermenileri yani bütün bölgede yaşayan diğer halkları da çok yakından ilgilendiriyor. Tek başına Kürtleri ilgilendiren bir sorun değil, bu büyük bir Ortadoğu sorunudur. Böyle bir sorunun büyük bir kısmını yaşayan Türkiye, Avrupa'ya entegre edilemez. Bu sorunun çözülmesi gerekiyor. Avrupa'nın istediği rolü de bu durumda üzerine alamaz. Bu sorunun sorun olmaktan çıkarılması gerekmektedir. Bunun içinde bazı adımların atılması şarttır.

Bundan sonraki dönemde bu sorun, Avrupa-Türkiye ilişkileri çerçevesinde daha çok tartışılacak. Şu anda Kıbrıs sorunu var gündemde. Kıbrıs görüşmeleri sürüyor, Kıbrıs'ta bir yere kadar gelindi. Artık taraflar anlaşmazlarsa bile BM Genel Sekreteri'nin çözüm projesi referanduma sunulacak. Çünkü o boşlukları kendisi doldurup bir ay sonra referanduma sunacak. Böyle bir sürece girildi. Bu Batı'nın sorunları çözme kararlılığını gösteriyor. Bir nevi Amerika'nın Avrupa'nın içinde olduğu, Türkiye sorunlarını Türkiye'ye rağmen çözme dayatmasıdır. Çünkü Türkiye Kıbrıs'ta çözümden yana değil. Tam 30 yıldır, Kıbrıs'ın yarısını işgal etmiş, kendisini güçlü hissediyor ve hiçbir çözüme gelmiyor. Şimdi kendisine çözüm dayatılıyor. Kendisinin çözüm kabiliyeti yok. Bu görülüyor, kendisine baskı ile çözüm dayatılıyor.

Kıbrıs sorunundan sonra, Kürt sorunu daha çok tartışılacak. Çözümde bu bir nevi bir baraj olaydır. İmtihanlarda baraj sorusu gibi bir şeydir. Kıbrıs'taki bir olumlu çözüm, Kürt sorununda da olumlu bir yaklaşımın yolunu açacak. Türkiye kendi sorunlarını kendisi çözemiyor. Biraz hem içten hem dıştan baskılarla çözülmesi lazım. Osmanlı tarihine bakın, Osmanlı tarihinde Osmanlı'nın kendisini çok güçlü hissettiği dönemde hiç kimseyle anlaşmamıştır. 1300'lerde kurulmuş, 1600'lere kadar, yaklaşık 300 yıl bir savaş durumu yaşamış, genişleme ve kendini güçlü görme durumu sürdükçe kimseyle bir anlaşması yoktur. 1600'lerden sonraki dönemde hep savaşlarda yenilmiş ve ondan sonra hep bir anlaşma ile diyalog yolunu seçmiştir. Her savaştan sonra bir anlaşma imzalamıştır. Bu bir nevi sistemin karakteri haline gelmiştir. Osmanlı'dan kurtulan ülkelere bakın, sorunlar hep içeride bir muhalefet oluşmuş, baskı oluşmuş, dışarıdan dış baskı oluşmuş sorunlar öyle çözüme gitmiştir. Kıbrıs'ta da şimdi öyle oluyor.

Kürt sorununda da bu mümkündür, benzer yanlar gündeme gelebilir. Yani dış dayatmalar Kürt sorununu çözecek anlamında değil, Kürtler, Kürt sorunu için büyük bir güçtür, büyük bir muhalefettir. Biz hareket olarak 30 yılı aşkın bir süredir büyük bir mücadele veriyoruz. Büyük bir gücüz. Bir halkı ayağa kaldırmışız. Bu sorun çözülmediği oranda, Türkiye çok zorlanacak, kendisine biçilen roller yerine gelmeyecektir. Bu açıdan onlar için sorunlarını çözmüş bir Türkiye gereklidir. Önümüzdeki dönemde Kürt sorununu çözüm tartışması daha fazla olacak. Ben bu konuda, çözüm tartışması olacak hemen çözüm gelecek demiyorum. AB'yle birlikte hemen bir çözüm olacak diye beklentiye girmekte doğru olmaz. Aynı zamanda çatışma ihtimali de var. O ihtimal geçmiş değildir. Buna rağmen biz bir çözüm sürecini yaşıyoruz. Çatışmalı bir durum da olsa, hareketin 30 yıllık birikimi, Türkiye'nin içinde bulunduğu durum, bir çözüm sürecinin başladığını gösteriyor.

Bu açıdan 2004 yılı önemli bir yıldır. 2004 yılı bazı sonuçlara ulaşma kararlar alma, her açıdan önemlidir. Yani avantajları dezavantajlarıyla birlikte, önemli kazanımların elde edilmesi gereken bir yıldır, ama tehlikelerle dolu bir yıldır. Böyle görmemiz gerekiyor. Onun için AB sürecinde, bizim politikamız, baştan itibaren söyledim. Biz Türkiye'nin AB'ne girmesine karşı değiliz. Biz Türkiye sorunlarını çözsün ve AB'ye girsin bunu istiyoruz. Bu yönlü onu destekliyoruz, diplomatik alanda çabamız bu yönde olmuştur. Batı'ya da AB'ye her düzeyde her platformda da söylüyoruz. Türkiye sorunlarını çözsün ve Batı sistemine entegre olsun. Bu Türklerinde Kürtlerin de çıkarına bir olaydır. Böyle bir çabayı destekliyoruz. Ama mevcut haliyle bu sorun çözülmeden –ki AB'ne de söylüyoruz– bu sorunu çözmeden çözdürmeden, bu sorunu Avrupa'nın içine almazsınız. Onlarda bunu görüyorlardır.

Baştarafı sayfa 31'de

"Türkiye kendi sorunlarını kendisi çözemiyor. Biraz hem içten hem dıştan baskılarla çözülmesi lazım. Osmanlı tarihine bakın, Osmanlı tarihinde Osmanlı'nın kendisini çok güçlü hissettiği dönemde hiç kimseyle anlaşmamıştır. 1300'lerde kurulmuş, 1600'lere kadar, yaklaşık 300 yıl bir savaş durumu yaşamış, genişleme ve kendini güçlü görme durumu sürdükçe kimseyle bir anlaşması yoktur. 1600'lerden sonraki dönemde hep savaşlarda yenilmiş ve ondan sonra hep bir anlaşma ile diyalog yolunu seçmiştir. Her savaştan sonra bir anlaşma imzalamıştır."

İnsanlık için zihniyet ve vicdan devriminin akademisi kuruldu

ABDULLAH ÖCALAN SOSYAL BİLİMLER AKADEMİSİ

Bilimsel teknik devrimle çağımız her alanda büyük bir değişimi yaşamaktadır. Sınırlar aşılıyor, değer yargıları farklılaşıyor. Sosyal ve kültürel yaşam her gün değişim geçiriyor. Ancak bilimsel teknik devrimin sonuçlarından halklar ve alt tabakalar değil, beş on devlet ve üst tabakalar yararlanıyor. İnsanlığın özgürlük ve demokrasi mücadelesi, bu moral olguları yükselen değerler haline getirirken, uluslararası tekellerin küreselleşmeyi nalıncı keseri gibi kendine yontması insanlık için büyük bir çelişkiyi ifade eden tüketim kültürü kişiliği geliştirmektedir. İletişim bilişim tekniği bu amaca hizmet ettirilmektedir. Halbuki bilimsel teknik devrim tüm insanlığın ekonomik sosyal refahı ve kültürel gelişimi için çok elverişli hale gelmiştir. Sosyal bilimlerin akademik düzeyde geliştirilmesi insanlığın bu açmazlarına çözüm bulmanın en temel çalışmaları olarak önem kazanmaktadır.

Tüm bu gerçekler, mevcut ideolojik kimlik ve zihniyetin insanlığın bugüne kadar ki birikiminin sonucu olan gelişmelerle uyumlu hale getirilmesini zorunlu kılmaktadır. Çağımızın, özgürlük, eşitlik ve adaleti esas alan yeni bir ahlaka, bilimsel ve demokratik bir zihniyete ihtiyacı vardır. Kürt halk Önderi İmralı'daki tek kişilik kapalı cezaevinde 21. yüzyılın uygarlık ilkelerini bütün yönleriyle ortaya koymuştur. ***Abdullah Öcalan Sosyal Bilimler Akademisi***, İmralı'da olgunlaşan ve yükselen bu sesi ve çizilen resmi Kürt halkı, dünya ve evrenin duymasını ve bakmasını sağlamak için kurulmuştur.

Ortadoğu, tarih boyunca düşünce devrimlerinin yükseldiği bir coğrafya olmuştur. Uygarlıktaki öncülüğünü de bu temelde kazanmıştır. Şimdi de demokratik uygarlığın ahlakını, zihniyet ve vicdan devrimini geliştiren Kürt halk Önderi Abdullah Öcalan bu tarihe yakışan yeni bir doğuş başlatmıştır.

Kürt halk Önderi *"Savunmalarım esas olarak Ortadoğu çözümlemeleri ve özgür insan savunmasıdır"* demektedir. Kürt halk tarihini de bu eksende ele almaktadır. Dolayısıyla yalnız Kürt halkının değil, tüm Ortadoğu halklarının Önderi'dir. Sosyal Bilimler Akademisi bu gerçeğe bağlı kalarak milliyetçi eğilimlerin karşısında duracak, halkların kardeşliği ve özgür birliğini yaratmanın düşünce temellerini geliştirecektir.

Sosyal Bilimler Akademisi'nin en önemli amacı Rönesans ve reformu geliştirerek, Ortadoğu'da aydınlanma çağını başlatmaktır. Bunu yaparken, Batı merkezli düşüncenin taklitçisi ve uzantısı olmayacak, kaynağını tarihi ve kültüründen alarak bunu gerçekleştirecektir. Batı'nın olumlu düşünce ve değer yargılarını da Ortadoğu aydınlanmasında değerlendirecek ve böylece yaratacağı sentezle uygarlık merkezi haline gelecektir.

Bu aydınlanmanın hedefi, Batı'da gelişen demokratik uygarlığın antitezi olmaktır. Batı'daki gelişen demokratik uygarlık, çıkışındaki genleri, ekonomik ve sosyal yapısı nedeniyle insanlığa yeni bir uygarlık hamlesi yaptıracak durumda değildir. Mevcut haliyle demokratik uygarlığın sağ kanadını temsil etmektedir. Ortadoğu aydınlanması ise uygarlık yaratan coğrafya olarak tarih ve kültüründen aldığı güçle demokratik uygarlığın sol kanadı olarak bir sentez gücüne ulaşacaktır. Böylece hem Doğu'nun tarihte yarattığı büyük değerleri, hem de Batı'nın bugün ulaştığı olumlu insanlık değerlerini en iyi biçimde anlamlandırmış olacaktır.

Akademi, aydınlanmanın düşünsel temellerini oluştururken, tüm geriliklerin, geriliklerin özünü oluşturan erkek egemenlikli zihniyeti aştırmayı tüm çalışmalarında esas alacaktır. Kadının özgürlüğünü hedefleyen cinsiyet devrimini düşünsel üretimin özü haline getirecektir. ***"Kadın, özgürlüğün şifresidir"*** ilkesinden hareket edecektir.

İnsanlığın varolduğu mekan olan doğayla uyumlu yaşamasını ifade eden ekolojik toplum bilincinin gelişmesini sağlayarak, insanın moral ve ruhsal dünyasını özgürlük üreten düzeye kavuşmasına çalışacaktır.

Demokratik toplumun gelişmesinde frenleyici, tıkayıcı rol oynayan, eninde sonunda parayı, bürokrasiyi, militer güçleri elinde bulunduran egemen güçleri etkin kılan hiyerarşik devlet, örgüt ve toplum düzenine alternatif olacak ve halkı güç yapacak demokratik kültürü, yaşamın her alanında hakim kılacak düşünce üretimine yönelecektir.

Tüm halkların ve kültürlerin özgürlüğünü, farklılıklarının bir arada yaşamasını insanlığın en büyük erdemi olmasını sağlamayı, insanlık tarihine saygının temeli görecektir.

Tüm bu esaslarda dünyamızın her alanda demokratik ekolojik topluma kavuşmasının düşünsel öncülüğünü yapacaktır.

Bu temel ilkelerden hareketle bilimi; sömürücünün ve egemenin hizmetine sokan, din softalarından daha tehlikeli rol oynayan bilim softalarının elinden kurtarmak ve bilim etiğini yerleştirmekte en temel mücadele konularından olacaktır.

Bugün insanlığın genel kurtuluşu her zamandan daha fazla imkan dahiline girmiştir. Bilimsel teknik devrim bunun koşullarını giderek daha fazla olgunlaştırmaktadır. Dünyayı bir bütün haline getiren bu gelişmeyi egemen sınıflar ve güçler, küresel emperyalizm için değerlendirmektedir. Buna karşın halkların bilimsel-teknik devrimin yarattığı gelişmeyi, küresel emperyalizme karşı küresel demokrasi hareketi ile yanıtlamaları en temel güncel görev haline gelmiştir. Abdullah Öcalan Sosyal Bilimler Akademisi küresel demokrasi hareketinin gelişmesine düşünsel üretimiyle öncülük yapma rolünü de oynayacaktır.

Küresel demokrasiyi gerçek özgürlük ve demokrasi içeriğine kavuşturacak en temel güçler doğal olarak sol ve sosyalist güçlerdir. Ancak sol ve sosyalist güçler hala 19. ve 20. yüzyılın paradigmasını aşamamışlardır. Sosyal Bilimler Akademisi çağımızın sosyalist düşünce adamı olan Abdullah Öcalan'nın çözümlemelerini açımlayıp, derinleştirip yaygınlaştırarak, sosyalist güçlerin ideolojik ve kimlik sorunlarını çözmelerine katkı yapıp yeniden tarihsel rollerini oynamalarına güç verecektir.

Akademimiz bu görevleri yerine getirirken, kendisini düşünsel öncümüz olarak gördüğümüz rafine özgür insan Abdullah Öcalan'nın şu görüşünü çalışmasının ilkeleri yapacaktır. *"Ciddi bir toplumsal yenilenme ve sistem kuruluşu için en basitinden 'sosyal bilim merkezleri' diyebileceğimiz temel idrak ve irade merkezlerinden başlamak çok verimli sonuçlar verebilir. Sosyal bilim merkezlerinin, rahiplerin kutsallığında, en çağdaş bilim adamlarından disiplinli çalışma gücüne kadar özellikleri kişiliklerinde yoğunlaştırma hedefi ve gücü olanlardan oluşması işin özü gereğidir. Bir anlamda din adamının mabedi, filozofun okulu, bilim adamın da akademisi bu merkezlerde bir sentez oluşturup insan toplumunun tüm hayati sorunlarına gerektiğinde kırk yıl çile çekerek yanıt arayacaklardır. Kapitalizmin toplum ve birey katliamını ancak bu tür merkezlerin gücüyle durdurabiliriz. Bu merkezler devrimci partilerin ideolojik büroları olmadığı gibi, basit buluşlarla yetinen bilim adamlarının tez oluşturma mekanları da olamaz. Siyasete yön veren filozof yönetim merkezleri de değildir. Ama gerektiğinde toplumun tüm kurumsal ve bireysel unsurlarına değişim gücünü, bunun bilinci ve iradesini verecek erdemde ve yetenekte kurumlardır. Geçmişte olduğu gibi, günümüzde de insan toplumu için vazgeçilmez beyin kurumlarıdır. En çok kapitalist sistemde toplumun beyinsel kurum merkezleri tahrip edildiği için, belki de tarihin hiçbir döneminde görülmeyen bir ihtiyaçla bu merkezlerin inşasına girişmek gerekir."*

Biz böyle bir akademiyi kurarak ve kuruluşunu 15 Şubat'ta ilan ederek, uluslararası komploya da en anlamlı karşılığı vermiş oluyoruz. Uluslararası komplo esas olarak da, Kürt halk Önderi Abdullah Öcalan'nın düşünceleri Kürt halkına, Ortadoğu halklarına ve tüm insanlığa mal edilerek boşa çıkarılacaktır. Komplonun başarısız kaldığını Akademimiz yaptığı çalışmalarla her gün dünyaya haykıracaktır.

Akademimiz şu bölümlerden oluşmaktadır:

1- Tarih,
2- Sosyoloji
3- Kadın Bilimi
4- Felsefe
5- Teoloji
6- Siyaset Bilimi
7- Dil ve Edebiyat

Biz bu çalışmaları yaparken Ortadoğu aydınlanması ve tüm insanlığın kurtuluşu için sosyal mücadelelerin geliştirilmesinin önüne açacak düşünceleri üreten aydınları Akademimiz çatısında toplanmaya ya da Akademimizin çalışmalarına güç ve katkı sunmaya çağırıyoruz.

Zorbalık ve yalana dayalı düzenler kaybedecek, özgürlük ve adalete dayanan düzenler kazanacaktır!

15 Şubat 2004

ABDULLAH ÖCALAN SOSYAL BİLİMLER AKADEMİSİ PROGRAMI

Sosyal bilimlerin tarihsel ve toplumsal dayanakları

Bilgi ve bilimsel düşünce ne 20. yüzyılın ne de 21. yüzyılın ürünüdür. Öncesi vardır. Düşüncenin ortaya çıkışına kadar dayandırılabilir. Bu nedenle bilgi ve bilimsel düşünce insanlığın tarihsel ortak bir kazanımı ve mirası olarak değerlendirilebilir.

Bazı bilim adamları insanlığın yaşadığı tarihsel dönemlerin bu miras içinde oluştuğuna dikkat çekmektedirler. Buna göre de, Neolitik Çağ diye de nitelendirilen, insanlık tarihinin ilk birinci dönemi olarak; MÖ 10.000 ile MÖ 3000 yılları arasını, ikinci dönem olarak; MÖ 3000 ile MS 1950'lilere kadarki yılları kapsayan kent zanaatçılığı, manifaktür ve sanayinin öne çıktığı şehir toplumu dönemi, 1950'lilerden sonrasını ise üçüncü dönem olarak bilimsel teknik dönemi diye adlandırılan bu dönemleri birbirinin tamamlayanı olarak ele almaktadırlar. Böyle bir değerlendirmeye giderken de bilginin, düşüncenin uygarlıksal gelişmelerin yaşandığı coğrafyalara dikkat çekmektedirler. Buda bilginin ve uygarlıksal gelişmenin tüm insanlığın ortak değeri olduğunu ortaya koymaktadır.

Bugünde geçerli olan bu gerçekliktir. Nasıl uygarlıksal gelişme, Ortadoğu'dan başlayıp önce çevre bölgelere sonra dünyaya yayılmışsa, bugün de dünyanın herhangi bir yerinde yaşanan bir gelişme diğer bölgelere yayılmaktadır. Öncelikli olarak da ihtiyaçlar ve gereklilikler temelinde bu gerçekleşmektedir.

Şehir toplumuna geçişle birlikte Ortadoğu'da Sümer ve Mısır'da görülen ve belirli bir gelişme düzeyine kavuşan uygarlıksal gelişme daha sonra bir yol ayırımı girmiştir. Bir yol Doğu'ya doğru uzanırken, diğer yolda yönünü Batı'ya doğru belirlemiştir. Yaşanan bu yol ayırımı içinde hiç de azımsanmayacak bir süre Ortadoğu ve çevresi uygarlıksal gelişmenin yönünü tayin ederken; sonrası dönemlerde bu özelliğini kaybetmeye başlamıştır. Zaman zaman uygarlıksal gelişmenin yönünün değişerek tekrar kaynağına, Ortadoğu'ya kaymasına rağmen bunun önü alınamamıştır. Özellikle de *"Ortadoğu kültürü MS 1000-1500'lerde içine girdiği çöküşle orijinalliğini yitirmiştir. Daha doğrusu giderek köklerine kadar budanan meşe ağacına benzemektedir. Diğer bir deyişle yarattığı insanlığın eski mezarlığına dönmüş gibidir. Tıpkı piramitler ve zigguratlar gibi büyük bir mezarlık!" (A. Ö. AİHM Savunması 1. C, S. 450)* olma gibi bir trajediyi yaşar hale getirilmiştir. Bu süreçle birlikte, yaşanmaya başlayan gelişmeler içinde Doğu uygarlıksal gelişmeyi yaratmasına rağmen, geri plana düşmüştür.

Bilimsel teknik devrimle de Batı'nın hakimiyeti daha belirgin bir hal kazanmaya başlamıştır. Denilebilir ki; düşünce, siyaset, ekonomi, kültür, felsefe, edebiyat vb Batı merkezli ve onun damgasını taşır hale getirilmiştir. Adeta doğu unutulmuştur. Bu yön uygarlıksal gelişme açısından bir çelişki oluşturmakla birlikte yeni bir uygarlıksal gelişmenin yaratılmasında köklerin korunmasını engelliyememiştir. *"Dünyanın bütün bölgeleri gelişme trendlerini belirlerken, Ortadoğu'nun yine kendine özgü kalabilmesi, geçmiş uygarlığın derin izlerinin halen etkili olmasındandır. Bu durum, çağdaş gelişmeleri başarıyla özümseyememesinin de nedenidir. Geçmiş uygarlığın silinmez izleriyle çağdaş uygarlık çatışmaya girmektedir. Daha dogrusu yeni sentezin oluşum gereğini ortaya koymaktadır...*

"Bu gerçekliği olumsuz olarak değerlendirmemek gerekir. Tersine kapitalizmin genelleşen ve süreklileşen bunalımından çıkış için bir olanak olarak değerlendirmek daha doğrudur. Buradaki çelişki Ortadoğu'daki geleneğin kendini çözümleyerek çağdaş kılamamasıdır..." (Age. S. 452) Buda en eşitsiz ve dengesiz konumda tutulan Ortadoğu'nun; tıkanan, rezervlerini tüketen, sorunlar karşısında çözümsüz kalan, hatta giderek varlığı ile ağırlık oluşturan Batı karşısında günümüzde uygarlıksal gelişme içinde çıkış yapmasına, yeniden uygarlığın ilk çıkışını yaptığı kaynağına dönmeye olanak yaratmaktadır. Siyasal konjektür de Ortadoğu'ya böylesi bir rol oynaması için fırsat tanımaktadır.

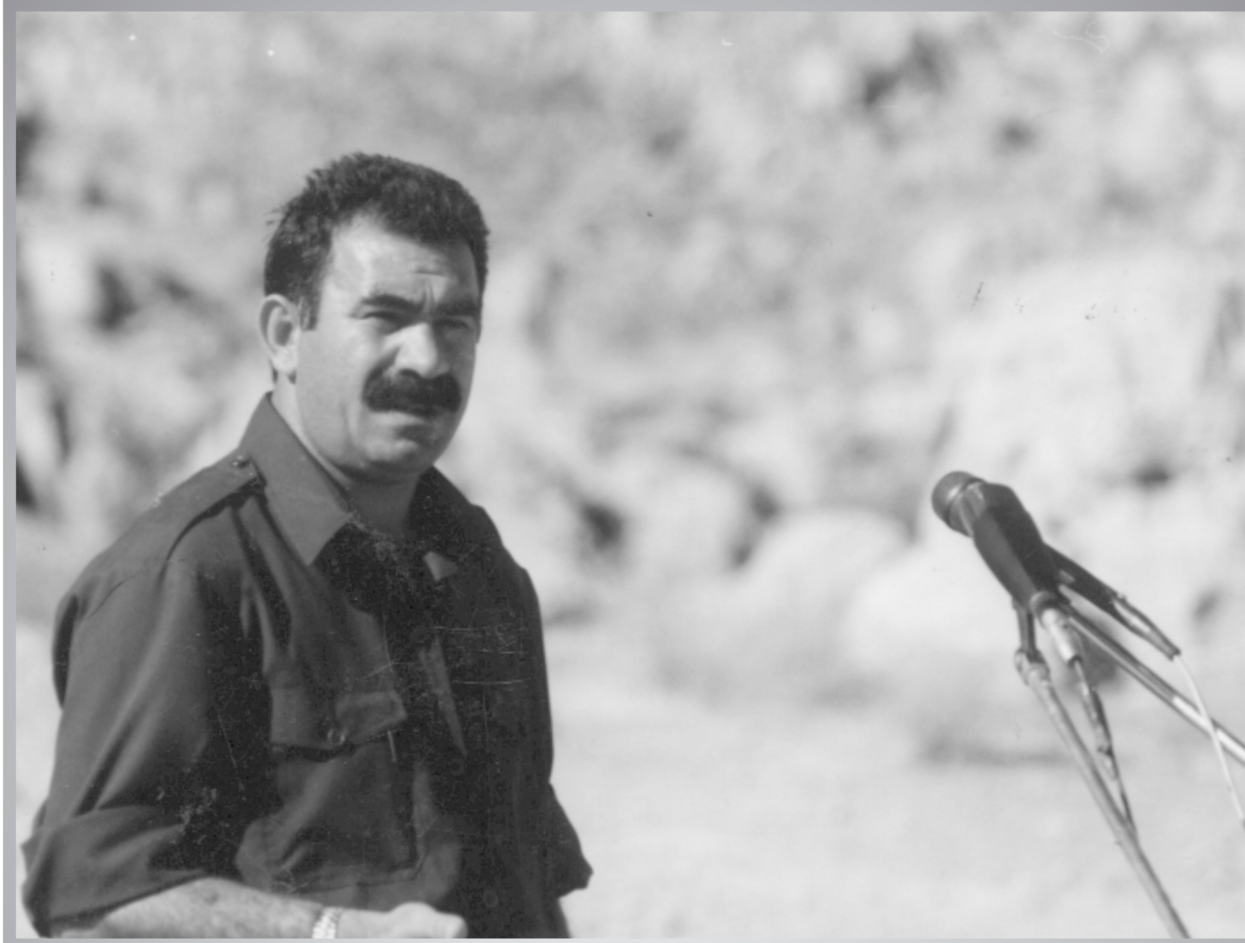
İnsanlık bilgiye ve uygarlaşmaya ilk Mezopotamya topraklarında ulaşmıştır. O nedenle de bilinen tarih burada yaşanmaya başlamıştır. İlk edinilen bilgi insanlaşmaya doğru hızlı bir yol alışa neden olurken, bilgiye dayalı yürütülen faaliyet de insanı diğer canlılardan ayıran temel halkalarından birinin oluşmasını sağlamıştır. Bilgi ve bilincin gelişmesi de insanlık kültürünün oluşumuna neden olmuştur.

İnsanlık bu sayede değişimin, yenilenmenin arayış ve çelişkilerini yaşamaya başlamış ve düşünsel gelişiminin önünü açmıştır. Bu, Doğu'da ***Budizm*** ve ***Konfüçyus*** öğretisinin gelişimi biçiminde ifadeye kavuşurken; Batı'da değişik felsefi akımların yaşam bulmasına neden olmuştur.

20. yüzyılın ikinci yarısında insanlık tarihinde o güne kadar yaşananında ötesine geçilerek toplumun sosyal, kültürel, siyasal, edebi yaşamını derinden sarsan gelişmelere tanık olunmaya başlanmıştır. Bu süreç bilim ve düşünceyle uğraşan çevreler tarafından bilimsel teknolojik devrim olarak adlandırılmaktadır.

Olay ve olguları izaha kavuşturarak, bunlara tanım getirmek de bilimsel teknolojik devrimin neden olduğu gelişmelere dayandırılmakta ve sorunların çözümünde gerekli olan yöntemlerin belirlenmesinde de, yine bu gerçeğe göre hareket edilmektedir.

Bugün dünyanın en gelişkin siyasal, ekonomik, kültürel merkezlerinde toplumun tüm yaşamının düzenlenmesinde bilimsel-teknik gelişmenin kattettiği mesafeden yararlanılmaktadır. Ekonominin düzenlenmesinde, politikanın belirlenmesinde, hatta dönemsel planlamaların oluşturulmasında bunun dışına çıkılmamaktadır. Yaşanılan bu gelişme toplumun yaşamında her yönüyle belirginlik kazanmaktadır.

"Ekolojik bilinç kadar, bilinçli üretim, tüketim ve toplum üyeleri arasında bilince dayalı ilişki ve eylem biçimlerinin gelişimini başarmak, bilgi toplumuna ulaşmanın kapılarını da aralamaktadır. Bu sağlandığında, Demokratik Ekolojik Toplumun örgütlendirilmesi olanaklı hale gelecektir. Bu nedenle bilgi toplumuna ulaşmak kadar, bilinçli tercih ve iradenin belirgin bir rol kazanması sosyal bilimlerin yakalayacağı düzeyle doğrudan ilintili olmaktadır."

Teknolojik gelişme üretimin gerçekleşme biçimini etkilerken, üretimde kullanılan gerekli emek zamanının yeniden belirlenmesi gibi bir sonuç yaratmıştır. Nasıl vahşi kapitalizm döneminde geçerli olan mutlak artı değer yerini tekelci dönemde nispi artı değere bırakmışsa, benzeri bir gelişme ortaya çıkmıştır. Bilgi ve eğitimin toplum içindeki sınırlı bir zümrenin elinden çıkması ve topluma mal olması bir bütün olarak toplumu kendi yaşamının belirlenmesinde daha etkili bir konuma getirmiştir. Bilimsel teknik gelişmenin yaşamda yarattığı kolaylık ve gerekli emek zamanın azalması, bireyi devlet ve geleneksel örgütlenmeler dışında yeni arayış ve örgütlenmeleri oluşturmaya yöneltmiştir.

Bilimsel teknolojik gelişmelerin toplumu derinden etkileyen ilerletmeye dönük yönlerinin yanı sıra, kapitalizmin aşılan yönlerinin siyasetten kültüre kadar uzanan, post modernite vb gibi kavramlarla da ifadeye kavuşturulan restorasyon çabalarıyla engellenmeye çalışılırken; bilimsel teknolojik gelişme de kullanılmak istenmektedir. Böylece bilimsel teknik gelişmenin yönü tersine çevrilerek toplumsal ve tarihsel gelişimin önünde bir engel durumuna getirilmeye çalışılması da söz konusu olmaktadır.

Bilim bu şekilde, toplumun gelişimi ve tarihsel ilerlemeye karşı kullanılmak istenmektedir. Böylelikle düşünen, yaşayan, hisseden, eyleminin planlayıcısı olmaktan çıkarılmak istenen insan ve toplum robotlaştırılmaya çalışılmaktadır. Bu da bilimsel teknolojik gelişmenin dar bir zümrenin hizmetine girdiğinde ne kadar tehlikeli bir hal alacağını göstermektedir. Geçmişte bunun örnekleri fazlasıyla yaşanmıştır.

Enerjinin bulunuşu toplumsal ilerlemeye katkı sunarken, kullanıldığı sanayi de fazlasıyla sömürüye, doğanın tahribine ve siyasal gericiliğe hizmet etmiştir. ***Albert Eintein*** bulduğu atom fiziği yeni güç kaynaklarının keşfine götürürken, bombaya dönüşerek insanlığı bir faciayla karşı karşıya getirmiştir. Bugün de parçacık fiziği toplumun sosyal, siyasal, kültürel yaşamına indirgenerek dar bir zümre tarafından bir egemenlik ve yeniden yapılandırma temelinde kullanılmak istenmektedir.

21. yüzyıla yeni dünya düzenini dayatan erkek egemenlikli emperyalist sistem, kurmak istediği dünya hakimiyetini Ortadoğu'da oturtmak istemektedir. Modernite ve öncesi toplumlarının özelliklerini bir arada yaşayan Ortadoğu ise, kapitalizmin bu dayatması karşısında mevcut gerçeği ile karşı koyamaz bir durumdadır. Bu gerçeklik, Ortadoğu için yeni direnç kaynakları ve arayışların geliştirilmesini de bir zorunluluk haline getirmektedir. Burada modernite ve öncesi toplum özellikleri, çözüm ya da birbirlerinin antitezi olamayacağına göre; yeni bir uygarlıksal arayış belirgin bir konum kazanmaktadır. Aynı zamanda düşünce adamı olan Abdullah Öcalan'ın ***Demokratik Uygarlık Çizgisi*** ya da yeni paradigma olarak nitelendirdiği ***Demokratik Ekolojik Toplum*** modeli de insanlığın bu yeni uygarlıksal arayışında önemli bir formülasyon olabilme gücünü içerisinde barındırmaktadır. Temel çıkış noktası Ortadoğu olacak olan 'yeni paradigmanın geliştirilebileceği önemli çalışmalardan biri olarak da bilimsel teknolojik gelişmelere yön verebilen, bilimleri birbirinden bağımsız hareket etmekten kurtaracak olan sosyal bilimler çalışmalarının rolü de burada açığa çıkmış olmaktadır.

Demokratik Ekolojik Toplum modelinin geliştirilmesinde yapacağı bilimsel araştırma ve katkılarının büyük rol oynayacağı sosyal bilimler sahasının insanın doğa, insanın insan ve insanın toplumla yaşadığı çelişkilerin çözümünde söz sahibi olacağı karşı çıkılamaz bir gerçekliktir. İnsanın doğa üzerinde geliştirdiği 'insan merkezci' tahakküm anlayışı, doğanın dengesinde yarattığı tahribatlar kadar en fazla da insan ve toplum doğasında yıkımlara neden olmuştur. Özünde insanın kendi doğasının yitirilişi ve kendisine olan yabancılaşmasının hiyerarşik yapılanma ve zihniyetleri yaratmasının yanı sıra, bugün toplumların başına musallat olan gerici sistemlerin insanlığın özgür gelişimine ket vurucu bir niteliğe bürünmesini de sağlamıştır.

Bu nedenle ekolojik bilinç kadar, bilinçli üretim, bilinçli tüketim ve toplum üyeleri arasında bilince dayalı ilişki ve eylem biçimlerinin gelişimini başarmak, bilgi toplumuna ulaşmanın kapılarını da aralamaktadır. Ancak bu sağlandığında, Demokratik-Ekolojik Toplumun örgütlendirilmesi daha da olanaklı hale gelecektir. Bu nedenle bilgi toplumuna ulaşmak kadar, bilinçli tercih ve iradenin belirgin bir rol kazanması sosyal bilimlerin yakalayacağı düzeyle doğrudan ilintili olmaktadır.

Yeni paradigmanın somutluk kazanacağı model olan Demokratik Ekolojik Toplum modelinin sosyal bilimlerden ayrı bir gelişme şansı yoktur. Yine bu modelin kendini en iyi pratikleştireceği yer Ortadoğu coğrafyası, özelde ise Kürdistan'dır. *"Tarih Kürt halkına tarihin bu döneminde eşsiz bir rol yüklemiş bulunmaktadır. Parçalanmış sınırlar arasında kalmak bir avantaj konumuna gelmiştir. Milliyetçiliğin zehirlediği bir halk haline gelmemiş olmak, bir kazanım durumuna yükseltmiştir." (Age S. 486-487)* Bu da tarihsel ve bölgesel olduğu kadar, sosyal mücadele dayanaklarıyla birlikte, sosyal bilimlerin gelişmesinin de önünü açacaktır. Çünkü güçlü dayanakların oluşumunun olduğu kadar, sağlam bir sosyal mücadele ve bilimsel kültürel çalışmalara da temel yaratılmıştır. Bu temelde Kürtler bilimsellik esaslarında sosyal bilimlerin en iyi yürütülebileceği ve insanlığın tarihsel arayışlarının pratik halkalarından biri haline gelmişlerdir. Bu açıdan, Kürt toplumunun mücadelesini salt siyasal boyutlarla açımlamak yeterli olmamaktadır. Düşünsel ve sosyal boyutları da bulunmaktadır. Bu da sosyal bilimlerin temel konuları arasında yer almaktadır.

Kürt toplumu mücadelesi ile kendi tarihini, sosyolojisini, felsefesini, siyasetini, edebiyatını da yaratmıştır. Bunun bir siyasal belirleme olmaktan çıkarılarak, bilimsel bir inceleme konusu haline getirilerek, görüşlerin oluşturulması gereklilik halini almıştır. Bu, kendiliğinden oluşmayacağına göre, sosyal bilimlerin çözmesi, üstlenmesi gereken görev olarak belirlenmektedir. Kürtler yok oluş sürecini durdurarak dirilişi gerçekleştirmişlerdir. Bu bilimsel tarihi analiz ve saptamaları gerektirmektedir. Kendisi olmaktan çıkarılan Kürtler, yeniden kendisi olmaya başlamış, öz kimliğini tanımada önemli bir süreci geride bırakmıştır. Bu da Kürt toplumunun bakış açısında, felsefesinde yaşadığı sosyolojik değişimini anlatmaktadır. Yine kendi diliyle mücadelesi-

ni anlatmak, bunu estetize ederek edebiyata, sanata dönüştürerek, tarihe, insanlığa mal etmek, geleceğe taşırmak gerekmektedir. Ortaya çıkan tüm bu değişim ve kazanımlar; tarihsel ilerleme ve toplum yaşamında geçici değil, kalıcı sonuçlar yaratırken neden olduğu değişimlerde anlık değil, süreklidir. Bütün bu gelişmeleri topluma özümseterek, mal edip başaracak olan da, subjektifiteden uzak, tarihsel ve toplumsal gelişme içindeki yerini bilincinde olan bilimselliği esas alan sosyal bilimlerdir.

Bilimsel, demokratik ve özerk yapılanma

Sosyal Bilimler Akademisi'*nin* oluşumuna temel teşkil eden tarihsel ve sosyal dayanaklar aynı zamanda onun örgütlendirilmesinin de çerçevesini belirlemektedir.

Bilgi, bilim evrenseldir. Ne bilgiyi ne de bilimi dar kalıplara, dogmalara sıkıştırmak, ne de bir topluluğun/toplumun dar sınırlarına haps etmek mümkün değildir. O nedenle, bilgi ve bilim tüm tarih ve toplumun ortak değerleridir.

Bilgi ve bilgiyi dogmalaştırarak, dar sınırlara hapseden yaklaşımlar son tahlilde bilgi ve bilimin gelişimi önünde en büyük engelin oluşturmuşlardır. Onun içindir ki, bilgi ve bilim bu engellerin aşılmasında temel bir rol oynamıştır.

Doğru bilgiye bilim yöntemi kullanılarak ulaşılırken, bilim de kendi yöntemi olan bilimsel yöntemle gerçekleştirilir. Dogmaların ve temelsiz iddiaların doğru bilgi ve bilimle bir alakası bulunmadığı gibi; odağına kendini koyarak başlatan, bitiren ve bununla olay ve olgulara tanım getirmenin de bilimsel yaklaşımla hiçbir yanı bulunmamaktadır.

Doğada ve toplumda varolan her nesne ve olay sürekli bir hareket ve değişim içindedir. O nedenle, bilgi ve bilim de sürekli bir yenilenmeyi yaşamaktadır. Bugün doğru olanın, yarın koşulların değişmesiyle yerine bir başka doğruya bırakmasının kaçınılmazlığı ve bilimin önünün açıklığı süreklilik içinde hep bir arada olmaktadır.

Bilgi ve bilim doğruladığını kanıtladıkça, kabul edilmekte ve ikna edici olmaktadır. Bu da bilimsel verileri ve kanıtları gerektirmektedir. Onun içindir ki, doğruluğu ispatlana kadar ki sürede yaşanan bilimsel kuşku, doğru bilgiye ulaşmada her zaman varlığını korumakta ve izlenmesi gereken bir tarz olarak kabul edilmektedir.

Deneylerle ispatlanmış, kanıtlarıyla doğrulanmış bir bilgiye ulaşarak, yönünü tayin etmek bu ölçüde sosyal bilim çalışmaları için de temel ölçülerden biri olmaktadır.

Evrensel ve tarihsel olanı reddetmeden onu sahiplenmek, kendinde olana dayanarak hareket ederek evrensel ve tarihsel olana katılmak, burada esas yön olarak öne çıkarken; aynı zamanda sosyal bilim faaliyetlerinin de örgütlendirilmesine yön vermektedir. Bilimsel, demokratik, özerk yapılanmada anlamına burada kavuşmaktadır.

"Kürt toplumunda büyük değişim ve gelişmeler meydana getirerek önemli kazanım ve değerler yaratan Özgürlük mücadelesi, özgürleşme mekanlarında sosyal bilimler alanında çalışmalar yürütme koşullarına kavuşmuştur. Sorun bu çalışmaların nasıl yürütülmesi gerektiğine ilişkin doğru yanıtların bulunması noktasında ortaya çıkmakta ve çözümünü beklemektedir."

Bilimsellik

Bilimsel düşünce yeni paradigmanın kendini gerçekleştirmesinde temel bakış açısını oluşturmakla birlikte; onun yöntemini de tayin etmektedir. Kendini kuşatan evrensellik içinde tarihsel, toplumsal gelişimin bir parçası olarak ortaya çıkan, gelişen Kürt toplumun özgürlük mücadelesi de çağın yakaladığı gelişme düzeyi içinde bakış açısını ve yöntemini buna göre belirlemektedir. Onun içindir ki, çağın belirlemesini Demokratik Uygarlık biçiminde yaparken, toplum modelini Demokratik Ekolojik Devrim eksenine oturtmaktadır. Burada öne çıkan bilimsel çalışmalarını da bu temelde geliştirmeyi hedeflemesi olmaktadır.

Sosyal bilimlerin geliştirilerek yaşanan değişim ve dönüşümün sosyal, kültürel, felsefik, siyasal, edebi vb açılardan tüm topluma mal edilmesi de burada önem kazanmaktadır. Bu çalışmaların dar siyasal perspektifler doğrultusunda sürdürülmemesi gerekmektedir. Çünkü, ortaya çıkan, açığa kavuşturulan her olgu kendi özgülünde herhangi bir subjeden daha çok kendi objesine dayanarak yaklaşımı, analizi ve görüşlerini geliştiren bulguların ortaya konulmasını gerektirmektedir. Bu da, önceden tabuların oluşturulmasına; yönlendirmeleri, yargıları ve belirlemelerin reddini gerektirmektedir. Bu, bilimsel çalışmaların da bir gereği olmaktadır. Olguların tanınması, ayrıştırılması, varolan sonuçlar ve olası gelişmelerin yönünün açıklanmasını gerekli hale getirmektedir; doğruluğu ispatlanan evrensel ölçüleri görüş oluştururken, veri olarak kabul etmeyi gerekli kılmaktadır. Ve yenilenmeyi, kendini aşmayı bir hedef olarak ortaya koymaktadır.

Demokratiklik

Demokratikleşmeyi salt siyasal ilişkilenme, yönetme yönetilme biçimlerinden biri olarak ele alma yeterli olmamaktadır. Toplumun ve yaşamın demokratikleştirilmesi de söz konusu olmaktadır. Yeni paradigma bunu öngörmektedir. Bunun öncelikle gerçekleşme alanlarından biri de aydınlanma, tartışma, görüş oluşturma merkezi olan akademilerdir.

Yeni paradigma daha az hiyerarşiye farklı görüşlerin bir arada bulunarak tartışma içinde bulunmasına, arayışların sürekli olarak bilinçli bir eylem olarak sürdürülmesini ve bilinçli birey tarafından yaşamın örgütlenmesini gerekli görmektedir. Aynı zamanda düşüncenin özgür gelişim önünde herhangi bir engelin oluşturulmasını kabul etmemektedir. Demokratikliği kuralsızlığın reddi olarak görüp toplumun, gelişmelerin tıkanmasındaki engellerin aşılması olarak değerlendirmektedir. Buna göre akademik çalışmaların ve yaşamın kendi iç disiplini çerçevesinde örgütlendirilmesi ve örgütlendirilen çalışma ve yaşam içinde yönetme-yönetilme dahil ilişkilerin düzenlenmesini gerekli hale getirmektedir.

Özerklik

Nasıl demokratikleşmeyi salt siyasal ilişkilenme biçimi olarak ele almak yeterli değilse özerkliği de aynı şekilde siyasal ilişkilenmeyle sınırlandırmak doğru olmamaktadır. Bilimselliğin, aydınlanmanın, doğru bilgi ve doğru yöntemlerin somut projelerle sunulmasının tarafı olunarak sorumluluğun taşınması da gerekmektedir. Bilimsel ve akademik çalışmalarında toplum içindeki yeri ve esas aldığı ölçüler bunu gerekli kılmaktadır. O nedenle, akademik bilimsel çalışmaları toplumun dışında ve üstünde değerlendirmek mümkün değildir. Toplumu etkileyecekleri gibi, toplumun yaşadığı gelişmelere de açıktırlar. Bu gerçeklik özerkliğin akademik ve bilimsel çalışmaların esas aldığı öğreti ve hareketten bağların koparılması biçiminde algılanmaktan öte bir anlam ifade etmesi gerektiğini ortaya koymaktadır. Onun içindir ki, Sosyal Bilimler Akademisi adını aldığı Abdullah Öcalan tarafından geliştirilen bir proje olan Kürdistan Halk Kongresi ve Bilim Sanat Komitesi'nin bir örgütlendirilme biçimi olarak; Abdullah Öcalan tarafından geliştirilen görüşleri diyalektik bağ içinde derinleştirerek topluma yayma, bunları sosyal, siyasal, kültürel, ekonomik boyutlarıyla geliştirme temelinde oluşturulmuştur.

Bu çerçevede Sosyal Bilimler Akademisi, Abdullah Öcalan'ın görüşlerini bilim, sanat ve insan yaklaşımı içinde ele alarak görev ve sorumluluklarını yerine getirip, çalışmalarını yürütürken; belirlenen özerklik; bilimsel, demokratik faaliyetin bir tamamlayanı olarak ele alınmaktadır. Çünkü, bilimsel demokratik çalışma kendi özgünlüğü içinde yürütülürken; dıştan bir müdahaleyi kabul etmez, ısmarlama görüşler oluşturulup tezler geliştirilemez. Bu anti bilimsel bir yaklaşım olur. Böyle olunduğundan herhangi bir siyasal oluşumun ideolojik bürosu olunmaktan ileriye gitmez. Bunun da tarih ve toplum karşısında herhangi bir bağlayıcılığı olamayacağı açıktır. Oysa, bilimsel çalışmaların yürütüldüğü akademiler topluma ve tarihe karşı sorumludurlar. Araştırırlar, incelerler, verileri bulup ortaya çıkarırlar ve bu esaslara dayalı görüşler oluştururlar.

Bilimsel akademik çalışmalara dıştan müdahale o çalışmaları kötürüm bırakmak için yeterlidir. O nedenle, bilimsel akademik çalışmalara verilecek en büyük güç çalışmalarının sürdürmeleri önünde politik yaklaşımlarla engel teşkil etmemek ve dıştan müdahalede bulunmamak biçiminde belirlenmektedir.

Bunun dışında sergilenecek yaklaşımların bugüne kadar ki örneklerinde görüldüğü gibi, bilimsel demokratik temelde yön verilmek istenen akademik çalışmaların gerçek rolün ötesinde değerlendirilmesine neden olacaktır.

Sosyal bilimlerin içeriği ve çalışmaların yürütülmesi

Toplumsal yaşamın yeniden örgütlendirilmesinde bilinçli insan, bilgi toplumu ve Demokratik Ekolojik Toplum modeline ulaşılmasında sosyal bilimlerin rolü şüphesiz çok önemlidir. Fakat bu rolün doğru anlamda bir uygulama gücüne ulaşmasında sosyal bilimlerin içeriğinin doğru belirlemesi çalışmaların sağlıklı yürütülmesinde en başta gelen faktörler arasındadır.

Sosyal bilimlerin 21. yüzyıl gerçeğine uygun olarak, amaç ve kapsamı en bilimsel tarzda Abdullah Öcalan tarafından tanımlanarak ortaya konulmuştur. Buna göre, "ciddi bir toplumsal yenilenme ve sistem kuruluşu için en basitinden 'sosyal bilim merkezleri' diyebileceğimiz temel idrak ve irade merkezlerinden başlamak da verimli sonuçlar verebilir. Sosyal bilim merkezlerinin rahiplerin kutsallığında, en çağdaş bilim adamlarından disiplinli çalışma gücüne kadar özellikleri kişiliklerinde yoğunlaştırma hedefi ve gücü olanlardan oluşması işin özü gereğidir. Bir anlamda din adamının mabedi, filozofun okulu, bilim adamının da akademisi bu merkezlerde bir sentez oluşturup insan toplumunun tüm hayati sorunlarına gerektiğinde kırk yıl çile çekerek yanıt arayacaklardır. Kapitalizmin toplum ve birey katliamını ancak bu tür merkezlerin gücüyle durdurabiliriz. Bu merkezler devrimci partilerin ideolojik büroları olmadığı gibi, basit buluşlarla yetinen bilim adamlarının tez oluşturma mekanları da olamaz. Siyasete yön veren filozof yönetim merkezleri de değildir. Ama gerektiğinde toplumun tüm kurumsal ve bireysel unsurlarına değişim gücünü, bunun bilinci ve iradesini verecek erdemde ve yetenekte kurumlardır. Geçmişte olduğu gibi, günümüzde de insan toplumu için vazgeçilmez beyin kurumlarıdır. En çok kapitalist sistemde toplumun beyinsel kurum merkezleri tahrip edildiği için, belki de tarihin hiçbir döneminde görülmeyen bir ihtiyaçla bu merkezlerin inşasına girişmek gerekir." (Özgür İnsan Savunması, Sayfa; 55-56, Abdullah Öcalan)

Kürt toplumunda büyük değişim ve gelişmeler meydana getirerek önemli kazanım ve değerler yaratan Özgürlük mücadelesi, özgürleşme mekanlarında sosyal bilimler alanında çalışmalar yürütme koşullarına kavuşmuştur. Sorun bu çalışmaların nasıl yürütülmesi gerektiğine ilişkin doğru yanıtların bulunması noktasında ortaya çıkmakta ve çözümünü beklemektedir.

Dış alanlarda kurulacak akademi, araştırma inceleme merkezleri, enstitüler, vakıflar adı ile yürütülecek bu çalışma merkezleri ile sosyal bilimler alanında evrensel düzeyde yaşanan gelişmeler takip edilirken, aynı zamanda sosyal bilimler alanında Kürt toplumunda yaşanılan gelişmelerin de uluslararası alana taşırılması mümkün olacaktır. Bu anlamda bilgi akışı, kimliksel ifadeye kavuşma ve kendini taşırma evrensel ölçülerde gelişme imkanı bulacaktır. Dogmatizme ve dar sınırlara hapis olmayı benimsemeyen, sosyal bilimleri böylece tüm insanlığın sahiplendiği bir ortak değer olma statüsüne kavuşturmada önemli adımlar atmış olacaktır.

Buna göre KONGRA-GEL'in Bilimsel Sanat Komitesi'ne bağlı örgütlendirilen ***Abdullah Öcalan Sosyal Bilimler Akademisi*** başta adını aldığı bunun sorumluluğu ve bilinciyle hareket ettiği Abdullah Öcalan'ın Demokratik Uygarlık Çizgisi diye ifade edip Demokratik Ekolojik adıyla nitelendirdiği yeni paradigmayı tüm çalışma, örgütlenme ve ilişkilenmesinde temel ölçü görmekte ve kendisinin varlık gerekçesi olarak kabul etmektedir. Çalışmalarını yürütüp konular belirlerken Abdullah Öcalan'ın Demokratik Uygarlık Manifestosu diye kabul ettiğimiz düşüncelerini derinleştirilerek, zenginleştirilmesini, toplum içinde yaygınlaştırılmasını hedeflemektedir. Toplumun aydınlatılması, toplumsal Rönesansın yaşanmasında ön açıcı olma ve yol gösterici olabilmenin sorumluluğu ile hareket edecektir. Sadece olay ve gelişmelere tanım getirme, görüş sunma ile kendini sınırlandırmayarak; somut, güncel, tarihsel ihtiyaçlara yanıt olarak; siyasal toplumsal gelişme ve olayların içinde yerini alarak rolünü oynayacaktır. Bunları yaparken başta Abdullah Öcalan'ın görüşlerini herkesin kendine göre yorumlamasının önüne geçilerek; doğru bilgi ve görüşe ulaşılmasını sağlayacaktır. Halka karşı sorumluluğu çerçevesinde bunun mücadelesini yürütecektir.

Demokratik Uygarlık Manifstosu'nda öngörülen toplumsal Rönesansın yaşanmasında öne çıkan aydınlanma faaliyetlerinin yerine getirilmesi temelinde örgütlendirilen Sosyal Bilimler Akademisi toplum bilimiyle ilgili bölümler şeklinde kendini örgütleyecektir. Özgürlük mücadelesinin yarattığı tüm değerleri ve açığa çıkardığı felsefik, sosyal, siyasal, edebi, tarihi gerçekleri irdeleyerek topluma ve tarihe mal edecektir. Buna göre toplumun önüne somut projeler sunacaktır. Kendini güncel, siyasal gelişmelerden koparmayarak, projelerinin yaşamda test edilerek gerçekleşmesinin çabası ve sorumluluğu içerisinde olacaktır. *"İdeolojik kimliğin yenilenmesi başta gelen tarihi görev..." (A. Ö. AİHM Savunması C.1 sayfa 460)* olarak kabul edilirken, *"Ortadoğu kültüründe şimdiye kadar gerçekleşmiş Rönesans, reformasyon ve aydınlanma hareketleri birleştirilerek tek bir hareket olarak geliştirilmek..." (Age. S.460)* belirlenen asıl hedefler arasında yer almaktadır.

Oluşumuna kaynaklık teşkil eden, bu esaslara dayandırılarak oluşturulan Abdullah Öcalan Sosyal Bilimler Akademisi'nin öne çıkan başka temel görevleri de bulunmaktadır:

1- Evrensel düzeyde sosyal bilim çalışmalarını yürütecek bir kurumlaşma oluşturmak,

2- Sosyal bilimlerin sadece olay ve olgulara tanım getirmesiyle yetinmeyerek, toplumun tercihlerinin güçlenmesinde yöntem önermelerinde bulunmak,

3- Sosyal bilimlerde hiyerarşik merkeziyetçi yapı ve ortamı politik kısır döngü içine çeken yaklaşımları aşan yeni bir sisteme ulaşmak. Bilgiyi, güç ve iktidar ilişkisini hizmetinden çıkararak toplumun hizmetine sunmak,

4- Sosyal bilimlerde nesnellik tarafsızlık ilkesini oluşturmak,

5- Kişisel yargı ve salt ideolojik yaklaşımlarla sınırlı kalmamak,

"Sosyal Bilimler Akademisi olay ve gelişmelere tanım getirme, görüş sunma ile kendini sınırlandırmayarak; somut, güncel, tarihsel ihtiyaçlara yanıt olarak; siyasal toplumsal gelişme ve olayların içinde yerini alarak rolünü oynayacaktır. Bunları yaparken başta Abdullah Öcalan'ın görüşlerini herkesin kendine göre yorumlamasının önüne geçilerek; doğru bilgi ve görüşe ulaşılmasını sağlayacaktır."

6- Bugüne değin Batı merkezci gelişen sosyal bilimleri evrensel bir karaktere ulaştırmak,

7- Sosyal bilimlerde çoğulculuğa açık bir konum tutturarak, dar bir pozitivizme düşmemek,

8- Kürt toplumunda özgürlük mücadelesinin açığa çıkardığı sosyolojik, kültürel, siyasal, felsefe ve edebiyat alanlarında yaşadığı değişim ve dönüşümü bilimsel faaliyetler çerçevesinde bir tanıma kavuşturmak ve açıklamak,

9- Uluslararası alanda yürütülen soysal bilim faaliyetleriyle Kürt toplumu içinde geliştirilecek olan sosyal bilim faaliyeti arasında organik bağlar kurmak,

10- Kürt toplumu içinde dağınık ve parçalı duran, ama her biri bir zenginlik oluşturan kültür, bilgi hazinelerini ve emek sahiplerini bir araya getirmek,

11- Sosyal bilim faaliyeti içinde yer alan, ama ayrı bağımsız hareket eden kişi, çevre ve kurumların görüş, eğilim farklılığına bakmadan, birlikte ortak hareket edebilir duruma getirmek,

12- Sosyal bilim alanında yürütülen bilimsel ve akademik değeri olan çalışmaları bir araya getirerek, toplumun hizmetine sunmak,

13- Sosyal bilimleri, yeni paradigmamız olan Demokratik Ekolojik Topluma ulaşmada, bilinçli insanı yaratarak bilgi toplumuna ulaşmada temel ve vazgeçilmez bir çalışma sahası haline getirmek,

14- Yürütülecek araştırma ve incelemelerle ortaya çıkarılacak kanıt ve verilerle yeni paradigmaya güç verecek görüşler oluşturmak,

15- Sosyal bilimleri toplumun içinde çekici kılacak, etkinlikler düzenlemek.

İnsanlığın yeni uygarlıksal arayışın bir ifadesi olan ve ekolojik demokratik toplumda ifadesini bulan yeni paradigma; *"yeniden uygarlığın beşiği olmuş, gençliğini yaratmış Ortadoğu kültür geleneği..." (Age. S. 444)* içinde neolitik çağa ev sahipliği yapmış Kürdistan topraklarında çıkış yapma ve gerçekleşme olanağına kavuşmuş bulunmaktadır.

Günümüz koşullarında *"birey ve aydın yürüyüşü hakkıyla yapıldığında, toplumların yüzyıllarca takip edecekleri doğrultuyu gerçekleştirmiş; birkaç savaş ve partinin yapamayacağı iş gerçekleştirilmiş olmaktadır." (Age. S.467)*

Artık, *"bilimle aydınlanmanın güçlü birikimleri oluşmuştur. Eksik olan tarihe ve somuta yönlendirmektir. Bilimsel zihniyetle tarih, çok zengin bir anlama kavuşacaktır. Günümüzü çözümlemek anbean canlanmaya yol açacaktır. Tek bir insanımızı bile çözümlemek dünyayı anlamaya yeterli olacaktır.*

*"**İbni Sinalar**, **İbni Rüştler, El Kindiler** de uyanmalıdır; büyük çabalarıyla bilime neler kattıklarını, bilimin ne kadar gelişmiş olduğunu görerek o büyük zihinlerini doyurabileceklerini göstermeliyiz." (Age. S. 465)*

DÜNDEN BUGÜNE ULUSAL KAHRAMANLIK HAFTASI

Baştarafı sayfa 32'de

Her Newroz'da umudunu, inancını, kendisine olan güvenini ve cesaretini biraz daha büyüttü. Ulusal Kahramanlık Haftası'nın son günü, Mazlum Doğan ve Mahsum Korkmaz şahsında şehitlerine, önderliğine, dağ ve zindan direnişçilerine söz vererek kapattı. Hata "mirini" diyerek ölüme kadar Onlarla olacağını yineledi.

Daha neolitik çağda Newroz geleneğini yeniden doğuş ve bereketin müjdecisi olarak kutlayan Kürtler, onun özüne Asur köleciliğinin baskıları karşısında isyan geleneğini kazımıştı. Onu özgürlüğünü koruyabilmek için direniş günü haline getirmişti. Halkların birlik ve dayanışmasından aldığı güçle Newroz isyanıyla zaferi de yakalamıştı. Şimdi Mazlumlarla, Mahsumlarla bir kez daha güncelleşen Newroz kahramanlık geleneğini yeniden canlandırıyordu. Artık Mazlum ve Mahsum yoldaşların kahramanlıksal çıkışı Newrozla özdeşleşmişti. Kürt halkı Mazlum Doğan'ı Çağdaş Kawa'sı olarak kabul etti ve onu izledi.

Mazlum Doğan'ın ayağa kaldırdığı Kürt kızı ***Zekiye Alkan*** Diyarbakır surlarında canlı bedenini bir Newroz meşalesi haline getirerek yaktı. Ve bu Kürt halk kahramanlığının aldığı yeni bir biçim oldu. Zekiye giderken arkasında yeni bir gelenek bıraktı. Onu milyonlarca Kürt'ün Newroz serhildanları ve ***Rahşan Demirel***'in İzmir Kadifekale'deki kendini yakma eylemi izledi. Türk Özel savaş hükümetleri 1992-93 Newrozu'nda Kürdistan çapında toplu katliamlarla Kürt halkının özgürlük için ayağa kalkışını boğmak istedi. Ülkeyi bir baştan bir başa kana buladı. Fakat yaratılan yeni kahramanlık geleneği bütün dünyadaki Kürtlerin yüreğine, bilincine, duruşuna, yürüyüşüne, yaşamına yön verecek düzeye çoktan ulaşmıştı. Avrupa'da ***Ronahi (Bedriye TAŞ)*** ve ***Berivan (Nilgün Yıldırım)*** ele ele verip alevler içinde göğe yükselirken, bu ateşin sarmadığı bir tek onurlu Kürt yüreği kalmamıştı. Serhildanlar bunun en somut, görülebilir, ölçülebilir kanıtıydı. Artık kimliğine ve onuruna sahip çıkma gücü gösteren Kürt halkı kahramanlaşan bir halktı. Öldü denilen Kürt'ten dipdiri ayağa kalkan özgür Kürt'e böyle ulaşıldı.

Diriliş tamamlanmış sıra kurtuluşa gelmişti

Kürt emekçi halkının son otuz yıllık kahramanlaşma öyküsü bölge ve dünya siyasi güçleri ve medyası tarafından da belgelenerek tarihe geçmiştir. Kürt sorunu bütün boyutlarıyla açığa çıkartılmış, deşifre edilmiş, yok edilemediği ve edilemeyeceği kanıtlanmış, bütün insanlığın sorunu haline getirilmiştir. Sıra artık çözüme gelmiştir.

Çözüm için Başkan Apo sık sık barış çağrıları yapacak, ateşkesler ilan edecek, ama kimse onu duymak istemeyecekti. O ısrarla bir muhatap arayacaktı. Çünkü şimdi en büyük kahramanlık barış istemekti, barış için çalışmaktı, barış için savaşmaktı ve barışı kazanmaktı. Bu tamamen değişen çağ ve onun ruhunun bir emriydi. Ya zamana göre olunacaktı ya da onun gerisinde kalınacaktı. Zaman kimseyi beklemezdi. Ya onunla olurdunuz ya da sizi bırakır kendi bildiği gibi akıp giderdi. Nitekim reel sosyalizmin yıkılmasıyla dünya koşulları değişim sürecine girmişti. Bilimsel teknik devrim bütün hayalleri gerçekleştirebilecek sınıra gelip dayanmıştı. Yeni bir çağ açılmış ve herkesi kendisine uymaya davet ediyordu. Yeni çağın ruhu 20. yüzyılın ruhundan nitelik olarak farklıydı ve kendisine uygun yeni ideolojik kimlikler inşa edilmesini, yapıcı politikalar üretilmesini ve sorunların çözümünde kendisinin kaldırabileceği yöntem ve araçların yaratılmasını emrediyordu. Diğer bir değişle değişen çağ bütün dünyayı olduğu gibi PKK'yi, Önderliğini, PKK kadrolarını, gerillayı ve Kürt halkını kendisine uygun kahramanlık ölçülerini yaratma ve uygulama yeteneğini göstermeyi emretmekteydi. Ancak Başkan Apo'nun PKK'ye ve öncü kadrolarına değişen çağa ve zamanın ruhuna ayak uydurma çağrıları havada asılı kaldı. Onun değişim çağrılarına V. Kongre'nin yanıtı partinin bayrak ve amblemini değiştirmekle sınırlı biçimsel bir değişim olarak kaldı. Oysa yeni çağın dayattığı yiğitlik veya kahramanlık modern paradigmayı aşabilmekten geçiyordu, Köklü zihniyet değişimi yapmayı gerektiriyordu.

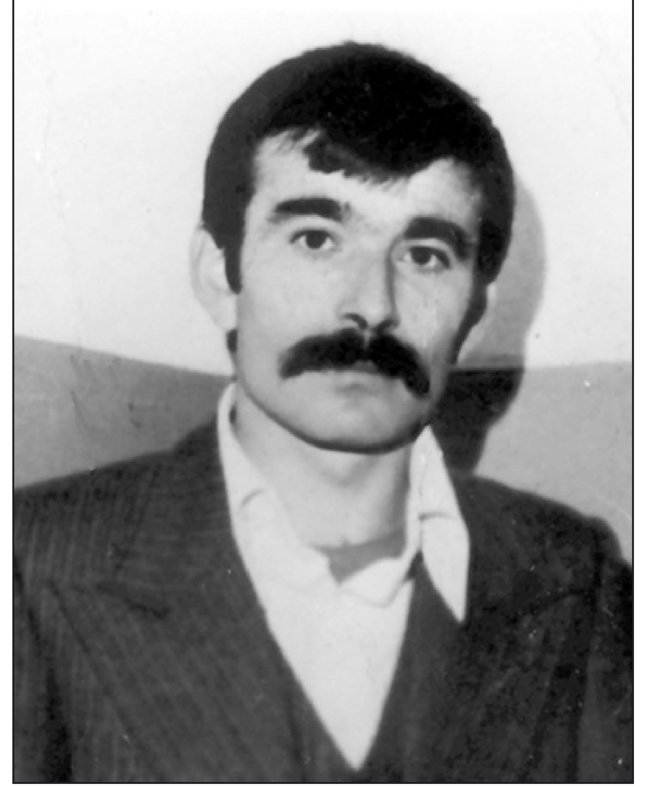
Başkan Apo'yu sadece PKK yönetimi değil, Türkiye cumhuriyeti de anlayamadı. O'nun barışçı, demokratik çözüm çağrılarını, aynen PKK yönetimi gibi devlette bir taktik olarak değerlendirdi. Yeni çağın herkese dayattığı yiğitlik ve kahramanlık barış yapma cesaretini göstermekten geçiyordu. Buna bir tek O ortaya koymaktaydı. Bütün barış, diyalog ve uzlaşma çağrıları Ondan çıkıyordu. Fakat bu tek taraflı gelişemezdi. Bir tek insanın çabası buna yetmezdi, yetemezdi. Ne PKK yönetimi ne de devlet bunu görebilecek, gereğini yerine getirebilecek durumdaydı. Kim kahraman, kim sıradan açığa çıkmıştı. Modern paradigmada takılı kalanlar çağın dışına düşmüştü. Zamanın ruhunu hiç kimse PKK önderliği gibi teninde, ruhunda hissedememişti.

Uluslararası 15 Şubat komplosu da her iki tarafça doğru anlaşılamayacaktı. Bütün yük bir kez daha Başkan Apo'nun omuzlarında kalacaktı. Türk-Kürt boğazlaşmasının önünü alma ve böylece kompoloyu boşa çıkartma görevini de O yerine getirecekti. Demokratik Uygarlık Manifestosu ve Atina Savunması'yla *"modern paradigma benim şahsımda iflas etmiştir"* diyerek, yeni çağın ideolojik kimliğini inşa edecek ve yeni çağın paradigmasını İmralı'da kuracaktı.

Başkan Apo bu çalışmasında öz olarak devlete, iktidara götürmeyen, bütün halkın içine çekildiği doğrudan demokrasiyi esas alan Demokratik Ekolojik Toplum modelini formüle edecek ve bunu pratikleştirmesi için PKK'nin ve Kürt halkının önüne koyacaktı. Şimdi kahramanlık bu paradigmaya göre olmaktan, köklü bir zihniyet ve vicdan devrimi yapmaktan geçiyordu. Yani sonuna kadar demokrat olmak, örgütü demokratikleştirmek, sivil toplum örgütleri (STÖ) aracılığıyla halkı demokratik örgütlülüğe kavuşturmak, üçüncü alanı örgütlü halk ile doldurarak demokratik siyaseti geliştirmek, demokratik serhildanları yükselterek Kürt sorununun çözümüne hız kazandırmak, KONGRA-GEL'i inşa ederek bütün bu adımları taçlandırmak, bu stratejik çalışmalarda kadın ve gençlik hareketine özel bir önem vermek, en büyük desteği sunmak ve inisiyatifli kılmak gerekiyordu. Halkın ve örgütün demokrasi ve özgürlük mücadelesinin bastırılması veya halkın demokratik kazanımlarının gasp edilmesi tehlikesi karşısında gerillanın büyütülerek güçlendirilmesi hayati önem taşıyordu.

Öte yandan küresel emperyalizm karşısında küresel demokraside ısrar etmek, halkların eşitlik, özgürlük ve barış içinde kardeşçe birlikte yaşamasını sekteye uğratabilecek yaklaşımlardan özenle kaçınmak, küresel emperyalist güçlere bel ve umut bağlamak bir yana, tamamen Kürt halkının ve bölge halklarının özgücüne dayanarak –Kürt sorunu başta olmak üzere– bölgesel sorunlara çözüm geliştirme yaratıcılığını sergilemeye ihtiyaç vardı. Yeni çizgi bunu bütün tarihi, toplumsal, siyasal, ideolojik nedenleriyle birlikte çok güçlü olarak formüle etmişti. Bütün iş; bu çizgiye uygun somut politikalar geliştirmeye, bu politikaların en yeterli ve uygun biçimde pratikleştirilmesini sağlayabilecek sistem ve araçların örgütlendirilmesine kalmıştı. Yani yeni dönemin kahramanlığı da, yiğitlik ölçüsü de şunun bunun kuyruğuna takılmadan veya

anlamsız yere hiçbir gücü karşımıza almadan, özgür çizgi temelinde alternatif olarak Kürt halkının ve bölge halklarının çıkarlarını, dostluk, kardeşlik ve birliğini geliştirecek politikalar izlemek, bundan sapan, hareketi küresel emperyalizmin yedeğine düşüren veya onun karşısında politikasız bırakan her kim olursa olsun önlerinde dikilmek ve Başkan Apo'nun çizgisini dayatmaktı. Şimdi bütün yiğitlik, kahramanlık buradan geçiyordu.

Yeni paradigmada iktidara, devlete koşmak yoktur

Yeni dönemde kahramanlıksal çıkışlar yapmak isteyen, onurlu bir yaşamın ve başarılı bir çalışmanın sahibi olmak isteyen herkes bu paradigmaya göre kendisini yenilemeli, örgütlemeli ve çalıştırmalıydı. Özellikle yönetime talip olanlardan bu beklenirdi. Bunu beklemek her Kürt insanının, her demokratın, her sosyalistin hakkıydı/hakkıdır. Hatta, bütün bir Ortadoğu'nun kaderi, geleceği Kürt özgürlük hareketinin geleceğine bağlı hale geldikten beri, bütün Ortadoğuluların KONGRA-GEL yönetiminden bunu beklemesi en doğal hakkıydı/hakkıdır.

Bu paradigmada iktidara, devlete koşmak yoktur. Bunun örgüt içine indirgenmiş hali koltuk mücadelesinden kesin kopuş, halka hizmet için demokratik yarıştır. Zira devlete ve iktidara koşmayanların, örgüt içinde iktidar kavgası yapmasından daha çelişkili ve anlamsız bir şey olamazdı. Bunun yerine uygulanabilir, gerçekçi, somut projelerle iddialı olanların demokratik tarzda hizmet yarışına girmeleri, demokrasi kültürünün gelişip kökleşmesi için olduğu kadar halkın işlerinin planlı, verimli ve tempolu biçimde yürütülebilmesi için de en doğru tutumdu. Bunun bir gereği olarak bütün KONGRA-GEL yönetim ve komitelerinin demokratik seçimlerle belirlenmesi, seçilen komite ve kadrolarının inisiyatifli kılınması yaratıcı ve başarılı çalışma için bir zorunluluktu. Dolayısıyla halkın ve kadroların yaratıcı yeteneklerini açığa çıkartmak ve verimli, tempolu, yaratıcı bir çalışma yürütebilmelerini sağlayabilmek için önlerini açmak ve inisiyatifli kılmak yeni paradigmanın özünü oluşturmaktadır. Hiçbir projeleri olmayanların, sadece koltuk için iktidar hırsıyla öne çıkanların, hizmet yarışı yerine rakiplerini etkisizleştirmek isteyenlerin veya hizmet etmekten kaçanların ya da 'ne halleri varsa görsünler' deyip siyasal yaşamın kıyısına çekilenlerin bu paradigmayla başarı belada demektir veya en azından ondan hiçbir şey anlamadıkları sonucu çıkmaktadır. Yeni dönemin kahramanlığı Başkan Apo'nun çizgisine bağlı kalmaktır. İktidar hırsıyla her şeyi yerle bir etmek isteyenlere olduğu kadar, yetenek ve birikim bakımından donanımları yeterli olduğu halde halka hizmet etmekten kaçanlara da tavır alıp eleştirmek, Başkan Apo'nun çizgisine ve KONGRA-GEL platformlarına davet etmek; kongrede alınan kararların ne kadar uygulanıp uygulanmadığını izlemek ve sorumlularından hesap sormaktır.

Demokratik ekolojik toplum inşa etmeyi hedefleyen yeni çizgi siyasal mücadelede devamlılık, çalışmada başarı için örgütlülüğün sürekli geliştirilmesini öngörmektedir. Örgütlü toplumun çağdaş toplum, örgütlü bireyin çağdaş birey olduğunu savunmaktadır. Örgütsüz birey ve toplumun hiçbir şey, örgütlü olanın ise her şey olduğunu ilan etmektedir. Örgütlü halk ve siyasal kadrolar olmadan demokratik siyasetin de, demokrasinin de gelişemeyeceğini öngörmektedir. Örgütlü toplum ve birey olmadan temsili demokrasinin bile mümkün olamayacağını iddia etmektedir. Doğrudan demokrasinin ise örgütlenmemiş bir tek insan kalmadığı zaman mümkün olabileceğini ortaya koymaktadır. Dolayısıyla halkın örgütlülüğünü ve kadroların örgütsel birliğini geliştirip sağlamlaştıran Önderlik çizgisine göre olandır. Niyet ve geçmişi ne olursa olsun eğer birileri bunun yerine örgütlü insanları örgütsüzleştiriyor, örgütlü gücü dağıtıyor ve örgütsel birliği parçalıyorsa, onun bu çizgiyle hiçbir alakası yok demektir. Bu demokrasinin canına ot tıkamaktır. Örgütlü birey ve toplum istemeyen otoriter sistemlerin bile yapamadığını yapmak demektir. Örgütlü gücü dağıtmak bu paradigmayı benimsememekten başka bir anlam ifade etmez, edemez. Dolayısıyla bu çizginin adamı olduğunu söyleyen herkesin demokratik örgütlülüğü ve örgütsel birliği koruması, geliştirmesi, örgütlü birey ve toplum için çaba sarf etmesi, örgütlülüğü zorlayan eğilimlere tavır alması, mümkünse onları da kazanarak örgütlülük içine çekebilmesi yeni çağın kahramanlık veya yiğitlik ölçüsüdür.

Yine demokratik ekolojik paradigmaya göre otuz yıllık mücadele sonucunda ağır bedeller verilerek halkın kazandığı demokratik hakları ve mevzileri korumak için olduğu kadar, Kürt sorununun eşit anayasal vatandaşlık temelinde çözümü için en temel caydırıcı güç olarak HPG'nin sürekli güçlendirilmesi, meşru savunma çizgisinde sağlamlaştırılması gerekmektedir. Kazanımların olduğu kadar nihai çözümün de temel araçlarından birisi olan gerillayı meşru savunma çizgisinden çıkmadan doğru eğitmek, mevzilendirmek, halka ve gerillaya yönelik saldırılar karşısında en etkili, en aktif savunma yapabilecek konumda tutmak yeni dönemin kahramanlık veya yiğitlik ölçüsüdür.

Gerillayı siyaset yapabilmenin, diplomatik ilişkiler geliştirebilmenin ve çözüm üretip uygulayabilmenin önünde bir engel olarak görmek, ondan kurtulmayı düşünmek, onu bir ağırlık veya ayak bağı olarak değerlendirmek en azından yeni çizgiden hiçbir şey anlamamış olmaktır veya 'ben bu çizgiyi benimsemiyorum' demektir. Bugünün kahramanlık ölçüsü yine bu anlayış ve eğilimler karşısında doğru bir duruş geliştirebilmek, kapsayıcı, birleştirici bir yaklaşım ve ikna gücüyle herkesi yeniden çizgiye çekebilmek ve kazanabilmektir.

Öte yandan yeni ideolojik kimlik herkesi, mütevazı bir yaşam içinde olmaya; insana, karşı cinse ve doğanın bütün canlı cansız varlığı karşısında saygılı davranmaya, asla bunlar üzerinde egemenlik kurmak için çalışmamaya, eşitlik ve özgürlük ölçüleri içinde yaklaşmaya, farlı düşünceler karşısında hoşgörülü ve demokrat olmaya, halkın ve doğanın çıkarlarını her şeyin üstünde tutmaya, amaç olan insanı en kutsal bilinen hiçbir araç için kurban etmemeye, onun önünü açmaya, inisiyatifli kılmaya, yaratıcı yeteneklerini açığa çıkartmaya; devleti, parti, örgüt gibi araçlara tapınmamaya davet etmektedir. Yeni dönemin en büyük yiğitlik ya da kahramanlığının bu olduğunu ilan etmektedir.

Kürt halkı bu çağrıyı tarihten gelen büyük sezgi gücüyle anlamıştır. Tarihin başlangıcında olduğu gibi 21. yüzyılda da yeni bir kahramanlık çağını aralama rolüyle yüz yüzü geldiğini görmektedir. Ulusal Önderi'nin çağrılarına uyarak kendi örgütlülüğü içinde ortaya çıkan bütün yetersiz, yanlış, kazandırmayan eğilimleri reddetmeye devam edecektir. Tarihin başından bugüne kadar fersah fersah kaçtığı devlet ve iktidar için kavga yürütenlerin kuyruğuna teneke bağlamaktan özel bir tat alacaktır. Bazıları iktidar olmazsam yaşayamam dese de, tarih boyunca devletsiz olmayı, ondan mahrum kalmayı hiç mesele yapmayan, devletsiz sivil bir toplum ve halk olarak bugünlere gelen Kürt halkı, Ulusal Önderliği'nin geliştirdiği yeni paradigmayla devletin ve iktidarın icabına bakacak ve insanlık için son ve en büyük kahramanlığını yaparak onu söndürme gücünü gösterecektir. Böylece kahramanların ve kahramanlığın insanlık yaşamında oynayabileceği son rolü oynayarak onu gereksizleştirecektir. Kahramanlara ihtiyacın kalmadığı, kahramanlık yapmanın gerekmediği bir dünyanın yaratılmasında, –bütün tahminleri aşarak– öncülük rolünü çağdaş ideolojik kimliği ile o oynayacaktır.

Bunu, çıkışı ve gelişmesi kahramanca olan önderliğinin yine kahramanca sonuca gidebilmesi için olduğu kadar insanlığın devletli, sınıflı, hiyerarşik toplum düzeninden kurtuluşu için yapacaktır.

KÜVO

Bir nisan gecesiydi; yağmur bardaktan boşanırcasına yağıyordu. Naylon çadıra değen yağmur damlacıklarının çıkardığı pıtırtılar, beş metre ötesindeki konuşmaları tam olarak anlamasını engelliyordu. Çok yorgun olmasına rağmen, bu gece bir türlü gözüne uyku girmiyordu. Bir an kalkıp közün başında oturanların yanına gitmeyi düşündüyse de, son anda vazgeçti. Gidip de ne yapacaktı? Zaten yorgundu. Ayrıca kalabalığı da sevmezdi. Ne zaman etrafını bir kalabalık saracak olsa, nedense kendini yalnız hissederdi. Herkesin yüzüne dikkatle baktığını sanır, ilk fırsatta oradan tüymenin yolunu arardı. Şimdiki gibi bir köşeye çekilir, oradan onları izlerdi. Bu garip huyu nereden kaptığını o da bilmiyordu. En ölümcül hatlara cesurca girebilen, korku nedir bilmeyen bu yürekli insana birkaç arkadaşının yanına gidip sohbetlerine katılmak, ona dünyanın en zor işi gibi görünüyordu. Göğsünü ölüme siper etmek, ona konuşmaktan daha kolay geliyordu. Az konuşması bundan olacaktı, ya da onun yoksul bir köylü aileden gelmiş olması da olabilirdi.

Küvo uzun boyluydu. Sarı saçlarının altında gülümserken ışıldayan çakır gözleri vardı. Çakır gözleri sadece kalabalık anlarda sönükleşiyordu. Bu haldeyken suratı asılır, çekilmez biri gibi görünürdü. Duygulu olmasına rağmen, çevresindekilere yansıtmamaya çalışırdı.

Bir süre sonra uyuyamamasını arkadaşlarının konuşmasına bağladı. Eğer onlar şu konuşmayı kesselerdi uyuyabilirdi. Bu sesler yetmiyormuş gibi, şimdi de başka arkadaşları gelmişti. Yapılan karşılamaya bakılırsa gelenler yabancıydı. Duyduğu kalabalık sesler arasında iki kadın sesinin de olduğu anımsadı. Her iki kadından birinin sesi sanki ona tanıdık birisinin sesiymiş gibi geldi. Bu sesi daha önce nereden duymuş olabilirdi? Yoksa yağmur pıtırtıları onu aldatıyor muydu? Birden bire nefesinin kendiliğinden kesildiğini ve tanıdığını sandığı sese kulak kabarttığını şaşkınlıkla duyumsadı. "Bu da nereden çıktı?" diye kendi kendine düşündü. Gerçekten ona yakından tanıdığı birisini çağrıştırıyordu. Ama ses sahibinin kimin olabileceğini hafızasını zorlamasına rağmen çıkartamadı. Bu sonuca vardığına, yağmur pıtırtılarının çıkarmış olduğu bir ses oyunu olabileceğini düşündü. Tanıdık sandığı sesle aralarına bir sır perdesi gibi giren battaniyesini üzerinden sıyırıp her şeyi açığa kavuşturmayı da düşünmedi değil. O yatağında doğrulduğunda arkadaşlarının belki de alayla;

"Sen iki saattir neden uyuma numarasını yapıyorsun?" demezler miydi? Belki de sesi başka birinin sesiyle karıştırıyordu. Dünyada birbirine benzeyen o kadar çok ses vardı ki... Bu sesleri birbirinden ayrıştırmaya çalışan birinin bütün bir ömrünü harcaması gerekirdi. "En iyisi yatıp uyumak" diye içinden geçirdi. Kendisini tam olarak ikna ettiğini sanıyordu. Bir süre uyumaya çalıştıysa da, uykusunu tümden yitirmiş olduğunu anladı. Sanki birisi tepesinden buz gibi soğuk bir su dökmüş ve uyku adına içinde hiçbir şey bırakmamıştı. Belleğinde oluşan diri merak dalgalarının artık önüne geçmek imkansızdı. Bu duyguyu tanıyordu. Bir düşünce insanın kafasını kemirmeye görsün, içindeki uykuyu dağıtır, kesinlikle uyutmazdı. Düşünce uykuya düşmandı. Kapanan gözlerin önüne yürüyen bir olay dikildiğinde gözlere onu takip etme gibi zorunlu bir görev yüklüyordu. Berrak olmasa bile zihinde oluşan görüntüler, sonunu bitmek bilmeyen bir cazibeye yığıyordu.

Yavaşça öteki tarafına dönüyormuş gibi yapıp, üzerindeki battaniyesini ateş yerini görecek biçimde çekti. Artık onları görebiliyordu. Ateşin etrafında oluşan kalabalığın arasında tanıdık ya da tanıdığını sandığı sesin sahibini seçmeye çalıştı. Ama şimdi "o" susmuş, konuşan Zülküf'ü dinliyordu.

"... haklısın tabii, insan önceden görmediği bir yerin ve insanının hayalini kafasında kurar. O hayale göre özellikler atfeder. Gelgelim bazıları hayalimdekiler 'böyle değildi' deyip o yaşamı tümden benimserken, bazıları da gerçek hayatı hayalindekine benzeştirmeye çalışır. İkincisini seçmek her zaman avantaj değil tabii, ama yinede ..."

Küvo, yağmurun şiddeti kırıldığından konuşmalarını artık net duyabiliyordu. Ama Zülküf'ten pek hoşlandığı söylenemezdi. Zülküf, hemen hemen her konuda bir şeyleri bilen insanlardandı. İkna edici konuşmalarına diyecek bir şey yoktu. Zülküf'ün kendi söyledikleri gibi olmaması Küvo'ya itici geliyordu. Buna rağmen bazen ona imrendiği anlar da olmuyor değildi. Anlattıklarını uzun uzadıya, her ayrıntısına kadar anlatıp onu sıkmasa, belki de ondan hoşlanabilirdi. Yine de ona karşı hoşnutsuzluğunu göstermemeye çalışırdı. Böyle anlarda Küvo bir işi bahane eder, onun yanından ayrılırdı. Şimdi de konuşmasını kısa kesip, tanıdık sese yer açsa iyi olacaktı. Uzandığı yerde tuhaf bir kıskançlık duygusu yüreğini doldurmaya başlıyordu.

"... sizi herkes merak ediyor ..."

Bu kelimeler ona aitti. Tanıdık ses konuşuyordu!

Üzerinde henüz sivil elbiseler vardı. Kahverengi gömleğinin üzerine düşen kumral saçları neredeyse gömleğinin koyuluğunda kaybolmaktaydı. Yıllar önce gördüğü genç kızın yüzü olgunlaşmış, neredeyse tanıyamayacak bir biçime girmişti. Geçen zaman yüzünü eskitmemiş, tersine o güzel yüzüne çekici çizgiler bırakmıştı.

Küvo'nun vücuduna tatlı bir heyecan girmiş, hafif hafif titriyordu. Evet oydu. Yıllar önce sevdiği kızdı bu... O da Küvo'yu takip etmiş, onun yanına, dağa gelmişti! Oysa Küvo bir daha onu görebileceğini aklına bile getirmemişti. "Onu hala sevip sevmediğini düşündü; duygularından emin değildi. "Peki ya o gerçekten hala seviyor muydu?"

Bu düşünceler onda karmaşık duygular uyandırdı. Zamana dağılmış bir sevginin eski mutluluğunu verebileceğini kim söyleyebilirdi. Meryem'in oradaki varlığı onu huzursuz kılmıştı. Tuhaf bir ruh haline kapılmıştı. İçindeki sessiz, ama şiddetli çatışma artıkça isteği de elinden olmadan artıyordu. Şimdi hiç istemediği kadar gidip Meryem'le konuşmak istiyordu. Bir iki kez kalkacak gibi oldu, ama kalabalığın görüntüsü onu bir an kararsız bıraktı. Gidip konuşsa, arkadaşları onun Meryem'i nereden tanıdığını sorabilirlerdi. Bu kez de böylesi sıkıcı soruları yanıtmak onun için işkence olacaktı. Gidip gitmemeyi düşünürken, çadıra başka birisi girdi. Onun gelişiyle herkes susmuş, ne diyeceğini merak eder gibi bütün gözler ona çevrilmişti. Yeni gelenlerle el sıkıştıktan sonra onlara hitaben;

"Arkadaşlar, sizleri birkaç saat öteki bir taburumuzun yanına göndereceğiz. Orası sizin için daha iyi olacaktır. Hazırlanın, birazdan yola çıkacaksınız," dedi resmi bir havayla. Sonra konuşma sahibinin adımları Küvo'nun yanı başında durdu. Bir iki kez seslendi. Ama Küvo uyuyamadığını belli etmemek için ilk sesine cevap vermemişti. Sonra uyanmış gibi yana döndü. Ağzını şapırdattı. Başında bekleyen takım komutanı biraz önce yeni gelenlere aktardığı talimatı ona daha ayrıntılı anlatmaya başladı. Anlatışında resmi bir havadan çok, titizlik vardı.

"Yorgun olduğunu biliyorum, ama başka çaremiz de yok! Orayı sadece sen biliyorsun. Yenilerin güvenliği için sınırın öte yakası daha emin. Zülküf'le beraber gider, ertesi gün dönersiniz ..."

"Fazla açıklamaya gerek yok. Birkaç dakika içinde hazırlanırım" dedi Küvo, huzursuz olduğunu gizleyerek.

"İyi, o halde size başarılar!" dedi takım komutanı ve içi rahatlamış gibi ayrıldı.

Küvo yeni gelenlerin yanına gitmeden önce başına sadece gözlerinin dışarıda kalabileceği bir biçimde kırmızı beyaz puşi bağladı. Yeni gelen savaşçı adaylarının tek tek elini sıkarak "hoş geldiniz" dedi. Sıra Meryem'in elini sıkmaya geldiğinde nefesinin tıkanır gibi olduğunu hissetti. Heyecanı sözlerinin hafif titremesine neden olmuştu.

Zülküf hemen araya girerek;

"Bu arkadaşın ismi Küvo'dur. Biliyorsunuz Kürtçe'de yabani anlamına geliyor. Doğrusu aynen ismi gibidir. Herkesin bir tane yüreği vardır. Ama bu genç adamda iki tane yüreğin olduğuna inanırım. Evet, iki tane. Size yaşadıklarını anlatsa bana hak verirsiniz. Bir keresinde ..."

Zülküf, Küvo üzerine yaptığı coşkulu yorumlar Küvo'yu daha da utandırdı. Biraz sonra iyice tutuklaşıp tek kelime edemez duruma gelmişti. Ama dört misafir ilgiyle bakışlarını bu tuhaf adama dikmişlerdi. Küvo dört çift gözün ağırlığını daha fazla taşıyamazdı. Neyse ki bu durum kısa sürdü.

Biraz sonra Küvo, Zülküf ve dört yeni savaşçı adayı hızlanan yağmurun altında güneşe doğru yol almaya başlamışlardı. Gece zifiri karanlıktı. Sınır hattını yarıp geçmek tehlikelerle doluydu. Sınıra ekilmiş bir mayına basma tehlikesi kadar, askerlerin pusularında vurulup ölmek de vardı.

Küvo en önde, Zülküf de en arkada yürüyordu. Yenilerini aralarına almanın nedeni onları daha iyi korumak içindi. Yeniler henüz alışamadıkları gece karanlığında çekinik adımlarla yürüyor, bazen de bir şeylere takılıp tökezliyorlardı. Küvo önde yürümesine ve daha fazla dikkatli olması gerektiğine rağmen bir türlü Meryem'i düşünmekten kendini alamıyordu. Onu tanımış olabilir miydi? Hem ne diye durup dururken, o puşiyi kafasına sarmıştı ki? Meryem, kapalı bir yüzü nasıl tanıyabilirdi? Acaba sesinin titremesinden kuşkulanmış mıydı? Kim bilir ismi için neler düşünmüştür. İsmini ilk geldiğinde bir arkadaşı takmıştı. "Madem ki bizden hep ayrı duruyor ve aramıza katılmıyorsun, bundan sonra sana Küvo diyeceğiz" demişti ve uzun yıllar isminden şikayet etmeden taşımıştı.

Birkaç saat sonra sınır boyunca uzanan toprak yola girdiler. Uzun süre kullanılmadığından taban gevşemiş, yağmurla beraber yapışan bir çamur oluşturmuştu. Adımları ağırlaşmış, çabuk geçmeleri gereken tehlikeli yolda tam tersine yavaşlamışlardı. Çamura batıp çıkan ayak sesleri çevrede rahatlıkla duyulabilirdi. Ve öyle de oldu.

Toprak yolu takip ederek dolanmaları gereken iki tepecik kalmıştı. İlk tepeciği geçtiklerinde Küvo, metal bir mekanizmanın sesini duyar gibi oldu. Sesten tam emin olmadığından telaşa kapılmazdı. Arkadaki yeniye daha hızlı yürümesi için durup işaret verdi. Yola çıkmadan onlara ya da yürürken dikkat edecekleri şeyleri Zülküf anlattığından, yeniler Küvo'nun verdiği işaret üzerine adımlarını sıklaştırdı.

Küvo eli tetikte yürüyordu. Tam sesin geldiği yeri geçmişlerdi ki, kör mermilerin üzerine çılgın patlamalarla serpildiklerini gördü. Ayrı ayrı yerlerden değişik sesler çıkaran silahlar üstlerine doğrulmuş çalışıyordu. Sanki "siz bundan sonrasını geçemezsiniz" der gibiydiler. Silah menzilinden çıktıklarında Küvo'nun Zülküf'e ilk sorduğu "herkes tamam mı?" sorusu oldu. Ama soruyu sorar sormaz içine, nedenini bilmediği tuhaf bir duygunun da dolduğunu hissetti.

"Yenilerden biri eksik, yanımda vuruldu" dedi Zülküf başını öne eğerek.

Küvo vurulanın Meryem olduğunu anlamıştı. Taş kesilmiş gibi bir süre yerinde kımıldayamadı. Zülküf'ün onu kolundan tuttuğunu, gitmeleri için ısrar ettiğini duymadı. Diğer üçününse korkulu bakışlarını görmedi. Zülküf'ün "o öldü, çabuk gidelim, yoksa tehlikeye gireriz" sözleri boşunaydı. Küvo ansızın kolunu öfkeyle Zülküf'ten kurtardı. Zülküf biraz da çekinerek;

"Nereye gidiyorsun? Yolu bilmiyorsun, çabuk geri dön! Seni öldürecek!" dedi arkasından. Küvo, Zülküf'ün söylediklerini hiç duymuyormuş gibi karanlık ve yağmur içinde, ilk silah patlamalarının olduğu yere doğru çevik adımlarla kayboldu. Zülküf onun ölümü göze alarak yeniyi almak için döndüğünü biliyordu. Oysa ona kalsa hemen yola devam edeceklerdi. Küvo gibi sessiz delilerden ancak böylesi çılgın bir davranış beklenirdi. "O" gittikten bir süre sonra yeniden tek tük silah seslerini duydu. Küvo'nun da aynı akıbete uğrayacağından korkuyordu. Ama yine de Küvo gibi birinin kolay kolay faka basmayacağının düşünmekten kendini alamıyordu. Ve öyle de oldu.

Bir süre sonra Küvo'nun yeniyi sırtlayarak geri döndüğünü gördüler. Küvo yetişir yetişmez, neşeli olduğunu anlaşılan bir sesle;

"Ölmemiş, yaşıyor, dediğini duydular. Zülküf sesindeki sevinci şaşkınlıkla karşıladı. Bu heyecan yenilere de bulaşmış, yaralanan arkadaşlarının çevresini almışlardı. İçlerinde deminki korkudan eser kalmamıştı.

Zülküş telaşla;

"Hemen yarasını bağlayalım" dedi.

"Mermiyi karın boşluğundan almış. Şimdi yapacağımız bir şey yok. Baygın duruyor. Acele edersek, belki kurtarabiliriz, dedi. Küvo yine eski ses tonuyla;

"O mermileri sana mı attılar?" diye hiçbir neden yokken Zülküf'e sordu. Küvo ise bu soruyu yanıtlamadan yola devam etti.

Ertesi gün Meryem, ilk güneş ışıklarının ısıttığı naylon bir çadırda koluna bir serum bağlamış bir vaziyette yatıyordu. Ama hala kendine gelmiş değildi. Küvo onunla konuşmadığını vicdan azabını işte şimdi çekiyordu. Neden onunla konuşmamıştı. Eğer kurtarmayıp da ölecek olsa, Küvo yaşamı boyunca onunla konuşamadığının derin pişmanlığını içinde taşıyacaktı. Bunu sezinliyordu. Doktor arkadaşından Meryem'in ölüm tehlikesini atlattığını öğrendikten sonra içi rahatladı.

Onunla konuşmadığı için kendi kendine kızdı. Ne yapıp edip "O" kendine geldiğinde gidip konuşmalıydı. Ölüm kılıcının üstlerinde sallandığı bu zamanda Meryem'le konuşmadan ölebilirdi. Eskiden kimler kalmıştı, evleri hala köyde miydi? Daha bir çok soruyu kafasında tasarlayıp Meryem'e sormak için kendini hazırladı. Zülküf gelmemiş olsa daha bir süre bunları düşünecekti. Zülküf berisinde durup;

"Hadi kalk da gidelim" dedi.

Küvo kem küm etti, ama verecek cevabı bulamadı. Zülküf kuşkulu bir yüzle ona bakıp;

"Kalmamız için bir neden var mı?" diye sordu.

Küvo "hayır" anlamında başını salladı.

Zülküf önde, Küvo da ardından yola koyuldular. Ama aralarında hayli mesafe açılmıştı. Sanki Küvo yerine dönmeye isteksizdi. Meryem'in olduğu çadıra yaklaştığında doktorla birkaç kişinin (bunlar yenilerdi) konuştuklarını duydu. Bir an durup dinledi. Ses o, tanıdık ses, Meryem'in sesiydi. "Demek ki, kendine gelmiş" diye düşündü. Çabucak Zülküf'e yetişti. Yüzündeki sevinci Zülküf'ün gözünden kaçmadı. Nedense Küvo'ya şu soruyu sordu;

"Yaralanan kadını tanıyor muydun?"

Küvo daha da ötelere bakıp derin bir iç çekti.

"Hayır tanımıyorum. İlk kez onu burada gördüm" dedi.

Zülküf kahkahayla güldü.

İki arkadaş yeni yapraklanmış bodur meşe ağaçlar arasında kaybolup gittiler.

8 MART'LA ÖZNELLEŞEN KADINLAR

> **"8 Mart'ı değerlendirirken, o gün orada katliama uğrayan kadınların bile bilinçlice, derinliğine kavramadığı anlamı daha iyi görmekteyiz. Emeğe sahip çıkışın, erkeğin siyasal yaşamına müdahalenin, kendi kimliğine sahiplenişin ilk adımlarından biridir 8 Mart. Yine 8 Mart kendini özne yapmak isteyen kadına karşı erkek sisteminin şiddeti ve acımasızlığının en çarpıcı göstergesidir."**

Mücadelelerle dolu insanlık tarihinde 8 Mart belki de en anlamlı olanlarından biri. Kadının özgürlük mücadelesi devam ettikçe, anlamı daha da artmakta. Bir zamanlarda sadece küçük bir çırpınışın simgesiyken, salt dar bir sınıfın sahiplendiği bir değerken, bugün küreselleşen ve gün geçtikçe yayılan kadının özgürlük eğilimi sayesinde daha da derinliklidir 8 Mart'ın anlamı.

O günden bugüne birçok gelişme yaşandı. Dünya kadınları cins olma gerçeğinin bilincine ulaştıkça, kadın olma olgusunun biyolojik sınırları aştığını, kendi ezilmişliği üzerinden nasıl bir sistemin inşa edildiğini, bu sistemin sıradan günlük ilişkilere kadar nasıl yansıdığını daha iyi görüyor. Siyasal, sosyal, ekonomik ve cinsel alanda nesnelleştirilen kadının çok yönlü tüketilişini, tarihinde ilk defa bu kadar güçlü hissediyor. Bu hissediş ve bilinç onlarca eylemi, siyasal, sosyal girişimleri de hızlandırıyor. Geçen yüzyılın ikinci yarısında küreselleşmeye, savaşlara, kadınlara uygulanan şiddete, erkek egemen bütün yaklaşımlara karşı ayağa kalkan kadın, artık sadece bedeniyle insan yaşamını renklendiren bir obje değildir. Aklıyla, duygusuyla ve eylemiyle bugüne değin bastırılmış yaşam enerjisini açığa çıkarmaktadır. Bu enerji onu yaşamın öznesi yapmaya başlamıştır.

Bu gelişmeler karşısında bir yandan feodalizmin, diğer yandan emperyalizmin baskıları, çeşitli siyasi yaklaşımları geliştirmekte ve kadının özgürlük eğiliminin yönü erkek egemen sisteme hizmet edecek şekilde değiştirilmek istemektedir. Kadın konusunda, atılan her devrimci adımı erkek iktidarını kökünden sarsacağını gören, fakat tarihin bu yönlü diyalektiksel akışını da durduramayanlar, doğal olarak bu tarzda yaklaşmaktadır.

Bugün 8 Mart'ı değerlendirirken, o gün orada katliama uğrayan kadınların bile bilinçlice, derinliğine kavramadığı anlamı daha iyi görmekteyiz. Emeğe sahip çıkışın, erkeğin siyasal yaşamına müdahalenin, kendi kimliğine sahiplenişin ilk adımlarından biri 8 Mart'tır. Yine 8 Mart kendini özne yapmak isteyen kadına karşı erkek sisteminin şiddeti ve acımasızlığının en çarpıcı göstergesidir. Şimdilerde kadının mücadelesi fabrika binalarını aşmış, yaşamın her alanına yayılmıştır. Yine şiddet her yerde, her zaman kadının karşılaştığı bir olgu, kadın mücadelesi kuşkusuz bugün daha güçlü. Fakat sistemin dinazorlaşmış gerçeği devam etmekte. Halen kadının emeğinin sömürüsü sürüyor. Beş bin yıldır ev köleliğine mahkum edilen kadınlar, şimdilerde ev emekçiliğinin karşılıksız ve inkara maruz kalan yönlerini tartışıyorlar. Yaşamın büyük bir yükünü omuzlarında kaldıran kadın, hep emeksiz, erkeğin bakımına muhtaç bir varlık olarak ele alındı. Artık erkeğin emeğinin tartışma konusu olmaktadır. Fabrikalarda, tarlalarda çalışan kadının yanı sıra, ev içi emeği, yaşamın düzenlemesinde kadın etkinliği daha iyi görülmektedir. Ev içi emeğinin kadın kişiliği üzerinde yarattığı etkiler, yine eve kapatılan kadının sosyal, siyasal, ekonomik yaşamdan dışlanmışlığı ve bağımlılığı psikologlar, sosyologlar tarafından ele alınmaktadır. Ve en önemlisi kadın bunu kendisi tartışmakta, gündemine almaktadır. Emekçilerle özleşmiş 8 Mart'ın kapsamı bu denli genişlemiştir. Elit bir kesim kadının dışında –ki onlarda çok yönlü sömürülmektedir– dünya kadınlarının çoğunluğu emek sömürüsüyle karşı karşıyadır ve 8 Mart hepsi için anlamlıdır.

Kendi kimliğiyle siyasete katılmak isteyen kadın şiddetle dışlanmaktadır.

Yıllar önce kadının kendi kimliğiyle siyasal bir eylemde bulunması katliamla sonuçlandı. Belki de erkeğin tekelinde tuttuğu en önemli olan siyasettir. Bu alanda kadının varlığına bile tahammül olmadığı kesin. Birkaç özden uzaklaşmış kadın dışında bir erkekler dünyası olan siyasal dünya bugün kadın tarafından zorlanmaktadır. Erkek egemenliğinin Şikago kadınına uyguladığı şiddet bugün devam etmektedir. Bu baskıların ve şiddetin en çok uygulandığı ülkelerin başında Türkiye geliyor. Özellikle Kürt özgürlük mücadelesinin yarattığı siyasal duyarlılık, Türkiye kadınınının siyasal alanda etkin olma arayışları karşısında ilk araç olarak baskı, işkence ve çeşitli yıldırma yöntemleri devreye konulmaktadır. Kadının demokratik eylemliliklerine izin verilmemekte, coplarla, sopalarla kadınlar dövülmekte, hapse atılmakta, tecavüze maruz bırakılmaktadır. Gülbahar Gündüz olayı buna en çarpıcı bir örnektir. Kendi kimliğiyle siyasete katılmak isteyen kadın şiddetle dışlanmaktadır. Tüm baskılara rağmen Türkiye'de kadının hızla siyasallaştığı, kendi adına mücadele yürüttüğü, toplumsal değişimi zorladığı bir süreç yaşanıyor. Böyle bir gelişmeyi önlemek isteyen Türk hükümeti kadın karşısında devlet baskısını artırmakla kalmıyor, kadının bilincini ve gündemini saptırmaya çalışıyor. Bu konuda en fazlada kadının parçalanmışlığı kullanılmak istenmektedir. Türkiye ve Fransa'da türban meselesinin bir siyasi malzeme olarak kullanılmak istenmesi, ideolojik çatışmanın bir yansımasıdır. Çok dolaylı yoldan kadın kadına karşıt bir konuma getirmekte, kadının ortak mücadelesi engellenmek istenmektedir. Böylece suni gündemler yaratılarak kadın mücadelesinin yönü değiştirilmek isteniyor. Kadın bedeninin ve cinselliğinin erkek tarafından denetlendiği bu sistemin, kadınlar tarafından tartışılmasının önü alınıyor. Bunun karşısında ayrım yapmaksızın ortak mücadele kaçınılmazdır. Çünkü erkek bu yolla oldukça ilkel, vahşi, baskıcı yöntemlerini devam ettirmenin zeminlerini koruyor. Bu zeminleri kurutmak kadının 8 Mart'a vereceği en güçlü cevap olacaktır.

Bugün kadınlar en çok da cinsel yönden denetlenmekte, kadın cinselliği ve bedeni siyasete alet edilmektedir. Sistemin tüm ilericilik, özgürlük, adalet söylemlerine paradoks teşkil eden namus cinayetleri, doğum kontrol yollarının engellenmesi, toplumsal ve ev içi şiddet, tecavüz, bekaret kontrolleri, töreler oldukça etkili bir biçimde devam etmektedir. Öte yandan cinsel bir obje olarak piyasalara sürülmekte, sistemin en temel gelir kaynağı olmaktadır. Siyasi iktidarlarını güçlendirmek isteyen partiler kadın özgürlüğünden, haklarından dem vurmakta, sonrada kendi kızını, karısını, anasını aşağılayarak yaşamına devam etmektedir. Kadınların asıl gündeminde olması gereken bu konular gizlenmekte, yapay konular ortaya atılmaktadır. Hangi sınıftan, dinden, milliyetten olursa olsun kadına karşı uygulanan bu yöntemler, ancak kadınların ortak mücadelesiyle ortadan kalkabilir. Tüm bunları gündem dışı bırakmanın bir yolu olarak ortaya atılan türban meselesi özellikle Türkiye'de kadın açısından bir tuzaktır. Bir bütünen suçlu konumuna düşürülen toplum, siyasetin bu çirkin oyununa ne yazık ki alet olmaktadır. Tabii en korkuncu ve tehlikesi kadının alet olmasıdır. Türkiye meclisi türban konusun günlerce tartışmasına rağmen, kadının uğradığı baskı ve şiddet konusunu görmezlikten gelmekte, kadının yasal haklarını gündemine dahi almamaktadır. Medyada tam bu siyasete uygun bir tarzda kadını işlemekte, paparazzi haberleri, vs günlerce gündemde kalırken, yaşanan recm olayları, polisin kadınlara tecavüzü, namus cinayeti esgeçilmektedir.

Türkiye'de kadına karşı yürütülen geleneksel savaş devam ediyor. Bir 8 Mart'tı yaşadığımız bugünlerde, bu savaşı hücrelerine kadar hissetmek gerekir. Hiçbir kadın "ben bu işin içinde değilim, ezilmiyor, sömürülmüyorum" yanılgısına kapılmamalıdır. Bütün kadınlar bu çarkın içindedir ve bu çarktan birlikte çıkacaktır.

Bizler 8 Mart'ı yaşadığımız olumlu eylem ve atacağımız doğru adımlarla daha anlamlı kılabiliriz. Kendimizi erkeğin siyasi malzemesi haline getirmeden haklarımızın arayışçısı olmak, emeğin ve cinselliğinin üzerinde gelişen egemenliği kaldırmak zorundayız. Bunun için birlik olmak, birbirimize karşı hoşgörülü, saygılı davranmakla yükümlüyüz. Siyasal alanda kadın kimliğiyle etkinlik kazanmak gerekiyor. Siyasi arenada karşıtlar olarak değil, oldukça demokratik bir birlik olarak bize karşı sistemini korumaya çalışan egemen erkek yaklaşımlarına karşı mücadele en gerekli olanıdır. Erkek iktidarının ev yaşamından tutalım, devlete kadar uzanan zincirlerini ancak böyle kırabilir, özgü bir kimliğe, kendi tercihlerimiz doğrultusunda ulaşabiliriz. 8 Mart'ın bugünkü anlamı budur. Kadının insani hakları salt sınıflarla, dinlerle, ırklarla açıklanamaz. Cins bilinci ve beraberliği en açıklayıcı sözcük olarak gerçek kadın özgürlüğünün tanımıdır.

Dünya geneline yayılan özgürlük eğilimini, bizler de kendi ülkemizde böyle destekleyebilir ve yeni bir dünya gerçeğini yaratmada rolümüzü oynayabiliriz. Asıl gündemimizde buluşmak dileğiyle 8 Mart'ın buna vesile olmasını umut ediyoruz. Bu vesileyle Şikago'da katledilen kadınları ve kendi bedenini 8 Mart'ta ateşe veren özgürlük tutkunu olan Kürt kadını ***Sema Yüce****'yi* saygıyla anıyoruz.

BORCUNU ZAMANINDAN ÖNCE ÖDE

Adı, soyadı: **Hamza ALBAYRAK**
Kod adı: **Doktor Serhat**
Doğum yeri ve tarihi: **Kars, 1978**
Mücadeleye katılım tarihi: Eylül **1997, Dêrsim**
Şehadet tarihi ve yeri: **26 Mayıs 2000, Dêrsim-Ok köyü**

Dr. Serhat yoldaş, Kürdistan trajedisinin bir parçası olarak yaşamının uzunca bir zaman dilimini Adana, İstanbul ve Kocaeli gibi metropollerde geçirmiştir. Eğitimini saflara katılıncaya kadar buralarda sürdürmüş, Türk devletinin asimilasyon politikasını birçok yönüyle yaşamıştı. Zeki bir öğrenciydi Serhat yoldaş. Okul hayatı hep başarılarla doluydu. İlk, orta ve lisenin ardından katıldığı üniversite sınavında Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi'ni kazanmıştı. Öğrencilik yıllarının büyük kısmını hakim olan ağabeyinin yanında geçirdiği için, sol görüşlerini çok fazla dışa vuramamıştı.

Ulusal kurtuluş mücadelesiyle bu dönemler tanışmıştı. Okuduğu okulda yurtsever arkadaşları sayesinde parti yayınlarına da ulaşmış, büyük bir istekle bunları okuyup, incelemişti. Ağabeyi her ne kadar bunu engellemeye çalışsa da başarılı olamamış, gizli gizli de olsa hem okumaya devam etmiş, hem de okulundaki gençlik çalışmalarına katılım göstermişti.

"...Doktor yoldaşın ilk yılıydı üniversitede, Tıp fakültesi ayrı bir yerdeydi. Tek başınaydı. Üniversitedeki genel örgütlülükle Doktor'un bağlantısı yoktu daha. Epeyce bir zamandan sonra Tıp fakültesiyle genel örgütlülük arasında bağlar geliştirildi. Baktık ki Doktor arkadaş yeni gelmesine rağmen, tek başına çevresini örgütlemeye çalışmış ve bir grup oluşturmuştu yurtsever gençlik paralelinde. Tabii ki bu bizleri çok sevindirdi, şaşırmadık da değil hani. Diğer yandan afişleme eğitim çalışmaları sürdüren Doktor yoldaş, yavaş yavaş terörle(!) mücadele ekiplerinin de dikkatini üzerine çekmişti. Polisler birçok defa tehdit etti O'nu. Üzerine araba sürüldü, tabanca çekildi, Kürt'üm demekten, aleviyim, solcuyum demekten bile korkanların olduğu böylesi bir yerde, Doktor Serhat yoldaş, Tıp fakültesinde mücadelesine ve örgütleme çalışmalarına ara vermeden devam etti. Taviz vermedi, kaçmadı hiçbir zaman. Tabii ki Doktor arkadaşın bu tutumu aktivitesi gittiği her yere yansıdı, bizleri daha da kararlı hale getirdi, moral ve güç verdi. Korkakları cesaretlendirdi.

Doktor'un sıcakkanlılığı, hümanistliği o kadar hissedilirdi ki, ülkücü gençliğini bile etkileyip dönüştürüyordu. Yanındaki arkadaş grubunda birçok milliyetten (Türk, Kürt, Laz, Çerkez) ve ülkücülerden bile kazandıkları vardı.

Bir sefer Kocaeli Üniversitesi'nde bir forum düzenlenmişti. Tıp fakültesi de çağrılmıştı. Yaklaşık on kişiyi getirmişti Doktor arkadaş kendisiyle birlikte. Şehitlere saygı duruşu oldu, sol eller, parmaklar havadaydı ve zafer işaretleri yapılıyordu. Ancak genç kızın biri sağ elini kaldırmıştı. Ben daha sonra Doktor'a sordum "kimdir bu Doktor" deyince, Doktor; "Arkadaş ülkücüdür, ama bize yakındır" diye cevap verdi. Daha sonra bu aramızda hep bir espri konusu oluyordu. En fazla da Doktor arkadaşın kendisi gülüyordu."

Okul yaşamı boyunca da araştırma ve okuma istemi ile belli bir birikime sahip olan Doktor yoldaş okuduklarını çabuk özümsüyor, bilince çıkarıyor, gelişimiyle birlikte her bulunduğu yerde çevresini etkiliyor, herkese aldıklarını vermeye çalışıyor, ateşli tartışmalar yürütüyordu. Ailesi Serhat arkadaşa umut bağlarken, O da PKK'ye, dağlara ve özgürlüğe giden yola umutlarını bağlamıştı.

1997 eylül ayında sonunda gerillaya katılımı gerçekleşmişti. Kendisiyle birlikte 6 arkadaşıyla birlikte gelmişti. Ve her Kürt'ün özlemi olan Dersim'in Munzur dağlarına ulaşmıştı.

Doktor Serhat yoldaş, iyi ve kötünün sarmaş dolaş olduğu metropollerde kendisine en yararlı olanı büyük bir uğraş ve titizlikle sezip alabilme yeteneğini gösteren ender insanlardandır. Bu titizliğiyle kişiliğini –çocukluğunda Kürdistan'da almış le kendisini fırtına gibi, en canlı, aktif, dayanıklı arkadaşlar arasına kattı. Bu duruşu ile arkadaş yapısında, saygı duyulan, moral alınan biri haline geldi.

Doktor arkadaş savaşa tapmazdı. Savaşmayı bir mecburiyet olarak görürdü. Özgürlük yolunun silahtan geçtiğini çabuk kavramıştı. Kürdistan'ın içinde bulunduğu durumu ve sistem gerçekliğini çok iyi bilince çıkardığı için, partinin bu doğrultuda verdiği hiçbir talimatı da boşa çıkarmazdı. En iyi PKK militanı, savaşçısı olmaktan ve kahramanca savaşmaktan da hiçbir zaman kendini alıkoymadı.Bu yönlü saflarda girdiği bazı resmi tartışma ortamları da olmuştu.

Şehadetinden sonra, bir yurtsever köylü ile sohbet ediyorduk. Köylünün Doktor'un şehadetinden haberi yoktu. Doktor arkadaşı sordu! "Doktor diye bir arkadaşınız vardı, ne oldu o arkadaşa, ne yapıyor şimdi, neredthough?" Biz köylüye, niye sordun heval sorusunu yönelttiğimizde; "ben o arkadaşınıza çok saygı duyuyorum. Şahsen eski Dev-Sol'cuyum, ama O arkadaşınız çok alçak gönüllüydü, dobra dobra konuşur insanın hatalarını uygun dille göstermesini biliyor, eksiklik eğer kendisindeyse de kabul ediyor ve düzeltiyordu. Bizimle çok ilgilendi, her şeyi kavratana kadar, detaylıca, bıkmadan anlatıyordu. Vallah

"Çok fedakar bir yoldaştı. Hiçbir fiziki ağır görev bıktırmazdı O'nu, iradesi çelik gibiydi, bu tutumu, duruşu arkadaşlara moral ve coşku kaynağı olurdu. Pratik öncülüğü çok gelişkindi. İşlerde en önde giderdi. Etkileyici ve sürükleyiciydi. Saflara ilk katıldığında yüz metre kadar gidip tıkanan Dr. Serhat'tan eser kalmamıştı. Bu ilk fiziki zorlanmasını, kendine hiçbir zaman gerekçe yapmadı. Aksine bu engelin üstüne üstüne gitti. Her zaman, her saatte hareketliliği esas aldı, çalışmaktan tempodan hiç bıkmadı, yorulmadı"

olduğu, Erivan'ın sesini dinleyerek şekillenen çocukluğunu– korumuş, geliştirmiştir. En belirgin insani özellikleri hümanist ve aşırı duygusal oluşuydu. Doktor yoldaşın insan, doğa ve hayvan sevgisi bizlere göre çok derindi. İnsana, doğaya olan sevgi saygısı taviz verilmez bir ilkeydi O'nun için. Teknolojik bilimsel çılgınlıklardan çok ürkerdi. Bunlara karşıt olarak insan ve doğa sevgisini tutku düzeyinde geliştirerek kişiliğini şekillendirmişti.

Çok fedakar bir yoldaştı. Hiçbir fiziki ağır görev bıktırmazdı O'nu, iradesi çelik gibiydi, bu tutumu, duruşu arkadaşlara moral ve coşku kaynağı olurdu. Pratik öncülüğü çok gelişkindi. İşlerde en önde giderdi. Etkileyici ve sürükleyiciydi. Saflara ilk katıldığında yüz metre kadar gidip tıkanan Dr. Serhat'tan eser kalmamıştı. Bu ilk fiziki zorlanmasını, kendine hiçbir zaman gerekçe yapmadı. Aksine bu engelin üstüne üstüne gitti. Bazen sigarayı azalttı ve her zaman, her saatte hareketliliği esas aldı, çalışmaktan tempodan hiç bıkmadı, yorulmadı. İşte bu yönelimleriyle Doktor'un katıldığı ilk yıldı, ilk kış eğitim devresiydi. Doktor en fazla üç dört aylık bir gerillaydı. Dönemin eyalet koordinatörü İsa arkadaştı. Savaş, ateşkes, barış ve bunların amaçla bağlantısı tartışılıyordu. Herkes savaşın amaç olduğundan dem vururken, Dr. Serhat yoldaş, daha küçük deneyimine rağmen, bunun parti çizgisi olmadığını, savaşın mecburiyetten uygulandığını ve her şeyden önemlisi de savaşın bir amaç değil bir araç olduğunu savunuyordu. Doktor yoldaş birçok kafada soru işareti bırakır, ama kendisi İsa arkadaşın yoğun ilgilenme ve tartışmasına karşın kabul etmez karşı tezi. Herkes Doktor arkadaşın bu tutumunu korkaklık veya savaş karşıtlığı olarak değerlendiriyordu. Ama daha sonra eylemlerdeki başarısı ile bu fikirler değişiyor, büyük bir saygı topluyordu.

Doktor Serhat yoldaş saflara katıldığının birinci yılını doldurduğunda manga komutanlığı düzeyinde askeri ve cephesel görevler alır. Parti O'nu ağırlıklı olarak halkla ilişkilerde değerlendirmiştir.

niye yalan söyleyeyim ben O arkadaş gibi arkadaş görmedim şimdiye kadar..." Bu konuşma karşısında duygulanmıştık, "Doktor yoldaş 15-20 gün önce şehit düştü" deyince köylü yurtsever çok hayıflandı, o da duygulandı. "O arkadaş büyük bir komutan olurdu, buraya O'nun gibi arkadaşlar gelse çok iyi olurdu" diyordu, üzüntüyle.

Doktor Serhat arkadaşın belirgin bir özelliği de okumaya tutku derecesinde düşkünlüğüydü. En çok kitap okuyan arkadaşlarımızdandı. Bizim şimdi yeni yeni okumaya başladığımız klasik romanları, Doktor arkadaş ta ortaokullu yıllarda okumuştu. Biz bir saatte taş çatlasa 30-35 sayfa okuyabiliyorken, Doktor Serhat 50 sayfadan aşağı düşmüyordu. Türkçe'si çok düzgün ve seriydi. Aynı zamanda Kürtçe'ye de çok hakimdi. Kürtçe okuyup yazmasını iyi bilirdi. Kürdistan tarihine olan ilgisi O'nu tarih araştırıcılığına da itmişti. Kış eğitim devresinde birçok dersin yanında Kürdistan tarihi eğitimini de Doktor arkadaş üstlenmişti. Entellektüel bilgisini, kişiliğine büyük oranda yedirmiş bir yoldaştı. Sanat eserleriyle de yakından ilgileniyor, güçlü eserlerden çok etkileniyordu. Müzik kültürü geniş bir yelpazeye sahipti. Kürtçe müzikten en fazla etkilendiği Aram Tigran'dı. Daha Serhat'ta iken Erivan radyosundan dinlediği o ezgilerle yetişmişti.

Sanatla olan bağlantısı, ruhunun inceliği görünüşüne bile yansımıştı. Gülüşü, bakışı ortamı soğuk buzları bile çözebilecek bir sıcaklığa ulaştırıyordu. Espirileri, şakaları yoldaşlık bağlarını daha sıcaklaştırıyor, dostlukları ve ilişkileri geliştiriyordu. Kendisine yapılan eleştirilere oldukça anlam veriyor, düzeltmeye çalışıyordu. Parti karşısında, anasından yeni doğmuş bir çocuk gibi duruyordu. Apaçıktı. Gizlisi saklısı yoktu. Abisinin gönderdiği bir mektubu herkese okudu ve herkesle birlikte kendisi de güldü. Çünkü abisi Doktor'u partiden alabilmek için para teklif ediyordu.

Doktor Serhat yoldaş sağlık konusunda da arkadaşlara yardımcı oluyor, hasta ve yaralılarla da gücü oranında ilgileniyordu. Yeni katılan arkadaşlarla yakından ilgileniyor, en önce onların ihtiyaçlarını karşılamaya çalışıyordu. Eğer eksik bir şeyleri varsa hiç tereddüt etmeden kendine ait olanı veriyordu. Bu nedenle yeni savaşçıların can dostu, vazgeçilmez yoldaşıydı.

Doktor Serhat yoldaş şekilden ziyade öze önem veren, insanların derinliklerinde gömülü olanı anlamaya çalışan, onların sorunlarına çözüm getirmek isteyen bir arkadaştı. En fazla eleştiri aldığı konular giyim kuşamına özen göstermemesi, saç ve sakalının dağınık olmasıydı. Ama O, bu eleştirilere gülerdi. Üstünü başını saç sakalını elinden geldiğince düzeltirdi.

Köylüler ona: "Çakır gözlü Doktor" derlerdi. "O, neden gelmiyor buralara" diye yakınırlardı. Evet Dersimli olmayıpta Dersimliler tarafından sevilen ender arkadaşlardan biriydi Doktor Serhat.

Doktor Serhat yoldaş anısına daha uzun, kalıcı edebi, sanatsal çalışmalar yapılabilir, yapılacaktır da. Gidişi gerillayı ve halkı bir bütünen etkiledi. Doğa koşullarının en güçlü olduğu bir dönemde gitti çünkü. Yeni başlayan süreçle birlikte Güney'de parti yönetimine ulaşıp süreci daha hızlı kavramayı istiyorduk. Yarıda kaldı birlikteki gülüşlerimiz. Değişmeyi, dönüşmeyi ve başarmayı esas alan Dr. Serhat'ın gidişi zayıfların değil güçlülerin gidişiydi. Doktor Serhat yoldaş, 26 Mayıs 2000 tarihinde Dersim merkeze bağlı Ok köyünde ordu güçleri tarafından kurulan hain bir pusuda şehadete ulaşarak ölümsüzleşti. Saflardaki 3 yıla yakın kısacık yaşamında ne kadar çok yaşanabileceğini, yoldaşlığı, dostluğu, mücadeleyi, devrimciliği, hümanizmi, barışı ve zaferi öğretti. Zamanı durdurdu, hızlı gelişimiyle ölümü öldürdü. Ölürken bile yaşadı ve gülüşünü unutmadı toprağa düşerken. Gözleri huzuru bulmuşçasına kapalı, dudakları gülümsüyor, adeta hiç pişman değilim, öldüm ama zaferi gördüm, özgürlüğü tattım, partiye sonuna kadar güvenerek gidiyorum diyordu. Bunu en iyi Montaigne özetliyordu: "yaşamın değeri uzun yaşanmasında değil, iyi yaşanmasındadır."

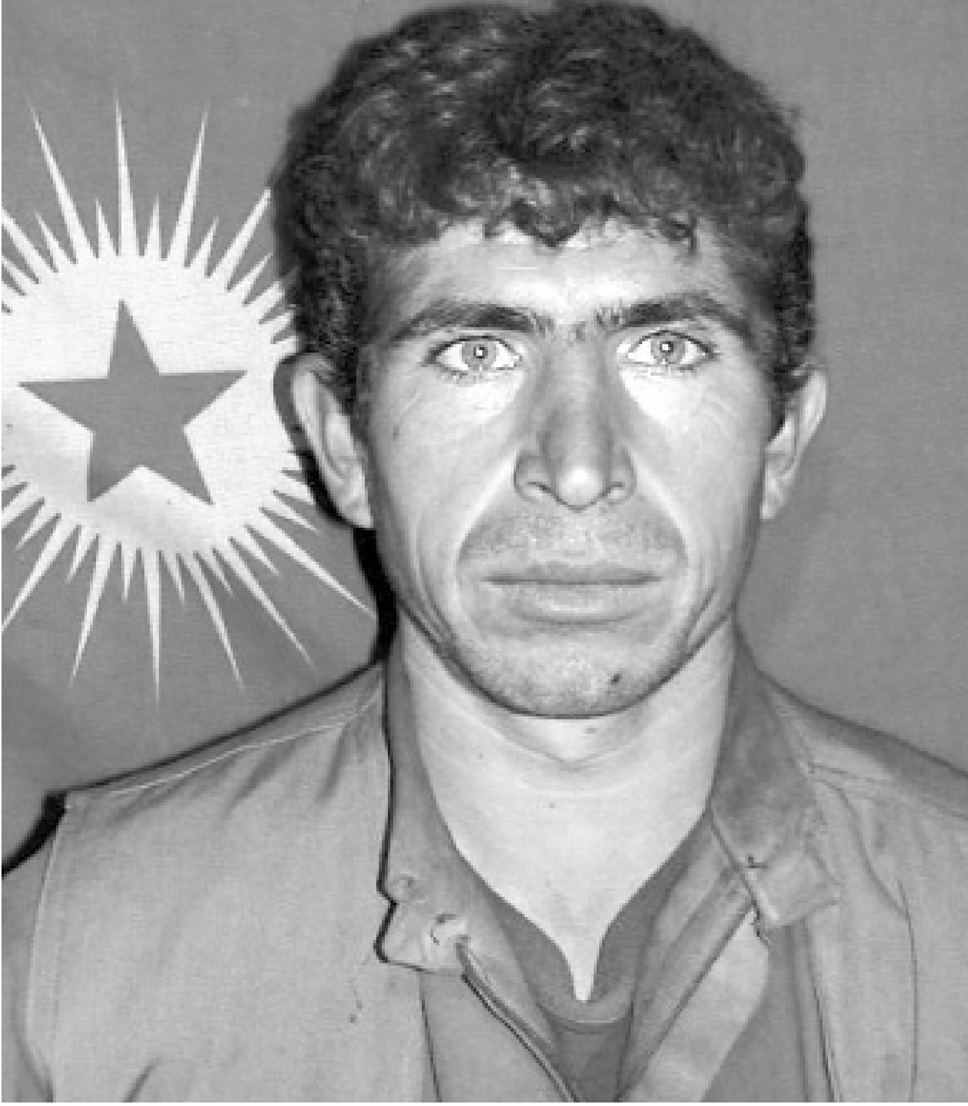
O, bu kısacık yaşamında binlerce yıllık özgürlüğe susamışlığını gösterdi ve tadabileceği kadar tattı. Mertçe, cesurca yaşadı. Korkuyu reddetti. Ölümü hiçleştirdi. O'nun son gidişindeki duruşu şunu söylüyordu adeta "Herkes ölür, ama herkes gerçekten yaşamaz"

Ve Başkan Apo'nun dediği gibi:

"Bizde ölüm, rüzgarla yaşayanların esintisidir"

Anısı hep yaşayacak, öncümüz olacaktır!

ARTEŞ

Adı, soyadı: **Remzi ÇİÇEK**
Kod adı: **Selim**
Doğum yeri ve tarihi: **Amed, 1974**
Mücadeleye katılım tarihi: **1990**
Şehadet tarihi ve yeri: **11 Mayıs 2002, Kandil-Dola Koke**

Herkes tarafından bilinen, ama gerçek anlamda birçoğumuz tarafından yeterince tanınmayan bir yoldaş. Onu tanıdığımızı iddia etsek de, onun iç dünyasına girmeyen bir insanın onu tanıması oldukça zor. Sürprizlerle dolu bir iç dünya...

Dıştan görünen ve bunun karşılığında ise içte saklanan, korunan, fazla dışa yansımayan bir öz.....

En fazla da saflığıyla korunmuş bir çocukluk özü....Rüstem ya da Selim ya da Toros....

1990 yılının halk içerisindeki o sıcaklığı içerisinde, hele hele de her zaman sıcak olmasına rağmen, o zamanlar kaynayan Amed ve Amed'de de Amed'i kaynatan Lice'de bir genç...

Serhildanlarla ateşi sönmeyen, aksine daha da alevlenen gençlik, halkın umutlarının peşine düşmüş ve bu parlak yıldızın izinde grup grup, akın akın bu umutların atölyesi olan özgürlük mekanına ve bu mekanın yaratıcısı ve koruyucusu olan gerillaya yüzünü dönmüştür. Artık hepsi için tek seçenek kalmıştır; "Ya özgürlük, ya özgürlük!"

İşte bu temelde özgürlüğe adım atan o dönemin gençlerinin çoğu, şimdi Kürdistan'ın her bir karış toprağını adımlamış olan o en soylu kervanın öncüleri olmuşlardır. Yürüyüşleri, yaşamları ve duruşlarıyla artlarından gelenlerin yollarını açmış, yüreklerini aydınlatmış ve onlara ruh vermişlerdir. Her birisi, bugün yürüttüğümüz mücadelenin bu aşamaya gelmesinde kanları ve canlarıyla birer basamak, birer ileri adım olmuş ve halkın yüreğinde simgeleşmişlerdir. Göz kamaştıran Güneşe ulaşmada, onunla kucaklaşmada en cesur adımları atmışlardır.

...

1974 yılında Amed'de yurtsever bir ailenin çocuğu olarak dünyaya gelen Selim yoldaş da, 1990 yılı ile birlikte mücadelenin halklaşması, halk içerisinde inkar edilemez ve silinemez bir zemin yakalaması süreçlerinde, yurtseverlik duygusu ayaklanmış birçok Kürt genci gibi kararını vermişti. Karar vermesiyle birlikte, yüzünü, doğduğu ve sevdalı olduğu Amed'den özgür vatan parçası Botan'a çevirmiş, böylelikle ulusallaşmaya ve özgürlüğe ilk adımını Botan'da atmıştı.

Uzun yıllar boyunca zozan rüzgarlarının yürekleri ferahlattığı özgür Botan'ı ve gökkuşağının her renginin bir arada bulunduğu, dört mevsimin sevdası Zagros'u adım adım arşınlamıştı Selim yoldaş...

Gittiği her yerde, Amed'den aldığı ve bir türlü üzerinden atamadığı bazı yöresel özellikleri zaman zaman onu zor durumlarda bırakmış olsa da, arkadaşlar tarafından tanındıkça veya içinde gizli olan özü bazen küçük bir şeyden dahi olsa dışarı vurdukça daha çok sevilmiş ve durmak dinlenmek bilmeyen çalışma hevesi ve emekçiliği ile herkesin taktirini kazanabilmeyi başarabilmiştir Selim yoldaş.

Uzun süre farklı farklı alanlarda kaldıktan sonra, her alanda göze çarpan emekçiliği ve fedakarlığı Selim yoldaşın gitmediği alanlara da yayılmıştı. Kendisi de çalışmayı birçok şeyden daha çok sevdiğinden, O da artık amacını ve çalışma alanını belirlemişti. Parti Önderliğimizin "Kürdistan arazisini derinliğine kullanın, yeraltı sistemlerini geliştirin, güvenlikli yerler inşa edin" söylemlerini kendisine perspektif almış ve daha önce de zaman zaman severek yaptığı bu işe tümden soyunmuştu.

Selim, Ferhat'ın sevdasına soyunmuştu. Şirin'i ise Kürdistan'dı, Kürdistan'ın gerillasıydı. Bir ana şefkatiyle gerillaya bağrını açan Kürdistan dağlarında çalışacak, onları işleyecekti. Bu şefkat dolu dağların da taş yürekli, inatçı parçaları vardı ve Selim yoldaş, onları yumuşatacak, gerillaya bağlayacaktı.

Her durum karşısında moralini sürekli yüksek tutarak çalışmaya başlamıştı. Olumsuzlukları fazla büyütmeyen, ama hep çalışmasını zamanında ve sağlam olarak bitirmeyi esas alan dikkatli bir çalışma tarzı ile yaklaşıyordu her işine. Kimi zaman bir kompresör, kimi zaman bir matkap, yada bir balyoz ve murç veya hiçbirisi olmazsa elleri ve tırnaklarıyla kayalarla boğuşuyordu. Her zaman ilk hatanın son hata olduğu patlayıcılarla inatçı kütleleri parçalıyor ve bu işe sürekli çok dikkatli yaklaşıyor, ne kendisi ne de başkası için bu işte herhangi bir hatayı kabul etmiyordu. Yaptığı her patlamayla, amacına ulaşmada bir adım daha attığını düşünen Selim yoldaş, birçoğumuz için korkunç olarak nitelenen patlamanın o gürültüsünü birçok şeye değişmeyeceği bir melodi olarak görüyor, yüzü bir gülücükle aydınlanıyordu.

Bir gün bunun nedenini merak edip soran arkadaşlara "arkadaşlar için bir güvenlikli yeri daha inşa ederek yararlı bir iş daha yapabilmenin mutluluğudur yüzüme yansıyan" demişti Selim yoldaş.

İşte bu düşünceyle çalışmalarına yaklaşan Selim yoldaş, özellikle geri çekilme sürecinden sonra partimizin en temel gerilla sahası olma özelliğine kavuşan Qendîl'de bu nitelikte birçok yerin yapımında çalışmıştı.

Çalışmasını bu sürecin en çok önem verilmesi gereken bir çalışma olarak gören Selim yoldaş, arkadaşlarla yaptığı sohbetlerde hep "bu istihkam çalışması mutlaka kurumlaştırılarak sabit ve profesyonel olarak yürütülen bir çalışma haline getirilmeli ve bunu bir gün mutlaka yapacağım" derdi.

Her zaman çalışmasına özel bir önem ve dikkatle yaklaşan Selim yoldaş, o gün de çalışma esnasında beraber çalıştığı arkadaşları uyarmış ve onlara nasıl yaklaşmaları gerektiğini söylemişti. Kendisi bir süre dışarıda temiz hava alıp dinlendikten sonra içeride çalışan arkadaşlarının yanına giderek biraz önce uyardığı arkadaşa, ara vererek dinlenmesini, kendisinin kalan kısma devam edeceğini söylemiş ve çalışmaya başlamıştı. Fakat uzun bir süredir bu işi yürütmenin verdiği kendine güven ve rahatlık ilk defa o gün Selim yoldaşın dikkatinde bir dağılmaya yol açmış olmalı ki, biraz öncesine kadar uyardığı arkadaşının hatasına düşmüştü. Ve sonuç... Patlamasını bir melodi olarak gördüğü ve ona her zaman yardımcı olan patlayıcılar bu hatayı kabul etmemişti. Ne de olsa patlayıcılarda ilk hata son hataydı. Kaza olmuş, Selim yoldaş bu kaza sonucunda en çok sevdiği ve bir eylem olarak gördüğü işinin başındayken şahadete ulaşmıştı.

Çalışma hırsın, Qendîl'in kalbine işlediğin eserlerin, yüreğimizde yer tutan anıların ve dilimize dolanan şiirlerinle seni hiçbir zaman unutmayacağız.

Mücadele arkadaşları

BEYAZ DAMLANIN İHANETİ

Adı, soyadı: **Kenan FIRAT**
Kod adı: **Nemrut**
Doğum yeri ve tarihi: **Varto, 1970**
Mücadeleye katılım tarihi: ...
Şehadet tarihi ve yeri: **25 Nisan 2003, Habur suyu**

Kış aman vermiyordu. Sessiz odaların kireç kaplamasına benzemişti kamp yerleri.

Oysa beyaz barışın ve kardeşliğin simgesidir. Umut müjdelenir beyazın içinde. Çünkü bu beyazlığın sonrası bahardır. Birbirini kovalayan günler güneşe yakınlaşmanın umuduyla baharı müjdeliyordu herkese. Ertelenen umutlar baharla yeşerecekti yeniden. Baharla beraber tüm bu zorluklar bitecek, bütün canlılar yeşil doğayla tekrar buluşacaktı.

Kimileri baharla olgunlaşan buğday başaklarının seyrine dalıp ve sığınacak bir gölge arayacaklar. Kimileri kara kış günlerin yarattığı yorgunluğu atmak için ve güneşle dolan hasretliği gidermek için kumsalda tatil yapmayı tadacaklardı. Yani anlayacağımız canlılar alemi olarak gülümseyen baharda her birimizini farkı hesabı vardı. Ve bu farklılıklarda paylaştığımız bir dünya, hepimizin dünyasıydı.

Baharın merhaba gülüşü; tabiat ananın bayramlıklarını giymesiyle çöküyordu tüm güzellikler üzerine. Sokak aralarındaki cıvıl cıvıl çocuk sesleri, oyun kavgaları, körebeler ve gelecek hayallerini süsleyen evcilik oyunları ve yağmur altında ıslanmaya aldırış etmeyen gençlik duyguları... Hırçınlaşan ırmaklar ve kabaran denizler... Bahar doğanın en bereketli mevsimi, insan belleklerine işlenen anıların sahibidir.

Her halkta farklı bir nüveyi canlandırır gülümseyen güneş. Analar çiğdem toplayıp taç yapar gelinlik çağındaki kızlarına, tandır başlarındaki masal sohbetleri, başka bir kışın rafına kaldırılır. Bahar, iş ve güç zamanıdır emekçi halkımın. İşlenen her toprağa teri damlar, nasırları çukur oymuştur kürek sapına, renk değiştirmiştir kepi, vurulan her çapanın çekilişinde, sökülür ayrık otları, onlar ezelden beri düşmandı hamaratlı toprağın duruşuna ve böylece öten her horoz sesiyle beraber herkes hırçın dalga sadeliğinde yalardı kıyısını emeğin.

Soğuk ve uzun kış günlerinde kendilerini olgunlaştırıp, iştah açan birer meyve gibi bırakırlardı hayat sofrasına. Gülümseyen her baharın başlangıcında, hep umutlarını yeşerttiler, fakirliğe inat. Umut zaferden daha değerliydi onlar için. Böyle diyordu Kürdistan'daki yaşam kaynağı. Kutsal güneşe bakarak büyümüştü bütün çocuklar. Şimdi de Özgürlük Güneş'ine umutla bakıyorlardı.

Ne analarından masal dinlemiş, ne de ninniler eşliğinde uykulara dalabilmişlerdi. Yaşam onlara çocuk olmayı yasaklamıştı. Bu yüzden erken büyümüştü tüm çocuklar. Ve halkının özgürlük mücadelesine sarılmışlardı. Sadece özgürlük güneşinden aldıkları güç ve büyük bir yürekle çıkmışlardı yollara.

Sevdası, umudu ve tutkusu olanlar, yani güneşe ulaşmayı amaç edinenler, tüm olacaklardan ve Habur'un namertliğinden habersizce yol alıyorlardı. Uzun uzun kıvrılan patikalardan Habur kıyılarına, cennet Mezopotamya topraklarını yakan ve kirletenlerden hesap soracaklardı. Bunun için hazırlanmışlardı. Tarihin yüzüne bakmak için yüreğin pak olmalıydı. Ne ölümle ne de zorluklar bu amacı engelleyemeyecekti.

Anlamsızlıklar anlam içinde saklı bir gerçekti. Anlam anlam içinde gizliydi. Bunu ne kadar anlayabilirsen, anlamlandırabilirsin güzellikleri. Suyun berraklığına damlayan her kirli su, farklı bir anlamı kavratır insanoğluna. Bir bardakta hayat bulur bir bardakta ölürsün. İki kaşın arasındaki damarlardan gelip gidiyor yaşam. Yaşamları anlamlandıran, ölümle tokalaşıp sırt çevirmektir. Yani ölümü anlamlandırmaktır. O ulaşmadaki duruşuyla, yaşama biçtiği değerle, kutsal kılmıştı ölümü. Ve ulaştılar Habur'a önce uzanıp doyasıya içtiler Habur'un suyundan ve ardından sıralanıp geçeceklerdi başka diyarlara. Oysa zaman o an durdu. Ve çarkına engeldi pas tutmuş tarih. Azrail ölüm maskesi ile beyaz atına binmiş Habur'un içinde dört nala koşuyordu. Bir an önce kurbanına sarılmak istiyordu. Bazen kararsızlık içinde durup yavaşlıyordu. Kararını vermişti Habur. Tüm canlılar birazdan kopacak fırtınayı, Habur'un ihanetini seyretmek için doldurmuşlardı boş koltukları. Özgürlük savaşçıları kararlı adımlarla yürüyorlardı Habur'un üstüne üstüne. Vakit çarpışma anıydı. Düellocular, özgürlük savaşçılarıyla çılgın Habur'du. Birisi sonsuza kadar lanetliliğiyle unutulmayacaktı. Özgürlük fedaileri ise onurlu mücadeleleriyle nakşedilecekti yüreklere.

Şehit Nemrut yoldaş, azgın Habur sularında özgürlük kulaçlarını attı. Ve her kulacın berraklığında yoldaşlarına devretti sevdasını, onun hamaratlı gülüşü belleklerde yeşerip ona açılan kapının kilidi olacaktı. Ve her anıldığında Habur'un adı, şehit Nemrut yoldaşın sevda rüzgarı ile burkulacak yüreklerimiz.

Anısı mücadelemizde yaşayacak.

Mücadele arkadaşları adına
Mirza

Önderlik gerçeği ve görevlerimiz

Baştarafı sayfa 18'de

Sizin atalarınız, babalarınız bir şeyler yapmak istediklerinde başlarına bu geldi, onların tarzı felaket, yaşama tarzınız felaket! Çok böbürlenmiyorum, hatta çok amansız bir çabayı gerektiren bir yaşamım var, fakat şimdilik tek çıkar yol gibi gözüküyor. Çünkü siz fazla başka yollarla yol alamıyorsunuz. Hemen her arkadaş denedi, "benim tarzım" dedi. Bazı provokatörler "her yiğidin bir yoğurt yiyişi vardır" diyordu. Dediler ne oldu? En ucuz ajanlık ve bizim emeklerimizi çalıp, çırpma! Yiğit dediğin böyle mi yoğurt yer? Bunun yiğitlikle alakası yok. Bu ucuz bir hırsızlıktır. Arkasını düşmana dayar, yiğitlik taslar. Son süreçte biri çıktı, adı da Agit: Türk ordusunun helikopterlerine biniyor, ama adı Agit! "Yiğitlik" yapıyor! Böyle yiğitlik mi olur? Çoğunun yaşadığı buna benzer durumlardır. Bu tarz oraya kadar götürür. Dayanamamış, öyle yapmış veya öfkesi varmış, tutkusu varmış; o öfke, tutku neye yarar? Ağalıktan vazgeçmemiş; o ağalık neye yarar? Öyle alışmış yaşamaya, o yaşam neye yarar?

Yani şu çıkıyor ortaya; önderliksel katılım, benim için de bir sorundur. İnşa edilen bu önderlik babamın malı değil, herhangi bir sülale için de değil. Tamamen bir halk önderliği, oldukça demokratik nitelikte bir önderlik ve çok gerekli. Gerekli olduğu için de hem teorisiyle uğraşıyorum, hem pratiğiyle. Belli bir düzeye geliyorum. Aslında böyle bir gelişme var ve kuramsaldır. Şahsen ben içinde yer alsam da, almasam da böyle bir olay var. Eğer özüne ters düşülmezse, yüzyıl da, binyıl da iş yapabilir. Çünkü bir kuvvet, bir etki oluşturmuş. Buna inanarak, bilerek milyonlar katılıyor savaşa. Hem de en cesaretli eylemlere girişebilecek kadar katılıyorlar. Demek ki çok ciddi bir değer oluşmuş; önderliksel değer! Sonuna kadar bağımsızlıkçı, özgürlükçü, halkçı, insani yanı ağır basan bir önderliksel değer! Adım adım başarıyor da.

O halde, kanıtlanmışsa, katılması gerekenin bu olduğunu söyleyeceksiniz ve tüm çabanızla katılacaksınız. Bu bir kişiye katılım da değil, bir tarihi olaya katılımdır. Bir toplumun en uzun vadeli çıkarlarına cevap vermeye katılımdır ve hatta bir topluma en özlü katılımdır. Çünkü ifade edilen kurum, yarının bağımsız, özgür gelişecek toplumuna katılımdır, onun ifadesidir. Temsili önderlik biraz da geleceğin oluşacak yapısı, geleceğin oluşacak yaşamı demektir ve böyle bir olaya katılıyorsunuz. Bir bireye katılmıyorsunuz, bir tarihi toplumsal olaya öncülük düzeyinde katılıyorsunuz. Öncülüğün de diğer bir ifadesi budur. Gerekçeleri daha da sıralanabilir.

Önderlik tarzı esas itibarıyla kendine yüklenme tarzıdır

PKK'de çözümlenen önderlik tarzı, bütün göstergelere göre başarıyı yakalamış ve kurtuluşa götürme gücünde olan bir önderliktir. Tarihiyle, amaçlarıyla, yöntemleriyle ve varolan kitlesiyle, militanlarıyla doğru ifadesi daha da özümsetilir, temsili yapılırsa, zaferi kesinleştiren bir önderliktir. Belki geçmişte bu denli açık ifade edilmiyordu, gücünü, oluşumu bu denli yetkinleşmemişti. Şimdi oldukça özümsenebilir, temsili yapılabilir bir aşamadadır. Dolayısıyla katılımı çok gerçekçi, temsili de yeterli olabilir.

Geçmişte yapamadığınızı, başaramadığınızı şimdi daha iyi yapabilirsiniz. Yapmanız, rolünüzü size oynatır. Çok gerçekçi olarak yapmalısınız. Özellikle militan kesim, 'bu işi öncülük düzeyinde sürükleyeceğiz' diyenler, katılımı bütün işin esaslarına, özelliklerine göre başarabilmelidir. Bu konudaki sorunlar var, oldukça tartışmaya açılmıştır. Bir kez daha önümüzdeki dönemi, Önderlik gerçeğini kavrama ve özümseme anlamında da başa alıyoruz. Bütün yönleriyle, oldukça özgür tartışmasıyla birlikte sonuca bağlanılmasını, yani ordu düzenine sağlam geçiş yapmak demektir. Onun başlangıcına bir kez daha ulaşmak demektir.

Parti öncülüğü önümüzdeki dönem, yaygın ordu öncülüğüdür. Onun komuta kademesi olmadır, mükemmel yakalanılan bir ordulaşma dönemi oluyor. Öncülük özellikleri, aynı zamanda komutan özellikleridir. Partililik özellikleri, gerilla özellikleridir. Çok yüksek değer biçmek gerekiyor ve denilebilir ki, hayatta sizin rastlayabileceğiniz, yaşamınızı anlamlı kılabileceğiniz yeni doğuş da demiyorum, bütünüyle insani gerçeğe ulaşabilmeyi imkan dahiline sokabileceğiniz bir şans oluyor. Ne hayale kapılalım, ne de kendimizi abartalım. Şuraya buraya kaçışarak herhangi bir yere ulaşılamaz.

PKK olayında, özellikle onun savaşım tarzında, komuta tarzında gerçek sonuçlar yakalanmıştır. Halk için, hatta bireyin kendisi için ilk defa böyle imkanlar dahiline giren fırsatlar var. Belki gençsiniz, bunun ne anlama geldiğini tecrübeyle fazla bilmeyebilir veya tarihi bilgiden yoksun olabilirsiniz. Ama mümkünse kendinizi zorlayın, anlayın. Gençliğiniz, amatörlüğünüz sizi ateşte yakmasın. Bilinçsizliğiniz sizi gözü kara abartmalı bir kişilikle, böylesine bir sürece yanılgılı katmasın. Kaldı ki, gençliğin coşkusu, talihi de komuta özelliklerini çarpıcı yakalamaya uygun bir yaş dönemini de ifade eder. Bizdeki, bizim temsil etmek istediğimiz önderlik, bunun iyi bir örneğini dile getiriyor. Yakalamanız işten bile değildir.

Biraz tutarlılık, biraz kendini kandırmama, biraz abartmama, abartmaksızın yaklaşım şansınız gerçekleşmeye doğru gidebileceğini gösteriyor. Ama tekrar söyleyeyim, bu iş çok ciddiyet ister. Kendi kendinizi yüksek bir çaba, anlayış sahibi yapacaksınız ve bunu başkalarına dayanarak, başkalarını ucuzca kullanarak değil, esas itibariyle kendinize yüklenerek yapacaksınız. Önderlik tarzı esas itibarıyla kendine yüklenme tarzıdır veya Önderlik gerçeği kendisini işin en doğru, sonuç alıcı yapılış tarzına oturtmadır ve çevrenin de hayranlığını, büyük saygınlığını toplayarak bunu gerçekleştirme tarzıdır. Bunun dışındaki bütün biçimler yapaydır, sonuç almaktan uzaktır.

Eğer bu çerçevede bu işe katılım gösterirseniz, sizin önderliğiniz hemen her işte büyük değer ifade eder ve sonuç da alır. Sizden bu isteniyor.

Tarihi açıdan bugün halkımızın ekmeksudan da daha öncelikli beklentisi bunu emrediyor. Bütün çalışmalarınızın başına bu doğru temsili almalısınız. İster bir manga komutanlığı olsun, ister bir genel komutanlık olsun, işin özüne yeterlice bütün ihtimalleri hesaba katan ve çabayı tamı tamamına yeterli sergileyen bir yaklaşım, sadece sizi iddialı kılmaz, başarılı olmanızı da sağlar.

Umuyoruz ki, önümüzdeki dönemde Önderlik gerçeğimizi bütün çalışmalara daha fazla hakim kılacağız. Hem deneyimimiz, hem oldukça artan olanaklar buna fırsat veriyor. Bu, hepimiz için de böyledir. Eskiden cesaret edemediğimiz ve kendimize yakıştıramadığımız savaş tarzı, onun bütün görevlerine talip olma hakkınız hem var hem de layığınız olmalıdır. Görevin büyüğü, küçüğü ayırımını yapmadan, bizim önderlik tarzımızın oldukça doğal, doğal olduğu kadar da –emredici bile demeyeceğiz– mutlak yürümesi gereken bir önderlik olduğu, bunun halk gerçeği, mücadele gerçeğimizle bağlantısının olduğunu, zafere yürüyüş tarzının bir gereği olduğunu bilerek katılacaksınız.

Başarma olayı yaşam gerekçenizdir. Bütün kaybettiklerimizi kazanma ve ancak bununla yaşanılabileceğini bilerek, bütün bu düşmanın gerek direkt, gerekse dolaylı dayatıp bizi böyle Önderliksel bir konumdan düşürmeye çalıştığı bir döneme, siz de aynen böyle Önderlik gerçeğini dayatarak, bu dönemi, emeğin sahiplerinin lehine, bir halkın lehine ve düşmanın aleyhine kapatmayı bileceksiniz. PKK denilen olay biraz da budur. PKK denen olaya giriş yapmak, onun silahıyla savaşmak, düşman üzerine yürümek böyle olur. Biz biraz böyle yaptık, dünya mı yıkıldı, kıyamet mi koptu? Hayır! Doğrusu yapıldı ve daha insani olana ulaşıyoruz.

Ne kendini yitirme, ne de kendini abartmaya gerek vardır. Bu hem doğal, hem gerekli ve hem de zorunludur. Mutlaka bu temellerde şansınızı denemelisiniz ve başarı için her şeyinizi ortaya koyup önemli başarıların sahibi olmalısınız.

23 Aralık 1993

HALKIMIZ ÖNDERLİĞİ İÇİN AYAKTADIR

Baştarafı sayfa 21'de

– Önderliğe yönelik tecrit gittikçe artıyor. Bunun sebebi nedir? buna yönelik KONGRA-GEL'in tavrı nasıl olacak?

– Önderliğimize yönelik tecrit uygulaması, sağlık sorunları bizim hareketimizin öncelikli önüne koyduğu en önemli sorunlardan birisidir. Başkan Apo'ya –ki bizim kongre kararlarımızda da var– olumlu yaklaşım bizim için olumluluktur. Olumsuz yaklaşım da içinde savaşı barındıran bir yaklaşımdır. Yani olumsuz yaklaşım bizim için savaş sebebidir. Kürt sorununda bir mihenk taşı da bir yerde başkan Apo'ya yaklaşımdır. Yani Türk devletinin Kürt sorununa nasıl baktığını öğrenmek istiyorsan, Başkan Apo'ya yönelik tavrına bakmak lazım. Oradan anlamak lazım. Şimdiye kadar ki, Türk devletinin Kürt sorununa yaklaşımı inkar ve imha temelinde yaklaşımdır. Başkan Apo'yu da bu çerçevede ele alıyor. Şimdi geçmiş Kürt isyanlarında farklı bir durum var. Bu da bizim hareketimizin ayrıt edici özelliklerindendir. Yoksa Türk siyaseti değişmemiştir. Eskiden bir Kürt hareketinde bir lider ele geçtiği zaman, Osmanlı döneminde sürgüne gönderiliyordu, Cumhuriyet döneminde ise hemen idam ediliyordu. Şimdi beş yılı aşan bir süredir Önderliğimiz esaret altındadır, İdam kararı verildi uygulanmadı. Şu an ki haliyle idam zamana yaydırılarak uygulanıyor. Yani Türk devletinin Kürt sorunundaki temel yaklaşımı değişmemiştir. Neden hemen idam etmediler. Ki, önce öyle bir durum da vardı. Hemen idam etmeyişlerinin nedeni hareketimizin gücünden, gerillamızın gücünden, Kürt halkının Başkanı sahiplenmesinden kaynaklanıyor. Ve bu gün de Başkan Apo'nun oradaki yaşam garantisi, hareketin gücüdür, gerillasıdır ve halkın desteğidir.

Ama bir çözüme de gitmiyor, zaman zaman tecriti de giderek ağırlaştırıyor. Biz bu konuda şimdiye kadar, hareket olarak tabii hareketin bütün kaynakları, bütün örgütleri, bütün birimleri Başkan Apo'yu sahipleniyor. Fakat kongre de şunu gördük, özel bir birim olmadan, direk o işle ilgilenmeden, hareketin bütün birimlerinin böyle görevli saymak bazen işlerin birinin diğerinin üzerine bırakması, bazen de işlerin ortada kalmasına neden oluyor. O açıdan Başkan Apo'ya Özgürlük Komitesi, yani KONGRA-GEL adına bu işleri örgütleyecek, onun özgürlük kampanyasını yürütecek, örgütleyecek, her düzeyde sahip çıkacak ve politika belirleyerek KONGRA-GEL'in önüne koyacak, Başkanlığa bağlı Konsey düzeyinde bir komite oluşturduk. O komitemiz şu anda çalışmalarını sürdürüyor. Bu komitenin temel görevi her platformda, gerek içeride gerek dışarıda Başkan Apo'nun durumunu dile getirmek ve O'na sahiplenmektir. İşte Newroz da görüldü ki, halk bir ağızdan sahip çıkıyor. Milyonlar bir anda sahip çıkıyor. Bu önemlidir. Geçmişte de sahip çıkıyordu, şimdi de sahip çıkıyor. Ki, bu Newroz çok daha coşkulu daha katılımlı geçti. Bu tabii şunu gösteriyor, halkımız hakları için de, birliği için de, Önderliği için de ayaktadır. Bu önemli bir mesajdır. Biz hareket olarak Önderliğe sahip çıkmak, özgürlüğünü sağlamada kararlıyız. Ki, bizim yürüttüğümüz kampanya özgürlük kampanyasıdır. Tecrit ve diğer konular onun farklı bir parçasıdır. Esas olarak yürüttüğümüz kampanya ve talebimiz onun özgürlüğüdür. Şu anda diplomatik, kitlesel, örgütsel her düzeyde yürütülen bu kampanyadır. Tabii endişelerimizde devam ediyor. Gerek sağlık sorunu, gerekse devletin yaklaşımları, o konuda tetikte olmamız gerektiği ve serhildanı daha fazla yükseltmemiz gerektiğini de ortaya koyuyor.

Bu çerçevede bütün kadro çalışan her düzeydeki yapımıza ve halkımıza şunu söylüyoruz. Başkan Apo'nun özgürlüğü hepimizin özgürlüğüdür. Onun esareti bir halkın esaretidir. Herkes bu dönemde eskisinden çok daha fazla sahiplenme durumuyla karşı karşıyadır. Sağlık sorunu da ciddidir. Ne yapmamız gerekiyorsa, bu dönemde daha fazla yapmamız gerekir. Önderlik komitesi bu yönde geniş bir planlama çizmiş bu yönde çalışmalar sürüyor. İşte Kuzey'de Newroz kutlandı, seçimler oluyor ve bundan sonraki serhildan sürecinde, her parçada her düzeyde, ama özellikle Kuzey'de Başkan Apo'yu sahiplenme ve özgürlük kampanyasını geliştirmemiz gerekiyor.

– Önümüzdeki sürecin gelişimi nasıl olacak, hazırlıklarımız nelerdir?

– Önümüzdeki süreç, 2004 yıllı bizim için önemli bir yıldır. 2003 genel olarak kazanımlarla geçti. En önemli kazanımlarımız da, Güney'de Saddam gibi bir diktatörlük gitti, bir geniş alan açıldı. Kürtler Irak'ta bir özgürleşmeye doğru gidiyor. Ve şimdi bu yıl içerisinde de federal bir statüye de imza atılıyor. 2003 yılında Kongra Gel kuruldu. Bu büyük bir değişim projesidir. Hareketimiz kendisini Başkan Apo'nun ortaya koyduğu Demokratik Ekolojik Toplumu geliştirme, onu uygulama projesiyle ona uygun bir yeniden şekillenmeye doğru gitti. Bu bizim açımızdan önemli gelişmelerdir.

2004 yılı şunu gösteriyor, Kürtlerin mevcut statükoyu kabul etmedikleri ortadadır. Küçük Güney'deki halk serhildanı –ki en küçük parçadır– ve orada ilk defa bu düzeyde bir halk hareketliliği ortaya çıkıyor. Bu önemli bir mesajdır. Kürtler sayıca da en zayıf kaldıkları bir yerde bile bu kadar tepki gösterebiliyorsa, kendine sahip çıkabiliyorsa, Kürt toplumu Ortadoğu'daki mevcut statükoyu canı pahasına da olsa artık kabul etmiyor. Onun için şunu görmemiz gerekiyor, Kürtler Kuzey'de, Güney'de, Doğu'da, Küçük Güney'de her tarafta ayaktadır. Bir genel halk serhildanı gündemdedir. Örgüt olarak bize düşen halkın bu eğilimini iyi örgütlemek ve serhildanı daha fazla yükseltmektir. Ki, bizim temel taktiklerimizden bir tanesi de siyasal serhildan hamlesidir. Bu serhildan hareketini önümüzdeki süreçte daha fazla geliştireceğiz. Sonuç alıcı olmamız için. Özellikle seçimlerden sonra böyle bir serhildan hareketini daha ciddi örgütleyeceğiz. En önemli sorunumuz Önderliği sahiplenmek, ki bunu serhildan hamlesiyle bütünleştirip, içeride ve dışarıda bu temelde götüreceğiz. Diğer taraftan diplomatik alanda, halkımızın durumu ve Kürt sorununun çözümü için atılması gereken adımları, o konudaki yaklaşımları ortaya koyan bir genel diplomatik seferberlik durumu içinde olacağız.

Bu arada şu sorunda devam ediyor. Savaş tümden gündemimizden çıkmış değildir. Halen bize bazı operasyonlar dayatılıyor. Bahar mevsimiyle birlikte bazı çatışmalar, operasyonlar da oldu. Topyekün bir saldırı ile imhayı dayatmak istiyorlar. Türk devleti kendisinin 20 yıldır çözemediği bir işi, Amerika'ya ihale ederek çözmeye çalışıyor. Bunun önüne geçeceğiz. Türkiye'nin bu politikası tutmayacak. Şunu söyleyeyim, biz hazırlıklıyız. Askeri anlamda da biz hazırlıklıyız, kendimizi koruyabilecek hazırlıklarımız vardır. Sorunları demokratik diyalog yoluyla çözmek istiyoruz. Ama şu da var, birisi bize saldırırsa, üzerimize gelinirse her olanağı kullanarak sonuna kadar kendimizi savunacağız, bu konuda kararlıyız. Bunu herkes ve dünyada böyle bilsin. Yani bu halk mevcut statükoyu kabul etmeyecek, ve bu örgüt halkın bu istemini yerine getirene kadar her türlü yöntemi kullanarak mücadeleyi de sürdürecektir. Temennimiz barış ve diyalog yoludur. Bununla sonuca gitmek istiyoruz. Ama buna rağmen üzerimize gelinirse, her biçimiyle kendimizi savunacağız. Hazırlıklarımız buna uygun yapılıyor, yapılmıştır.

Bu arada bizim içimizde bazı sorunlarda yaşandı. Örgüt içi kongreden sonra bazı tartışmalar sorunlar da yaşandı. İçimize zarar veren durumlar da oldu. Biz bu sorunu da birlik temelinde Önderliğin perspektifi temelinde çözüyoruz. Bu hareket bir önderlik hareketidir. Bazı kişilerin yanlış yaklaşımları veya farklı duruşlarıyla öyle parçalanmaz, kimse bir yere gitmez, gidemez. Şimdiye kadar bu gemiden ayrılan kimse, sağ salim karaya gidememiştir. Hepsi yalnız başına gitmiştir boğulmuştur. Biz hareket olarak, bu gemiyi karaya çıkartmaya, sonuç almaya, özgürlüğü getirmeye kararlıyız. Bu iç sorunlar da önderliğin perspektifleri temelinde çözülüyor. Zaman zaman bu tür sorunlar çıkabilir, bunlar kişilerin şahsında çıkan sorunlardır. Belki bir süre örgütü uğraştırmış, fakat bu örgüt her zaman bu tür sorunlarla uğraşmayı bilmiş ve kendi birliğini sağlayarak güçlenerek çıkmıştır. Bu sefer de aynı şey oluyor. Güçlenerek çıkılacaktır. Biz şu anda örgütsel olarak birçok alanda kendimizi yeniliyoruz. Her alanda bahar hazırlıkları tamamlanmıştır. Ve genel kurul hazırlığı yapıyoruz. Bu konuda örgütü yeni döneme hazırlıklı bir biçime sokarak gelişme sağlanacaktır. Newroz'da da görüldü, bu büyük bir coşku ve moral verdi. Halkımız önderliğin etrafında birliğini korumaya kararlıdır. Bu mesaj bizim tarafımızdan da alınmıştır. Seçimlerde de görülecektir. Yani sonuçlar onu ortaya koyacaktır.Biz de hareket olarak buna örgütsel ve sonuç alıcı bir planlamayla cevap olmaya çalışacağız.

DÜNDEN BUGÜNE ULUSAL KAHRAMANLIK HAFTASI

Halkların kahramanlık çağı olarak bilinen, Sümer kent devletinin yayılmacılığı karşısında küçük aşiretlerin birleşerek inşa ettikleri ilk aşiret konfederasyonlarından aldıkları güçle kendi özgürlüklerini korumak için isyana kalkıştıkları M.Ö 3500 yıllarından bu yana kahramanlık kavramı çağlar değiştikçe farklı biçimler alarak bugünlere kadar süregelmiştir. Değişen her çağda, özgürlükleri ellerinden alınan halklar eski direniş miras ve geleneklerine bağlı kalarak köleliğe karşı başkaldırmışlardır. Aşiret konfederasyonları döneminde aşiret reislerinin sergilediği kahramanlıklar destanlara, epopelere, şiir, ağıt ve türkülere konu edilerek efsaneleştirilmişlerdir. Bu kahramanlığın ve kahramanların ölümsüzleştirilmesidir. Halklar özgürlük kavgalarında kendilerine öncülük edenlere karşı saygı, minnet ve şükran duygularını böyle ortaya koymuşlardır. Hiçbir dönem kendi özgürlükleri için dişe dokunur bir çaba ve kavganın sahibi olanları asla unutmamış, en küçük bir vefasızlık göstermemiştir.

Kürt aşiretleri ilk köleleştirilmek istenen etnik yapıların başında yer aldıkları için olsa gerek, kahramanlık çağı olarak anılan çağı açan halklar arasında baş sırayı almışlardır. Öte yandan kendilerini köleleştirmek için özel bir saldırı içine girmedikleri sürece Sümer kent devletleriyle en iyi dostluk ilişkilerini geliştirmeyi de bilmişlerdir. Sümerlerin tarihe doğuş yaptığı ilk dönemlerde geliştirdikleri barışçı ticari ve kültürel alış verişler bunu kanıtlamaktadır. Ama ne zaman ki köleleştirilmekle karşı karşıya kalmışlar işte o zaman eski dostluk, kardeşlik ilişkileri bozulmuş, barışçıl ticari, kültürel ilişkilerinin yerini çatışma ve savaşlara dayanan ilişki biçimleri almıştır. İlk dönemlerde en büyük kahramanlık dostluk ve kardeşlik ilişkilerini örmek iken, bu dönem özgürlüklerini korumak için isyan etmek en büyük kahramanlık haline gelmiştir.

Uygarlığın şafağında köleliğe karşı direnen Kürtler, sınıflı, devletli, hiyerarşik toplum düzenlerinin her aşamasında köleliği reddetmeyi bir kültür ve yaşam tarzı haline getirmişlerdir. Köleleşmemek, köleliğe karşı direnmek en büyük kahramanlık olarak tarihte böyle yaşanmış ve böyle yazılmıştır. ***Demirci Kawa Efsanesi*** ve ***Newroz*** geleneği de böyle yaratılmıştır. Artık nerede bir köleleştirme, halkları imha etme, varlıklarına kastetme gayreti varsa, orada bir de isyan ve kahramanlık vardır. Uygarlık tarihine halkların kazıdığı ve adeta bir toplumsal gen haline getirdiği köleliğe, sömürü ve baskıya karşı direniş ve kahramanlık, köleleştirme devam ettiği sürece onunla birlikte at başı bugünlere kadar gelmiştir. Köleleştirme her biçim değiştirdiğinde, kahramanlık ölçüleri de kendi köklerine bağlı kalarak yeni biçimler alarak süregelmiştir.

Ortadoğu'nun en eski ve köklü neolitik topluluklardan olan Kürtler, hala uygarlık güçlerinin ihanetine uğramaya devam etmektedir. Devletli, sınıflı, hiyerarşik toplum uygarlığının her türlü tarihten silme gayretine rağmen ayakta durmakta, onunla tarihi hesaplaşmasını sürdürmektedir. Ve bugün sahip olduğu yeni ideolojik kimliği ile devletli, sınıflı, hiyerarşik sistemin sonunu getirecek gibi görünmektedir.

20. yüzyılın başında bölgede hala egemen olan eski yeni, feodal burjuva bütün yerli uygarlık güçleriyle uzlaşarak Ortadoğu'da yeni bir statüko inşa eden kapitalist Batı uygarlığının en iri temsilcileri, kurdukları bu statüko ile Kürtleri tamamen tarihten silmeye kararlı olduklarını gösterdiler. Onu dört ayrı parçaya bölerek adeta kurtlar sofrasına meze olarak sundular. Batı'nın ve Doğu'nun bütün uygarlık güçleri Kürtlerin içinde olmadığı bölge ve dünyanın daha rahat ve huzur içinde yaşayacağını düşünmüş olabilirler. Hatta Kürtler yaşamak için can havliyle ayağa kalksa bile elbirliğiyle kolay bastırabileceklerini hesaplamış olabilirler. Nitekim böyle olmuştur. Tahmin ettikleri isyanları en erkenden provokasyonla açığa çıkartarak bu sorunu fazla uzatmadan sessiz, sedasız halletmek istemişlerdir. Bütün isyanları bastırılan Kürt artık ölüm döşeğine düşürülmüştü ve can çekişir hale getirilmiştir. Artık onlar için korkulacak bir şey kalmamıştır. Çünkü Kürt şimdi ölüm döşeğine düşürülmüştür. Ama hiçbir uygarlık gücü onun ölmeden önce son bir söz söyleyebileceğini hesaba katmamıştır.

PKK yeni çağın kahramanlık çıkışıdır

PKK adeta bir Doğu ve Batı sentezi olarak ortaya çıktığında ideolojik kimlik olarak Batı'nın, ahlaki moral kimlik olarak da Doğu'nun özelliklerini birlikte, bir arada kendi kişiliğinde barındıran bir harekettir. Batı'nın bilimsel sosyalizm ile doğunun kültür ve yaşam tarzını iç içe geçirerek harmanlayıp eritmeyi başarmış ve senteze ulaşmış bir harekettir. Başkan Apo'nun inşa ettiği ideolojik kimlik ve yaşam tarzının özü budur. Ve bu ideolojik kimlik kuşkusuz 20. yüzyıla damgasını vuran modern paradigmadan bağımsız değildi, olamazdı da.

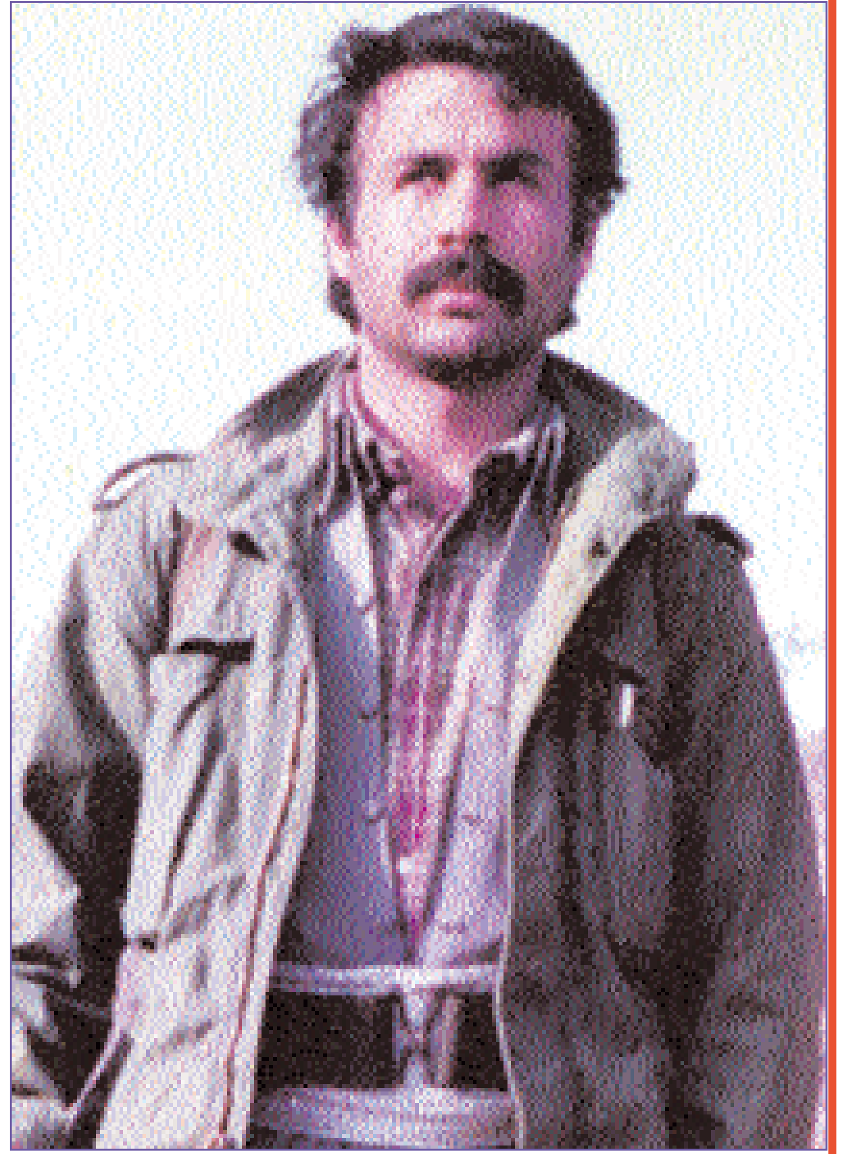
Apocu hareket 20. yüzyılın son çeyreğinde ortaya çıktığında değişen çağ ve dünya koşullarına uygun yeni bir kahramanlık tarzının yaratılması görevi ile karşı karşıya kaldı. 20. yüzyılın karakteri, devrimci zor olmadan ayakta kalınamayacağına çağrı yapmaktaydı. Özgürlük, demokrasi ve sosyalizm mücadelesini yürütmek isteyenler eğer başarıya göz dikmişlerse, silahlı mücadeleyi esas almak ve devleti hedeflemek zorundaydı. Zamanın ruhu, dünya, bölge koşulları, Türkiye'nin inkar ve imha politikası ve artık öldüğü sanılan Kürt halkının içinde bulunduğu durum bunu dayatıyordu. İnsanların iradesinden bağımsız olan somut gerçeklikler neyi emrediyor, nelerin esas alınmasını dayatıyorsa öyle yapılmak durumundaydı. Başka bir seçenek yoktu. Olduğu söylenen seçenekler ise ne yaşatmaya güç yetirebilecek durumdaydı ne de alternatif olabilecek karaktere sahipti. Koşullar kahramanca direnişi dayatıyordu. Dernekçilikle, legal particilikle bir tek adım atabilmek mümkün değildi. Kürt'üm demenin tasfiyeyi ve zindanlarda ömür boyu çürütülmeyi getirdiği koşullarda isyan ederek kahramanca çıkış yapmak hayati bir zorunluluktu. Zamanın ruhu ve somut koşullar bunu dayatıyordu. Buna ters düşülemezdi. Zira zamanın ruhuna ve koşullara ters düşen hiçbir siyasi güç ayakta kalamaz, tasfiye olmaktan kurtulamazdı.

Başkan Apo'nun inşa ettiği yeni ideolojik kimlik etrafında yoğunlaşan Kürdistan devrimci gençlik hareketinin ilk ortaya çıkışı kahramanca oldu. Dünyanın en benim diyen her gücü karşısında ideolojik, siyasi, örgütsel bağımsızlığını ilan etme ve koruma, kendini sadece amaca yatırma, amaç gerçekleşene kadar bütün dünya nimetlerinden el etek çekme, tamamen halk, ülke, devrim ve yoldaşlar için olma, kendisi için hiçbir şey istememe, dava hangi fedakarlığı gerektiriyorsa gözünü kırpmadan yerine getirme Apocu hareketin ve Apocuların temel felsefesiydi. Halk onların ne söylediğine değil, nasıl yaşadığına bakarak onları tuttu, benimsedi, bağrına bastı.

PKK hareketinin daha ideolojik bir grup aşamasındayken devlet tarafından komplo ve suikastlarla tasfiye edilmeye çalışılması hareketi daha fazla kararlı kılmaktan başka hiçbir sonuç vermedi. Hareketin kahramanca çıkışına Kürt halkının ve aydın gençliğinin verdiği karşılık, onun saflarına akın etmek oldu. Apocu hareketi tasfiye etmeyi planlayanlar, onun gelişerek bir halk hareketi düzeyine çıkmasına engel olamadılar. 12 Eylül rejimi esas olarak bunu başarma iddiasıyla askeri darbeyle iktidara geldi. Fakat 12 Eylül'ün şiddetli yönelimi, kitlesel tutuklama ve işkenceleri sadece onun daha fazla kararlaşmasına, netleşip sağlamlaşmasına ve daha büyük kahramanlıksal çıkışlar yapmasına hizmet etti.s

Diyarbakır Zindanı'na doldurulan PKK'li tutsakları dünyada eşine az rastlanır işkencelerle teslim almak ve birer itirafçı durumuna getirerek onları kendi halkının ve dünya ezilen halklarının gözünde küçük düşürmek, efsaneleşen PKK'yi bitirmek ve Kürt dosyasını böylece kapatmak hedeflendi. 12 Eylül rejimi buna ulaşabilmek için her şeyi göze aldı. Diyarbakır Zindanı'nı kelimenin gerçek anlamında bir insan mezbahasına çevirdi. PKK'nin önder kadroları, 12 Eylül rejiminin önlerine diktiği fedakarlık ve kahramanlıkta sınır ve engel tanımazlığı gerektiren, en aşılmaz gibi görünen engelleri aşarak PKK'yi bitirme çabasının beyhude bir çaba olduğunu kanıtladılar.

Mazlum Doğan yoldaş 21 Mart 1982'de bir solukta önüne çıkartılan ve aşılamaz olduğu sanılan engelini aşarak, bu hareket ve önderlerinin amaca ulaşmada hiçbir engel tanımadıklarını, ölümü yenerek dost düşman herkese gösterdi. O'nu ***Dörtler***, ***Kemal Pirler***, ***M. Hayri Durmuşlar***, ***Ali Çiçekler***, ***Akif Yılmazlar*** izledi.

Kürt halkı Mazlum Doğan'ı Çağdaş Kawa'sı olarak kabul etti

PKK hareketinin ilk çıkışı gibi gelişmesi de kahramanca oldu. Bitti, bitiyor diyerek yüklenen 12 Eylül rejimi karşısında gerillayı buldu. ***Agit (Mahsum Korkmaz)*** yoldaşın komutası altında Mazlum Doğanların zindanda yarattığı direniş geleneğini dağlara taşıyan gerilla, 12 Eylül rejiminin Kürt halkına ve PKK'li tutsaklara reva gördüğü işkence ve katliamlarının hesabını sorma hareketini geliştirdi. Anın görevi de, kahramanlık ölçüsü de artık bu olmuştu. Ve gerilla 12 Eylül askeri faşist darbesinin kendisine dayattığı bu kahramanlığı geliştirdi. Kürt halkının diline varıncaya kadar yasaklayan 12 Eylül rejimi karşısında bir hesap sorma, kendi halkının ve ülkesinin ulusal kültürel değerlerini yaşatma, köleliği reddetme, halkın özgürlük davasını ne pahasına olursa olsun başarıya götürme hareketi olarak çığ gibi yükseldi.

Başkan Apo'nun ideolojik siyasi önderliğinde ve Mahsum Korkmaz'ın komutasında gerillanın kendisi için sergilediği kahramanlığa ve yüzlerce şehidin dökülen kanına layık olma sorumluluğu Kürt halkının bilincine ve yüreğine yerleşti. 28 Mart 1986 tarihinde şehit düşen Mahsum Korkmaz'ın şehadetinden kendi paylarına sevinç ve başarı çıkartmak isteyenler karşısında çocuklarını dağlara göndererek, yeni doğan çocuklarına O'nun ismini vererek onların sevincini kursaklarında bırakmayı bildi.

1986 kışında toplanan PKK III. Kongresi ***Mazlum Doğan*** ve ***Mahsum Korkmaz*** arkadaşların şehit düştükleri ***21-28 Mart*** tarihleri arasındaki yedi günü ***Ulusal Kahramanlık Haftası*** olarak ilan etti. Gerilla ve Kürt halkı her Ulusal Kahramanlık Haftası'na en kahramanca, en anlamlı eylemliliklerі sığdırarak ulusal uyanışa ivme kazandırdı. Her yeni Ulusal Kahramanlık Haftası'nda özgürlüğüne ve demokrasiye daha fazla yaklaşmış olarak girdi.

Devamı sayfa 26'da

